

DOSSIER

Vicent Partal / Jean Daniel

El futur del periodisme

8/18

EL PERSONATGE

Jessica Colaço

Móviles para
el desarrollo africano

76

CONVERSA

Jack Dorsey

The man behind Twitter

90

U N I V E R S I T A T O B E R T A D E C A T A L U N Y A #04'2009

LA REVISTA DE LA UOC
Universitat Oberta
de Catalunya

Yaqub Ibrahim
Gabriel Jackson
Martin Kaplan
Trina Milan
Lluís Pastor
Alan Schroeder
Miguel Ángel Violán

CATALÀ · CASTELLANO · ENGLISH / 6 €

10 ANYS AL SERVEI DE LA COMUNICACIÓ DEL PAÍS

acn

Agència Catalana de Notícies

ACN, empresa associada a la UOC des del 2008, inicia la col·laboració amb els estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació acollint estudiants de pràctiques de final de carrera.

L'Agència i la Universitat preparen conjuntament un postgrau de Producció Multimèdia per al 2010.

www.acn.cat

#04'2009

4
EDITORIAL

7-66 DOSSIER

Comunicación **journalism** entreteniment blogs represió
xarxes socials emissor **informació** censura tweets
media missatges crisis producció aules **knowledge**

67-75
WALK THE TALK

83-89
ZOOM IN

90-97
CONVERSA

76-82
EL PERSONATGE

98-102
SENSE FILS

MÓN UOC

15 ANYS

internacionalització Mèxic curs 2009-2010
celebración **homenatge** virtual ACN alumni 15 years
oferta formativa col·laboració **platform** bike

Les masses al poder

Las masas al poder

Power to the masses

Fa quinze anys, quan va néixer la nostra Universitat, alguns vaticinaven la irrupció d'internet i la web a les llars com una moda passatgera. En aquells temps no tan llunyans, els mitjans de comunicació tradicionals s'havien consolidat a les nostres societats com el que Thomas Carlyle i Edmund Burke ja havien batejat dos segles abans com el quart poder. Res semblava que poguéssin qüestionar la capacitat primer dels diaris, després de la ràdio i, al final del mil·lenni,

Hace quince años, cuando nació nuestra Universidad, algunos vaticinaban la irrupción de internet y la web en los hogares como una moda pasajera. En aquellos tiempos no tan lejanos, los medios de comunicación tradicionales se habían consolidado en nuestras sociedades como lo que Thomas Carlyle y Edmund Burke ya habían bautizado dos siglos antes como el cuarto poder. Parecía que nada podía poner en cuestión la capacidad primero de los periódicos, después de la radio y, al final del milenio, de la televisión como líderes de opinión, de tendencias pero, también, como instrumentos al servicio de intereses corporativos capaces de instaurar y derrocar gobiernos a conveniencia.

Fifteen years ago, when our university was founded, some people predicted that the irruption of the Internet and the World Wide Web in the home would be just a passing fad. In those not too distant days, the traditional media had established themselves in our societies as the fourth power, as Thomas Carlyle and Edmund Burke had labeled them two centuries earlier. Nothing seemed to call into question the potential of the newspapers, followed by the radio and, at the end of the last millennium, the television as leaders of opinions and trends, and tools placed at the service of corporate interests which were able to instate and bring down governments at whim.

de la televisió com a líders d'opinió, de tendències però, també, com a instruments al servei d'interessos corporatius capaços d'instaurar i derrocar governs a conveniència.

No obstant això, avui la xarxa d'internet, accessible, ubíqua i pràcticament universal, s'ha fet tan present a les nostres vides que la visió de Marshall McLuhan del mitjà com a extensió del cos, de la ment i de l'ésser sembla ja una obvietat. En una recent conversa, el president de Telefónica, César Alierta, revelava que les tres quartes parts dels habitants del planeta tenen telèfon mòbil. Aquesta connectivitat, sumada als ja prop de 600 milions de servidors

No obstante, hoy la red de internet, accesible, ubicua y prácticamente universal, se ha hecho tan presente en nuestras vidas que la visión de Marshall McLuhan del medio como extensión del cuerpo, de la mente y del ser parece ya una obviedad. En una reciente conversación, el presidente de Telefónica, César Alierta, revelaba que las tres cuartas partes de los habitantes del planeta tienen teléfono móvil. Esta conectividad, sumada a los ya cerca de 600 millones de servidores de internet repartidos por todo el mundo y el 1,5 millones de redes sociales activas, ponen en crisis el viejo orden de Carlyle y Burke, y abren un nuevo escenario de poder

Nevertheless, today the Internet network, which is accessible, ubiquitous and available almost worldwide, has become such a constant presence in our daily lives that Marshall McLuhan's vision of the medium as the extension of the body, mind and being now seems only too obvious. In a recent conversation, the chairman of the Spanish telephone company, Telefónica, César Alierta, revealed that three quarters of the world's population had mobile phones. This connectivity, together with almost 600 million Internet service providers distributed throughout the world and 1.5 million active social networks, are bringing the old order of

d'internet repartits per tot el món i 1,5 milions de xarxes socials actives, posen en crisi el vell ordre de Carlyle i Burke, i obren un nou escenari de poder en què el control del mitjà torna a mans d'un productor-consumidor d'informació.

A diferència de la *aldea global* de la televisió per satèl·lit, on l'espectador continua sent un consumidor passiu, la *World Wide Web* està sent capaç de trencar els monopolis, la unidireccionalitat i les fronteres polítiques, culturals i lingüístiques, tot generant un nou règim col·laboratiu i participatiu que converteix els immigrants i nadius digitals en els detentors del quart poder a escala *glocal*.

donde el control del medio vuelve a las manos de un productor-consumidor de información.

A diferencia de la aldea global de la televisión por satélite, donde el espectador sigue siendo un consumidor pasivo, la *world wide web* está siendo capaz de romper los monopolios, la unidireccionalidad y las fronteras políticas, culturales y lingüísticas, a la vez que genera un nuevo régimen colaborativo y participativo que convierte a los inmigrantes y nativos digitales en los detentadores del cuarto poder a escala *glocal*.

Derrick de Kerckhove, el heredero intelectual de McLuhan, a quien tenemos el privilegio de acoger como investigador y colaborador

Carlyle and Burke to crisis point, and paving the way for a new power scenario in which the control of the media is returned to a producer-cum-consumer of information.

Unlike the global village created by satellite television, where the viewer continues to be a passive consumer, the World Wide Web is now able to break monopolies, unidirectionality and political, cultural and linguistic boundaries, while generating a new collaborative and participative regime which turns digital migrants and natives into the wielders of the fourth power on a *glocal* scale.

Derrick de Kerckhove, McLuhan's intellectual heir, who we have the privilege of welcoming

O.V.

Derrick de Kerckhove, l'hereu intel·lectual de McLuhan, que tenim el privilegi d'acollir com a investigador i col·laborador a la nostra Universitat, recordava en una entrevista publicada a *Walk In* que el poder d'internet està en la seva capacitat de generar intel·ligència col·lectiva. Actualitzant Michel de Montaigne, en Derrick deia que "és preferible un cervell ben connectat que no pas un de ple", perquè la xarxa multiplica infinitament les nostres possibilitats d'accedir al coneixement i les experiències de milions de persones.

Ens trobem davant d'un fenomen imparable que va molt més enllà dels *tweets* que fan trontollar règims despòtics. És una autèntica

revolució que, com a tal, s'ha desfermat quan la societat ha començat a adoptar nous comportaments. I els valors revolucionaris de les xarxes socials –col·laboració, ajuda mútua, reciprocitat i transparència– s'estan estenent a la mateixa velocitat que progressa la connectivitat de les *aldees* més remotes del planeta.

Perquè internet és també la fi de la distància, és l'espai veritablement global on es construeix la nova arquitectura del segle XXI anunciada per Bill Mitchell, la dels vincles de les xarxes digitals davant dels espais físics delimitats, els murs i les fronteres. Tot i la distància encara considerable que separa alguns esvorancs

tecnològics, culturals i d'accessibilitat a moltes regions del món, les xarxes socials són ja una part tan important de la vida de milions de persones que els vells conceptes altermundistes del Nord i el Sud s'estan diluint de manera molt més contundent a les societats digitals que al món desconnectat.

Definitivament, aquesta revolució no és una moda. Els Facebook, Twitters i Google Wave passaran, sí, però, mentre hi hagi connectivitat, la xarxa seguirà trobant espais de col·laboració que faran realitat el somni de qualsevol revolucionari: el poder de les masses. ■

Imma Tubella | Rectora de la UOC

en nuestra universidad, recordaba en una entrevista publicada en *Walk In* que el poder de internet está en su capacidad de generar inteligencia colectiva. Actualizando a Michel de Montaigne, Derrick decía que "es preferible un cerebro bien conectado que uno que esté lleno", porque la red multiplica infinitamente nuestras posibilidades de acceder al conocimiento y a las experiencias de millones de personas.

Nos encontramos ante un fenómeno imparable que va mucho más allá de los *tweets* que hacen tambalear regímenes despóticos. Es una auténtica revolución que, como tal, se ha desatado cuando la sociedad ha empezado a

adoptar nuevos comportamientos. Y los valores revolucionarios de las redes sociales –colaboración, ayuda mutua, reciprocidad y transparencia– se están extendiendo a la misma velocidad que progresa la conectividad de las *aldeas* más remotas del planeta.

Porque internet es también el fin de la distancia, es el espacio verdaderamente global donde se construye la nueva arquitectura del siglo XXI anunciada por Bill Mitchell, la de los vínculos de las redes digitales frente a los espacios físicos delimitados, los muros y las fronteras. A pesar de la distancia aún considerable que separa algunas brechas tecnológicas, culturales y de

accesibilidad en muchas regiones del mundo, las redes sociales son ya una parte tan importante de la vida de millones de personas que los viejos conceptos altermundistas del Norte y el Sur se están diluyendo de forma mucho más contundente en las sociedades digitales que en el mundo desconectado.

Definitivamente, esta revolución no es una moda. Los Facebook, Twitters y Google Wave pasarán, sí, pero, mientras haya conectividad, la red seguirá encontrando espacios de colaboración que harán realidad el sueño de cualquier revolucionario: el poder de las masas. ■

Imma Tubella | Rectora de la UOC

to our university as a researcher and associate, recalled in an interview published in *Walk In* that the power of the Internet lies in its ability to generate collective intelligence. Updating Michel de Montaigne, Derrick said that "a well-connected brain is preferable to a well-stocked one", because the network infinitely multiplies our possibilities of accessing knowledge and the experiences of millions of people.

We are faced with an unstoppable phenomenon that goes way beyond the tweets that destabilise despotic regimes. It is a true revolution which has opened up just as society is beginning to adopt new behaviours. And the

revolutionary values of social networks – collaboration, mutual help, reciprocity and transparency – are spreading at the same rate as connectivity in the most remote *villages* on the planet.

This is because the Internet also marks the end of distance. It is a truly global space where the new architecture of the 21st century predicted by Bill Mitchell is being constructed; the architecture of the links between digital networks opposed to defined physical spaces, walls and borders. In spite of the still considerable gaps between certain areas of accessibility, culture and technology in many regions of the world,

social networks have already become such an important part of the lives of millions of people that the former other-worldly concepts of North and South are becoming diluted much more forcefully in the digital societies than in the disconnected world.

This revolution is definitely not a passing fad. The Facebooks, twitters and google waves will come and go, of course, but as long as there is connectivity, the Web will continue to find spaces for collaboration which will make the dream of any revolutionary come true: the power of the masses. ■

Imma Tubella | President of the UOC

Cristóbal Schmal, il·lustrador,

va néixer a Arica (Xile) l'any que va morir Elvis. Després d'estudiar Disseny Gràfic a Valparaíso va decidir emigrar a Barcelona, on va treballar com a dissenyador i il·lustrador a diferents estudis. Des de fa dos anys treballa com a il·lustrador *freelance* per a clients d'Espanya, Xile i Alemanya.

www.artnomono.com

Cristóbal Schmal, ilustrador,

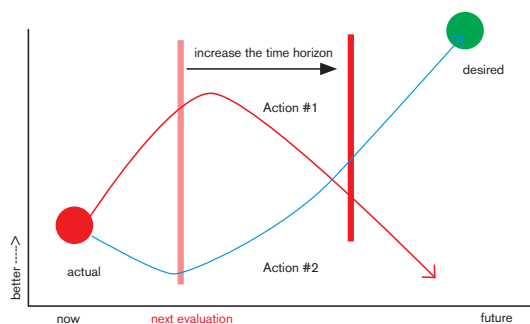
nació en Arica (Chile) el año en que murió Elvis. Después de estudiar Diseño Gráfico en Valparaíso decidió emigrar a Barcelona, donde trabajó como diseñador e ilustrador en diferentes estudios. Desde hace dos años trabaja como ilustrador *freelance* para clientes en España, Chile y Alemania.

Cristóbal Schmal, illustrator,

was born in Arica (Chile) the year Elvis died. After studying Graphic Design in Valparaíso he decided to emigrate to Barcelona, where he worked as a graphic designer and illustrator in different design studios. For two years now he's been working as a freelance illustrator for customers in Spain, Chile and Germany.

Errata / In Issue #3 of Walk In (p. 54) we published an erroneous version of graphic 5, based on a drawing by the author. This gave a distorted representation of the author's intentions. The graph below is how it should have appeared.

Com convertir els problemes difícils en fàcils / Convertir un problema difícil en un problema fàcil / Converting difficult problems into simple problems /

WALK IN #04'2009

La revista trimestral de la UOC

Director: Eric Hauck

Director acadèmic: Lluís Pastor

Directora d'art: Tere Guix

Coordinadores editorials:

Rosa Mercader i Lali Sandiumenge

Realització editorial: líniazero edicions

Redactora en cap: Ester Medico

Redactors: Kim Amor, Albert Roca, Jordi Rovira, Leo Ruffini, Àlex Vicente (París)

Redacció Món UOC: Eva Asensio, Anna Murgadas, Jose Medina, Lluís Rius, Anna Torres

Col·laboradors: Carlos Albaladejo, Martin Kaplan, Trina Milan, Vicent Partal, Miquel Àngel Violán

Documentació bibliogràfica:

Gema Santos i Pep Torn

Il·lustracions: Cristóbal Schmal

Fotografia: David Campos i Joan Roca de Viñals

Coordinació de la publicitat: Meritxell Santiago

Disseny de la publicitat: Tercer Polo

Maquetació: Miriam Suso

Traducció: Mary Black, Debbie Critchley, Ferran Esteve, Maria Faidella, Albert Nolla, Glòria Roset, Teresa Sandiumenge, Mark Waudby

Impressió: Syl

Una publicació de l'Àrea de Comunicació de la UOC

Av. Tibidabo, 39-43

08035 Barcelona

Tel. 93 253 23 00

www.uoc.edu

walkin@uoc.edu

Subscripcions:

get_walkin@uoc.edu / walkin.uoc.edu

Dipòsit legal: B-54843-08

ISSN: 2013-2549

Si no s'indica el contrari, els textos, fotografies i il·lustracions de *Walk In* estan subjectes a una llicència de reconeixement no comercial i sense obres derivades (3.0 Espanya) de **Creative Commons**. Es poden copiar, distribuir i comunicar públicament sempre que se citi l'autor i el nom de la revista, i no se'n faci ús comercial ni d'obra derivada. Consulteu la llicència completa a creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca

Imprès en paper procedent de boscos gestionats amb criteris de sostenibilitat (FSC).

walkin.uoc.edu

La revista *Walk In* a la xarxa / La revista *Walk In* en la red / **Find *Walk In* on the net /**

UOC
Universitat Oberta de Catalunya
www.uoc.edu

DOSSIER

- 8 El terratrèmol digital / El terremoto digital / The digital earthquake / *Vicent Partal*
- 18 JEAN DANIEL
Historiador del dia a dia / Historiador del dia a dia / An everyday historian / *Àlex Vicente*
- 28 Homocomunicació / *Lluís Pastor*
- 36 UOC-COM / *Albert Roca*
- 40 Blogs i mitjans / Blogs y medios / Blogs and media / *Trina Milan*
- 46 YAQUB IBRAHIMI /
Censura a l'Afganistan / Censura en Afganistán / Censorship in Afghanistan / *Jordi Rovira*
- 52 Educar entretenint / Educar entreteniendo / Educate while entertaining / *Martin Kaplan*
- 60 ALAN SCHROEDER
Debats electorals / Debates electorales / Electoral debates / *Jordi Rovira*

SIR BERNERS-LEE I EL PERIODISTA AFRICÀ

Vicent Partal

Vicent Partal és periodista i està considerat com un pioner de la xarxa. Nascut a Bétera, València, el 1960, va cofundar el 1983 la revista *El Temps* i va treballar al *Diari de Barcelona*, TVE i *La Vanguardia*. El 1994 va crear *El Temps Online*, el primer sistema informatiu a internet de l'Estat espanyol, i el 1995 va cofundar *Infopista*, el primer directori web en llengua catalana. D'aquí va néixer un any després *VilaWeb*, el principal diari electrònic en català. Partal ha rebut diversos premis, entre els quals destaquen el Premi Nacional d'Internet (2000) i el de Periodisme (2004), que atorga el Govern català.

www.vilaweb.cat / blocs.mesvilaweb.cat/vicent

Vicent Partal es periodista y se le considera un pionero de la red. Nacido en Bétera, Valencia, en 1960, cofundó en 1983 la revista *El Temps* y trabajó en el *Diari de Barcelona*, TVE y *La Vanguardia*. En 1994 creó *El Temps Online*, el primer sistema informativo en internet de España, y en 1995 cofundó *Infopista*, el primer directorio web en lengua catalana. A partir de ahí nació, un año después, *VilaWeb*, el principal diario electrónico en catalán.

Partal ha recibido varios premios, entre los que destacan el Premio Nacional de Internet (2000) y el de Periodismo (2004), que concede la Generalitat de Catalunya.

Vicent Partal is a journalist regarded as a pioneer of the web. Born in Bétera, Valencia in 1960, he co-founded the magazine *El Temps* and worked at *Diari de Barcelona*, TVE and *La Vanguardia*. In 1994 he created *El Temps Online*, the first Internet-based news system in Spain, and in 1995 he co-founded *Infopista*, the first web directory in Catalan. *VilaWeb*, the leading electronic newspaper in Catalan, was launched one year later. Partal has won a number of awards, including Catalonia's National Internet Prize in 2000 and the National Journalism Prize in 2004.

Hi ha una imatge que fa anys que em té fascinat. Es tracta del primer esborrany que Tim Berners-Lee va fer sobre el que el món coneixeria com a *World Wide Web*. És un paper simple, com se'n fan milers al llarg del dia arreu del món. Un diagrama que il·lustra com funcionaria el *Mesh*, que era el primer nom que el creador de la web va pensar per al seu invent. Quan Berners-Lee va ser investit doctor honoris causa per la UOC, l'any 2008, va recordar que el qui era el seu cap aleshores al CERN, Mike Sendall, guardava una de les còpies originals amb un apunt a llapis, fet per Sendall mateix, que definia el projecte de la xarxa com a “vague, però emocionant”. Puc entendre que aquell dibuix ple d'objectes amb noms estranys pogués semblar-li “vague” a Sendall, tot just a primer cop d'ull. Però vull ressaltar que aquell home només amb un full en va tenir prou per entendre com d'“emocionant” seria tot el que la web ha canviat en

SIR BERNERS-LEE Y EL PERIODISTA AFRICANO

Hay una imagen que hace años que me tiene fascinado. Se trata del primer borrador que Tim Berners-Lee hiciera sobre lo que el mundo conocería como *World Wide Web*. Es un papel sencillo, como los hay a millares en todo el mundo al cabo del día. Un diagrama que ilustra el funcionamiento del *Mesh*, el primer nombre que el creador de la web pensó para su invento. Cuando Berners-Lee fue investido doctor honoris causa por la UOC en 2008, recordó que quien por aquel entonces era su jefe en el CERN, Mike Sendall, guardaba una de las copias originales con un apunte a lápiz hecho por él mismo que definía el proyecto de la web como “vago, pero emocionante”. Puedo entender que, a primera vista, aquel dibujo repleto de objetos

SIR BERNERS-LEE AND THE AFRICAN JOURNALIST

There is an image that has fascinated me for years. It is Tim Berners-Lee's first draft on what we would come to know as the World Wide Web. It is a simple paper, just like thousands that are written around the world every day. A diagram illustrates how *Mesh*, the first name that the creator of the web dreamt up for his new invention, would work. When Berners-Lee was awarded his honorary doctorate from the UOC in 2008, he recalled that the then-director of CERN, Mike Sendall, kept one of the original copies with a note he pencilled in himself defining the web project as “vague, but exciting”. I can grasp how that drawing full of things with strange names might have seemed “vague” to Sendall at first glance. But I want to stress the fact that a mere sheet of paper in his hand

les nostres vides, tot el que ha canviat a tanta velocitat que és difícil imaginar que siga possible.

Les emocions les sentim en tots els formats i per a bé o per a mal. Em vaig recordar de la frase de Sendall ara fa uns mesos quan es va deixar de publicar el *Seattle Post-Intelligencer*. El vell diari nord-americà feia cent seixanta-quatre anys que eixia cada matí al carrer. Ho havia aguantat tot: guerres, crisis econòmiques monumentals i sobtades, l'aparició de la televisió... Però ja no podia més. El mateix diari va publicar un vídeo on els redactors explicaven com havien viscut el darrer dia de treball i què enyorarien més.

És un document excepcional i, sí, emocionant. Però és un testament. El testament d'un temps que no tornarà a existir, no a Seattle sinó arreu del món. El testament d'un model de comunicació que trontolla i de quina manera sota l'impacte d'un tsunami imparabile

con nombres extraños pudiera parecerle “vago” a Sendall, pero quiero resaltar que a aquel hombre le bastó una hoja para entender hasta qué punto sería “emocionante” todo lo que la web ha cambiado en nuestras vidas, todo lo que ha cambiado a tal velocidad que es difícil imaginar que sea posible.

Para bien o para mal, sentimos las emociones en cualquier formato. Hace unos meses recordé las palabras de Sendall cuando se dejó de publicar el *Seattle Post-Intelligencer*. Hacía 164 años que el viejo periódico norteamericano salía a la calle cada mañana. Había sobrevivido a todo: guerras, crisis económicas monumentales y súbitas, la aparición de la televisión... Pero ya no podía más. El propio diario publicó un video en el que sus redactores explicaban cómo habían vivido su último día de trabajo y qué era lo que más echarían de menos.

was enough for that man to grasp how “exciting” all the changes the web has triggered in our lives, everything that has changed so quickly that it is hard to imagine that it were possible, would be.

We feel excitement and other emotions in all shapes and sizes, for better and for worse. I remembered Sendall's statement a few months ago when the *Seattle Post-Intelligencer* went out of circulation. The old American newspaper had hit the streets every day for the past 164 years. It had ridden out everything: wars, sudden epically proportioned economic crises, the advent of television. Yet it could not hold on any longer. The newspaper itself published a video in which the editors recounted what their last day of work was like and what they would miss the most.

It is an exceptional document, and yes, an exciting one as well. But it is a testament: a testament to a time that will never exist

nascut en aquell document que Sendall definia com a “emocionant”. Vint anys després de la creació de la web, el món de la comunicació en general i de la premsa en particular viu un moment històric i vells i grans productes, excel·lents fins i tot, que han aguantat durant dècades, que han estat al servei de la seua comunitat de forma permanent i tenaç, que han sabut fer un negoci de difondre notícies, simplement s'esvaeixen, es fan fonedissos mentre els seus redactors es miren els uns als altres amb ulls incrèduls i expliquen en vídeo com voldrien que haguera estat la seua història.

Quan la gent es pregunta per quin motiu passa tot això, les raons són moltes i molt variades, però n'hi ha una que ressona una vegada i una altra: internet, internet, internet. Qui parla així, qui acusa la xarxa de la crisi actual del món de la comunicació, fa l'anàlisi senzilla perquè en realitat la resposta hauria de ser molt més complexa.

>>

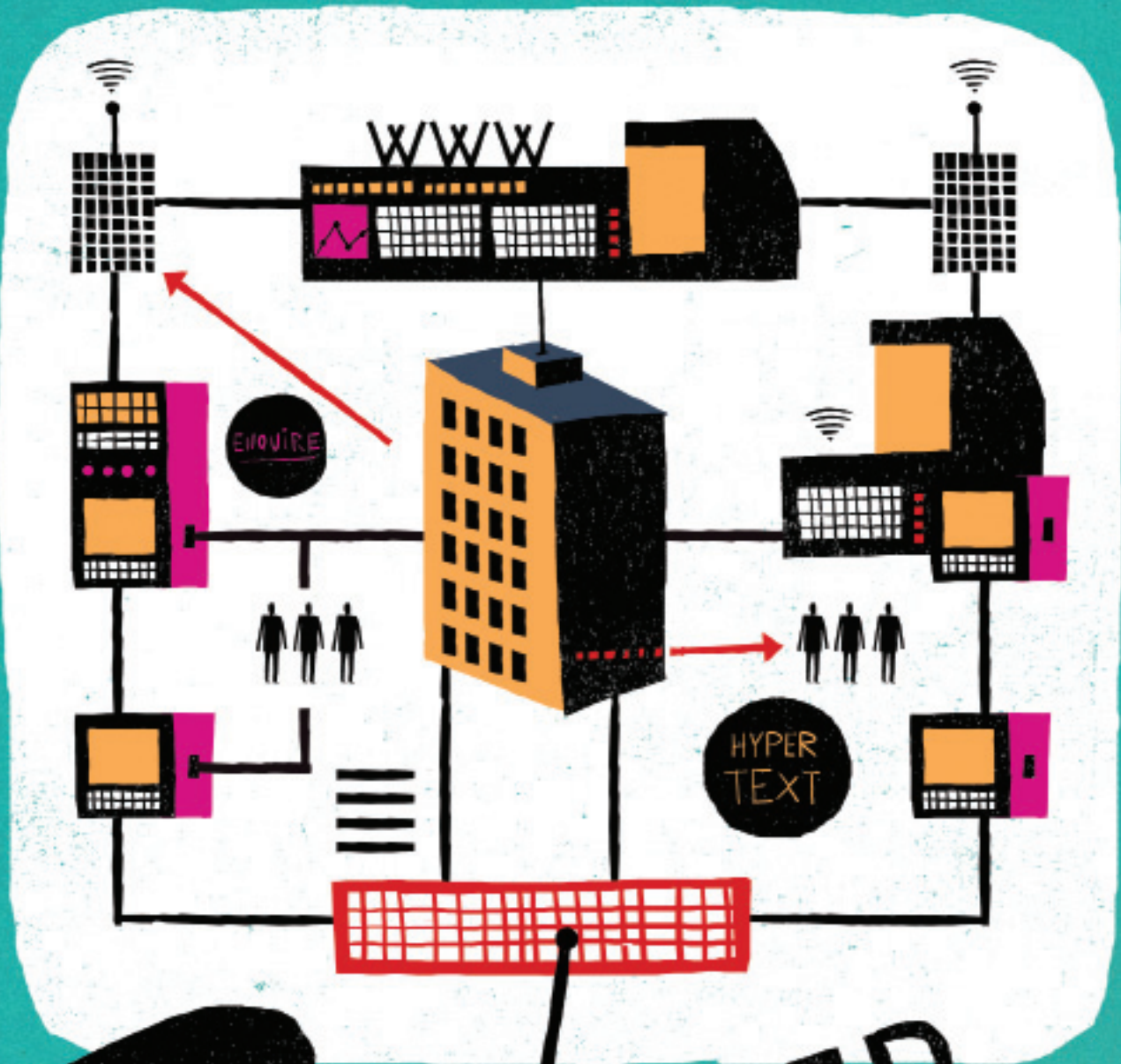
Es un documento excepcional y, sí, emocionante. Pero es un testamento; el testamento de una época que ya no volverá a existir, no sólo en Seattle sino en todo el mundo; el testamento de un modelo de comunicación que se tambalea –y de qué manera– bajo el impacto de un tsunami imparabile nacido en aquel documento que Sendall definió como “emocionante”. Veinte años después de la creación de la web, el mundo de la comunicación en general y el de la prensa en particular viven un momento histórico, y viejos y grandes productos, excelentes incluso, que han resistido durante décadas, que han estado al servicio de su comunidad de una manera permanente y tenaz, que han sabido hacer de la difusión de las noticias un negocio, simplemente se esfuman, se derriten mientras los redactores se miran entre sí con gesto de incredulidad y explican en video cómo les gustaría que hubiera sido su historia.

>>

again, not just in Seattle but around the world. It is the testament to a model of communication that is rumbling – and how! – under the impact of the unstoppable tsunami unleashed in that document that Sendall defined as “exciting”. Twenty years after the web was created, the world of communication in general and the press in particular are at a historical juncture, and the hulking old products, even the excellent ones, which have held out for decades, which have served their community constantly and tenaciously, which have known how to do business by spreading the news, are simply fading away. They are melting away while the editors look at each other with incredulousness in their eyes and tell on video how they would have liked their history to be.

When people ask why all of this is happening, the reasons are many and varied, but there is one that echoes time and again: In-

>>

No hi ha cap activitat humana immune a l'impacte demolidor i creatiu de la web

No existe ninguna actividad humana que sea inmune al impacto demoledor y creativo de la web

No human activity is immune to the mind-boggling yet creative impact of the web

<<

Alguna cosa així com “internet ha posat de relleu que bona part de la premsa i la televisió actuals són inservibles”. Per descomptat que a ningú no li agrada llegir la làpida de la pròpia tomba i per això és difícil d'acceptar una sentència així de conclouent. Però és el que hi ha. I sí, internet, al cap i a la fi, en té la culpa.

He dit a l'inici que aquella imatge seminal de la web em té fascinat. Em pregunte sovint si Sir Tim Berners-Lee va ser conscient en algun moment del trasbals que ens causaria a tots. Ell diu que no i ens l'hem de creure, és clar. Però el fet incontestable és que no hi ha cap activitat humana, vint anys després, immune a l'impacte demolidor i creatiu alhora de la web. El periodisme, la comunicació, tampoc.

No és que aquest diari o aquell haja de tancar o que aquesta publicació o aquella que semblava sòlida com una roca aparega de sobte com un terròs de sucre, desfent-se davant la cara atònita dels seus

<<

>>

Quando la gente se pregunta por qué pasa todo esto, muchas son las razones, y muy variadas, pero una de ellas reaparece constantemente: internet, internet, internet. Quien habla así, quien acusa a la red de la crisis actual en la que está sumido el mundo de la comunicación, se entrega a un análisis sencillo porque, en realidad, la respuesta debería ser mucho más compleja. Algo así como “internet ha puesto de manifiesto que buena parte de la prensa y la televisión actuales son inservibles”. Es evidente que a nadie le gusta leer el epitafio de su propia tumba, y por eso es difícil aceptar una sentencia tan concluyente como esta. Pero es lo que hay. Y sí, internet, en definitiva, es la culpable.

He dicho al principio que aquella imagen seminal de la web me tiene fascinado. A menudo me pregunto si Sir Tim Berners-Lee fue en algún momento consciente de la conmoción en la que nos iba a

<<

>>

ternet, Internet and Internet. Whoever says this, whoever blames the web for today's crisis in the world of communication is making a simplistic analysis because the answer should actually be much more complex. Something like, “the Internet has spotlighted the fact that much of the press and television today are irrelevant”. Of course no one likes to read the writing on their own tombstone, and that is why it is difficult to accept such a categorical judgement. But that is the way things stand. And yes, in the end, the Internet is to blame.

At the start I said that I am fascinated by that seminal depiction of the web. I often wonder whether Sir Tim Berners-Lee was aware at any point of the upheaval he would cause to everyone. He says he wasn't and of course we have to believe him. But the incontestable fact is that 20 years later no human activity is immune to the

>>

El diari més ric i viu que he vist en la meua vida és a l'Àfrica

professionals de la comunicació intenten ordenar les seues idees. No, no és només això, ni tan sols és principalment això. El que ha canviat per sempre és que la web, com en tantes altres coses, ha dinamitat l'estructura social. Aquella convenció que feia de nosaltres, els periodistes, una mena d'intermediaris entre el poder i la societat. Entre els uns que sabien massa i els altres que sabien massa poc.

L'ofici de periodista és senzill, al cap i a la fi. Es limita a ser als llocs on passen coses, a veure-les i analitzar-les i a explicar-les tan bé com sabem i tan honradament com sabem. No li cal molta tecnologia, a això.

El diari més ric i viu que he vist en la meua vida és a l'Àfrica, no en recorde la ciutat i no m'agradaria equivocar-me tot esmentant-ne alguna que em ve, amb poca seguretat però, a la memòria. Simplement en una cruïlla un home tenia una gran pissarra negra i anava anotant les notícies que li deien, li cridaven literalment, els qui anaven i venien

bocetos, de los papelitos, de las notas en las que los profesionales de la comunicación intentan ordenar sus ideas. No, no se trata sólo de eso, ni siquiera esa es la razón principal. Lo que ha cambiado para siempre es que la web, como en tantas otras cosas, ha dinamitado la estructura social, aquella convención que hacía de nosotros, los periodistas, una suerte de intermediarios entre el poder y la sociedad, entre los que sabían demasiado y los que sabían demasiado poco.

El oficio del periodista es sencillo, al fin y al cabo. Nos limitamos a estar donde pasan cosas, a verlas y analizarlas, y explicarlas de la mejor manera posible y con la máxima honradez. Para eso apenas es necesaria la tecnología.

El diario más rico y vivo que he visto en mi vida está en África. No recuerdo la ciudad, y no me gustaría equivocarme citando alguna que, con poca certeza, me viene a la memoria. En una encrucijada,

made us journalists like brokers between power and society, between those who knew too much and those who did not know enough.

After all, a journalist's job is simple. It is limited to being where things are happening, to seeing and analysing them and then explaining them as thoroughly and honestly as we can. That does not require much technology.

The richest, most vivid newspaper I have seen in my life was in Africa: I do not recall which city and I do not want to err by saying one that just randomly comes to mind. At a crossroads, a man simply had a large blackboard where he wrote down the news as he got it; the people going from one place to another literally yelled it out to him. Since the journalist at the crossroads, the man who was himself the newspaper, knew most of the motorbike riders, passersby and bicyclists, he very judiciously asked them questions, comparing the

<<

creadors. No és que la televisió comence a assumir que ha deixat enrere la seua glòria passada i el carrusel de milions i milions invertits en la publicitat de productes o política. No és que fins en la darrera redacció periodística del planeta, fins el darrer periodista, s'estiga preguntant com serà el seu futur i la paraula *internet* apareix en tots i cadascun dels esbossos, dels paperets, de les anotacions breus on els

<<

sumir a todos. Él dice que no y tenemos que creerle, evidentemente. Sin embargo, es innegable que no existe ninguna actividad humana, veinte años después, que sea inmune al impacto demoledor y al mismo tiempo creativo de la web. El periodismo, la comunicación, tampoco.

No se trata de que este o ese periódico hayan tenido que cerrar, o que esta o aquella publicación, que parecían sólidas como una roca, se mostraran de repente como un terrón de azúcar y se deshicieran ante la mirada atónita de sus creadores. No se trata de que la televisión haya comenzado a asumir que ha dejado atrás sus días de esplendor y el carrusel de millones y millones invertidos en la publicidad de productos o política. No se trata de que incluso en la última redacción periodística del planeta, el último periodista, se pregunten por su futuro y la palabra *internet* se lea en todos y cada uno de los

<<

mind-boggling yet creative impact of the web. And this includes journalism and communication.

It is not that this or that newspaper has to fold or this or that publication that seemed solid as a rock suddenly resembles a lump of sugar melting before the astounded gaze of its creators. It is not that television is beginning to accept the fact that its days of glory and the carousel of millions and millions of dollars invested in advertising products or politics are indeed a thing of the past. It is not that every last newsroom on the planet or every last journalist is wondering what their future holds, and the word *Internet* appears on every single draft, scrap of paper or jotting where communication professionals try to organise their ideas. No, it is not only that, nor is it primarily that. What has changed for good is that the web, just like so many other things, has upended the social structure, the convention that

El diario más rico y vivo que he visto en mi vida está en África

d'un lloc a un altre. Com que el periodista de la cruïlla, l'home que era el diari ell mateix, coneixia la majoria dels ocupants de les motos, dels transeünts, dels ciclistes, amb molt de criteri els anava preguntant, contrastant la informació que li havien donat altres transeünts. Aleshores, ple d'entusiasme escrivia a la pissarra les notícies del dia en temps real per a la lectura dels seus clients. Constantment. Aquest és el treball del periodista, en definitiva, però recorde que en veure'l em va venir al cap més la idea, el concepte, de *node* que no el de *periodista*, tal com l'hem entès fins avui. Amb aquell constant esborrar i escriure el meu periodista de carrer anava reconfigurant la imatge de la seua pròpia comunitat a una velocitat que els complexos diaris que tenim a Occident són incapaços ni de somiar. I en aquest sentit, sense ni un bri de tecnologia, aquell periodista de carrer era més a prop de l'era d'internet que jo mateix. Treballava a la manera

un hombre tenía una gran pizarra negra y en ella anotaba las noticias que le contaban, que literalmente le gritaban, los que iban y venían de aquí para allá. Dado que el periodista que estaba en la encrucijada, el hombre que, en sí mismo, era el periódico, conocía a la mayoría de ocupantes de las motos, a los transeüntes, a los ciclistas, demostraba un criterio extraordinario y les hacía preguntas, para contrastar la información que le habían proporcionado otros transeüntes. Entonces, entusiasmado, escribía en la pizarra las noticias del día en tiempo real para que sus clientes las leyeran. Constantemente. Ese es, en definitiva, el trabajo del periodista, pero recuerdo que, al verlo, me vino a la mente la idea, el concepto, de *nodo* antes que el de *periodista* tal y como lo hemos entendido hasta hoy. Con aquel borrar y escribir constantemente, mi periodista de la calle se dedicaba a reconfigurar la imagen de su propia comunidad a una velocidad inimaginable para

information he had gotten from other bystanders. He then enthusiastically wrote the day's news on the blackboard in real time so that his customers could read it. Constantly. This is the journalist's job in a nutshell, but I recall that when I saw him what came to my mind was the idea or concept of 'node' more than 'journalist' as we have understood the job until now. With that constant writing and erasing, my street journalist gradually reshaped the image of his own community at a speed that our complex newspapers in the West are incapable of even dreaming about. And in this sense, without even an iota of technological involvement, that street journalist was closer to the Internet age than I was. He worked the way the Internet does, that is, by accepting that others shape the day-to-day reality at a breakneck speed and try to give a bit of order, by cataloguing and honing to the original cacophony.

The richest, most vivid newspaper I have seen in my life was in Africa

d'internet. Assumint que els altres configuren la realitat del dia a dia a una velocitat de vertigen i intentant posar una mica d'ordre, catàleg i pulcritud a la cacofonia original.

Curiosament, en els inicis del periodisme digital al nostre país, fa molts anys, jo vaig definir el paper del periodista amb una imatge ben pròxima: vaig dir que un periodista en l'era d'internet havia de ser més aviat un "guàrdia urbà" de la informació, plantat com el meu col·lega africà al bell mig d'un trànsit infernal, intentant donar a aquell flux de dades un ordre lògic a l'hora de fer-lo circular. Alguns col·legues van revoltar-se contra la definició entenent que la figura del guàrdia urbà era autoritària i jo, en un excés de dubte, vaig cedir i ho vaig canviar per un "cartògraf" de la informació.

M'equivocava, però. Un cartògraf mira el que hi ha al davant i no ho toca. Ho dibuixa i ho acumula en forma de dades llegibles

>>

los complejos periódicos que tenemos en Occidente. En este sentido, sin intervención alguna de la tecnología, aquel periodista de la calle estaba más cerca de la era de internet que yo. Trabajaba a la manera de internet, asumiendo que son los demás quienes configuran la realidad a una velocidad de vértigo y tratando de poner un cierto orden, catalogando y puliendo la cacofonía original.

Curiosamente, en los inicios del periodismo digital en nuestro país, hace ya muchos años, definí el papel del periodista con una imagen muy cercana: dije que un periodista en la era de internet tenía que ser más bien como un "guardia urbano" de la información, de pie como mi colega africano y rodeado por un tráfico infernal, mientras intentaba ordenar de un modo lógico todo aquel flujo de datos, al tiempo que hacía que siguiera circulando. Algunos colegas se rebelaron contra aquella definición, pues entendían que la figura

>>

Curiously, at the dawning of digital journalism in our country many years ago I defined the role of journalists using a familiar image: I said that a journalist in the Internet age had to be more like an "urban cop" of information, situated like my African colleague right in the middle of infernal traffic, trying to give the flow of data a logical order when circulating it. Some of my colleagues took issue with that definition, viewing the figure of "urban cop" as overly authoritarian, and I, in a fit of doubt, gave in and replaced the metaphor with that of a "cartographer" of information.

But I was wrong. Cartographers look at what is before them but do not touch it. They sketch it and gather it in the guise of legible information, but they try not to interfere with it. However, journalists, especially Internet journalists, can no longer do this: they have to interfere, they have to be part of the circulating chaos. Not

>>

ENQUIRE

HYPER
TEXT

<<

però procura no intervenir-hi. El periodista, i encara més el periodista d'internet, això no ho pot fer ja: ha d'intervenir-hi, ha de ser part del caos circulatori. No perquè sí. Sinó perquè fóra absurd que precisament els periodistes fórem els únics humans a no comunicar-nos a través de la web. Quan milions de persones expliquen cada dia i tothora milions d'històries de forma simultània (per la web o al Twitter, al Facebook o en el seu blog) és inevitable que els contadors d'històries que hem estat els periodistes ens ho mirem amb cara de sorpresa –això que fins ahir fèiem nosaltres ara ho fa tothom!– però ens ho hauríem de mirar, sobretot, amb una gran il·lusió. És cert que han caigut grans torres i que en cauran moltes més. Però veure això no ens hauria d'impedir veure nàixer un món nou, com el que s'està posant en marxa. Un món on la versió dels fets que conta un corresponsal que viu en primera persona una mort als carrers de

millones de historias de manera simultánea (por la web o en Twitter, Facebook o en su blog), es inevitable que los periodistas, que hemos sido los contadores de historias, nos lo miremos con cara de sorpresa –¡eso mismo que hasta ayer hacíamos nosotros lo hace ahora todo el mundo!–, pero deberíamos mirárnoslo, sobre todo, con una gran ilusión. Es cierto que han caído torres muy altas y que caerán muchas más, pero ver eso no debería ser obstáculo para que asistiéramos al nacimiento de un mundo nuevo como el que se está poniendo en marcha. Un mundo en el que la visión de los hechos que cuenta un corresponsal que vive en carne propia una muerte en las calles de Teherán no es sino un pálido reflejo de la muerte retratada en directo por un teléfono móvil y rápidamente colgada en YouTube. No es que una cosa entre en conflicto con la otra. Simplemente, nosotros tenemos que aprender a convivir con el nuevo mundo.

compete with the other; rather we simply have to learn how to live with the new world.

Everything races and everything is hurried, but there are sectors within the world of communication that are revealing the future because they have been capable of racing even faster. Personally, I think that the best of them all is music.

In recent years, we have heard chroniclers of the music industry ring the death knell of the business, and in the most extreme cases, even the death of music itself. The MP3 was the first revolution, and we all stuffed our hard drives with songs and music of dubious legality but amazing efficacy. It is true that the music business as it used to be has bitten the dust. CDs had replaced the old vinyl records at a disconcerting speed, but they did not even have enough time to become entrenched. Now more people buy MP3s and their

<<

del guardia urbano era algo autoritaria y yo, en un exceso de duda, cedí y la cambié por un “cartógrafo” de la información.

Pero me equivocaba. Un cartógrafo mira lo que tiene ante sí y no lo toca. Lo dibuja y lo acumula en forma de datos legibles, pero procura no intervenir en el conjunto. El periodista, y más si cabe el periodista de internet, ya no puede comportarse de este modo: ha de intervenir, ha de formar parte del caos circulatorio. No porque sí, sino porque sería absurdo que precisamente los periodistas fuéramos los únicos humanos que no nos comunicáramos a través de la web. Cuando millones de personas explican cada día y a todas horas

<<

just for the sake of it, but because it would be absurd for journalists to be precisely the only human beings not to communicate via the web. When millions of people tell millions of stories simultaneously (on the web, Twitter, Facebook or their blogs) every day and at all hours of the day, it is inevitable that the storytellers, we journalists, regard it with surprise – now everyone is doing what only we used to do! – but we should regard it mainly with excitement. It is true that huge towers have come crashing down and many more are yet to fall. But seeing this should not blind us to the fact that we are witnessing the birth of a new world, the one that is getting underway now. A world where the version of events that the correspondent who experiences firsthand death on the streets of Teheran relates is just a pale reflection of the death portrayed live by a mobile telephone and immediately posted on YouTube. One thing does not

Teheran és només un pà·lid reflex de la mort retratada en directe per un telèfon mòbil i penjada amb celeritat al YouTube. No és que una cosa lluite amb l'altra. Simplement nosaltres hem d'aprendre a conviure amb el nou món.

Tot corre i tot va de pressa però hi ha sectors de la comunicació que ens ensenyen ja el futur perquè han sabut córrer més ràpid. Personalment crec que cap com la música.

Hem vist els darrers anys com els cronistes de la indústria musical ens narren la mort del negoci i, en els casos més extremistes, la mort fins i tot de la música mateixa. L'MP3 va ser la primera revolució i tots ens vam omplir els discos durs de cançons i músiques de legalitat dubtosa però d'una eficàcia demolidora. És cert que el negoci tal com era entès es va ensorrar. Els cedés havien substituït els vells vinils amb una velocitat desconcertant, però no han tingut

>>

Todo corre y todo va de prisa, pero hay sectores de la comunicación que nos muestran ya el futuro porque han sabido correr más rápido. Personalmente creo que ninguno tanto como la música.

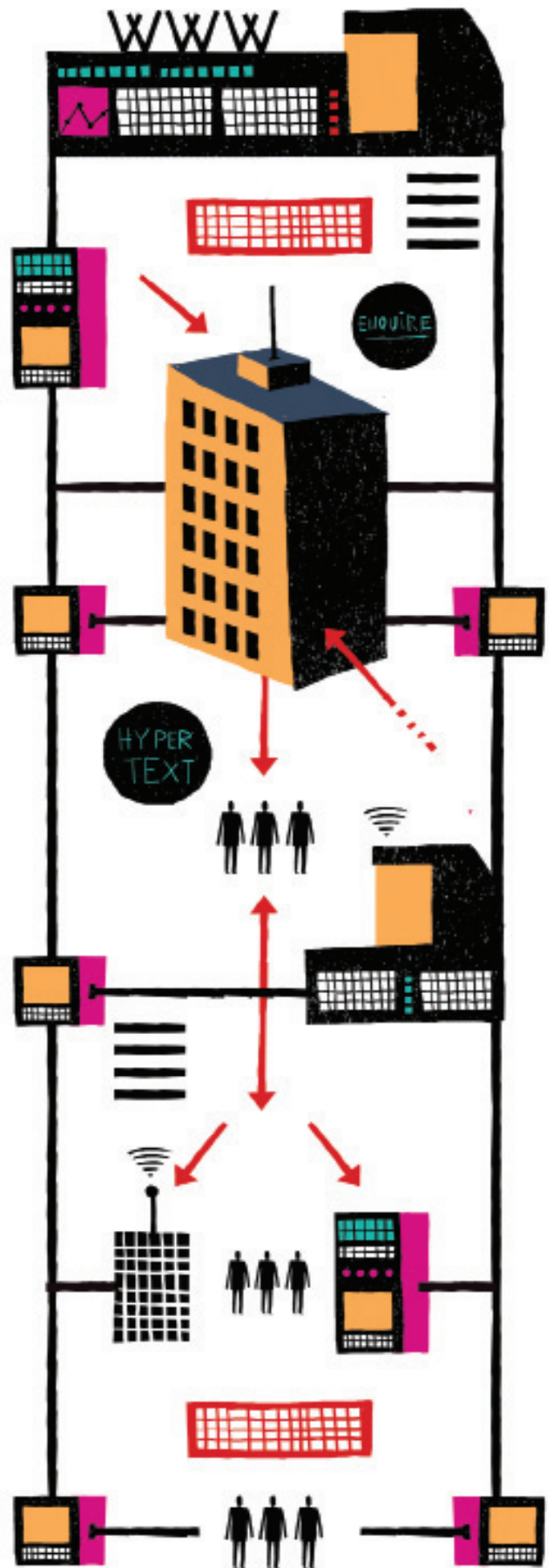
En los últimos años, hemos visto cómo los cronistas de la industria musical nos narraban la muerte del negocio y, en los casos más extremos, la muerte incluso de la propia música. El MP3 fue la primera revolución y todos nos llenamos los discos duros de canciones y músicas de legalidad dudosa pero de una eficacia demoledora. Es cierto que el negocio tal y como se había entendido hasta la fecha se hundió. Los cedés habían sustituido a los viejos vinilos a una velocidad desconcertante, pero ni siquiera han tenido tiempo de consolidarse. Hoy, es más la gente que compra MP3 y sus sucesores que la que compra discos tal y como los entendíamos en el pasado. Y es lógico que, en una industria basada en la comercialización de

>>

successors than records as they existed in the past. And it is logical that in an industry that was based on commercialising a physical object that we called a record, the advent of the intangibility of the web has had a devastating impact.

But would anyone venture to say that music is in crisis today? That it is more crisis-ridden than three years ago? I think that the majority of readers would concur with my analysis that the music scene is, if anything, only getting better. However, the first condition of this improvement is that the industry should forget what it used to be and will never be again. Records are no longer sold, and selling records is no longer the musicians' main business, neither for their work nor for their income. But they have found the trick, albeit only incipiently. Musicians are once again focusing on concerts and making money with them; they allow themselves to give away much of their music

>>

El periodista en l'era d'internet ha de ser part del caos circulatori de la informació

<<

ni temps de consolidar-se. Avui ja hi ha més gent que compra MP3 i els seus successors que no gent que compra discos, tal com ho enteníem ahir. I és lògic que en una indústria que estava basada en la comercialització d'un objecte físic que en dèiem *disc*, la irrupció de la immaterialitat de la xarxa tingués un impacte demolidor.

Però es pot atrevir algú a dir avui que la música està en crisi? Més en crisi que fa tres anys? Em sembla que la majoria dels lectors coincidirán amb la meua anàlisi que el panorama no fa sinó millorar. Una millora, però, que té com a primera condició l'oblit del que va ser i no serà mai més. Ja no es venen discos, ni vendre discos és la principal activitat dels músics, ni pel treball ni pels ingressos. Però han trobat, ni que siga de forma incipient, el desllorigador. Els músics tornen a posar l'èmfasi en els concerts i a fer-hi diners, es permeten regalar bona part de la música com a promoció o posant-la tota

<<

un objeto físico al que llamábamos disco, la irrupción de la inmaterialidad de la red tuviera un impacto demoledor.

Però, ¿acaso puede atreverse alguien a decir hoy que la música está en crisis? ¿Más en crisis que hace tres años? Creo que la mayoría de lectores coincidirán con mi análisis de que el panorama no hace sino mejorar. Sin embargo, esta mejora pasa, en primer lugar, por olvidar lo que fue y ya no volverá a ser. Ya no se venden discos, ni la venta de discos es la principal actividad de los músicos, ni en términos de trabajo, ni de ingresos. Pero, y aunque sólo sea de una manera incipiente, han dado con la clave: los músicos vuelven a poner el acento en los conciertos y a ganar dinero con ellos, se permiten regalar buena parte de la música a modo de promoción o poniéndola toda en abierto al servicio de los compradores, y en iTunes o en Spotify los oyentes escuchan y compran música por

<<

as a promotion or make entire albums available to buyers. And on i-Tunes or Spotify, users listen to and buy music, song by song, whenever they want and à la carte. And not in inconsequential numbers.

In fact, in April 2008 the statistics spoke clearly when they revealed that more music was sold – and I stress the word *sold* – via iTunes than via any of the traditional sale channels, Wal-Mart foremost. For those who heralded the death of music from the Internet, suddenly the Internet became the resurrection of music, and not just through the volume of business. No one can deny that today music from anywhere in the world circulates with a freedom that was impossible to imagine decades ago. The other night Xavi Sarrià, my friend and the singer in the Catalan band Obrint Pas, told me about his surprise when he played before thousands of people in a concert in Zagreb and realised that they were singing along with his songs in Catalan!

El periodista en la era de internet ha de formar parte del caos circulatorio de la información

oberta al servei dels compradors. I a l'iTunes o a l'Spotify els oients escolten i compren músiques a la carta, cançó a cançó, quan volen i a la carta. I no en quantitats insignificants.

De fet, l'abril del 2008 les estadístiques van ser clares a assenyalar que ja es venia més música, insistisc en la paraula *venda*, a través de l'iTunes que a través de cap dels canals tradicionals de *venda*, Wal-Mart al capdavant. Per a aquells que anunciaven la mort de la música a mans d'internet de sobte internet esdevenia la resurrecció de la música. I no tan sols pel volum del negoci. Ningú no pot negar que avui en dia la música de qualsevol part del món circula amb una llibertat impensable fa dècades. Xavi Sarrià, el meu amic cantant del grup Obrint Pas, m'explicava l'altra nit la seua sorpresa en tocar davant milers de persones en un concert a Zagreb i adonar-se que corejaven les seues cançons en català! Va passar-se mig concert

canciones, cuando quieren y a la carta. Y no precisamente en cantidades insignificantes.

De hecho, en abril de 2008 las estadísticas señalaron claramente que ya se vendía más música –insisto en la palabra *venta*– a través de iTunes que a través de cualquiera de los canales tradicionales de venta, con Wal-Mart a la cabeza. Para aquellos que anunciaban la muerte de la música a manos de internet, de repente internet se convertía en la resurrección de la música. Y no solamente por el volumen de negocio. Nadie puede negar que, hoy en día, la música de cualquier rincón del mundo circula con una libertad impensable hace décadas. Xavi Sarrià, mi amigo y cantante del grupo Obrint Pas, me explicaba hace unos días su sorpresa cuando tocó frente a miles de personas en un concierto en Zagreb y se dio cuenta de que coreaban sus canciones ¡en catalán! Se pasó medio concierto intentando entender el fenómeno

He spent half the concert trying to understand the phenomenon until suddenly the audience fell silent when he sang one of the most famous songs in Catalonia. And there he found the key to what was happening: that specific song had not been posted on MySpace. And that is why they did not know it...

So the first condition of this improvement is to forget what used to be and will never be again. The world of communication, in journalism or cinema, in all its realms, simply needs to regenerate. It needs to reinvent itself and go back to the basics: notes, tones and lyrics for music; visual texture and a plotline for film; a well-written examination of a specific issue for journalism. This means going back to excitement, in any case and in all cases, the excitement that Tim Berners-Lee talked about in the investiture speech he delivered for his honorary doctorate.

Journalists in the Internet age have to be part of the circulating chaos of the information

intentant entendre el fenomen fins que de sobte el públic va callar precisament quan interpretava una de les cançons més conegudes al nostre país. I allà hi havia la clau del que estava passant: aquella cançó concreta no era, no l'havien penjat, al MySpace. I per això no la sabien...

Una millora, doncs, que té com a primera condició l'oblit del que va ser i no serà mai més. El món de la comunicació, sigui periodisme o cinema, en tots els àmbits i en qualsevol, necessita simplement regenerar-se. Inventar-se de nou tornant al que és bàsic: unes notes, uns tons i unes lletres si ets músic; una textura visual i un relat si fas cinema; una mirada a una cosa concreta, deixant-la ben escrita si fas periodisme. Tornant a les emocions, en qualsevol cas i en tots els casos, aquelles de les quals ens parlava Tim Berners-Lee durant aquella sessió d'investidura com a honoris causa.

hasta que, de repente, el público calló precisamente cuando interpretaban una de sus canciones más conocidas aquí. Ahí estaba la clave de lo que estaba sucediendo: aquella canción no estaba en MySpace. No la habían colgado. Y por eso no se la sabían...

Una mejora, por lo tanto, que tiene como primera condición olvidar lo que fue y lo que nunca volverá a ser. El mundo de la comunicación, sea periodismo o cine, en todos y cada uno de sus ámbitos, necesita simplemente regenerarse. Inventarse de nuevo volviendo a lo que es básico: unas notas, unos tonos y unas letras, si eres músico; una textura visual y un relato si haces cine; una mirada a una cosa concreta, plasmándola bien sobre el papel, si te dedicas al periodismo. Una vuelta a las emociones en todos y cada uno de los casos, a aquellas a las que se refirió Tim Berners-Lee durante su sesión de investidura como doctor honoris causa.

The rest – business, huge skyscrapers, endless warehouses, industrial production, dissemination channels, the ways of getting paid and selling, power or what we think power is, show business... – wobbles. The Internet has changed the communication and art industries, giving them back to the creators, democratising them, opening up their doors and windows, facilitating their dissemination and, truth be told, unleashing upheaval in the established order. But it is creative upheaval that, by generating a new world, is opening up more doors than it is closing. Regardless of how spectacular the last days narrated by the lead characters or suffered in silence may be, these shadows cannot conceal the ray of light that is beaming down on culture and communication – and democracy as well – thanks to that piece of paper with diagrams and balloons that, as I have said all too often, still fascinates me today. ■

La resta (el negoci, els grans edificis gratacels, els magatzems inacabables, la producció industrial, els circuits de difusió, la forma de cobrar i vendre, el poder o el que pensem que és el poder, l'anomenat *show business*...) balla. Internet ha canviat la indústria de la comunicació i de l'art tornant-la als creadors, democratitzant-la, obrint les portes i les finestres, facilitant-ne la difusió i, és veritat, provocant un terrabastall en l'ordre establert. Però és un terrabastall creatiu que en generar un nou món ens obre més portes que no ens les tanca. Per més espectaculars que siguin els darrers dies narrats pels protagonistes o patits en silenci, aquestes ombres no poden amagar l'esclat de llum que ha arribat a la cultura i la comunicació, ep! i a la democràcia, gràcies a aquell paper amb diagrames i núvols que, ho he dit ja massa vegades, encara avui em segueix fascinant. ■

El resto –el negocio, los grandes rascacielos, los almacenes interminables, la producción industrial, los circuitos de difusión, la manera de cobrar y vender, el poder o lo que se nos antoja como poder, el denominado *show business*...– baila. Internet ha cambiado la industria de la comunicación y del arte devolviéndola a los creadores, democratizándola, abriendo puertas y ventanas, facilitando su difusión y, es cierto, provocando un terremoto en el orden establecido. Pero se trata de un terremoto creativo que, al generar un nuevo mundo, abre más puertas que las que cierra. Por más espectaculares que sean los últimos días narrados por los protagonistas o sufridos en silencio, estas sombras no pueden ocultar el estallido de luz que ha llegado a la cultura y a la comunicación y, ¡no lo olvidemos!, a la democracia gracias a aquel papel con diagramas y nubes que, no me canso de repetirlo, todavía hoy me sigue fascinando. ■

The original proposal of the www

www.w3.org/History/1989/proposal.html

Farewell to the P-I blog.seattlepi.com/video/bcplayer.asp?bcpid=1534576430&bctid=16577990001

Obrint Pas www.obrintpas.cat

Investidura de Sir Timothy Berners-Lee com a doctor honoris causa www.uoc.edu/hc/berners-lee/cat/index.html

The Knight Digital Media Center www.knightdigitalmediacenter.org/

La convergència tecnològica en los medios de comunicación: retos para el periodismo, Ramon Salverría, 2009

www.raco.cat/index.php/tripodos/article/viewFile/118910/154114

JEAN DANIEL

“

El periodisme no desapareixerà mai”

PER ÀLEX VICENTE

Acaba de fer 89 anys, però Jean Daniel segueix al peu del canó. No ha perdut ni el caràcter ni l'energia, ni tampoc una capacitat analítica fora del comú. Continua publicant cada dijous una influent editorial a *Le Nouvel Observateur*, el setmanari que va fundar fa més de quaranta anys, convertit en mitjà de referència d'un periodisme reflexiu, compromès i humanista que sempre ha defensat contra les modes passatgeres i la tendència general a la superficialitat. Nascut en una modesta família de jueus algerians, aquest deixeble d'Albert Camus és un referent intel·lectual imprescindible per a la França d'avui i una mena d'oracle per a la professió. Amb la serenitat que dóna l'experiència, considera que el periodisme no desapareixerà mai, per moltes transformacions que l'amenacin. En els últims temps, els guardons i condecoracions s'encadenen per reconèixer la innegable influència que ha tingut en el periodisme de l'últim segle. Daniel és Cavaller de la Legió d'Honor francesa, doctor honoris causa per la Universitat d'Alger i premi Príncep d'Astúries de Comunicació i Humanitats.

Lea Crespi

Acaba de cumplir 89 años, pero Jean Daniel sigue al pie del cañón. No ha perdido ni el carácter ni la energía, ni tampoco una capacidad analítica fuera de lo común. Sigue publicando cada jueves un influyente editorial en *Le Nouvel Observateur*, el semanario que fundó hace más de cuarenta años, convertido en medio de referencia de un periodismo reflexivo, comprometido y humanista que siempre ha defendido contra las modas pasajeras y la tendencia general a la superficialidad. Nacido en una modesta familia de judíos argelinos, este discípulo de Albert Camus es un referente intelectual imprescindible para la Francia de hoy y una especie de oráculo para la profesión. Con la serenidad que otorga la experiencia, considera que el periodismo no desaparecerá nunca, por más transformaciones que lo amenacen. En los últimos tiempos, los galardones y condecoraciones se encadenan para reconocer su innegable influencia en el periodismo del último siglo. Daniel es Caballero de la Legión de Honor francesa, doctor honoris causa por la Universidad de Argel y premio Príncipe de Asturias de Comunicación y Humanidades.

He has just turned 89, but Jean Daniel shows no signs of flagging. He has lost none of his personality or energy, or exceptional analytical powers, and continues to write his Thursday editorial for *Le Nouvel Observateur*. He founded the weekly news magazine more than 40 years ago and since then it has set the benchmark for a thoughtful, committed and humanistic journalism which he has always defended against passing trends and widespread superficial tendencies. Born into a modest family of Algerian Jews, this disciple of Albert Camus is one of the key intellectual figures in France today and something of an oracle for the profession. With the serenity born of experience, he considers that journalism will never disappear, no matter how many changes place it under threat. In recent years, Daniel has been showered with accolades and awards in recognition of his undeniable influence on the journalism of the past century. Daniel is a chevalier of the French Legion of Honour, he received an honorary degree from the University of Algiers and has been awarded the Prince of Asturias Prize for Communication and Humanities.

“EL PERIODISMO NO DESAPARECERÁ NUNCA” “JOURNALISM WILL NEVER DISAPPEAR”

Després de gairebé seixanta anys exercint el periodisme, quina definició en faria? Podria citar les paraules de Camus, que va dir que el periodista és “un historiador del dia a dia”, o bé la terrible definició que en feia André Gide: “Anomeno periodisme el que és important avui, però ja no ho serà demà”. Per a mi, el periodisme és un ofici que implica tenir tres talents: acumular informació, reflexionar-hi adequadament i saber transmetre-la. Per si fos poc, cal que fem tot aquest procés abans que els altres, amb aquesta obsessió per la velocitat que condiona tant la nostra feina. El periodisme implica batre rècords de forma permanent. Contràriament al que es creu avui, l’obstinació per ser el més ràpid sempre ha existit, fins i tot abans que aparegués la ràdio, la televisió, internet i els diaris gratuïts. Els periodistes sempre s’han batut contra el temps. **Però no creu que aquesta tendència s’ha pronunciat en els últims temps?** És cert que s’ha tornat una mica caricaturesc. Avui els pe-

riodistes no tenen dret al mínim recés i estan obligats a reaccionar de forma instantània. El resultat és que alguns esdevenen autèntics impostors: han de parlar d’assumptes que desconeixen, però aconsegueixen convèncer el lector gràcies a certes receptes de seducció, com ara el fet de saber expressar-se bé. Amb tot, no deixa de ser una impostura i una il·lusió.

En canvi, vostè sempre ha defensat que val més arribar segon amb un bon article que primer amb un escrit ràpid i superficial. El problema és que cada vegada resulta més difícil optar per aquest segon model, perquè els mateixos lectors volen ser informats de la forma més ràpida possible. Això ho condiona tot. De fet, el que més caracteritza la nostra època és la por al zàping. Ens fa por avorrir el lector. Temem que pensi que llegir-nos és una pèrdua de temps, fins al punt d’acabar-lo perdent. Aquesta por provoca i justifica tot el que

>>

Después de casi sesenta años ejerciendo el periodismo, ¿cómo lo definiría? Podría citar las palabras de Camus, que dijo que el periodista es “un historiador del día a día”, o bien la terrible definición que daba André Gide: “Denomino periodismo a lo que es importante hoy, pero ya no lo será mañana”. Para mí, el periodismo es un oficio que implica tener tres talentos: acumular información, reflexionar sobre ella adecuadamente y saber transmitirla. Por si fuese poco, es necesario que hagamos este proceso antes que los demás, con esa obsesión por la velocidad que condiciona tanto nuestro trabajo. El periodismo implica batir récords de forma permanente. Contrariamente a lo que se cree hoy en día, la obstinación por ser el más rápido siempre ha existido, incluso antes de la aparición de la radio, la televisión, internet y los periódicos gratuitos. Los periodistas siempre se han batido contra el tiempo.

Pero ¿no cree que esta tendencia se ha pronunciado en los últimos tiempos? Es cierto que se ha vuelto un poco caricaturesca. Hoy los periodistas no tienen derecho al mínimo receso y están obligados a reaccionar de forma instantánea. El resultado es que algunos se convierten en auténticos impostores: tienen que hablar de asuntos que desconocen, pero consiguen convencer al lector gracias a ciertas recetas de seducción, como el hecho de saber expresarse bien. Con todo, no deja de ser una impostura y una ilusión.

En cambio, usted siempre ha defendido que vale más llegar el segundo con un buen artículo que el primero con un escrito rápido y superficial. El problema es que cada vez resulta más difícil optar por este segundo modelo, porque los mismos lectores quieren ser informados de la forma más rápida posible. Esto lo condiciona todo. De hecho, lo que más caracteriza nuestra época es el miedo al zapping.

>>

After working as a journalist for almost 60 years, how would you define the profession? I could quote Camus, who said that the journalist was a “historian of the moment”, or André Gide’s awful definition: “I call journalism everything that will be less interesting tomorrow than today”. To me, journalism is a profession which requires three talents: to gather information, to give due consideration to this information and to know how to put it across. As if that weren’t enough, we have to carry out this process before other people, with the obsession for speed that is a determining factor of our job. Journalism means breaking records on a permanent basis. Contrary to what people think today, the dogged determination to be the fastest has always existed, even before the age of the radio, television, the Internet and free newspapers. Journalists have always fought against the clock.

But, don’t you think that this trend has become more marked in recent years? Well, it’s true that it has become a bit of a caricature. Today journalists don’t have the right to a moment’s respite and have to act straightaway. The result is that some of them become total impostors: they have to talk about subjects they know nothing about, but they manage to convince their readers by using a series of seductive formulas, such as being able to express themselves well. In spite of all this, they are still impostors peddling an illusion.

Nonetheless, you have always maintained that it’s better to come second with a good article rather than first with a superficial piece that has been written in a hurry. The problem is that it’s getting more and more difficult to opt for the former, because the readers themselves want to be informed as quickly as possible. This conditions everything. Anyway, channel-surfing is the thing that best sums up

>>

“Sóc deixeble de Montaigne, Rousseau i Gide, i tots tres entren en si mateixos per descobrir els altres”

estem veient avui. I, ahora, aquest problema tampoc és una novetat. François Mauriac ja deia que quan escrivim cal que “retinguem el lector agafant-lo per la solapa de la jaqueta”, per impedir que marxi. Hi ha pocs mitjans que escapin a aquest sentiment d’urgència. Només la ràdio se salva. Com a mínim a França, encara és possible parlar-hi, argumentar-hi, reflexionar-hi. Sovint em nego a aparèixer en programes televisius, però poques vegades dic que no a la ràdio.

Després de tants anys, no és fàcil perdre la passió per l’ofici? No, perquè el periodisme és una feina realment apassionant. Hi ha persones que construeixen la història i d’altres que la pateixen. Entre aquests dos grups, trobem individus que ens la transmeten aportant el seu testimoni: els periodistes. És tota una funció.

Quan coneix un periodista jove, hi reconeix la mateixa passió? M’agrada molt tenir contacte amb els joves. Sí, hi descobreixo la

Nos da miedo aburrir al lector. Tememos que piense que leernos es una pérdida de tiempo, hasta el punto de acabar perdiéndolo. Este miedo provoca y justifica todo lo que estamos viendo hoy en día. Y, a la vez, este problema tampoco es ninguna novedad. François Mauriac ya decía que cuando escribimos hace falta que “retengamos al lector cogiéndolo por la solapa de la chaqueta”, para impedir que se marche. Pocos medios se libran de este sentimiento de urgencia. Sólo la radio se salva. Como mínimo en Francia, en este medio aún es posible hablar, argumentar, reflexionar. A menudo me niego a aparecer en programas televisivos, pero pocas veces digo que no a la radio.

Después de tantos años, ¿no es fácil perder la pasión por el oficio? No, porque el periodismo es un trabajo realmente apasionante. Unas personas construyen la historia y otras la padecen. Entre estos dos

grupos, encontramos individuos que nos la transmiten aportando su testimonio: los periodistas. Es una auténtica función.

Quando coneix a un periodista jove, ¿reconoce en él la misma pasión? Me gusta mucho tener contacto con los jóvenes. Sí, descubro en él la misma pasión, aunque también muchas diferencias culturales, evidentemente. Y no me refiero sólo a las nuevas tecnologías, sino también a otros factores. Por ejemplo, para los periodistas jóvenes cuenta mucho menos la ideología que para mi generación. Están menos marcados por el deseo de tomar partido en lo que explican. Para los periodistas jóvenes, los hechos son los hechos. Y esto no me parece mal. Son más directos, más claros y tal vez más honestos.

Pero usted siempre ha apostado por un periodismo comprometido, incluso con ciertas causas políticas. En algunos casos así ha sido. Por ejemplo, respecto al anticolonialismo, que es una doctrina que abracé

our era. We’re frightened of boring our readers. We’re afraid they’ll think that reading us is a waste of time, to such an extent that we end up losing them. This fear causes and explains what we are seeing today. At the same time, this problem is nothing new. François Mauriac said that when we write we have to “hold the reader’s attention by grabbing them by the lapels”, to stop them from leaving. There are few media immune from this sense of urgency. The only exception is the radio. At least in France, it’s still possible to talk, debate and reflect on the radio. I often refuse to appear on TV programmes, but I seldom say no to the radio.

After all these years, isn’t it easy to lose enthusiasm for the job? No, because journalism is a really fascinating job. There are people who create the story and others who have to endure it. Between these two groups, we find individuals who convey it through their

own eye-witness accounts: journalists. They have an important function.

When you meet a young journalist, do you see the same enthusiasm in them? I really like having contact with young people. Yes, I come across the same enthusiasm, and a lot of cultural differences of course. And I’m not just referring to new technologies, but to other factors too. For instance, ideology is much less important to young journalists than it was to my generation. They are less driven by a desire to take sides in what they are saying. To young journalists, facts are facts. And I don’t think that’s a bad thing. They are more direct, clearer and perhaps more honest.

But you’ve always been committed to a journalism that encourages engagement, even with some political causes. This has been true in some cases. For instance, with anticolonialism, which is a doctrine I

“Soy discípulo de Montaigne, Rousseau y Gide, y los tres entran en sí mismos para descubrir a los demás”

mateixa passió, tot i que també moltes diferències culturals, evidentment. I no em refereixo només a les noves tecnologies, sinó també a altres factors. Per exemple, per als periodistes joves compta molt menys la ideologia que per a la meua generació. Estan menys marcats pel desig de prendre partit en el que expliquen. Per als periodistes joves, els fets són fets. I això no em sembla malament. Són més directes, més clars i potser més honestos.

Però vostè sempre ha apostat per un periodisme compromès, fins i tot amb certes causes polítiques. En alguns casos ha sigut així. Per exemple, pel que fa a l'anticolonialisme, que és una doctrina que vaig abraçar des de jove. Ahora, això mai no m'ha impedit reconèixer que la colonització va tenir alguns efectes positius o que els que es consideren víctimes d'aquest sistema no sempre tenen raó. Com a periodista, mai he afirmat que una cosa era blanca quan sabia que era

desde joven. Al mismo tiempo, esto nunca me ha impedido reconocer que la colonización tuvo algunos efectos positivos o que los que se consideran víctimas de este sistema no siempre tienen razón. Como periodista, jamás he afirmado que una cosa era blanca cuando sabía que era negra. Siempre he mantenido cierta distancia. Incluso en relación con la izquierda política. Siempre me he sentido cercano a ella, pero nunca he querido comprometerme de forma ciega.

Es un gran partidario del periodismo en primera persona. ¿Por qué? En algunas ocasiones, resulta útil hablar en primera persona para demostrar que somos testigos de lo que estamos narrando, como si diésemos garantía de ello. No olvide que soy discípulo de Montaigne, Rousseau y Gide, que son tres grandes partidarios de la primera persona. Los tres entran en sí mismos para descubrir a los demás. Es un principio que comparto.

embraced at a young age. Nevertheless, this has never stopped me from acknowledging that colonisation had some positive effects or that those who consider themselves victims of this system are not always right. As a journalist, I have never asserted that something was white when I knew it was black. I have always kept a certain distance, even from the political left. I have always felt close to it, but I have never wanted to commit myself to it blindly.

You're a great advocate of journalism written in the first person. Why? It's sometimes helpful to use the first person to show that we are witnesses to what we are talking about, as if we give some kind of guarantee. Remember that I am a follower of Montaigne, Rousseau and Gide, who were three leading advocates of the first person. The three of them look inside themselves in order to discover others. This is a principle I share.

negra. Sempre he mantingut una certa distància. Fins i tot en relació amb l'esquerra política. Sempre m'hi he sentit pròxim, però mai m'hi he volgut comprometre de forma cega.

És un gran partidari del periodisme en primera persona. Per què? En algunes ocasions, és útil parlar en primera persona per demostrar que som testimonis del que estem explicant, com si en donéssim una garantia. No oblidí que sóc deixeble de Montaigne, Rousseau i Gide, que són tres grans partidaris de la primera persona. Tots tres entren en si mateixos per descobrir els altres. És un principi que comparteixo.

Però personalitzar tant els seus articles ha fet que es guanyi molts detractors. Fins i tot l'han acusat de narcisista. He estat objecte de moltes burles i crítiques, potser per haver-me exposat tant en el que escrivia. Però en aquesta feina s'ha de comptar amb una part impor-

>>

Pero personalizar tanto sus artículos le ha hecho ganar muchos detractores. Incluso lo han acusado de narcisista. He sido objeto de muchas burlas y críticas, tal vez por haberme expuesto tanto en lo que escribía. Pero en esta profesión hay que contar con una parte importante de enemigos. Cuando se tiene cierta personalidad, es normal ganarse un 40% de enemigos, como mínimo. Si un periodista sólo tiene amigos significa que no posee ninguna originalidad. Y este no es mi caso. A lo largo de toda mi carrera, no he provocado más que celos.

Su amigo Milan Kundera le dio este consejo: “Escribe como si te leyesen tus enemigos”. Es curioso que me lo recuerde, porque ayer hablé con él y me lo repitió. ¿Qué pretendía decir con eso? Pues que nunca hay que perder de vista a los enemigos, sea para convencerlos, sea para combatirlos.

>>

“I am a follower of Montaigne, Rousseau and Gide, and the three of them look inside themselves in order to discover others”

>>

<<

tant d'enemics. Quan es té una certa personalitat, és normal guanyar-se un 40% d'enemics, com a mínim. Si un periodista només té amics vol dir que no té cap originalitat. I aquest no és el meu cas. Durant tota la meua carrera, no he provocat res més que gelosia.

El seu amic Milan Kundera li va donar aquest consell: "Escriu com si els teus enemics et llegissin". És curiós que m'ho recordi, perquè ahir vaig parlar-hi i m'ho va tornar a dir. Què volia dir amb això? Doncs que mai no es poden perdre de vista els enemics, ja sigui per convèncer-los o per combatre'ls.

I el principal enemic del periodista és, com juren els tòpics, el poder? El poder és un enemic camuflat. El poder et sedueix, t'adorm, t'anestesia. Fins al punt que algunes vegades sembla que sigui un amic! És aquí on hi ha l'autèntic perill de les relacions entre la premsa i el poder: en no ser un rival declarat, és més difícil de combatre.

<<

¿Y el principal enemigo del periodista es, como juran los tópicos, el poder? El poder es un enemigo camuflado. El poder te seduce, te adormece, te anestesia. ¡Hasta el punto de que algunas veces parece que sea un amigo! Es aquí donde reside el auténtico peligro de las relaciones entre la prensa y el poder: al no ser un rival declarado, es más difícil combatirlo.

¿Qué piensa del mito de la objetividad periodística? Siempre he dicho que la objetividad no existe. Además, se confunde imparcialidad con consenso, que es un término muy peligroso para nuestra profesión. Mire, yo siempre digo que uno de los principales enemigos del periodista debería ser lo que Camus denominaba *l'air du temps*. Por ejemplo, las modas. Ahora mismo, en Francia se ha puesto de moda decir que el Partido Socialista ha muerto. Si nos detenemos cinco minutos y reflexionamos sobre ello, comprendemos que es una

<<

But the fact that you make your articles so personal has won you many detractors. They have even accused you of being a narcissist. I have been mocked and criticised on many occasions, maybe because I have laid myself bare in what I have written. Anyway, in this profession, you're bound to have a number of enemies. When you have a certain kind of personality, it's quite normal for you to win enemies numbering at least 40%. If a journalist only has friends, that means he is devoid of originality. And that isn't my case. Throughout my career, I have provoked nothing but jealousy.

Your friend Milan Kundera gave you this advice: "Write as if your enemies were reading you". It's strange that you should remind me of this, because I spoke to him yesterday and he said it again. What did he mean by this? Well, he meant that you should never lose sight of your enemies, either to convince them or to fight them.

Què en pensa, del mite de l'objectivitat periodística? Sempre he dit que l'objectivitat no existeix. A més, es confon imparcialitat amb consens, que és un terme molt perillós per a la nostra professió. Miri, jo sempre dic que un dels principals enemics del periodista hauria de ser el que Camus anomenava *l'air du temps*. Per exemple, les modes. Ara mateix, a França s'ha posat de moda dir que el Partit Socialista és mort. Si ens aturem cinc minuts i hi reflexionem, entenem que és una afirmació falsa: segueix pesant en la vida política i segueix tenint un electorat potent. Però és difícil resistir-se a aquesta idea quan l'escoltem cada cinc minuts en veu d'intel·lectuals i periodistes. Per resistir-se a les modes, cal tenir una dosi extraordinària de coratge, energia i llibertat. Bé, i també un càrrec, així com la intuïció suficient per saber que el que dicten les modes no és necessàriament cert.

afirmación falsa: sigue pesando en la vida política y sigue teniendo un electorado potente. Pero resulta difícil resistirse a esta idea cuando la oímos cada cinco minutos en voz de intelectuales y periodistas. Para resistirse a las modas, hace falta tener una dosis extraordinaria de coraje, energía y libertad. Bien, y también un cargo, así como la intuición suficiente para saber que lo que dictan las modas no es necesariamente cierto.

¿Cree que los periodistas cuentan con un poder excesivo sobre sus lectores? Cuentan con un poder injusto, porque a veces lo ejercen con poca responsabilidad. Y más aún en París, que es la capital de la denigración desde el tiempo de Balzac. Aquí se destruyen reputaciones a la ligera, se asesina con alegría. Siempre he dicho que la libertad de prensa debería ser igual que las otras libertades: no está exenta de responsabilidades. Como periodista, no puedo ser libre de decir que

And, as the cliché goes, is power the journalist's main enemy? Power is an enemy in disguise. Power seduces you, makes you drowsy, anaesthetises you. To such an extent that it sometimes seems like a friend! This is where the real danger lies in the relationship between the press and power: it is more difficult to fight because it is an undeclared rival.

What do you think about the myth of journalistic objectivity? I have always said that objectivity doesn't exist. What is more, we confuse impartiality with consensus, which is a very dangerous term for our profession. You see, I always say that one of the journalist's main enemies is what Camus called the *air du temps*. For instance, fashions. In France it's now become fashionable to say that the Socialist Party is dead. If we stop to think for a few minutes, we'll see that this is a false assertion: the party continues to have an impact on

“El poder és un enemic camuflat: et sedueix, t’adorm, t’anestesia”

“El poder es un enemigo camuflado: te seduce, te adormece, te anestesia”

“Power is an enemy in disguise: it seduces you, makes you drowsy, anaesthetises you”

Creu que els periodistes tenen un poder excessiu sobre els seus lectors? Tenen un poder injust, perquè de vegades l’exerceixen amb poca responsabilitat. I encara més a París, que és la capital de la denigració des dels temps de Balzac. Aquí es destrueixen reputacions a la lleugera, s’assassina amb alegria. Sempre he dit que la llibertat de premsa hauria de ser igual que les altres llibertats: no està exempta de responsabilitats. Com a periodista, no puc ser lliure de dir que vostè és un assassí si no tinc cap manera de provar-ho. Hi ha moltes estratègies per influir sobre el lector que em semblen excessives. L’ús dels condicionals i l’evocació de rumors hauria de quedar al marge d’una bona pràctica d’aquest poder.

El periodisme tenia més qualitat abans que arribés internet, com es diu sense parar? Jo no he sigut mai un revoltat contra les noves tecnologies. El que sóc és prudent. Vull veure què passarà a mitjà

>>

usted es un asesino si no tengo manera de demostrarlo. Hay muchas estrategias para influir sobre el lector que me parecen excesivas. El uso de los condicionales y la evocación de rumores debería quedar al margen de una buena práctica de ese poder.

¿El periodismo tenía más calidad antes de la llegada de internet, como se dice constantemente? Yo nunca me he rebelado contra las nuevas tecnologías. Lo que soy es prudente. Quiero ver qué pasará a medio plazo. En principio tiendo a pensar que todo eso avanza en la buena dirección, por más que haga peligrar a los medios tal como los conocemos hoy en día. No hay que rechazar los cambios por sistema, sobre todo porque no serán los primeros que afronta el periodismo en su historia.

Camus defendía el periodismo como “información crítica”. ¿El principio sigue siendo válido con la multiplicación de fuentes y la ace-

>>

political life and has a strong group of voters. However, it’s hard to put up resistance to this idea when we hear it every five minutes from intellectuals and journalists. You need extraordinary amounts of courage, energy and freedom to resist fashions. And a position too, as well as enough intuition to realise that what fashion dictates is not necessarily true.

Do you think that journalists have too much power over their readers? They have an unfair power, because they sometimes wield it with little responsibility. And this is particularly true in Paris, which has been the capital of denigration since the time of Balzac. Here reputations are easily destroyed, murdered with relish. I have always said that the freedom of the press must be the same as other freedoms: it is not absolved of responsibility. As a journalist, I can’t be free to say you’re a murderer if I have no way of proving it. There

are many strategies to influence readers that seem excessive to me. The use of conditionals and rumour-mongering should remain on the sidelines of the good practice of this power.

Was there better-quality journalism before the arrival of the Internet, as people keep saying? I have never rebelled against new technologies. I’m just cautious. I want to see what will happen in the mid-term. In principle, I tend to think that everything is moving in the right direction, no matter how much it jeopardises the media as we know them today. We shouldn’t reject changes systematically, particularly because they won’t be the first ones journalism will face in its history.

Camus defended journalism as “critical information”. Is this principle still valid in view of the multiplication of sources and the permanent acceleration that goes with the digital age? The critical information

>>

“En París se destruyen reputaciones a la ligera y se asesina con alegría”

“A París es destrúen reputacions a la lleugera i s’assassina amb alegria”

<<

termini. En principi tendeixo a pensar que tot això avança en la bona direcció, per molt que faci perillar els mitjans tal com els coneixem avui. No s’han de rebutjar els canvis per sistema, sobretot perquè no seran els primers que afronta el periodisme en la seva història.

<<

Camus advocated will always be a valid principle because it is a permanent struggle that will never be outmoded. It seems clear to me that a major threat hangs over the print media. As I said earlier, the future of journalism as we know it today isn’t guaranteed. But I don’t believe that printed newspapers will disappear. I predict that there will always be readers – albeit elitist or a minority – who will still respect the object, and will continue to want to open a print newspaper to get their information. The same thing will happen with books.

The profession constantly talks about a code of ethics, of the pressure of power, of principles. But don’t you think that the reality is more prosaic? In other words, among today’s journalists, aren’t there more office workers transcribing information from agency teleprinters than great journalists reporting from the front line? Well there’s nothing new about this either; it has always been like this. For half

Camus defensava el periodisme com a “informació crítica”. El principi encara és vàlid amb la multiplicació de fonts i l’acceleració permanent que acompanyen l’era digital? La informació crítica que recomanava Camus sempre serà un principi vàlid perquè és una lluita permanent que no caducarà mai. El que em sembla evident és que existeix una gran amenaça sobre la premsa escrita. Com li deia, el futur del periodisme tal com el coneixem avui no està assegurat. Però no crec que els diaris en paper arribin a desaparèixer. La meua predicció és que sempre hi haurà un públic –ni que sigui un públic elitista o minoritari– que mantindrà el respecte per l’objecte i que seguirà tenint el desig d’obrir un diari en paper per informar-se. I amb els llibres passarà el mateix.

La professió parla sense parar de deontologia, de pressió del poder, de principis. Però, no creu que la realitat és més prosai-

<<

lización permanente que acompañan la era digital? La informació crítica que recomendava Camus sempre serà un principi vàlid porque es una lucha permanente que no caducará nunca. Lo que me parece evidente es que existe una gran amenaza sobre la prensa escrita. Como le decía, el futuro del periodismo tal como lo conocemos actualmente no está asegurado. Pero no creo que los periódicos en papel lleguen a desaparecer. Mi predicción es que siempre habrá un público –ni que sea un público elitista o minoritario– que mantenga el respeto por el objeto y que siga sintiendo el deseo de abrir un periódico en papel para informarse. Y con los libros pasará lo mismo.

La profesión habla sin parar de deontología, de presión del poder, de principios. Pero ¿no cree que la realidad es más prosaica? Es decir, entre los periodistas de hoy en día, ¿no hay más oficinistas que rescriben teletipos de agencia que grandes reporteros en la

a century, there were only two weekly news magazines in the western world: *Time* and *Newsweek*. The journalists working for them limited themselves to writing up reports from teleprinters and the articles didn’t have a byline. Curiously enough, today I see that it has become fashionable again to write in the first person, perhaps to distinguish oneself from the register used by agencies, and this has been taken up by all the world’s newspapers. For instance, the reports sent by Roger Cohen from Iran to *The New York Times* are often written in the first person.

In an age of sterile journalism, has the ‘I’ become a kind of added value? I agree with this assertion, although it shouldn’t be made into a rule. I wouldn’t want all journalists to believe that they have the right to use the ‘I’. The first person has to be earned! Anyway, it’s not a case of anything goes. We’re not talking about the ‘I’ used

“In Paris reputations are easily destroyed, murdered with relish”

ca? És a dir, entre els periodistes d'avui, no hi ha més oficinistes que reescriuen teletips d'agència que grans reporters a la línia de foc? Però és que tot això tampoc és una novetat, sinó que ha existit sempre. Durant mig segle, existien només dos setmanaris d'informació per a tot el món occidental: *Time* i *Newsweek*. Els periodistes d'aquests mitjans es limitaven a reescriure teletips i els articles no estaven signats. Curiosament, avui comprovo que torna a posar-se de moda escriure en primera persona, potser per diferenciar-se del registre que fan servir les agències i que després reprenen tots els diaris del món. Per exemple, les cròniques que envia Roger Cohen des de l'Iran per a *The New York Times* sovint estan escrites en primera persona.

En temps de periodisme asèptic, el jo es converteix en una mena de valor afegit? Estic d'acord amb aquesta afirmació, tot i que tampoc cal

línea de fuego? Pero es que todo eso tampoco es ninguna novedad, sino que ha existido siempre. Durante medio siglo existieron sólo dos semanarios de información para todo el mundo occidental: *Time* y *Newsweek*. Los periodistas de estos medios se limitaban a reescribir teletipos y los artículos no iban firmados. Curiosamente, ahora compruebo que vuelve a ponerse de moda escribir en primera persona, tal vez para diferenciarse del registro que utilizan las agencias, y que después lo retoman todos los periódicos del mundo. Por ejemplo, las crónicas que envía Roger Cohen desde Irán para *The New York Times* a menudo están escritas en primera persona.

En tiempos de periodismo aséptico, ¿el yo se convierte en una especie de valor añadido? Estoy de acuerdo con esta afirmación, aunque tampoco hace falta convertirla en la regla. No me gustaría que todos los periodistas creyeran que tienen derecho a utilizar el yo. ¡La pri-

on some blogs. For instance, if a journalist goes on at great length about his girlfriend, he'll risk losing his readers because they find the subject rather uninteresting.

And, to end, would you say that journalism is a profession under threat of extinction, as is feared today? There is some confusion about this debate. The object may be under threat of extinction, but not the transmission of information. The journalist is a mediator, like the runner in the Battle of Marathon, who gives his life to deliver the news. And caretakers, by definition, are another kind of journalist: they tell the residents what's going on in the block. It's a well-known fact that journalists have something of the spy about them, something of the informer. We must be clear that this is an eternal transfusion. It may adopt many forms in the future, but it will never disappear. ■

convertir-la en la regla. No m'agradaria que tots els periodistes creguessin que tenen dret a fer servir el jo. La primera persona, cal guanyar-se-la! A més, no tot s'hi val. No es tracta del jo que fan servir alguns blogs. Si un periodista parla sense parar de la seva xicoteta, per exemple, correrà el risc que el lector el trobi més aviat poc interessant.

Per acabar, diria que el periodisme és un ofici en extinció, com es tem avui? En aquest debat hi ha una certa confusió. El que pot estar en extinció és l'objecte, però no la transmissió d'informació. El periodista és un mediador, com el corredor de la batalla de Maratón, que se sacrifica per informar sobre la notícia. I un altre periodista per definició són els porters i porteres: són ells els qui informen els veïns sobre el que passa a l'escala. Ja se sap que el periodista té alguna cosa d'espia, de delator. Cal tenir clar que aquesta transfusió és eterna. Pot adoptar moltes formes en el futur, però no desapareixerà mai. ■

mera persona, hay que ganársela! Además, no todo vale. No se trata del yo que utilizan algunos blogs. Si un periodista habla sin parar de su novia, por ejemplo, correrá el riesgo de que el lector más bien lo encuentre poco interesante.

Para terminar, ¿diría que el periodismo es un oficio en extinción, como se teme hoy en día? Existe cierta confusión sobre este debate. Lo que puede estar en extinción es el objeto, pero no la transmisión de información. El periodista es un mediador, como el corredor de la batalla de Maratón, que se sacrifica para informar sobre la noticia. Y otro periodista por definición son los porteros y porteras: son ellos los que informan a los vecinos sobre lo que pasa en la escalera. Ya se sabe que el periodista tiene algo de espía, de delator. Hay que tener claro que esta transfusión es eterna. Puede adoptar muchas formas en el futuro, pero no desaparecerá nunca. ■

Le Nouvel Observateur
tempsreel.nouvelobs.com/index.html

Society of Professional Journalists—Code of Ethics
www.spj.org/ethicscode.asp

International Federation of Journalists
www.ifj.org/es/splash

FACEBOOK WIKIPE

150 MILLONES DE USUARIOS CONECTADOS

1,9 MILLION VISITORS

YOU TUBE

EVERY DAY

100 MILLION VIDEO
CLIPS VIEWED

BLOG

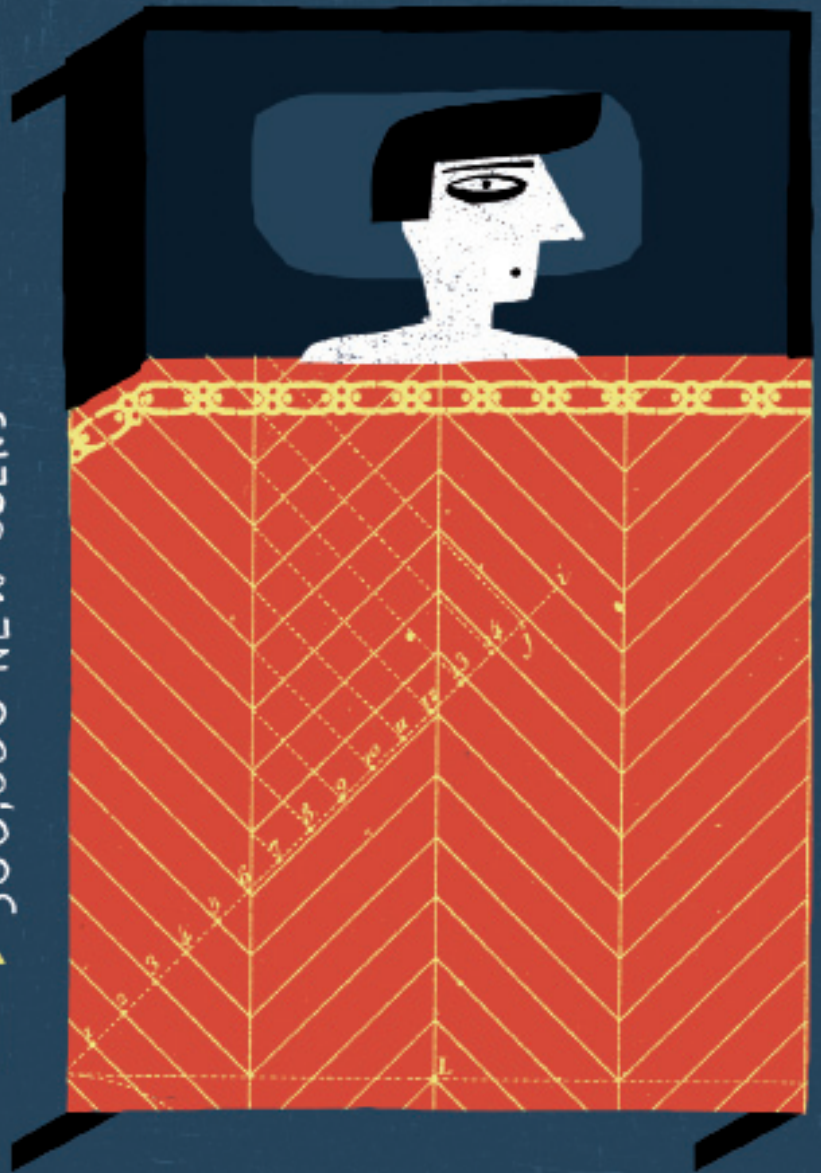
900,000 NEW BLOG POSTS

GOOGLE

2.500 MILLIONS DE
CERQUES

MYSPACE

300,000 NEW USERS

Hora alfa per a l'home omega

Lluís Pastor

Lluís Pastor (Barcelona, 1968) és periodista, màster en Ciències de la Informació, doctor en Periodisme i titulat en Direcció i Administració d'Empreses. Dirigeix els Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació de la UOC i l'Editorial UOC, i és professor de la Facultat de Comunicació Blanquerna, de la Universitat Ramon Llull. Col·labora regularment amb diversos mitjans de comunicació i ha publicat uns quants llibres, el darrer dels quals porta per títol *Parla'm i seré feliç* (Ara llibres, 2008).

Lluís Pastor (Barcelona, 1968) es periodista, màster en Ciencias de la Información, doctor en Periodismo y titulado en Dirección y Administración de Empresas. Dirige los Estudios de Ciencias de la Información y de la Comunicación de la UOC y la Editorial UOC, y es profesor de la facultad de Comunicación Blanquerna, de la Universitat Ramon Llull. Col·labora regularmente con diversos medios de comunicación y ha publicado varios libros, el último de ellos *Parla'm i seré feliç* (Háblame y seré feliz. Ara llibres, 2008).

Lluís Pastor (Barcelona, 1968) is a journalist who holds a Master's in Information Sciences, a doctorate in Journalism and an MBA. He is the head of the UOC's Information and Communication Sciences Studies programme and the UOC Press. He is also a professor in the Blanquerna Faculty of Communication at the Ramon Llull University in Barcelona. He regularly contributes to many different media and has published a number of books, the latest one entitled *Parla'm i seré feliç* (Talk to Me and I'll Be Happy. Ara llibres, 2008).

La comunicació és la nova mesura del temps: Usain Bolt va córrer els cent metres en nou 'tweets'

La comunicació és a l'ull de l'huracà dels canvis del nostre món. En la passada cimera del G20 celebrada a Pittsburgh, la ciutat miracle, Obama va exigir una inspecció internacional de l'arsenal atòmic iranià amb caràcter immediat. Poc abans s'havia sabut que l'Iran tenia una segona planta d'enriquiment d'urani i el mateix govern iranià ho havia reconegut. Al cap de pocs segons el tema ja era a Twitter. En a penes deu minuts la pantalla va reproduir 515 noves aportacions de ciutadans: 51 per minut, gairebé una per segon. Es podria dir que en la nostra era el temps es mesura amb *tweets*. Un per segon. La comunicació és també la nova mesura del temps. Aquest és un dels símptomes del nou poder de la comunicació. Nou rècord del món d'Usain Bolt: va córrer els cent metres en nou *tweets*.

Obama va ser a totes les pantalles durant el llarg any de la seva elecció i ara torna a reflectir-s'hi a cada segon. La comunicació és al

Hora alfa para el hombre omega

La comunicación está en el ojo del huracán de los cambios de nuestro mundo. En Pittsburgh, la ciudad milagro, Obama exigió en la pasada cumbre del G20 una inspección internacional del arsenal atómico iraní con carácter inmediato. Se había sabido poco antes que Irán tenía una segunda planta de enriquecimiento de uranio y el propio gobierno iraní lo había reconocido. En pocos segundos el tema también estaba en Twitter. En apenas diez minutos la pantalla reprodujo 515 nuevas aportaciones de ciudadanos: 51 al minuto, casi una por segundo. Podría decirse que el tiempo en nuestra era se mide por *tweets*. Uno por segundo. La comunicación es también la nueva medida del tiempo. Ese es uno de los síntomas del nuevo poder de la comunicación. Nuevo récord del mundo de Usain Bolt, recorrió los cien metros en nueve *tweets*.

Alpha hour for the Omega man

Communication is in the eye of the hurricane of changes in our world. At the recent G-20 summit in Pittsburgh, the miracle city, Obama called for an immediate international inspection of Iran's nuclear arsenal. Shortly before that, there had been reports that Iran had a second uranium enrichment plant, and the Iranian government itself had acknowledged its existence. In just a few seconds, the news was on Twitter. In a scant ten minutes, the screen showed 515 new posts from citizens: 51 per minute, almost one per second. You could say that time is measured by tweets nowadays. One per second. Communication is also the new yardstick of time. That is one of the symptoms of the new power of communication. New world record for Usain Bolt – he ran the 100 metres in nine tweets.

La comunicación es la nueva medida del tiempo: Usaín Bolt recorrió los cien metros en nueve 'tweets'

centre de qualsevol procés social en aquest món connectat. Res del que succeeix al planeta passa gaire inadverit si un testimoni n'aboca la narració en els fluxos comunicatius que ens envolten. La capacitat gairebé il·limitada de comunicar és el fet més rellevant del nostre món, gairebé irreconeixible per a qualsevol que hagi viscut en una de les generacions que ens han precedit. Els nervis del planeta, nova sinapsi, aboquen tot el que saben en una pantalla.

El nou poder de la comunicació mostra com la nova societat de la informació ha multiplicat el volum d'informació que circula i els agents que poden irradiar-la. L'ha augmentat de tal manera que qualsevol ciutadà del planeta s'ha convertit en una font inesgotable d'informacions de tota mena i en tots els formats. Aquesta nova situació, que el professor Castells va denominar amb encert *societat xarxa*, ha multiplicat la necessitat que qualsevol missatge sigui atractiu.

Obama estuvo en todas las pantallas durante el largo año de su elección y Obama vuelve a reflejarse en las pantallas a cada segundo. La comunicación está en el centro de cualquier proceso social en nuestro mundo conectado. Nada de lo que sucede en el planeta pasa demasiado inadvertido si un testimonio vuelca su narración en los flujos comunicativos que nos rodean. La capacidad casi ilimitada de comunicar es el hecho más relevante de nuestro mundo, casi irreconocible para cualquiera que vivió en una de las generaciones que nos precedieron. Los nervios del planeta, nueva sinapsis, vierten todo lo que saben en una pantalla.

El nuevo poder de la comunicación muestra cómo la nueva sociedad de la información ha multiplicado el volumen de información que circula y los agentes que pueden irradiarla. La ha aumentado de tal manera que cualquier ciudadano del planeta se ha convertido en

Obama was on all the screens during his election year, and Obama is once again reflected on the screens each second. Communication is at the core of any social process in our connected world. Nothing of what happens on the planet goes unnoticed if a witness posts their story on the communication highways around us. The almost unlimited capacity to communicate is the most important feature of our world, which is virtually unrecognisable to anyone who lived in the generations before us. The planet's nerves, its new synapses, pour everything they know onto a screen.

The new power of communication shows how the new Information Society has ratcheted up the volume of information circulating and the agents that can issue it. They have risen to such an extent that any citizen on the planet has become an inexhaustible source of all sorts of information in all kinds of formats. In this new situation, which Pro-

Communication is the new yardstick of time: Usain Bolt ran the 100 metres in nine tweets

Aquesta nova societat de la informació és a tots els efectes una societat de l'entreteniment: una societat desbordada de missatges en la qual només els qui hagin entès que han d'atrapar el públic arribaran al destí final. De fet, aquesta ha estat sempre una de les claus de la comunicació: l'atracció, l'entreteniment. Ja ho sabia el xaman a la cova.

I aquesta societat de l'entreteniment no és el pas següent del que Guy Debord va definir als anys seixanta com a *societat de l'espectacle*, sinó que és més complexa i més dinàmica. Així, mentre que Debord entenia l'espectacle com una activitat passiva per a un públic que s'abandonava als braços de qui el gronxava, els canvis tecnològics i socials de la societat de la informació confereixen una nova visió al concepte d'*espectacle*. Debord explicava que els mitjans són la manifestació superficial de l'espectacle en una societat en la qual el ciutadà

fuelle inagotable de informaciones de todo tipo y en todos los formatos. Esa nueva situación, que el profesor Castells denominó con acierto *sociedad red*, ha multiplicado la necesidad de que cualquier mensaje sea atractivo.

Esa nueva sociedad de la información es a todos los efectos una sociedad del entretenimiento: una sociedad desbordada de mensajes en la que sólo los que hayan entendido que deben atrapar a su público llegarán al destino final. De hecho, esta ha sido siempre una de las claves de la comunicación: la atracción, el entretenimiento. Ya lo sabía el chamán en la cueva.

Y esa sociedad del entretenimiento no es el siguiente paso de lo que Guy Debord definió en los años sesenta como sociedad del espectáculo, sino que es más compleja y dinámica. Así, mientras Debord entendía el espectáculo como una actividad pasiva para un

professor Castells has insightfully dubbed the network society, the need for any message to be attractive has also been ratcheted up.

For all intents and purposes, that new Information Society is an Entertainment Society: a society inundated with messages in which only those who have understood that they must ensnare their audience will reach their target. In fact, this has always been one of the keys to communication: attraction, entertainment. Even the shaman in the prehistoric cave knew that.

And this Entertainment Society is not merely the next step in what Guy Debord defined as the Society of the Spectacle in the 1970s; rather it is even more complex and dynamic. Thus, while Debord posited the spectacle as a passive activity for an audience that abandoned itself to the embrace of whoever rocked it, the technological and social changes of the Information Society confer a new vision on

és passiu, atès que la comunicació és essencialment unilateral. I, com es veu, la societat de la informació ha trencat aquesta unilateralitat i ha restablert un cert diàleg, una comunicació real, a escala planetària. Fosa en negre.

Robert Neville està espantat. Ha sobreviscut a un holocaust. És viu, recorda que hi ha hagut una explosió i li ha quedat la cara de Charlton Heston. La pel·lícula no ho explica, però imagino que Neville, l'home omega, podria ser un professor universitari aterrit perquè les aules de la universitat s'han quedat buides. Els estudiants de les seves assignatures, si més no alguns, encara són vius, però es neguen a suportar que el professor els torni a fer conferències de noranta minuts. No hi ha coneixement més enllà de les conferències?, es pregunten.

Estaven acostumats a aprendre quan parlaven amb els altres, quan es baixaven els vídeos de les seves sèries favorites o quan

>>

público que se abandonaba en brazos de quien lo mecía, los cambios tecnológicos y sociales de la sociedad de la información confieren una nueva visión al concepto espectáculo. Debord explicaba que los medios son la manifestación superficial del espectáculo en una sociedad en la que el ciudadano es pasivo, puesto que la comunicación es esencialmente unilateral. Y, como se ve, la sociedad de la información ha roto esa unilateralidad y ha reestablecido un cierto diálogo, una comunicación real, a escala planetaria. Fundido en negro.

Robert Neville está asustado. Ha sobrevivido a un holocausto. Está vivo, recuerda que hubo una explosión y se le ha quedado la cara de Charlton Heston. La película no lo cuenta pero aventuro que Neville, el hombre omega, podría ser un profesor universitario que estaba aterrizado porque las aulas de su universidad se habían quedado vacías. Los estudiantes de sus asignaturas, algunos por lo

>>

the concept of spectacle. Debord explained that the media are the superficial manifestation of spectacle in a society in which citizens are passive, since the communication is essentially unilateral. Yet as we have seen, the Information Society has made a break with this unilateral communication and revived a kind of dialogue, real communication on a planetary scale. Fade to black.

Robert Neville is alarmed. He has survived a holocaust. He is alive, he remembers that there was an explosion and he has been left with the face of Charlton Heston. The film does not reveal it, but I venture to guess that Neville, the Omega man, might be a university professor who was terrorised because the classrooms at his university have emptied out. The students on his courses are still alive, at least some of them, but they refuse to sit through a 90-minute lecture by their professor. "Is there no knowledge beyond lectures?" they wonder.

>>

L'aula s'ha convertit
en una gàbia per als
qui viuen immersos
en la societat de
l'entreteniment

El aula se ha
convertido en una
jaula para quienes
viven inmersos en
la sociedad del
entretenimiento

The classroom has
become a cage for
those living in the
Entertainment Society

<<

They were used to learning whenever they talked with others, whenever they downloaded the videos of their favourite shows and whenever they read books or online newspapers. They learned by listening to the radio and copying their favourite programmes onto their iPods. And they loved it, just like they loved playing with videogames. So why did they have to enter that classroom, captive and disarmed, to listen to Neville for almost two hours? To Neville and his colleagues, that is, some of whom would not have been capable of gathering their fellow tribe members around the fire to recount tales of their hunting adventures.

<<

llegien llibres o la premsa digital. Aprenien escoltant la ràdio o reproduint a l'iPod els programes que els interessaven. I els entusiasma. Igual que els entusiasma jugar amb els videojocs. Per què, doncs, havien d'entrar a l'aula, captius i desarmats, per escoltar Neville durant gairebé dues hores? Bé, Neville i els seus col·legues, alguns dels quals no haurien estat capaços de reunir els membres de la tribu al voltant del foc per escoltar històries de caça.

L'aula és la metàfora d'un cert tipus d'aprenentatge. I el nou poder de la comunicació ha posat de manifest que aquesta

<<

menos, siguen vivos pero se niegan a soportar que su profesor les dé nuevas conferencias de noventa minutos. ¿No hay conocimiento más allá de las conferencias?, se preguntan.

Ellos estaban acostumbrados a aprender cuando conversaban con otros, cuando se bajaban los vídeos de sus series favoritas o cuando leían libros o la prensa digital. Aprendían escuchando la radio o reproduciendo en sus iPod los programas que les interesaban. Y les entusiasma. Como les entusiasma jugar con los videojuegos. ¿Por qué entonces tenían que entrar, cautivos y desarmados, en el aula para escuchar a Neville durante casi dos horas? Bueno, a Neville y a sus colegas, algunos de los cuales no hubieran sido capaces de reunir a los miembros de la tribu alrededor del fuego para escuchar historias de caza.

El aula es la metáfora de un cierto tipo de aprendizaje. Y el nuevo poder de la comunicación ha puesto de manifiesto que esta metáfora

The classroom is a metaphor for a certain kind of learning. And the new power of communication has revealed that this metaphor is not a winning one. Education based solely on what Prensky might call 'conference-based learning' seems paltry in our Entertainment Society. May communication enlighten us so that people feel the calling to educate themselves their whole lives! For this to become a reality, learning has to be attractive. It has to be entertaining. It has to be comforting. It has to be fun.

In any case, what that the majority of both face-to-face and virtual education systems seem to have perpetuated is the very metaphor of the classroom. The classroom was the origin of learning, and that confining metaphor has not been superseded by more flexible visions in line with the needs of the new 21st-century audiences. The classroom has become a cage for those living in the Entertainment

metàfora no és una metàfora guanyadora. L'aprenentatge basat exclusivament en el que Prensky podria anomenar *conference-based learning* queda curt en la societat de l'entreteniment. Que la comunicació ens il·lumini perquè la gent senti la crida a formar-se al llarg de la vida! Perquè això es faci realitat, l'aprenentatge ha de ser atractiu. Ha de ser entretingut. Ha de ser reconfortant. Ha de ser divertit.

I, en qualsevol cas, el que sembla que han perpetuat la majoria de sistemes de formació presencial i virtual és la mateixa metàfora de l'aula. L'aula ha estat l'origen de l'aprenentatge. Aquesta metàfora limitadora no ha estat superada per visions més flexibles i més adequades a les necessitats dels nous públics del segle XXI. L'aula s'ha convertit en una gàbia per als qui viuen immersos en la societat de l'entreteniment. L'aula, per als qui estan acostumats a

aprendre interactuant amb els mitjans de comunicació, s'ha convertit en un simulacre de coneixement, en la representació d'un auto sacramental.

D'altra banda, l'exigència dels adults que es formen al llarg de la vida també augmenta. Una persona aprèn cada dia gràcies als mitjans de comunicació, els tradicionals i les aplicacions utilitzades en el mitjà internet; els que reflecteixen la vida a seques i els que recreen ficcions que ens fan la vida més real.

El miracle de la formació al llarg de la vida només serà possible quan els sistemes d'aprenentatge s'acostin a la vida. El miracle d'una societat del coneixement només serà possible quan tallem els barrots que ens confinen a les gàbies universitàries. El miracle de la societat del coneixement el portaran els apòstols de la societat de l'entreteniment. ■

no es una metáfora ganadora. El aprendizaje basado exclusivamente en lo que Prensky podría bautizar como *conference-based learning* queda corto en nuestra sociedad del entretenimiento. ¡Que la comunicación nos ilumine para que la gente se vea llamada a formarse a lo largo de la vida! Para que eso se convierta en realidad, el aprendizaje tiene que ser atractivo. Tiene que ser entretenido. Tienen que ser reconfortante. Tiene que ser divertido.

Y, en cualquier caso, lo que parece que han perpetuado la mayoría de sistemas de formación presencial y virtual es la propia metáfora del aula. El aula ha sido el origen del aprendizaje. Esa metáfora limitadora no ha sido superada por visiones más flexibles y adecuadas a las necesidades de los nuevos públicos del siglo XXI. El aula se ha convertido en una jaula para quienes viven inmersos en la sociedad del entretenimiento. El aula, para quienes están acostumbrados a

aprender interactuando con los medios de comunicación, se ha convertido en un simulacro de conocimiento, en la representación de un auto sacramental.

Por otro lado, la exigencia de los adultos que se forman a lo largo de la vida también aumenta. Una persona aprende cada día a través de los medios de comunicación, los tradicionales y las aplicaciones utilizadas en el medio internet; los que reflejan la vida a palo seco y los que recrean ficciones que nos hacen la vida más real.

El milagro de la formación a lo largo de la vida sólo será posible cuando los sistemas de aprendizaje se aproximen a la vida. El milagro de una sociedad del conocimiento sólo será posible cuando cortemos los barrotes que nos confinan en las jaulas universitarias. El milagro de la sociedad del conocimiento lo traerán los apóstoles de la sociedad del entretenimiento. ■

Society. The classroom, for individuals used to learning by interacting with the media, has become a simulation of knowledge, the performance of a sacramental act.

On the other hand, the demands from adults who have engaged in lifelong learning are also on the rise. A person learns every day through the media, both traditional and Internet-based applications, both those that offer a bare-bones reflection of life and those that re-create fictions that make life more real for us.

The miracle of lifelong learning will only be possible when learning systems more closely resemble life itself. The miracle of a Knowledge Society will only be possible when we cut through the bars that confine us in university cages. The miracle of the Knowledge Society will be achieved by the apostles of the Entertainment Society. ■

Epistemic Games: building the future of education

epistemicgames.org/

European Commission Education & Training

ec.europa.eu/education/

TWITTER

See what UOC's professors are saying about:

Comunicació

Search

Toni Aira: El secret per sobreviure a la darwiniana en la nostra societat hipermediàtica passa pel coneixement del tempo i del llenguatge dels mitjans.

www.toniaira.cat
www.twitter.com/toniaira/

Oriol Miralbell: Why post on Twitter? The best answer: brief messages (140 char) force you to focus better on the ideas that your followers will read!

netgreen.wordpress.com
twitter.com/jomiralb

Antoni Roig: Per a mi, entre tots els processos de canvi en la comunicació, no en trobo cap de més fascinant que la impossibilitat de marcar els límits entre “productors” i “consumidors”.

betacinema.blogspot.com

Ferran Lalueza: Hoy la comunicación es efectiva cuando es persuasiva, creíble, poco jerarquizada, descentralizada, multicanal y, sobre todo, bidireccional, ¿verdad?

www.uoc.edu/uocpapers/3/dt/esp/lalueza.pdf

Francisco Lupiáñez: “Now, here, you see, it takes all the running you can do, to stay in the same place. If you want to get somewhere else, you must run at least twice as fast as that!”

C. L. Dodgson (1832-1898),
Alice's Adventures in
Wonderland
www.ictconsequences.net

Judith Clares: Els nous models de distribució audiovisual a la xarxa marquen la convergència entre sectors i la convergència legislativa en el marc de la societat de la informació.

Gemma San Cornelio: Grans oportunitats creatives i estètiques per a mitjans en contínua evolució. A la cerca de la recepta màgica de l'èxit, però aquesta no existeix :-)

cartografia.wordpress.com/

Sandra Vilajoana: RT@ La comunicació cuida tu marca por dentro y eso se nota por fuera. Recuerda: impossible is nothing; think different... Just do it!

www.uoc.edu/webs/svilajoana

Mireia Montaña: De l'era dels mitjans de masses hem passat a la personalització dels suports. Això canviarà la societat i la nostra manera d'entendre el món.

Sílvia Sivera: Comunicar és provocar (emocions, actituds, percepcions, idees, fets, compres...). I com més gran és la provocació, més viral és la comunicació.

viralsivera.blogspot.com

Eva Domínguez: Good journalism can change society. In the digital era, media must transform themselves to keep journalism as a transforming tool.

evadominguez.com

Jordi Sánchez-Navarro: Algunos monstruos de la comunicación producen adormecimiento. Por suerte, nos queda la razón, que nos ayuda a conjurarlos. #remix #goya

spider-uoc.blogspot.com

Daniel Aranda: "Si és dolent t'ho recomano. Com la cultura de masses ens fa més intel·ligents", Steven Johnson (2009).

spider-uoc.blogspot.com
xino-xano.org/wikiOciDigital

Lluís Pastor: Communication will enable us to change the model of university and knowledge transfer and turn the university into a 'funiversity'.

lluispastor.wordpress.com

UOC-COM

PER ALBERT ROCA

La principal novetat de l'oferta formativa de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) per a aquesta temporada, dins dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació, és la posada en marxa del grau de Comunicació.

A Catalunya, aquesta titulació oficial de caràcter generalista només es pot cursar a la UOC. Això podria fer pensar que l'aposta del director dels estudis, Lluís Pastor, i el seu equip podria haver estat arriscada de tan innovadora, però sembla que res és més lluny de la realitat. Ell mateix apunta que la UOC no està inventant la pólvora

La principal novedad de la oferta formativa de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) para esta temporada, dentro de los Estudios de Ciencias de la Información y de la Comunicación, es la puesta en marcha del grado de Comunicación.

En Cataluña, esta titulación oficial de carácter generalista sólo se puede cursar en la UOC. Esto podría hacer creer que la apuesta del director de los estudios, Lluís Pastor, y su equipo podría haber sido arriesgada por demasiado innovadora, pero parece que nada está más lejos de la realidad. Él mismo señala que la UOC no está inventando la pólvora

This season, the Open University of Catalonia (UOC) is launching a major new degree in Communications as part of its studies in Information and Communication Sciences.

In Catalonia, this general qualification is only offered by the UOC. This might lead us to assume that the director of studies, Lluís Pastor, and his team might have taken a risk by being so innovative, but it would seem that nothing is further from the truth. Pastor himself points out that the UOC isn't exactly breaking new ground as there are universities that offer similar degrees in the rest of Eur-

i que a la resta d'Europa i als Estats Units ja hi ha centres universitaris que proposen plans similars. Tanmateix, omple un buit que potser no s'explicava en un món en què d'un temps ençà, i cada vegada més, "tot és comunicació".

El nombre de matriculats en aquest nou grau –389 en català i 76 en castellà– confirma l'èxit del projecte. "Les xifres reflecteixen un interès real per aquesta titulació i ara cal esperar que el mercat ho valori", afirma Pastor.

Per afavorir l'objectiu que l'alumnat tingui sortides laborals reals a l'acabament dels

y que en el resto de Europa y en los Estados Unidos ya existen centros universitarios que proponen planes similares. Sin duda viene a llenar un vacío tal vez inexplicable en un mundo en que de un tiempo a esta parte, y cada vez más, "todo es comunicación".

El número de matriculados en este nuevo grado –389 en catalán y 76 en castellano– confirma el éxito del proyecto. "Las cifras reflejan un interés real por esta titulación y ahora hay que esperar que el mercado lo valore", afirma Pastor.

Para favorecer el objetivo de que el alumnado cuente con salidas laborales reales al

ope and the United States. Moreover, it fills a gap that could not be explained in a world in which increasingly "everything is communication" and has been so for some time.

The number of students enrolled on this new degree – 389 in Catalan and 76 in Spanish – confirms the success of the project. "The figures reflect a real interest in this kind of qualification and now we'll have to wait for the market to assess it", Pastor states.

In order to further the objective that the students will actually find employment after graduation, the UOC's new Communica-

estudis, el nou grau de comunicació de la UOC organitza les matèries optatives en sis itineraris diferents, que anomena *mencions*.

La idea és completar la formació generalista amb l'adquisició de determinades competències que capacitin el futur graduat per treballar en algun dels àmbits d'actuació següents: creativitat publicitària, creació audiovisual, gestió publicitària, gestió audiovisual, comunicació corporativa i relacions públiques, i comunicació informativa. El ventall de professions és ampli: periodista, creatiu publicitari, guionista, realitzador, director de comptes, planificador de mitjans i

finalizar los estudios, el nuevo grado de comunicación de la UOC organiza las materias optativas en seis itinerarios diferentes, que denomina *menciones*.

La idea es completar la formación generalista con la adquisición de determinadas competencias que capaciten al futuro graduado para trabajar en alguno de los siguientes ámbitos de actuación: creatividad publicitaria, creación audiovisual, gestión publicitaria, gestión audiovisual, comunicación corporativa y relaciones públicas, y comunicación informativa. El abanico de profesiones es amplio: periodista, creativo

tions degree organises the optional subjects in six different itineraries, called 'mentions'.

The idea is to complete general training with the acquisition of specific skills which will enable the future graduate to work in the following fields: advertising creativity, audiovisual creation, advertising management, audiovisual management, corporate communication and public relations, and information and communication technologies. The degree embraces a wide range of professions: journalist, advertising creative, scriptwriter, producer, account manager, media and stra-

tegric (*planner*), productor o distribuïdor de productes audiovisuals i multiplataforma, director de relacions públiques, consultor de comunicació corporativa, director de protocol i relacions institucionals, etc., que es poden desenvolupar en mitjans de comunicació, productores audiovisuals, agències de publicitat, empreses consultores de relacions públiques, centrals de mitjans, indústries culturals, gabinets de comunicació, etc.

El grau de comunicació, que també es pot començar el febrer, té una durada mínima de quatre cursos acadèmics distribuïts en vuit semestres, amb una càrrega total de

>>

publicitario, guionista, realizador, director de cuentas, planificador de medios y estratégico (*planner*), productor o distribuidor de productos audiovisuales y multiplataforma, director de relaciones públicas, consultor de comunicación corporativa, director de protocolo y relaciones institucionales, etc., que se pueden ejercer en medios de comunicación, productores audiovisuales, agencias de publicidad, empresas consultoras de relaciones públicas, centrales de medios, industrias culturales, gabinetes de comunicación, etc.

El grado de comunicación, que también se puede iniciar en febrero, tiene una dura-

>>

tegic planner, audiovisual and multiplatform producer or distributor, PR manager, corporate communication consultant, protocol and institutional relations manager, etc., which can be taken up in the media, audiovisual production companies, advertising agencies, PR consultancy firms, media centres, cultural industries, communications consultancies, etc.

The degree in Communications, which can also be started in February, lasts for a minimum of four academic years distributed in eight terms, with a total of 240 ECTS credits. Once students have completed the

L'alt nombre de matriculats al nou grau de Comunicació reflecteix l'interès per la titulació

El alto número de matriculados en el nuevo grado de Comunicación refleja el interés por la titulación

The high number of students enrolled on the new degree in Communication reflects the interest in the qualification

course they can move on to post-graduate studies, an area in which the UOC is also preparing important new additions to the courses currently offered.

The mission of the UOC, in Pastor's words, "is to put the students at the centre of the educational process and help them make their project a reality". With this aim in mind, the university has always

>>

La UOC i l'ACN preparen conjuntament un postgrau innovador de Producció multimèdia

≤

240 crèdits ECTS. Un cop acabat, es pot accedir als estudis de postgrau, on la UOC prepara també novetats importants.

La missió de la UOC, en paraules de Pastor, és “situar l'estudiant en el centre del procés educatiu i ajudar-lo a fer realitat el seu projecte”. Amb aquest objectiu, la Universitat ha volgut sempre crear els postgraus amb “vocació professional” i, a ser possible, “de la mà d'empreses i institucions de solvència contrastada”. La UOC ofereix

≤

ció mínima de quatre cursos acadèmics distribuïts en vuit semestres, amb una càrrega total de 240 crèdits ECTS. Una vegada finalitzat, es pot accedir als estudis de postgrau, on la UOC prepara també novetats importants.

La missió de la UOC, en paraules de Pastor, és “situar al estudiant en el centre del procés educatiu i ajudar-lo a fer realitat el seu projecte”. Amb aquest objectiu, la Universitat sempre ha volgut crear els postgraus amb “vocació professional” i, a ser possible, “de la mà d'empreses i institucions de solvència contrastada”.

≤

sought to create post-graduate courses with a “professional vocation” and, whenever possible, “with the assistance of businesses and institutions with proven solvency”. For the past decade, the UOC has offered a post-graduate degree in Digital Journalism, in association with the newspaper *El Periódico* and the production company Lavinia. This academic year has seen the addition of three new degree courses: a post-graduate degree in Innovation in Audiovisual Content Creation, in association with Digital-

des de fa una dècada en col·laboració amb *El Periódico* i Lavinia el postgrau de Periodisme digital, al qual s'afegeixen aquest curs tres noves propostes: el postgrau d'Innovació en creació de continguts audiovisuals, amb Digitalent; el de Comunicació digital aplicada al turisme, i el de Publicitat a internet i nous mitjans digitals. Per al curs 2010-2011, se n'està preparant un altre de molt innovador de Producció multimèdia, creat conjuntament amb l'Agència Catalana de Notícies (ACN). “No n'hi ha cap altre d'igual al mercat”, assegura la subdirectora d'ACN, Anna Nogué.

La UOC ofereix, des de fa una dècada i en col·laboració amb *El Periódico* i Lavinia, el posgrau en Periodisme digital, al qual s'afegeixen aquest curs tres noves propostes: el posgrau d'Innovació en creació de continguts audiovisuals, amb Digitalent; el de Comunicació digital aplicada al turisme, i el de Publicitat a internet i nous mitjans digitals. Per al curs 2010-2011 se n'està preparant un altre de molt innovador de Producció multimèdia, creat conjuntament amb l'Agència Catalana de Notícies (ACN). “No n'hi ha cap altre d'igual al mercat”, assegura la subdirectora de ACN, Anna Nogué.

ent; Digital Communication Applied to Tourism; and Advertising on the Internet and in New Digital Media. Another highly innovative post-graduate degree in Multimedia Production is in the planning stages and will launch in the academic year 2010-2011. The course is being created in association with the Catalan News Agency (ACN). “There is no other course like it on the market”, says the deputy manager of the ACN, Anna Nogué.

The unique feature of the post-graduate degree in Multimedia Production is the fact

La UOC y la ACN preparan conjuntamente un posgrado innovador en Producción multimedia

La particularitat principal del postgrau en Producció multimèdia és que els alumnes que el segueixin tindran una pàgina web que serà com un mirall de la plataforma virtual que la major part de la plantilla de l'ACN fa servir per a la seva feina: s'hi creen i publiquen les notícies, s'hi penguen vídeos i s'hi celebra el consell de redacció. “Així, els estudiants podran veure què fan els nostres periodistes i fer després la simulació d'aquest treball en un entorn periodístic real”, avança Nogué.

Pel que fa a màsters, el director dels estudis de Ciències de la informació i de la comunicació de la UOC parla engrescat d'un

La principal particularidad del posgrado en Producción multimedia es que los alumnos que lo sigan tendrán una página web que será como un espejo de la plataforma virtual que la mayor parte de la plantilla de la ACN utiliza para su trabajo: allí se crean y se publican las noticias, se cuelgan vídeos y se celebra el consejo de redacción. “De esta manera, los estudiantes podrán ver lo que hacen nuestros periodistas y simular después este trabajo en un entorno periodístico real”, adelanta Nogué.

En cuanto a los másteres, el director de los estudios de Ciencias de la información y de la comunicación de la UOC habla con entusias-

that the students will have their own website providing a mirror for the virtual platform which most of the ACN staff use for their work: news is created and published, videos are posted and editorial board meetings are held on this platform. “In this way, the students can see what our journalists do and afterwards can replicate their work in a real journalistic environment”, Nogué reveals.

As far as the MA is concerned, the director of Information and Communication Sciences at the UOC talks animatedly about a television training course being prepared

The UOC and the ACN are preparing an innovative post-graduate degree in Multimedia Production

d'entreteniment televisiu que s'està enllestit en col·laboració amb una important cadena de televisió, i comenta que negocia també amb altres companyies de primera línia per tirar endavant postgraus en periodisme local, en protocol, etc.

L'oferta formativa en comunicació de la UOC es completa amb els segons cicles en comunicació audiovisual, i publicitat i relacions públiques, i amb especialitzacions en creació audiovisual digital (autoproducció i col·laboració), en creació de continguts per a nous mitjans audiovisuals, en estratègia creativa i en creativitat aplicada. ■

mo de uno en entretenimiento televisivo, que se está ultimando en colaboración con una importante cadena de televisión, y comenta que negocia también con otras compañías de primera línea para sacar adelante posgrados en periodismo local, en protocolo, etc.

La oferta formativa en comunicación de la UOC se completa con los segundos ciclos en comunicación audiovisual, y publicidad y relaciones públicas, y con especializaciones en creación audiovisual digital (autoproducción y colaboración), en creación de contenidos para nuevos medios audiovisuales, en estrategia creativa y en creatividad aplicada. ■

in association with a major television channel, and mentions that he is also negotiating with other leading companies to develop post-graduate degrees in Local Journalism, Protocol, etc.

The range of degrees in Communication offered by the UOC is completed by the second cycles in Audiovisual Communication, and Advertising and Public Relations, with specialist areas including digital audiovisual creation (self-produced projects and collaborations), content creation for new audiovisual media and creative strategy and applied creativity. ■

PIC-COMUNICACIÓ

La comunicació és un dels àmbits clau que va estudiar el Projecte Internet Catalunya (PIC), el programa d'investigació que va dur a terme l'institut de recerca de la UOC, IN3, entre el 2001 i el 2007 sota la direcció de Manuel Castells i Imma Tubella. La recerca va analitzar els processos de transformació de les pràctiques de comunicació amb la implantació de les TIC i internet, i en va identificar les tendències més significatives. Entre d'altres, va confirmar el desenvolupament de nous canals i maneres d'informar, comunicar i entretenir-se.

PIC-COMUNICACIÓN

La Comunicación es uno de los ámbitos clave que estudió el Proyecto Internet Catalunya (PIC), el programa de investigación que llevó a cabo el instituto de investigación de la UOC, IN3, entre los años 2001 y 2007 bajo la dirección de Manuel Castells y de Imma Tubella. La investigación analizó los procesos de transformación de las prácticas de comunicación con la implantación de las TIC y de internet, e identificó sus tendencias más significativas. Entre otras cosas, confirmó el desarrollo de nuevos canales y maneras de informar, comunicar y entretenerse.

PIC-COMMUNICATION

Communication is one of the key areas studied by the Catalonia Internet Project (PIC), the research programme developed by the UOC Research Institute, IN3, between 2001 and 2007 and directed by Manuel Castells and Imma Tubella. The research analysed the transformation processes being experienced by communications practices following the introduction of ICT and the Internet, and identified the most significant trends. The project also confirmed the development of new channels and forms of information, communication and leisure.

Projecte Internet Catalunya

www.uoc.edu/in3/pic

La comunicació com a factor de canvi en la societat de la informació. Imma Tubella.

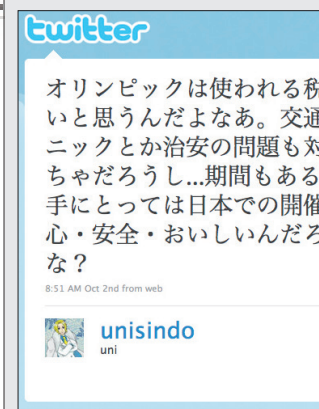
www.recercat.net/bitstream/2072/4634/1/pic_comunicacio.pdf

The Weekender ONLY \$3.80 PER WEEK
 FRIDAY, SATURDAY, SUNDAY **CLICK TO ORDER**

HISTORIC

"Not Since Theodore Roosevelt Proposed Universal Health Care During The 1912 Presidential Campaign Has Any Such Bill Come This Far"

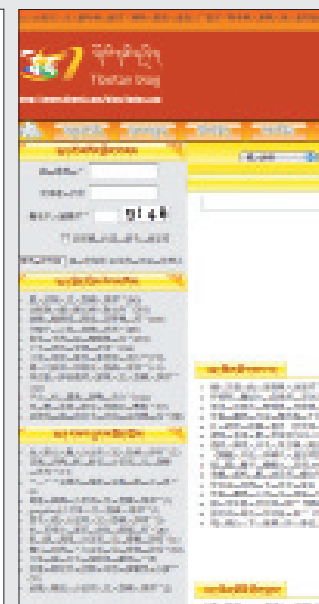

Formada en antropologia i comunicació, Trina Milan és actualment responsable d'Innovació i Recerca al Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Té experiència professional en disseny de formació continuada i assessorament d'organitzacions, és consultora de competències digitals per a l'economia i l'empresa a la UOC i presideix STIC.CAT, associació per a la promoció i agitació cultural a la xarxa. Escriu el blog *Platxèria*, dedicat a la innovació i el món d'internet, i publica articles d'opinió en diversos mitjans de comunicació.

trinamilan.cat

Formada en antropología y comunicación, Trina Milan es actualmente responsable de Innovación e Investigación del Departament d'Educació catalán, y posee experiencia profesional en diseño de formación continua y asesoría de organizaciones; asimismo, es consultora de competencias digitales para la economía y la empresa en la UOC y presidenta de STIC.CAT, asociación para la promoción y la agitación cultural en la red. Es autora del blog *Platxèria*, dedicado a la innovación y el mundo de internet, y publica artículos de opinión en distintos medios de comunicación.

Educated in the fields of anthropology and communication, Trina Milan is currently the head of Innovation and Research in the Catalan Department of Education. She also has professional experience in designing lifelong education and organisational consulting, and serves as a consultant on digital competences for the economy and business at the UOC. She is president of STIC.CAT, an organisation focusing on online cultural promotion and agitation. She is the author of the blog *Platxèria*, which revolves around innovation and the world of the Internet.

L'individu és el mitjà

Trina Milan

Quan Arianna Huffington va començar el blog, *The Huffington Post*, ningú pensava que es convertiria en un dels canals informatius i d'opinió més importants dels Estats Units amb una influència comparable a la dels grans mitjans de comunicació tradicionals. Ella opinava sobre les notícies, les ordenava segons el seu criteri, és a dir, “editorialitzava”, i ho publicava sense dependre d'una gran empresa de comunicació. Aquest fet, impensable abans de la xarxa, va ser possible amb internet. Huffington reprenia la comunicació de persona a persona que la tribu utilitzava però en un context global.

El individuo es el medio

Cuando Arianna Huffington comenzó el blog, *The Huffington Post*, nadie creía que acabaría siendo uno de los canales informativos y de opinión más importantes de Estados Unidos, con una influencia comparable a la de los grandes medios de comunicación tradicionales. Opinaba sobre las noticias, las ordenaba según su criterio —es decir, “editorializaba”— y publicaba los contenidos sin depender de una gran empresa

The individual is the medium

When Arianna Huffington began her blog, *The Huffington Post*, no one could have imagined that it would turn into one of the most important opinion and news channels in the United States, exerting an influence comparable to that of the major traditional media. She reported her opinions on the news, ranked the news items using her own criteria, that is, she “editorialised”, and she published it without the backing of a major media company. This feat, unthinkable be-

La comunicació és el nucli de la modernitat, que va lligada directament a la definició d'individu i de democràcia en la construcció dels estats moderns, dels estats democràtics i avançats. Només persones lliures poden disposar d'informació i comunicació com a base de qualsevol relació social i cultural. De fet, la tecnologia ha donat forma al llarg de la història a revolucions i canvis insospitats. I és important recordar-ho perquè semblaria que només és a partir d'internet que s'han produït canvis en les formes de relació social i de comunicació que han esdevingut significatius. La impremta i el desenvolupament

>>

de comunicación. Este hecho, impensable antes de la red, fue posible gracias a internet. Huffington retomaba la comunicación de persona a persona empleada por la tribu pero en un contexto global.

La comunicación es el núcleo de la modernidad, que está directamente vinculada a la definición de individuo y de democracia en la construcción de los estados modernos, de los estados democráticos y avanzados. Solamente las personas libres pueden basar cualquier relación social y cultural en la información y la comunicación. De hecho, a

>>

fore the web, became possible with the Internet. Huffington revived the person-to-person communication that was used by tribes, and then amped it up to the global setting.

Communication is at the core of modernity, directly linked to the definition of the individual and of democracy in the construction of modern states, that is, of advanced, democratic states. Only for free people are information and communication the cornerstone of any social and cultural relationship. And in fact, technology has shaped revolutions and unsuspected changes throughout history. It is important to remember this

>>

Huffington ha reprès la comunicació persona a persona de la tribu en un context global

Huffington retoma la comunicació persona a persona de la tribu en un contexto global

Huffington has revived in a global setting the person-to-person communication used by tribes

<<

del llibre com a objecte productor de noves formes de transmissió del coneixement van ser revolucionaris en el seu moment, tant que els mateixos poders polítics, econòmics i religiosos es van posar en alerta sobre les conseqüències que podia tenir repartir llibres a tothom i permetre que tothom sabés llegir, i, per tant, tenir accés al coneixement.

En un moment històric com l'actual, on tot va de pressa i s'estandarditza, el que realment importa és si les tecnologies generen un canvi substancial en l'estructura de la comunicació, tant pel que fa als actors de la comunicació com per la relació que

<<

largo de la historia, la tecnología ha dado lugar a revoluciones y a cambios insospechados. Y conviene no olvidarlo porque podría parecer que solamente a partir de internet se han operado cambios de enjundia en las formas de relación social y de comunicación. La imprenta y el desarrollo del libro como objeto productor de nuevas formas de transmisión del conocimiento fueron revolucionarios en su momento, tanto que los mismísimos poderes políticos, económicos y religiosos se pusieron en guardia ante las consecuencias que podían derivarse de repartir libros entre todo el mundo y permitir que

<<

because it might seem as if only the Internet has triggered significant changes in the forms of social interaction and communication. Yet the printing press and the development of the book as an object producing new ways of conveying knowledge were revolutionary in their day, so much so that the political, economic and religious leaders of the time warned about the potential consequences of distributing books to everyone and letting everyone learn how to read and therefore gain access to knowledge.

At a historic juncture like today, when speed and standardisation are becoming the

norm, what truly matters is whether the technologies prompt a substantial change in the structure of communication in terms of both the actors in communication and the relationship forged between the communicator and the audience. In fact, the boundaries between emitter and receiver as we understood them in traditional communication theory have been dissolved.

In our Western model of culture, both parties in the communication formula are social values such as freedom and equality, and they refer to how we understand our way of organising ourselves. They are social

s'estableix entre comunicant i públic; de fet, es dissolen les fronteres entre emissor i receptor, tal com les teníem enteses en la teoria tradicional de la comunicació.

En el nostre model cultural occidental, els dos ítems de la fórmula de la comunicació estan a la mateixa alçada de valors socials com la llibertat o la igualtat, i es refereixen a com entenem la nostra manera d'organitzar-nos. Són estrats socials que reproduïen els mateixos mitjans per transmetre els missatges corresponents al públic adequat.

Si parlem de societat de la informació i la comunicació, estem identificant el model

todo el mundo supiera leer y, por lo tanto, tener acceso al conocimiento.

En un momento histórico como el actual, donde todo sucede a gran velocidad y se homogeneiza, lo realmente importante es saber si las tecnologías provocan un cambio sustancial en la estructura de la comunicación, tanto en los actores de la comunicación como en la relación que se establece entre comunicador y público; de hecho, desaparecen las fronteras entre emisor y receptor tal y como las entendía la teoría tradicional de la comunicación.

En nuestro modelo cultural occidental, los dos elementos de la fórmula de la comuni-

strata reproduced in the media to convey the corresponding messages to the right audience.

If we talk about the information and communication society, we are linking the social and cultural model with the models of technology transfer. Radio and television were revolutionary because they came hand-in-hand with the cultural and democratic revolution of the post-World War II period in the Western world, and with all the counter-cultural, feminist movements that propounded a break with dictatorial barriers.

social i cultural amb els models de transferència tecnològica. La ràdio i la televisió han estat revolucionàries perquè han anat acompanyades de la revolució cultural i democràtica de la postguerra de la Segona Guerra Mundial en el món occidental, i de tots els moviments contraculturals, feministes i trencadors de barreres dictatorials.

La comunicació és una forma d'alliberament individual i social que possibilita la modificació de les formes de relació política, econòmica i social. Però ¿estàvem donant aquest valor als mitjans tradicionals abans de l'aparició d'internet? ¿O la mateixa invasió de

la xarxa en les nostres vides només ha vingut a ocupar el lloc que els mitjans tradicionals havien deixat desert?

El mite del “gran germà”, les corporacions globals dels *media*, l'ocupació del poder mediàtic per part del poder polític i econòmic ens havien fet perdre la confiança en el valor original que els vam donar: veritat, llibertat, igualtat. Valors que un blog o Twitter incorporen de forma fàcil i visual; ens tornen a posar davant de l'individu, davant de nosaltres mateixos dins una tribu com a interactores del fet comunicatiu i ens donen identitat en el conjunt global mundial.

>>

cación son valores sociales como la libertad o la igualdad, porque se refieren a nuestra manera de organizarnos. Son estratos sociales que reproducen los propios medios para transmitir los mensajes correspondientes al público adecuado.

Si hablamos de sociedad de la información y la comunicación, estamos identificando el modelo social y cultural con los modelos de transferencia tecnológica. La radio y la televisión han sido revolucionarias porque han ido acompañadas de la revolución cultural y democrática que vivió el mundo occidental tras el fin de la Segunda Guerra Mundial

y de todos los movimientos contraculturales feministas y rompedores de barreras dictatoriales.

La comunicación es una forma de liberación individual y social que permite la modificación de las formas de relación política, económica y social. Pero, ¿le estábamos dando este valor a los medios tradicionales antes de la aparición de internet? ¿O la invasión misma de la red en nuestras vidas no ha hecho sino ocupar el lugar que habían dejado desierto los medios tradicionales?

El mito del “gran hermano”, las corporaciones globales de los *media*, la ocupación

del poder mediático por parte de los poderes político y económico nos habían hecho perder la confianza en el valor original que les dimos: verdad, libertad, igualdad. Valores que un blog o Twitter incorporan de forma fàcil y visual; vuelven a ponernos frente al individuo, frente a nosotros mismos en una tribu como interactores del hecho comunicativo, al tiempo que nos identifican en el conjunto global mundial.

Así, ¿es acaso la tecnología la que modifica el modelo de comunicación? ¿Suponen la aparición de blogs y redes sociales en el mundo del periodismo un cambio de mo-

>>

Communication is a form of individual and social freedom that makes it possible to change the forms of political, economic and social interaction. But were we giving the traditional media this value before the advent of the Internet? Or has the web's encroachment into our lives only come to occupy the void left by the traditional media?

The myth of the “big brother”, global media corporations, political and economic powers wielding the power over the media had led us to lose confidence in the original power we had given them: truth, freedom and equality, values that a blog or Twitter

easily and visually embody. They once again place us before the individual, before our very selves within a tribe as interactors in the act of communication, and they give us an identity in the larger world.

So is technology what changes the communication model? Is the advent of blogs and social networks a shift in the model within the world of journalism? We are faced with a fact, the use of the web, that makes it possible to get information instantaneously anywhere in the world, and not just from the companies that until recently were the only ones able to broadcast it but also in simple, indi-

>>

Un blog o Twitter incorporen de forma fàcil i visual els valors de veritat, llibertat i igualtat

≤

És, doncs, la tecnologia, la que modifica el model de comunicació? ¿És un canvi de model l'aparició de blogs i xarxes socials en el món del periodisme? Estem davant d'un fet, el de la utilització de la xarxa, que possibilita tenir informació a l'instant, arreu del món i provinent, no només de les empreses que fins fa poc tenien possibilitat de transmetre-la, sinó en formats senzills, individuals i de qualsevol font, de qualsevol persona, en el lloc i en el moment dels fets. Per tant, som

≤

delo? Estamos ante un hecho, la utilización de la red, que permite tener información al instante, en cualquier lugar del mundo y procedente no sólo de las empresas que hasta hace poco tenían posibilidad de transmitirla, sino también en formatos sencillos, individuales y procedentes de cualquier fuente, de cualquier persona, en el lugar y en el momento de los hechos. Por lo tanto, somos más libres, más democráticos, más solidarios y más vanguardistas si usamos las nuevas herramientas de comunicación que la red pone a nuestro alcance; de hecho, es mejor incluso semánticamente: “navegamos

més lliures, més democràtics, més solidaris i més avantguardistes si utilitzem les noves eines de comunicació que la xarxa ens posa a les mans; de fet, fins i tot semànticament és millor: “naveguem per la xarxa” com els antics navegants solitaris ho feien per l'oceà. La web és la nova frontera.

Però, és aquest sistema d'informació que és la xarxa un nou mitjà de comunicació? Són fiables les fonts, segueixen els procediments professionals que s'ensenyen a les facultats de periodisme? Són de profit els continguts que s'ensenyen en aquestes facultats? Pot tothom fer de periodista? És evident que

por la red” como lo hacían por el océano los antiguos navegantes solitarios. La web es la nueva frontera.

Aun así, ¿podemos decir que la red, este sistema de información, es un nuevo medio de comunicación? ¿Son fiables las fuentes, siguen los procedimientos profesionales que se enseñan en las facultades de periodismo? ¿Son útiles los contenidos que se enseñan en estas facultades? ¿Puede ejercer cualquiera de periodista? Es evidente que nunca ha sido necesario un título para ejercer, pero sí la calidad, la veracidad, ser consecuente con una línea de trabajo y saber qué objetivo se persi-

mai ha calgut un títol per exercir, però sí la qualitat, la veracitat, ser conseqüent amb una línia de treball i saber quin objectiu es persegueix. I també un públic a qui adreçar-se i un missatge a donar.

És compatible la idea de fer un blog de forma individual amb el que significa publicar un diari? Tenim exemples de persones, periodistes especialment, els blogs dels quals són referents de la feina que es pot fer en aquest sentit. I també hem de mirar amb especial atenció aquelles estratègies que els mitjans tradicionals com els diaris, la ràdio o la televisió, estan incorporant relacionades

gue. Y también la existencia de un público al que dirigirse y de un mensaje por transmitir.

¿Es compatible la idea de hacer un blog de forma individual con lo que significa publicar un periódico? Tenemos ejemplos de personas, sobre todo periodistas, cuyos blogs son referentes del trabajo que se puede hacer en este sentido. Y también hemos de prestar una atención especial a aquellas estrategias que, con su actuación en la red, están incorporando medios tradicionales como periódicos, la radio o la televisión: generan presencia en Twitter o Facebook, incorporan blogs a las propias webs de los medios o crean un

A blog or Twitter easily and visually embody values such as truth, freedom and equality

≤

vidual formats from any source, from any person, in any place and in real time. As a result, we are freer, more democratic, more socially conscious and more avant-garde if we use the new communication tools that the web makes available to us. In fact, semantically it is even better: “We navigate the web” just as the ancient, solitary sailors

navigated across the oceans. The web is the new frontier.

But is this information system, the web, a new medium? Are the sources reliable? Do they follow the professional guidelines taught in journalism departments at the universities? Are the contents taught in these faculties useful? Can anyone act as a journalist?

It is clear that journalists have never needed a degree to work, but they did need quality, veracity, devotion to the line of work and knowledge of the goal they were pursuing. Not to mention an audience to address and a message to convey.

Is the idea of posting an individual blog compatible with what it means to publish a newspaper? There are examples of people, especially journalists, whose blogs are benchmarks for this kind of work. And we should also carefully examine the strategies that the traditional media like newspapers, radio and television are adding in their web-based actions:

Un blog o Twitter incorporan de forma fácil y visual los valores de verdad, libertad e igualdad

amb la seva actuació a la xarxa: generen presència a Twitter o Facebook, incorporen blogs als mateixos webs dels mitjans o creen un mitjà fet únicament de blogs com *The Thought Leader*, a Sud-àfrica.

Perquè en realitat del que estem parlant no és només de l'accés lliure, individual i fàcil a la informació; estem parlant de la capacitat de les persones de saber què és el que els interessa i com ho poden trobar, i de si tenim la possibilitat de trobar-la i fins i tot de generar-la. És un treball col·laboratiu i no disgregador; un blog no és un perill per a la informació, és una oportunitat, però ho

medio a partir únicamente de blogs, como *The Thought Leader*, en Suráfrica.

Porque, en realidad, de lo que estamos hablando no es solamente del acceso libre, individual y fácil a la información; estamos hablando de la capacidad de las personas para saber qué les interesa y cómo pueden dar con ello, y de si tenemos la posibilidad de dar con esa información e incluso de generarla. No es una tarea disgregadora, sino cooperativa; un blog no es un peligro para la información, es una oportunidad, pero solamente lo será para quienes tengan acceso a él, para quienes tengan la formación para

they are creating a presence on Twitter and Facebook, they include blogs in their own media websites or develop a medium made solely of blogs, like South Africa's *The Thought Leader*.

After all, in reality what we are talking about is not just free, easy, individual access to information; we are talking about people's capacity to know what interests them and how they can find it, and indeed whether they have the possibility of finding it and even generating it. That is a collaborative, not isolating, undertaking; a blog is not a danger to information, it is an opportunity. But it will only be an opportunity for those who

serà només per a aquells que hi tinguin accés, que tinguin la formació per saber i entendre els missatges, i també la capacitat per actuar interaccionant amb els múltiples emissors; així, un individu es posa a la mateixa alçada comunicativa i de difusió que un mitjà tradicional, com ha fet Arianna Huffington.

Som individus emissors i receptors en una societat que canvia molt ràpidament però que necessita de les mateixes estratègies organitzatives i reguladores dels grups socials, econòmics i polítics de sempre. Estem començant a deixar enrere l'era de la informació per anar cap a l'era del coneixement. ■

saber y entender los mensajes, así como la capacidad para actuar interaccionando con los múltiples emisores; así, un individuo se pone a la misma altura comunicativa y de difusión que un medio tradicional, como ha hecho Arianna Huffington.

Somos individuos emisores y receptores en una sociedad que cambia a gran velocidad y que, sin embargo, precisa de las estrategias organizativas y reguladoras de los grupos sociales, económicos y políticos de siempre. Estamos empezando a dejar atrás la era de la información para adentrarnos en la era del conocimiento. ■

have access to it, who have the education to know and understand the messages, as well as the capacity to interact with the multiple emitters. Therefore, an individual places himself or herself at the same communicative and broadcasting level as a traditional medium, just as Arianna Huffington has done.

We are emitting and receiving individuals in a society that is changing quickly but that needs the same organisational and regulatory strategies as the traditional social, economic and political groups. We are beginning to leave the information age behind us and head towards the knowledge age. ■

The Huffington Post
www.huffingtonpost.com

Thought Leader
www.thoughtleader.co.za

Manuel Castells: Internet y la sociedad red
www.uoc.es/web/cat/articles/castells/castellsmain11.html

Did you know? 3.0
www.youtube.com/watch?v=XNkrTYfPzyl

YAQUB IBRAHIMI

UNA PLOMA AMENAÇADA

PER JORDI ROVIRA

Eren les deu del matí quan cinc agents del servei d'intel·ligència afganès van irrompre bruscament a l'habitació on vivien el periodista Sayed Yaqub Ibrahim i el seu germà, Sayed Parwez Kambakhsh, de 23 anys. Els policies, colèrics i armats, van detenir el més jove, Parwez, acusant-lo d'haver blasfemat contra l'islam. Era el 27 d'octubre de 2007, a Mazare Sharif, capital de la província de Balkh, a 400 quilòmetres de Kabul.

Tot havia començat quan Parwez, estudiant de la Universitat de Balkh i reporter del diari *Jahan-e-Naw* (El nou món), es va descarregar un article d'un blog que criticava la discriminació de les dones en l'Alcorà i el va distribuir pel campus. Alguns estudiants integristes el van denunciar, assegurant que n'era l'autor. El 22 de gener de 2008, en un judici a porta tancada i sense dret a defensa, el van condemnar a mort. Un tribunal d'apel·lació va commutar

>>

Una pluma amenazada

Eran las diez de la mañana cuando cinco agentes del servicio de inteligencia afgano irrumpieron en la habitación en la que vivían el periodista Sayed Yaqub Ibrahim i su hermano, Sayed Parwez Kambakhsh, de 23 años. Los policías, coléricos y armados, detuvieron al más joven, Parwez, acusándolo de haber blasfemado contra el islam. Era el 27 de octubre de 2007, en Mazare Sharif, capital de la provincia de Balkh, a 400 kilómetros de Kabul.

Todo empezó cuando Parwez, estudiante de la Universidad de Balkh y reportero del periódico *Jahan-e-Naw* (El nuevo mundo), se descargó un artículo de un blog que criticaba la discriminación de las mujeres en el Corán y lo distribuyó por el campus. Algunos estudiantes integristas lo denunciaron, asegurando que él era el autor.

El 22 de enero de 2008, en un juicio a puerta cerrada y sin derecho a defensa, lo condenaron a muerte. Un tribunal de apelación conmutó la pena por otra de 20 años de prisión, sentencia confirmada posteriormente por el Tribunal Supremo.

Desde un primer momento, las organizaciones de periodistas y de derechos humanos tuvieron claro que la detención de Parwez era una maniobra para presionar a su hermano Yaqub, uno de los reporteros más reconocidos del norte de Afganistán y colaborador de la ONG internacional Institute for War and Peace Reporting (IWRP), que se dedica a preparar durante años a los informadores y distribuye sus artículos por todo el mundo.

“Mientras la atención mediática se centra en los combates en el sur de Afganistán, en el norte hay lugares que no se rigen por la ley de Kabul sino por la de los comandantes de las milicias, que emplean la

>>

A writer under threat

It was 10am when five agents from the Afghan intelligence agency burst into the room where the journalist Sayed Yaqub Ibrahim and his 23-year-old brother, Sayed Parwez Kambakhsh, lived. Armed and angry, the police arrested the youngest, Parwez, accusing him of blasphemy against Islam. It was 27th October 2007, in Mazare Sharif, the capital of Balkh province, 400 kilometres from Kabul.

It all began when Parwez, a student at Balkh University and a reporter for the newspaper *Jahan-e-Naw* (New World), downloaded an article from a blog criticising discrimination against women in the Koran and distributed it throughout the campus. He was reported by some fundamentalist students, who stated that he was the author. On 22nd January 2008, Parwez was sentenced to death at a closed

>>

L'arrest de Parwez va ser una maniobra per pressionar Yaqub, un dels periodistes més reconeguts del nord de l'Afganistan

<<

la pena a vint anys de presó, sentència que el Tribunal Suprem va confirmar.

Des d'un bon principi, les organitzacions de periodistes i de drets humans van tenir clar que la detenció de Parwez era una maniobra per pressionar el seu germà Yaqub, un dels reporters més reconeguts del nord de l'Afganistan i col·laborador de l'ONG internacional Institute for War and Peace Reporting (IWRP), que prepara durant anys els informadors i distribueix per tot el món els seus articles.

“Mentre l'atenció mediàtica se centra en la lluita al sud de l'Afganistan, al nord hi ha llocs on la llei que regeix no és la de Kabul sinó la de comandants de milícies que utilitzen la violència i la intimidació per mantenir el domini sobre la població”, va escriure Yaqub al web de l'IWRP poques setmanes abans de la detenció del seu germà.

<<

violencia y la intimidación para mantener el dominio sobre la población”, escribió Yaqub en la web del IWRP pocas semanas antes de la detención de su hermano.

Y es que los artículos de Yaqub Ibrahimí abordan aspectos conflictivos, como las violaciones de los derechos humanos, las luchas entre las facciones que ocupan el poder, las prácticas corruptas de funcionarios gubernamentales y de *señores de la guerra* –líderes de los pequeños ejércitos que escapan al control de Kabul– o el negocio del opio (Afganistán proporciona el 90% de la heroína mundial). Antes de la detención de su hermano, hacía ya tiempo que Yaqub recibía amenazas. Al día siguiente del arresto, varios agentes de la Dirección Nacional de Seguridad (NDS) –los servicios de espionaje– le precintaron la oficina y registraron las libretas donde había anotado a sus fuentes.

<<

trial where he was denied legal representation. A court of appeal commuted the sentence to 20 years in prison, a decision upheld by the Supreme Court.

From the very outset, journalists' and human rights organisations were in no doubt that this was a manoeuvre to put pressure on his brother Yaqub, one of the best-known reporters in northern Afghanistan. Yaqub works with the Institute for War and Peace Reporting (IWRP), an international NGO which for years has been training journalists and disseminating their articles throughout the world.

“While media attention focuses on fighting in southern Afghanistan, there are parts in the north where the law is made not by Kabul, but by militia commanders who use violence and intimidation to maintain their hold over the civilian population”, wrote Yaqub on the IWRP website just a few weeks before his brother's arrest.

Parwez's arrest was a manoeuvre to put pressure on Yaqub, one of the best-known reporters in northern Afghanistan

I és que els articles de Yaqub Ibrahimí aborden aspectes problemàtics, com les violacions de drets humans, les lluites entre les faccions al poder, les pràctiques corruptes d'oficials governamentals i dels *senyors de la guerra* –líders de petits exèrcits que escapen del control de Kabul– o el negoci de l'opi (Afganistan proporciona el 90% de l'heroïna mundial). Abans de l'arrest del seu germà, ja feia temps que Yaqub rebia amenaces. L'endemà de la detenció de Parwez, agents de la Direcció Nacional de Seguretat (NDS) –serveis d'espionatge– li van precintar l'oficina i van regirar les llibretes on havia anotat les fonts.

Tot plegat va provocar que Yaqub iniciés una gira internacional per demanar l'alliberament de Parwez i denunciar la situació dels periodistes a l'Afganistan. Una de les destinacions va ser Barcelona, on va viatjar fa uns mesos i on es va mostrar molt crític amb la situació del seu país.

La detención de Parwez fue una maniobra para presionar a su hermano Yaqub, uno de los reporteros más reconocidos del norte de Afganistán

And the fact is that Yaqub Ibrahimí's articles tackle problematic issues, such as human rights violations, power struggles between ruling factions, corrupt practices by government officials and the warlords – the leaders of small armies who slip through Kabul's control – and the opium trade (Afghanistan supplies 90% of the world's heroin). Yaqub had been receiving threats long before his brother's arrest. The day after Parwez was detained, agents from the National Directorate of Security (NDS) – the Afghan intelligence agency – sealed off Yaqub's office and rifled through the notebooks where he had written down the names of his sources.

The entire incident prompted Yaqub to embark on a world tour calling for Parwez's release and condemning the situation of journalists in Afghanistan. Barcelona was among his chosen destinations and when he was there a few months ago, he proved to be a harsh critic of his country's current situation.

El problema, segons va explicar a *Walk In*, és que la imatge que es té de l'Afganistan no es correspon amb la realitat. “Una de les responsabilitats dels països que estan involucrats a l'Afganistan, com és el cas d'Espanya, és saber què hi passa”, afirma. “Hi ha dues bandes en contra del sistema democràtic: els talibans i el règim que és al poder”. I a diferència del que creu l'opinió pública, denuncia que les coses no han millorat des de la retirada –parcial– dels talibans: “La situació ha empitjorat. La gent no té diners, ni feina i ha perdut la confiança. Amb els talibans tampoc en teníem i eren uns salvatges, però sabíem de què es tractava. Ara, amb la democràcia, és un caos i es fan les mateixes barbaritats però encobertes”. Sobre la situació de les dones, assegura que tampoc s'ha avançat gaire: “No n'hi ha prou a treure's la burca perquè la situació canviï”.

>>

Todo ello provocó que Yaqub iniciara una gira internacional para pedir la liberación de Parwez y denunciar la situación de los periodistas en Afganistán. Uno de sus destinos fue Barcelona, donde estuvo hace unos meses y donde se mostró especialmente crítico con la situación en su país.

El problema, según explicó a *Walk In*, es que la imagen que se tiene de Afganistán no se corresponde con la realidad. “Una de las responsabilidades de los países que están implicados en Afganistán, como por ejemplo España, es saber qué sucede en el país”, afirma. “Hay dos bandos en contra del sistema democrático: los talibanes y el régimen que ocupa el poder”. Y, a diferencia de lo que cree la opinión pública, denuncia que las cosas no han mejorado desde la retirada –parcial– de los talibanes: “La situación ha empeorado. La gente no tiene dinero, ni trabajo, y ha perdido la confianza. Con

>>

He told *Walk In* that the problem lay in the fact that the image people have of Afghanistan doesn't correspond to reality. “One of the responsibilities of the countries involved in Afghanistan, as is the case of Spain, is to know exactly what is going on there”, he says. “There are two factions against the democratic system: the Taliban and the regime in power”. Contrary to what the public believes, things haven't improved since the –partial– withdrawal of the Taliban. “The situation has got worse. People have no money, no work and have lost faith”, he denounces. “We didn't have any of these things under the Taliban, and they were savages, but we knew what they were about. Now, with democracy, it's chaos and they do the same terrible things but cover them up”. Very little progress has been made to help the situation of women's rights: “You need to do more than take off the burka for the situation to change”.

>>

<<

Des de la detenció del seu germà, la situació de Yaqub és força complicada. Els serveis secrets afganesos el vigilen constantment i rep nombroses amenaces anònimes per internet i per telèfon. “Sabem qui ets, on ets i et matarem”, li van dir en una de les trucades. Per tot això, Yaqub ha deixat de parlar sobre certs temes. “És massa perillós”, assegura.

Però no és l'únic que viu la repressió de la llibertat d'expressió. “No es pot parlar lliurement del que perjudica el sistema. En cas es poden dir noms. Es pot explicar que hi ha corrupció però de forma genèrica. Per exemple, és molt perillós dir que el germà del president està implicat en el negoci de la droga”, assegura, citant una investigació del *New York Times* que relaciona Ahmed Wali Karzai, germà del president Hamid Karzai, amb el narcotràfic.

Reporters sense Fronteres (RSF) també ha denunciat que una desena de periodistes afganeses s'han vist obligades a deixar d'exercir

<<

los talibanes tampoco teníamos ni una cosa, ni la otra, y eran unos salvajes, pero sabíamos de qué se trataba. Ahora, con la democracia, es un caos, y se cometen las mismas barbaridades, pero encubiertas”. Sobre la situación de las mujeres, asegura que tampoco se ha avanzado mucho: “No basta con quitarse el burka para que la situación cambie”.

Desde la detención de su hermano, la situación de Yaqub es harto complicada. Los servicios secretos afganos lo vigilan constantemente, y recibe numerosas amenazas anónimas por internet y por teléfono. “Sabemos quién eres, dónde estás y te mataremos”, le dijeron en una de esas llamadas. Por todo eso, Yaqub ha dejado de hablar sobre ciertos temas. “Es demasiado peligroso”, asegura.

No es el único que vive la represión de la libertad de expresión. “No se puede hablar libremente de lo que perjudica al sistema. En

<<

Since his brother's arrest, Yaqub's life has been highly complicated. The Afghan secret services watch him all the time and he receives numerous anonymous threats via the Internet or by phone. “We know who you are, where you are and we're going to kill you”, somebody told him on one of those phone calls. This is why Yaqub has stopped talking about certain topics. “It's too dangerous”, he says.

However, Yaqub isn't the only one whose freedom of expression is being curtailed. “You can't talk freely about anything that would be detrimental to the system. Under no circumstances can you name names. You can say that there's corruption but in a non-specific way. For instance, its very dangerous to say that the president's brother is involved in the drugs trade”, he says, quoting a *New York Times* investigation linking Ahmed Wali Karzai, the brother of President Hamid Karzai, with drugs trafficking.

davant les amenaces constants rebudes dels talibans, a les quals se sumen les dels mafiosos i criminals. “Aquesta repressió”, explica Yaqub, “provoca en la població una ànsia de voler estar informat. Però la informació només arriba a una minoria”.

La desinformació entronca amb la precària situació del sistema judicial. “No es pot confiar gens en la llei afganesa. Hi ha molta arbitrarietat. S'han invertit molts diners al sistema judicial però funciona igual que abans. Tota l'ajuda va a parar a un sistema totalment ineficaç i sense cap interès per millorar. És una vergonya, una bogeria”, assegura el periodista, que darrerament ha vist reconeguda la seva tasca amb premis com l'International Award for Freedom of Speech.

A les gestions de Yaqub per alliberar el seu germà s'hi van sumar les mobilitzacions als carrers d'Afganistan (en un sol dia es van celebrar

ningún momento se pueden dar nombres. Se puede contar que hay corrupción, pero hay que hacerlo de manera genérica. Por ejemplo, es muy peligroso decir que el hermano del presidente está implicado en el negocio de la droga”, asegura, citando una investigación del *New York Times* que relaciona a Ahmed Wali Karzai, hermano del presidente Hamid Karzai, con el narcotráfico.

Reporteros Sin Fronteras (RSF) también ha denunciado que una decena de periodistas afganas se han visto obligadas a dejar de ejercer a causa de las constantes amenazas recibidas de los talibanes, a las que hay que sumar las de mafiosos y criminales. “Esta represión –explica Yaqub– provoca en la población un ansia de información. Pero la información solamente llega a una minoría.”

La desinformación entronca con la precaria situación del sistema judicial. “No se puede confiar en absoluto en la ley afgana. Hay

Reporters Without Borders (RSF) has also condemned the fact that about a dozen Afghan journalists have been forced to give up their jobs in the face of constant threats from the Taliban, as well as gangsters and criminals. “This repression”, Yaqub explains, “makes the people anxious to be informed. But the information only reaches a minority”.

The disinformation chimes with the precarious situation of the judicial system. “You can't trust the Afghan law at all. It makes a lot of arbitrary decisions. A lot of money has been invested in the judicial system, but it works in exactly the same way it did before. All the aid ends up in a totally inefficient system which has no interest in improving. It's a disgrace, it's madness”, states the journalist, who has recently received plaudits for his work, including the International Award for Freedom of Speech.

“Sabem qui ets, on ets i et matarem”, li van dir en una de les trucades

“Sabemos quién eres, dónde estás y te mataremos”, le dijeron en una de esas llamadas

quinze manifestacions de suport a ciutats com Kabul, Farah, Mazar, Herat o Jalalabad) i a l'estranger. També el representant especial de l'ONU per a l'Afganistan, Bo Asplund, es va preocupar pel cas. Finalment, les pressions van fer efecte i el 7 de setembre Parwez va ser indultat. Tot i sortir de presó, però, cap dels dos germans ha pogut recuperar la vida que duia abans de la detenció. Per por a les represàlies, Parwez s'ha refugiat a l'estranger. Yaqub segueix rebent nombroses amenaces anònimes i pressions de tot tipus mentre continua denunciant la fràgil llibertat d'expressió en un dels països més pobres del planeta. ■

“We know who you are, where you are and we're going to kill you”, somebody told him on one of those phone calls

mucha arbitrariedad. Se ha invertido mucho dinero en el sistema judicial pero las cosas funcionan igual que antes. Toda la ayuda va a parar a un sistema totalmente ineficiente y sin el menor interés por mejorar. Es una vergüenza, una locura”, asegura el periodista, que últimamente ha visto reconocida su tarea con premios como el International Award for Freedom of Speech.

A las gestiones de Yaqub para poner en libertad a su hermano se sumaron las movilizaciones en las calles de Afganistán (en un solo día, se celebraron quince manifestaciones de apoyo en ciudades como Kabul, Farah, Mazar, Herat o Jalalabad) y en el extranjero. También se interesó por el caso el representante especial de la ONU para Afganistán, Bo Asplund. Las presiones surtieron efecto, y el 7 de septiembre se indultó a Parwez. Sin embargo, y a pesar de haber abandonado la cárcel, ninguno de los dos hermanos ha po-

dido volver a la normalidad. Por miedo a las represalias, Parwez se ha refugiado en el extranjero. Yaqub sigue recibiendo multitud de amenazas anónimas y presiones de todo tipo mientras continúa denunciado la frágil libertad de expresión en uno de los países más pobres del planeta. ■

Yaqub's endeavours to secure his brother's release were joined by protests in the streets of Afghanistan (in just one day, there were 15 demonstrations in support of Parwez in cities such as Kabul, Farah, Mazar, Herat and Jalalabad) and abroad. The UN special representative for Afghanistan, Bo Asplund, also took an interest in the case. Finally, the pressure had the desired effect and Parwez was pardoned on 7th September. Although he is out of prison, neither of the brothers has been able go back to the life they led before the arrest. Parwez has taken refuge abroad for fear of reprisals. Yaqub continues to receive countless anonymous threats and all manner of pressure while he continues to condemn the fragile freedom of expression in one of the poorest countries on the planet. ■

Institute for War & Peace Reporting (WPR)

www.iwpr.net

Yaqub Ibrahimí i la llibertat d'expressió a l'Afganistan

www.youtube.com/watch?v=pLdmAFgkSEE

Reporters Sans Frontières (RSF)

www.rsf.org

Committee to Protect Journalists. CPJ's 2008 prison census: Online and in jail

www.cpj.org/reports/2008/12/cpis-2008-prison-census-online-and-in-jail.php

El poder de l'entreteniment

Martin Kaplan

Martin Kaplan ocupa la càtedra Norman Lear d'Entreteniment, Mitjans de Comunicació i Societat a l'Annenberg School de Comunicació i Periodisme a la Universitat de Southern California. És fundador i director del Norman Lear Center, que té per objectiu estudiar i determinar l'impacte dels mitjans de comunicació i d'entreteniment sobre la societat.

Martin Kaplan es el titular de la càtedra Norman Lear de Entretenimiento, Medios de Comunicación y Sociedad de la Annenberg School de Comunicación y Periodismo de la Universidad de Southern California. Es fundador y director del Norman Lear Center, que se ocupa del estudio y el análisis del impacto de los medios de comunicación y el entretenimiento en la sociedad.

Martin Kaplan is the Norman Lear Professor of Entertainment, Media and Society at the USC Annenberg School for Communication and Journalism. He is the founding director of The Norman Lear Center, whose mission is to study and shape the impact of media and entertainment on society.

El 15 d'octubre del 2009, set milions d'actors van representar el seu paper en la funció teatral més gran de la història. A un quart d'onze del matí, gent de tot l'estat de Califòrnia es va imaginar que un terratrèmol de 7,8 graus de magnitud en l'escala de Richter acabava d'afectar la part sud de la falla de Sant Andreu. Durant dos minuts van fer com si estiguessin patint el pitjor desastre de la seva vida. Es van tirar a terra, es van tapar el cap amb qualsevol cosa a l'abast, es van agafar al moble més gran i més proper i van actuar com si els caiguessin vidres a sobre, com si el terra es

>>

El poder del entretenimiento

El 15 de octubre de 2009, siete millones de actores interpretaron sus respectivos papeles en la función dramática más grande de la historia. A las 10.15 de la mañana, hombres y mujeres de todo el estado de California se imaginaron que acababa de producirse un terremoto de una magnitud de 7,8 en la escala Richter en la parte meridional de la falla de San Andrés. Durante dos minutos, creyeron estar inmersos en el peor desastre de sus vidas. Se lanzaron al suelo, se cubrieron

>>

The power of entertainment

On October 15th, 2009, seven million actors played their parts in the largest theatrical performance in history. At 10:15am, people throughout the state of California imagined that an earthquake of 7.8 magnitude on the Richter scale had just struck the southern San Andreas Fault. For two minutes they pretended that the worst disaster in their lifetime had befallen them. They dropped to the floor, covered their heads with whatever was within reach, held onto the closest large piece of fur-

>>

<<

moгуés violentament i com si tot el que no estava ben subjecte volés pels aires. Quan el terratrèmol imaginari es va acabar, alguns van simular ferides amb sang falsa, i van arribar vehicles d'emergència i equips de rescat reals i es van muntar centres de triatge mèdic. Deu milions de persones van ser a la vegada actors i espectadors, seguint el guió i també mirant la representació, participant activament en un entreteniment que segur que sona a qualsevol que s'hagi endinsat en el món d'un videojoc.

Durant un segle, els experts en preparació de desastres s'havien basat en els mètodes

<<

la cabeza con cualquier cosa a su alcance, se aferraron al mueble más grande y más próximo y se comportaron como si los cristales se estuvieran rompiendo sobre su cabeza, como si la tierra se estuviera sacudiendo con violencia a sus pies y como si todo aquello que no estaba firmemente anclado al suelo volara por los aires. Cuando el terremoto imaginario concluyó, unos cuantos se embadurnaron con sangre falsa para simular heridas, diversos equipos de rescate y varios vehículos de los servicios de emergencias llegaron al lugar de los hechos y se montaron centros médicos para separar a los “heridos”

<<

niture, and acted as though glass was shattering onto them, the ground was violently shaking beneath them, and everything that wasn't nailed down was flying through the air. When the imaginary quake ended, a number of them applied fake blood to themselves to simulate wounds, real emergency vehicles and rescue teams arrived, and medical triage stations were set up. Ten million people were at the same time both actors and audience, following the script and also watching the performance, participating in an immersive entertainment experience that will be familiar to anyone who has plunged into the world of the video game.

en función de su estado. Diez millones de personas fueron, simultáneamente, actores y público: obedecían a un guión al tiempo que observaban el espectáculo; participaban activamente en un entretenimiento interactivo con el que está familiarizado todo aquel que se haya zambullido en el mundo de los videojuegos.

Durante un siglo, los especialistas en preparación ante los desastres se habían apoyado en los métodos de comunicación tradicionales para enseñar a los habitantes de California cómo debían reaccionar en un terremoto y qué hacer antes y después del

For a century, disaster preparedness experts had relied on traditional communication methods to teach the people of California how to react during an earthquake, and what to do before and after it. Informative pamphlets were written and distributed, posters were placed in offices and clinics, lessons were taught in schools, and educational videos were periodically shown on television. But in 2007 the California Geological Survey, the Southern California Earthquake Center, and 300 other partners in government, academia, emergency response, and industry joined forces in order to try some-

de comunicació tradicionals per ensenyar als habitants de Califòrnia com havien de reaccionar durant un terratrèmol, i què havien de fer abans i després. S'escriuen i es repartien fullets informatius, es penjaven pòsters a les oficines i a les clíniques, es feien classes a les escoles i periòdicament es passaven vídeos educatius per televisió. Però l'any 2007 l'Estudi Geològic de Califòrnia, el Centre Sísmic del Sud de Califòrnia i 300 agents del govern, del món acadèmic, dels serveis d'emergència i de la indústria van unir forces per provar una cosa diferent. En lloc d'elaborar una altra campanya de

suceso. Habían redactado y repartido opúsculos informativos, habían colgado carteles en oficinas y clínicas, impartido clases en las escuelas y la televisión difundía periódicamente videos educativos. Sin embargo, en 2007, el Estudio Geológico de California, el Centro Sísmico del Sur de California y otros 300 socios del gobierno, el mundo académico, los servicios de emergencias y el mundo industrial aunaron esfuerzos para hacer algo distinto. En lugar de organizar otra nueva campaña de comunicación convencional, crearon una “narración”, que titularon *El guión del terremoto ShakeOut*,

thing different. Instead of putting together yet another conventional communication campaign, they created a *narrative*, which they called “The ShakeOut Earthquake Scenario – A Story That Southern Californians Are Writing”. And the reason they chose scenario, storytelling, performance, and theater was the body of research in the field of entertainment education demonstrating that entertainment is a particularly effective means of communicating messages to audiences.

In December 2008, one month after the first ShakeOut drill in which over five million Southern Californians participated, The

comunicació convencional, van crear un “relat”, que van titular *El guió del terratrèmol ShakeOut, una història escrita pels habitants del sud de Califòrnia*. I el motiu pel qual van escollir guió, narració, actuació i teatre va ser objecte d'una recerca en el camp de l'entreteniment educatiu que demostrava que l'entreteniment és un mitjà especialment eficaç per comunicar missatges als espectadors.

El desembre del 2008, un mes després del primer simulacre ShakeOut, en el qual van participar més de cinc milions d'habitants del sud de Califòrnia, el Norman Lear Center

una historia escrita por los habitantes del sur de California. El motivo por el que eligieron guión, relato, actuación y teatro fue el grueso de la investigación en el mundo de la educación por medio del entretenimiento para demostrar que este es una herramienta especialmente eficaz a la hora de comunicar mensajes al público.

En diciembre de 2008, un mes después del primer ShakeOut en el que participaron más de cinco millones de habitantes del sur de California, el Norman Lear Center de la Annenberg School de Comunicación y Periodismo de la Universidad del Sur de

Norman Lear Center at the University of Southern California's Annenberg School for Communication and Journalism conducted an evaluation of the drill. Compared to people who had signed up for the drill but did not participate, actors in the earthquake drama were more likely to receive a high score on earthquake knowledge; to recall the key messages of the campaign; to have practiced other aspects of their own disaster plan; to have helped others to prepare for earthquakes; and to have invited others to join. Entertainment education is powerful, and it works.

de l'Annenberg School de Comunicació i Periodisme, a la Universitat de Southern California, en va dur a terme una avaluació. En comparació amb les persones que s'hi havien apuntat però que no hi havien participat, els qui hi havien actuat tenien més probabilitats de treure bona nota en coneixement de terratrèmols, de recordar els missatges clau de la campanya, d'haver assajat altres aspectes del seu pla de desastres, d'haver ajudat altra gent a preparar-se per als terratrèmols i d'haver convidat altra gent a unir-s'hi. L'entreteniment educatiu és potent, i funciona.

>>

California llevó a cabo una evaluación del simulacro. En comparación con la gente que se había inscrito en el simulacro y que no había participado, los actores en aquella representación del terremoto seguramente estaban mejor informados en todo lo relacionado con los terremotos, recordaban los mensajes clave de la campaña, habían puesto en práctica otros aspectos de su propio plan ante el desastre, habían ayudado a otros en el

>>

>>

El gust per les històries i les converses intrascendents és tan antic com les fogueres que aplegaven els nostres avantpassats prehistòrics

<<

Això és cert, no tan sols per als participants en una actuació d'immersió en temps real, sinó també per als espectadors d'un entreteniment asincrònic mediat com la televisió.

Durant l'any que va seguir l'emissió d'*Acompañame*, una telenovel·la de gran èxit creada per Miguel Sabido per promoure la planificació familiar a Mèxic, un tema sensible en un país catòlic, el nombre de persones que es van acollir a un programa d'aquest tipus en clíniques estatals va augmentar un 33%, i el nombre de trucades mensuals al servei de planificació familiar mexicana va passar de zero a 500. La setmana després de

<<

supuesto de un terremoto y habían invitado a terceras personas a participar. La educación por medio del entretenimiento no sólo es un instrumento poderoso, sino efectivo.

Todo esto es cierto no sólo en el caso de aquellos que participan en actuaciones interactivas en tiempo real sino también en el del público de espacios de entretenimiento retransmitidos en diferido, como la televisión.

Durante el año que siguió a la emisión de *Acompañame*, una popular telenovela escrita por Miguel Sabido para promover un tema tan sensible como el de la planificación fami-

<<

That's true not only for participants in real-time immersive performance, but also for the audience of asynchronous mediated entertainment like television.

In the year after the airing of *Acompañame*, a popular TV Soap created by Miguel Sabido to promote the sensitive topic of family planning in Catholic Mexico, there was a 33% increase in the number of individuals adopting family planning at government health clinics, and the number of phone calls per month to Mexico's family planning program increased from zero to 500. In the week after the broadcast of an episode of

l'emissió d'un episodi de la popular comèdia nord-americana *Happy Days*, en què un dels personatges més coneguts, que anomenaven *the Fonz*, assegurava que "llegir és guai" i es treia el carnet d'una biblioteca, es va incrementar en un 500% el nombre de nord-americans amb carnet de biblioteca. El 2008, la sèrie *Anatomia de Grey*, en horari de màxima audiència, va emetre un episodi en què una dona seropositiva s'assabenta que amb una atenció prenatal adequada hi ha un 98% de probabilitats que el fill no sigui portador del VIH. La setmana abans de l'episodi, només un 15% dels 17,5 milions

liar en México, un país católico, se observó un aumento del 33% en el número de personas que adoptaban medidas de planificación familiar en clínicas de salud estatales, y el número de llamadas telefónicas mensuales recibidas por el programa de planificación familiar mexicano pasó de cero a 500. En la semana posterior a la emisión de un episodio de la exitosa comedia norteamericana *Happy Days* en el que uno de sus personajes más populares, apodado *the Fonz*, declaraba que "leer es guay" y se hacía con un carnet de la biblioteca, el número de norteamericanos que se sacaron el carnet de una biblioteca

the hit American television comedy *Happy Days* in which a cool character nicknamed 'the Fonz' declared that "Reading is cool" and got a library card, there was a 500% increase in the number of Americans getting library cards. In 2008 the prime time drama *Grey's Anatomy* aired an episode in which a woman who is HIV positive learns that with proper prenatal care there is a 98% chance she can have a baby without HIV. The week before the episode, only 15% of the show's 17.5 million viewers knew that there was a greater than 90% chance of having an HIV-negative baby; the week after,

d'espectadors sabia que la probabilitat de tenir un fill sense VIH era superior al 90%; la setmana després, ja ho sabia el 61% i sis setmanes després, el 45% encara ho recordava.

Per què funciona l'educació mitjançant l'entreteniment? Quan consumim entreteniment –tant si som en un *Hamlet* com en un concert de rock, tant si prenem part en el *World of Warcraft* com en el Great California ShakeOut, tant si mirem una pel·lícula com un programa de televisió– no som els mateixos que som habitualment. Tenim les defenses baixes. Actuem, i deixem que actuïn per nosaltres. Estem captivats, encisats, som

aumentó en un 500%. En 2008, la sèrie dramàtica *Anatomía de Grey*, programada en horari de màxima audiència, emitió un episodi en el que una mujer seropositiva descubre que, con unos cuidados prenatales adecuados, las posibilidades de dar a luz a un bebé que no esté infectado por el VIH son del 98%. Una semana antes del episodio, solamente el 15% de los 17,5 millones de espectadores de la serie sabían que las posibilidades de tener un hijo que no estuviera infectado por el VIH superaban el 90%; al cabo de una semana, la cifra había aumentado hasta el 61%; seis semanas más tarde,

61% knew that; six weeks later, 45% still knew the answer.

Why does entertainment education work? When we consume entertainment – whether we are at *Hamlet* or at a rock concert, whether we are players in the drama of *World of Warcraft* or of the Great California ShakeOut, whether we are watching a movie or a television show – we are not our usual selves. Our defenses are down. We are playing, and being played. We are enthralled, spellbound, puppets on an author's string. We put ourselves in the place of the characters and in the midst of their stories. Our

titelles sotmesos als fils d'un autor. Ens situem en el lloc dels personatges i dins de les seves històries. La nostra empatia aixafa la nostra identitat; els seus relats desplacen els nostres. Encara que ens diguem que és "només entreteniment," que no és real, que és un artifici, una il·lusió, no podem evitar creure el contrari.

L'arrel semàntica d'*entreteniment* és *tenir*, i el que l'entreteniment intenta "tenir" és la nostra atenció. La part del sistema nerviós que ens regula allò a què atenem ha estat integrada al nostre cervell des que la nostra espècie anava per les sabanes buscant menjar.

>>

un 45% de los espectadores recordaban aún la respuesta.

¿Por qué funciona la educación por medio del entretenimiento? Cuando consumimos entretenimiento –tanto si vamos a ver *Hamlet* como un concierto de rock, tanto si participamos en el drama de *World of Warcraft* como en el Great California ShakeOut, tanto si vemos una película como un programa de televisión–, dejamos de ser la persona que somos habitualmente. Bajamos la guardia. Conscientemente o no, interpretamos un papel. Nos dejamos cautivar, embelesar, somos marionetas en manos

empathy overwhelms our identity; their narratives displace ours. Though we may tell ourselves that it is "only entertainment," not real, an artifice, an illusion, we can't help also believing the opposite.

The root meaning of entertainment is "to hold," and what entertainment attempts to hold is our attention. The part of our nervous system that governs what we attend to has been hard-wired in our brain since our species roamed the savannahs in search of food. Our love of stories and of idle talk is as old as the campfires where our prehistoric ancestors gathered. This is why, in the

del autor. Nos ponemos en el lugar de los personajes, y vivimos la historia en la que están inmersos. Nuestra empatía desborda quiénes somos, y el relato de esos personajes se impone al nuestro. Por más que nos digamos que "solamente es entretenimiento", que no es real, que es un artificio, una ilusión, no podemos evitar creer asimismo lo contrario.

Etimològicament, la paraula *entreteniment* està relacionada amb la noció de *mantenir* i aquest és, precisament, l'objectiu que persegueix l'entreteniment: centrar la nostra atenció. La part del sistema ner-

tenth book of *The Republic*, Plato banished the poets – the singers of Homer's epics, ancient Greece's equivalents of rock stars – from the ideal state. No matter how hard audiences try to draw a line between truth and fiction, between reality and entertainment, the effort, Plato says, inevitably fails. Our reason cannot outsmart our biology.

Twenty-five centuries after Plato, the rise of social media on the Web has dissolved the membrane between entertainment and audience, between sending and receiving. The stage was set for this by the spread of mobile technology and the increased penetration of

vioso que rige aquello a lo que prestamos atención está inscrita en nuestro cerebro desde que nuestros ancestros vagaban por la sabana en busca de comida. El gusto por los relatos y por las conversaciones banales es tan antiguo como las hogueras alrededor de las cuales se reunían nuestros antepasados prehistóricos. De ahí que, en el libro X de *La República*, Platón desterrara a los poetas –los rapsodas de la épica de Homero, el equivalente en la Grecia antigua a las estrellas de rock– del estado ideal. Por mucho que se esfuerce el público en trazar una frontera entre lo que es verdad y lo que es ficticio,

>>

broadband. This launched a transformation of the audience, making the consumption of content independent of space, time, and platform. And now that transformation has been accelerated by the two-way interactive social Web. The proliferation of social

>>

El gusto por los relatos y por las conversaciones banales es tan antiguo como las hogueras alrededor de las cuales se reunían nuestros antepasados prehistóricos

<<

El gust per les històries i per les converses intrascendents és tan antic com les fogueres que aplegaven els nostres avantpassats prehistòrics. Per això, en el llibre desè de *La República*, Plató va desterrar els poetes –els recitadors dels poemes èpics d’Homer, els equivalents de les estrelles de rock a l’antiga Grècia– de l’estat ideal. Per més que el públic intenti traçar una línia entre veritat i ficció, entre realitat i entreteniment, l’esforç, diu Plató, fracassa inevitablement. La raó no pot superar la biologia.

Vint-i-cinc segles després de Plató, l’auge dels mitjans socials a la xarxa ha dissolt la

<<

entre la realitat y el entretenimiento, ese empeño, afirma Platón, está condenado al fracaso. La razón no tiene nada que hacer ante la biología.

Veinticinco siglos después de Platón, el auge de los medios de comunicación sociales en la web ha disuelto la membrana que separaba al entretenimiento del público, al emisor del receptor. La popularización de la tecnología para teléfonos móviles y la penetración cada vez mayor de la banda ancha prepararon el terreno y dieron lugar a una transformación del público, propiciando que el consumo de contenidos fuera ajeno a facto-

<<

media applications like Facebook, Twitter, and YouTube has transformed yesterday’s consumers of content into today’s producers, programmers, marketers, editors, and publishers of content. This has resulted in a shift from the one-way mass communication of the last century to what Manuel Castells calls “mass self-communication.”

Everyone at each node of this social network must compete for attention in order to promote their ideas, causes, and cultural creations, including themselves. Everyone is a brand, and every act of communication is also a media campaign to market that personal

membrana entre entreteniment i públic, entre l’emissor i el receptor. L’escenari ja estava preparat, gràcies a la difusió de la tecnologia mòbil i a la penetració de la banda ampla. Això va provocar una transformació del públic, i va fer possible que el consum de continguts fos independent de l’espai, del temps i de la plataforma. I ara aquesta transformació ha estat accelerada per la web social interactiva de doble sentit. La proliferació d’aplicacions socials com Facebook, Twitter i YouTube ha transformat els consumidors de continguts d’ahir en els productors, programadors, experts en màrqueting, redactors

res espaciales, temporales o de la plataforma. Hoy, esa transformación se ha visto acelerada por la web social interactiva de dos sentidos. La proliferación de aplicaciones sociales como Facebook, Twitter y YouTube ha transformado a los consumidores de contenidos de ayer en los productores, programadores, vendedores, editores y autores de contenidos de hoy, un cambio que ha traído consigo el paso de la comunicación de masas unívoca del siglo pasado a lo que Manuel Castells ha bautizado como la *autocomunicación de masas*.

En cada nodo de esta red social, todo el mundo se ve obligado a competir para llamar

brand. And so mass self-communication can be understood as a form of entertainment. To do it successfully requires capturing attention. If you want to participate in social media, you must attract an audience. You must be a performer on a very public stage. You must draw on some of the same tools to hold audiences that entertainers have used since the beginning of time – tools like fear, sex, novelty, desire, illusion, humor, story, surprise. Participation in social media – the sheer act of using these networked applications – is itself entertaining. Communicating and connecting with friends and strangers is

i editors de continguts d’avui. Això ha donat com a resultat el pas de la comunicació de masses en un sol sentit del segle passat al que Manuel Castells anomena *autocomunicació de masses*.

En cada node d’aquesta xarxa social tothom ha de competir per captar l’atenció, per poder promocionar les seves idees, causes i creacions culturals, fins i tot promocionar-se ells mateixos. Tothom és una marca, i cada acte de comunicació és també una campanya mediàtica per comercialitzar aquesta marca personal. I així l’autocomunicació de masses pot entendre’s com una forma

la atención y dar así a conocer sus ideas, causas y creaciones culturales, e incluso a ellos mismos. Todo el mundo es una marca y todo acto comunicativo es, asimismo, una campaña mediática cuyo fin es vender esa misma marca personal. Así, la autocomunicación de masas puede considerarse como una forma de entretenimiento. Para tener éxito, hay que llamar la atención. Para participar en los medios de comunicación sociales es preciso atraer a un público. Es preciso convertirse en actor en un escenario altamente público. Para mantener el interés del público es preciso recurrir a las mismas herramientas que

(like entertainment) compelling, engaging, time-consuming, pleasurable – and, some would say, addictive – because it appeals to our primal human urge to exchange stories, to gossip, to flirt, to pretend, to play.

In September 2009, two children in Adelaide, Australia were lost in a stormwater drain. The 10- and 12-year-old girls had mobile phones, but they didn’t call triple-zero, the Australian number for emergencies, as they had been taught at school to do. Instead, they updated their Facebook status to say that they were trapped in a drain on Honeypt Road. Luckily, a friend of theirs

Our love of stories and of idle talk is as old as the campfires where our prehistoric ancestors gathered

d'entreteniment. Per fer-ho amb èxit cal captar l'atenció. Si vols participar en els mitjans socials, has d'atreure un públic. Has de ser un actor en un escenari obert a tothom. Has de recórrer a algunes de les mateixes eines per retenir el públic que els artistes han utilitzat des de l'inici dels temps, com la por, el sexe, la novetat, el desig, la il·lusió, l'humor, la història, la sorpresa. La participació en els mitjans socials –el simple acte d'utilitzar aquestes aplicacions en xarxa– és entretinguda per ella mateixa. Comunicar i connectar amb amics i desconeguts és (com l'entreteniment) absorbent, interessant,

han empleado los artistas desde el principio de los tiempos, como el miedo, el sexo, la novedad, el deseo, la ilusión, el humor, la narración o la sorpresa. Por sí misma, la participación en los medios de comunicación sociales, el mero hecho de emplear estas aplicaciones en red, es ya un entretenimiento. Como sucede con el entretenimiento, comunicarse y entrar en contacto con amigos y con desconocidos es estimulante, atractivo, consume mucho tiempo y es una fuente de placer –hay quien diría que es incluso adictivo– porque conecta con un deseo humano tan primitivo como el de intercambiar histo-

– online, on Facebook – saw their status update and summoned help. In the midst of a crisis, what was it about Facebook that grabbed their attention more powerfully than the disaster-preparedness lesson they had been taught in school? It is not inconceivable that at least part of the answer involves entertainment. One hopes that if the San Andreas Fault should some day rupture, the people of California, having prepared for an earthquake not just in school, but through an immersive entertainment experience, will know better than to entrust their safety to Twitter. ■

agradable, demana temps –alguns dirien que crea addicció–, perquè apel·la a l'impuls humà més primari d'intercanviar històries, fer safareig, flirtejar, fingir, jugar.

El setembre del 2009, dues nenes d'Adelaida, Austràlia, es van perdre en el sistema de clavegueram. Les nenes, de 10 i 12 anys, tenien telèfons mòbils, però no van pas trucar al 000, el número d'emergències a Austràlia, tal com els havien ensenyat a fer a l'escola. En lloc d'això, van actualitzar el seu perfil a Facebook dient que estaven atrapades en una claveguera de Honeypot Road. Afortunadament, un amic –connectat

rias, chismorrear, flirtear, fingir, jugar.

En septiembre de 2009, dos niñas de Adelaida, Australia, se perdieron en un desagüe de lluvia. Las menores, de 10 y 12 años, llevaban consigo sendos teléfonos móviles pero no llamaron al 000, el número australiano para las emergencias, tal y como les habían enseñado en la escuela. En su lugar, actualizaron su estatus en Facebook para contar que estaban atrapadas en un desagüe en Honeypot Road. Afortunadamente, un amigo –que también estaba conectado en ese momento a Facebook– vio la actualización y pidió ayuda. En plena crisis, ¿qué

a Facebook– va veure l'actualització del perfil i va demanar ajuda. En plena crisi, què van trobar en Facebook que els cridés més l'atenció que la lliçó de preparació per als desastres que havien rebut a l'escola? No és inconcebible que almenys una part de la resposta tingui a veure amb l'entreteniment. Cal esperar que si la falla de Sant Andreu es trenca algun dia, els habitants de Califòrnia, que s'hagin preparat per a un terratrèmol no tan sols a l'escola, sinó per mitjà d'una experiència d'entreteniment d'immersió, sabran fer alguna cosa més que confiar la seva seguretat a Twitter. ■

tiene Facebook que consiguió llamar la atención de un modo mucho más poderoso que las lecciones que les habían enseñado en el colegio para enfrentarse a un desastre? No es descabellado pensar que la respuesta esté relacionada, cuando menos parcialmente, con la noción de entretenimiento. Confiemos en que, si llega el día en que la falla de San Andrés cede, los habitantes de California, cuya preparación para enfrentarse al sismo no se ha limitado a las lecciones impartidas sino que incluye lo aprendido en una experiencia interactiva de entretenimiento, no se limiten a encomendarse a Twitter. ■

The Norman Lear Center

blog.learcenter.org

Politics as Television, Television as Politics

fora.tv/2007/04/19/Politics_as_Television_Television_as_Politics

Marty Kaplan at The Huffington Post

www.huffingtonpost.com/marty-kaplan

Martykaplan - Twitter

twitter.com/martykaplan

ALAN SCHROEDER

“ELS DEBATS ELECTORALS TENEN MOLT A VEURE AMB EL *SHOW BUSINESS*”

PER JORDI ROVIRA

Alan Schroeder és un dels experts internacionals més importants en debats presidencials i és coautor del llibre *El debate de los debates*, un projecte de l'Acadèmia de les Ciències i les Arts de Televisió que analitza les similituds i les diferències dels cara a cara electorals que es van celebrar a Espanya i els Estats Units el 2008. Professor associat a l'Escola de Periodisme de la Northeastern University de Boston, Schroeder ha treballat com a diplomàtic, periodista i productor de televisió, tasca per la qual va obtenir en tres ocasions el premi Emmy.

Alan Schroeder es uno de los mayores expertos internacionales en debates presidenciales y es co-autor del libro *El debate de los debates*, un proyecto de la Academia de las Ciencias y las Artes de Televisión que analiza las similitudes y diferencias de los cara a cara electorales que se celebraron en España y Estados Unidos en 2008. Profesor asociado en la Escuela de Periodismo de la Northeastern University de Boston, Schroeder ha trabajado como diplomático, periodista y productor de televisión, labor por la que obtuvo en tres ocasiones el premio Emmy.

Alan Schroeder is one of the world's top experts in presidential debates and the co-author of the book *El debate de los debates* (The Debate on the Debates). This project, spearheaded by the Spanish Academy of Television Arts and Sciences, analyses the similarities and differences between the face-to-face 2008 election debates that were held in Spain and the United States. An Associate Professor in the School of Journalism at Northeastern University in Boston, Schroeder has worked as a diplomat, journalist and television producer, for which he was awarded three Emmys.

“LOS DEBATES ELECTORALES TIENEN MUCHO QUE VER CON EL *SHOW BUSINESS*”

“THE ELECTION DEBATES HAVE A LOT TO DO WITH *SHOW BUSINESS*”

El 1960 Kennedy i Nixon van mantenir el primer debat electoral televisat. On és l'origen d'aquesta pràctica? A Suècia, on el 1948 ja hi va haver un debat a la ràdio. Els països escandinaus tenen una llarga tradició de debats radiofònics, però els televisats van començar als Estats Units. Als anys seixanta també n'hi va haver al Canadà, França i Xile. Actualment, se celebren a molts països i hi ha molts formats, encara que alguns són més aviat fòrums, ja que els candidats no interactuen gaire.

Als Estats Units, la cultura del *show business* està molt arrelada. Ha condicionat això l'evolució dels debats? Els debats tenen molt a veure amb el *show business*, sobretot perquè els candidats s'han de presentar gairebé com a estrelles de cinema i aprenem molt de les seves vides personals, de les seves famílies. Els candidats intel·ligents són els que entenen aquest paper d'estrelles. Perquè quan parlem de

candidats presidencials no podem obviar que hi ha un element teatral. Barak Obama n'és un bon exemple. Suscita molt interès com a persona, cosa que no té res a veure amb la seva política. Ell ho entén i ho utilitza en benefici seu.

S'ha parlat molt del primer cara a cara entre Kennedy i Nixon. De Kennedy es va dir que va ser el primer que va entendre el mitjà televisiu, així com Roosevelt va ser el primer que va entendre la ràdio. Si a això li afegim el poc interès que Nixon va prestar al debat, s'entén que guanyés Kennedy. Serveix aquell debat per explicar què s'ha de fer i què no? Aquell debat va ser molt important perquè va tenir lloc en un moment de transició entre l'època de la premsa escrita i l'època visual, de la televisió. Encara som en aquesta època, tot i que ara estem arribant a un altre moment de transició cap a un nou mitjà de comunicació també visual, internet, amb el qual no sabem què

“Els candidats
intel·ligents són els que
entenen que han de
fer el paper d'estrelles”

“Los candidatos
inteligentes son los
que entienden que
deben jugar el papel
de estrellas”

≤≤

passarà. El debat de 1960 va ser molt important perquè va marcar aquell moment de canvi.

Els que el van veure per televisió van donar com a guanyador Kennedy, mentre que els que el van escoltar per ràdio, a Nixon. Una

En 1960 Kennedy y Nixon sostuvieron el primer debate electoral televisado. ¿Dónde se encuentra el origen de esta práctica? En Suecia, donde en 1948 ya hubo un debate en la radio. Los países escandinavos tienen una larga tradición de debates radiofónicos, pero los televisados empezaron en Estados Unidos. En los años sesenta también hubo en Canadá, Francia y Chile. Actualmente, se celebran en muchos países y existen muchos formatos, aunque algunos son más bien foros, puesto que los candidatos no interactúan mucho.

En Estados Unidos, la cultura del *show business* está muy arraigada. ¿Ha condicionado eso la evolución de los debates? Los debates tienen mucho que ver con el *show business*, sobre todo porque los candidatos tienen que presentarse casi como estrellas de cine y aprendemos mucho de sus vidas personales, de sus familias. Los candidatos inteligentes son los que entienden ese papel de estrellas. Porque

Kennedy and Nixon held the first televised election debate in 1960, but where are the roots of this practice? There was a radio debate in Sweden back in 1948. The Scandinavian countries have a long history of radio debates, but the televised debates began in the United States. In the 1960s, there were also debates in Canada, France and Chile. Today, debates are held in many countries and in many different formats, although some are more like forums since there is not a great deal of interaction between the candidates.

The culture of show business is deeply rooted in the United States. Has this affected the evolution of the debates? The debates have a lot to do with show business, especially because the candidates have to virtually come off like movie stars and we find out a lot about their personal lives and families. The intelligent candidates are the ones who understand their role as stars, because when we talk about pre-

prova més que es tracta de dos llenguatges diferents. Sí, però la realitat és que vivim en un temps en què el que importa és allò visual. Les paraules, el contingut del debat, també té molta importància, però el públic disposa d'altres oportunitats per jutjar la política dels candidats mentre que no té altres vies de conèixer la seva part humana en un moment de tensió davant del contrincant. Això es dona en els debats i és l'única possibilitat que el públic té per veure-ho.

Què ha canviat des del Kennedy-Nixon fins a l'Obama-McCain? El format és el que més ha canviat. Fins al 1992, un grup de periodistes interrogava els candidats. Era un format problemàtic, perquè no hi havia oportunitat de repreguntar ni de desenvolupar un tema a fons. El 1992 van aparèixer nous formats, com el debat amb ciutadans i el debat amb un sol moderador. I des de llavors hi ha hagut una barreja, i això és l'ideal. El que no ha canviat és l'interès que encara

cuando hablamos de candidatos presidenciales no podemos obviar que hay un elemento teatral. Barak Obama es un buen ejemplo de ello. Suscita mucho interés como persona, lo que no tiene nada que ver con su política. Él lo entiende y lo usa en su beneficio.

Se ha hablado mucho del primer cara a cara entre Kennedy y Nixon. De Kennedy se dijo que fue el primero en entender el medio televisivo, así como Roosevelt fue el primero en entender la radio. Si a eso le unimos el poco interés que Nixon prestó al debate, se entiende que ganara Kennedy ¿Sirve ese debate para explicar qué se debe hacer y qué no? Aquel debate fue muy importante porque tuvo lugar en un momento de transición entre la época de los periódicos y la época visual, de la televisión. Todavía estamos en esta época, aunque ahora estamos llegando a otro momento de transición hacia un nuevo medio de comunicación también visual, internet, con el que no

sidential candidates we cannot forget the fact that there is an element of theatrics. Barak Obama is a good example of this. He kindles a great deal of interest as a person, which has nothing to do with his politics, but he understands that and uses it to his own benefit.

Much has been said about the first face-to-face debate between Kennedy and Nixon. It has been said that Kennedy was the first politician to understand television as a medium, just as Roosevelt was the first to grasp radio. If this is coupled with Nixon's lack of interest in the debate, it is clear why Kennedy won. Can this debate be used to pinpoint the dos and don'ts of debates? That debate was a watershed because it took place at a time of transition between the newspaper age and the visual age of television. We are still in this latter age, although now we're also coming to a time of transition towards a new, also visual, medium, the Internet, whose future

“The intelligent candidates are the ones who understand their role as stars”

generen entre el públic i la premsa, ni tampoc la tensió, la por dels candidats.

Vostè ha dit que els debats són només un element més de decisió a l'hora de votar. En canvi, alguns han passat a la història per detalls, com quan Gerald Ford va dir que l'Europa de l'Est no estava envaïda pels soviètics o quan George Bush pare, impacient, va mirar un parell de vegades el rellotge durant el debat amb Bill Clinton. No creu que aquests “moments maleïts” són rellevants en la intenció de vot? El problema amb els “moments maleïts” és que la premsa els repeteix. Però, malgrat això, es tracta de moments aïllats. El problema de Ford va ser que després no va voler reconèixer el seu error, cosa que el va agreujar encara més. No crec que ningú deixés de votar George Bush perquè consultés el rellotge. Em semblaria ridícul.

>>

sabemos qué pasará. El debate de 1960 fue sumamente importante porque marcó ese momento de cambio.

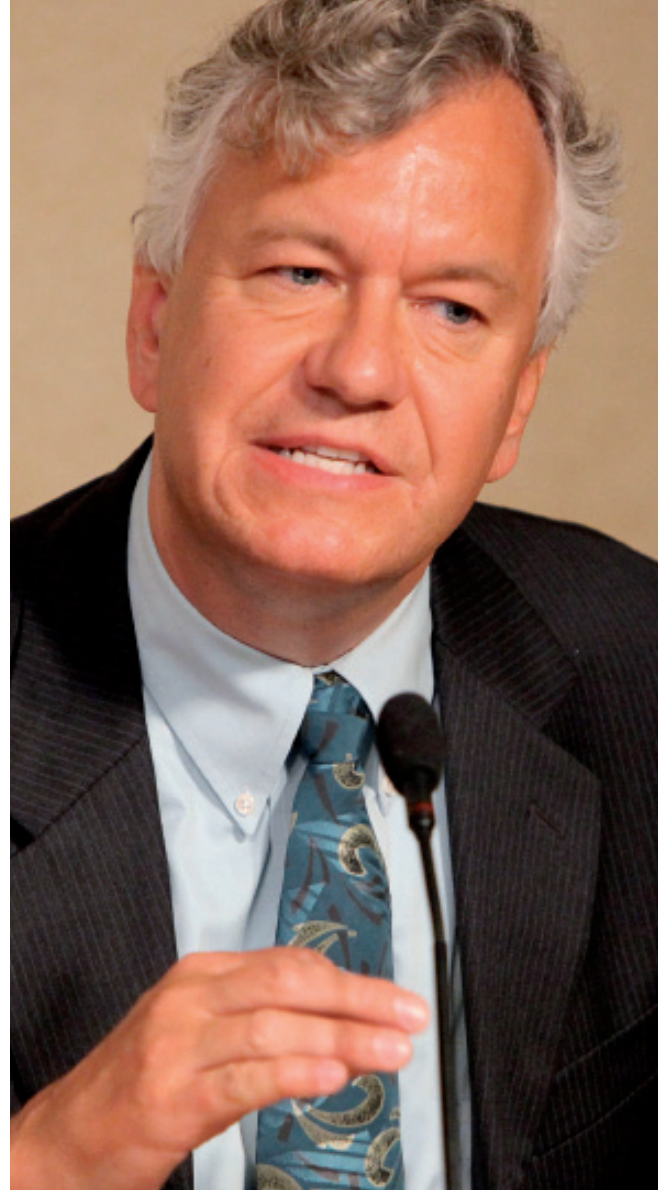
Los que lo vieron por televisión dieron a Kennedy como ganador, mientras que los que lo escucharon por radio, a Nixon. Una prueba más de que se trata de dos lenguajes diferentes. Sí, pero la realidad es que vivimos en un tiempo en que lo que importa es lo visual. Las palabras, el contenido del debate, también tiene mucha importancia, pero el público dispone de otras oportunidades para juzgar la política de los candidatos mientras que no tiene otras vías de conocer su parte humana en un momento de tensión frente a su contrincante. Eso se da en los debates y es la única posibilidad que el público tiene para verlo.

¿Qué ha cambiado desde el Kennedy-Nixon al Obama-McCain? El formato es lo que más ha cambiado. Hasta 1992, un grupo de pe-

remains a matter of speculation. The 1960 debate was extremely important because it marked that shift.

The people who watched it on TV declared Kennedy the winner, while those who listened to it on the radio said that Nixon came out ahead, yet further proof that they are two different languages. Yes, but the reality is that we are living at a time when visuals are what counts. Words, the content of the debate, also matter a lot, but the audience has other opportunities to judge the candidates' politics, whereas they have no other way of discovering their human side at a tense moment when they are facing down their rival. This happens in the debates and it's the audience's only chance of seeing it.

What has changed between Kennedy-Nixon and Obama-McCain? The format is what has changed the most. Until 1992, a group of journalists asked the candidates questions. This format was ridden

riodistas interrogaba a los candidatos. Era un formato problemático, porque no había oportunidad de repreguntar ni de desarrollar un tema a fondo. En 1992 aparecieron nuevos formatos como el debate con ciudadanos y el debate con un solo moderador. Desde entonces ha habido una mezcla, y eso es lo ideal. Lo que no ha cambiado es el interés que todavía generan entre el público y la prensa, ni tampoco la tensión, el miedo de los candidatos.

>>

with problems because there was no chance to ask a question again or elaborate further on an issue. New formats appeared in 1992, such as the citizen debate and the debate with a single moderator. And since then there has been a mix, which is ideal. What hasn't changed is the interest the debates generate in the audience and the press, or the candidates' tension and fear.

You have said that the debates are just another factor in the decision when voting. Yet some candidates have gone down in history for the details, such as when Gerald Ford said that Eastern Europe was not invaded by the Soviets, or when George Bush senior impatiently looked at his watch several times during his debate with Bill Clinton. Don't you think that these “cursed moments” have a major impact on voters' intentions? The problem with these “cursed moments” is that the press rehashes them over and over. Yet despite this, they are

>>

“Clinton era el millor comunicador: necessitava l'amor de l'audiència, a la qual seduïa”

<<

Alguns candidats tenien molta telegènia, com Reagan, Clinton, Kennedy o Obama. Quin destacaria més de tots ells? Clinton era el millor comunicador de tots. Era com un actor, necessitava l'amor de l'audiència, a la qual seduïa i que volia ser seduïda. Es tractava gairebé d'una seducció sexual. La majoria dels polítics no tenen aquest talent. **Els seus assessors van fer el possible perquè recordés Kennedy.** El problema de Kennedy és que era molt jove. Malgrat el seu fantàstic sentit de l'humor, no tenia gaire confiança en si mateix a l'hora de tractar amb el públic. Obama també va tenir aquest problema. Va haver de vendre's com a persona jove, d'ascendència africana, de poca experiència política, etc., encara que durant els debats va aprofitar l'oportunitat per canviar aquesta imatge. **Obama sembla dominar l'oratoría, el mitjà televisiu i internet. És el candidat ideal per a un debat?** No, perquè no té el mateix carisma que

<<

Usted ha dicho que los debates son sólo un elemento más de decisión a la hora de votar. En cambio algunos han pasado a la historia por detalles, como cuando Gerald Ford dijo que la Europa del Este no estaba invadida por los soviéticos o cuando George Bush padre miró, impaciente, un par de veces el reloj durante su debate con Bill Clinton. ¿No cree que esos “momentos malditos” son relevantes en la intención de voto? El problema con los “momentos malditos” es que la prensa los repite. Pero, a pesar de eso, se trata de momentos aislados. El problema de Ford fue que después no quiso reconocer su error, lo que lo agravó aún más. No creo que nadie dejase de votar a George Bush porque consultara su reloj. Me parecería ridículo. **Algunos candidatos tenían mucha telegenia, como Reagan, Clinton, Kennedy u Obama. ¿Cuál destacaría más de todos ellos?** Clinton era el mejor comunicador de todos. Era como un actor, necesitaba

<<

simply isolated moments. Ford's problem was that later he did not acknowledge his mistake, which only further aggravated it. I don't think that anyone refrained from voting for George Bush because he looked at his watch. That would be ridiculous, to my mind. **Some candidates are very telegenic, like Reagan, Clinton, Kennedy and Obama. Which would you single out among all of them?** Clinton was the best communicator of them all. He was like an actor; he needed to be loved by the audience, whom he seduced, and the

Bill Clinton, per exemple. Clinton va gaudir molt amb la presidència. Estava molt content amb el seu paper de president i comunicador. A Obama, en canvi, el paper de president encara li resulta una mica pesat. El veig massa nerviós i pragmàtic. Hauria de deixar-se anar una mica més per arribar a ser un comunicador de primera classe com Clinton. **Vostè ha estudiat els debats en uns seixanta països diferents. Hi ha algun país que tingui un model sui generis?** A Corea són molt avorrits. El moderador sol ser un professor universitari i són debats seriosos i pesats. En canvi, a Islàndia es va celebrar a l'abril un debat de candidats al Parlament en un bar. Va ser molt informal; qualsevol hi podia entrar i preguntar el que volgués. Era com una conversa, i això és el que ha de ser un debat, que els ciutadans tinguin l'oportunitat d'entrevistar-se amb els candidats. L'any passat a Nova Zelanda es va utilitzar el format YouTube en els dos debats principals

el amor de la audiencia, a la que seducía y que quería ser seducida. Se trataba casi de una seducción sexual. La mayoría de los políticos no tienen ese talento.

Sus asesores hicieron lo posible para que recordara a Kennedy. El problema de Kennedy es que era muy joven. A pesar de su fantástico sentido del humor, no tenía mucha confianza en si mismo a la hora de tratar con el público. Obama también tuvo ese problema. Tuvo que venderse como persona joven, de ascendencia africana, de poca experiencia política, etc., aunque durante los debates aprovechó la oportunidad para cambiar esa imagen.

Obama parece dominar la oratoria, el medio televisivo e internet. ¿Es el candidato ideal para un debate? No, porque no tiene el mismo carisma que Bill Clinton, por ejemplo. Clinton disfrutó mucho con la presidencia. Estaba muy contento con su papel de presidente y

audience wanted to be seduced. It was almost a sexual seduction. The majority of politicians don't have this talent.

His advisors did everything they could to ensure that he reminded people of Kennedy. The problem with Kennedy was that he was very young. Despite his great sense of humour, he did not have a lot of self-confidence with audiences. Obama also had this problem. He had to sell himself as a young person of African descent with little political experience, etc., although later he took advantage of the debates to change this image.

Obama seems to have a mastery of oratory, television and the Internet. Is he the ideal candidate for a debate? No, because he doesn't have the same charisma as Bill Clinton, for example. Clinton enjoyed the presidency a lot. He was very contented in his role as president and communicator. However, Obama still finds the role of president

“Clinton era el mejor comunicador: necesitaba el amor de la audiencia, a la que seducía”

dels candidats a primer ministre, amb preguntes que es van enviar en vídeo i que van ser seleccionades per un grup de periodistes.

Aquí a Espanya, en els últims debats entre José Luis Rodríguez Zapatero i Mariano Rajoy es va criticar molt que els partits polítics decidissin els temes que s’havien de tractar, quan als Estats Units aquesta és una feina dels periodistes. A Espanya seria ideal una barreja de formats. Hi ha periodistes espanyols que podrien fer un debat meravellós, amb molta més interacció que els que van tenir lloc entre Zapatero i Rajoy. Si els candidats poden escollir els temes, se’ls poden preparar, encara que no sàpiguen què dirà el contrincant. Seria bo que un periodista pogués presentar els seus temes, o que hi hagués ciutadans que preguntessin, com passa a *Tengo una pregunta para usted*. Seria interessant poder-ho fer a les eleccions, però amb els dos candidats ahora. ■

comunicador. A Obama, en cambio, el papel de presidente todavía le resulta un poco pesado. Lo veo demasiado nervioso y pragmático. Debería soltarse un poco más para llegar a ser un comunicador de primera clase como Clinton.

Usted ha estudiado los debates en unos sesenta países diferentes. ¿Hay algún país con algún modelo sui generis? En Corea son muy aburridos. El moderador suele ser un profesor universitario y son debates serios y pesados. En cambio, en Islandia se celebró en abril un debate de candidatos al parlamento en un bar. Fue muy informal; cualquiera podía entrar y preguntar lo que quisiera. Era como una conversación, y eso es lo que debe ser un debate, que los ciudadanos tengan la oportunidad de entrevistarse con los candidatos. El año pasado en Nueva Zelanda se usó el formato YouTube en los dos debates principales de los candidatos a primer ministro, con preguntas

a little onerous. I see him as too nervous and pragmatic. He has to loosen up a bit in order to become a first-rate communicator like Clinton.

You have studied the debates in around 60 different countries. Is there any country with a sui generis model? In Korea they’re excruciatingly boring. The moderator tends to be a university professor and the debates are serious and tedious. In contrast, in Iceland this past April a debate among parliamentary candidates was held in a bar. It was very informal; anyone could come in and ask whatever they wanted. It was more like a conversation, and this is what a debate should be: citizens should have the chance to meet with the candidates. Last year YouTube was used in New Zealand in the main debates among the candidates for prime minister, with questions that were sent by video and chosen by a group of journalists.

“Clinton was the best communicator: he needed to be loved by the audience, whom he seduced”

JFK vs. Nixon. The 1960 debates

www.youtube.com/watch?v=QazmVHA00os

Presidential Debate Obama-McCain: The Right Judgment in Iraq

www.youtube.com/watch?v=KOTLIEqxvwc

The Commission on Presidential Debates (CPD)

www.debates.org

Political Debate Show

www.blogtalkradio.com/Political

Alan Schroeder: profile and discussion

www.politico.com/arena/bio/alan_schroeder.html

que se mandaron en vídeo y que fueron seleccionadas por un grupo de periodistas.

Aquí en España, en los últimos debates entre José Luis Rodríguez Zapatero y Mariano Rajoy, se criticó mucho que los partidos políticos decidieran los temas a tratar, cuando en Estados Unidos esa es una labor de los periodistas. En España sería ideal una mezcla de formatos. Hay periodistas españoles que podrían realizar un debate maravilloso, con mucha más interacción que los que tuvieron lugar entre Zapatero y Rajoy. Si los candidatos pueden escoger los temas, se los pueden preparar, aunque no sepan lo que va a decir el contrincante. Sería bueno que un periodista pudiera presentar sus propios temas, o que hubiera ciudadanos que preguntaran, como ocurre en *Tengo una pregunta para usted*. Sería interesante poder hacerlo en las elecciones, pero con los dos candidatos a la vez. ■

Here in Spain, there has been a great deal of criticism of the recent debates between José Luis Rodríguez Zapatero and Mariano Rajoy levelled at the fact that the political parties were able to choose which issues to discuss, whereas in the United States that is the journalists’ job. A mixture of formats would be ideal in Spain. There are Spanish journalists who could lead a fantastic debate with much more interaction than in the debates between Zapatero and Rajoy. If the candidates are allowed to choose the issues, they can prepare for them, although they don’t know what their rival will say. It would be a good idea if a journalist could present his own issues, or if citizens could ask questions, as in *Tengo una pregunta para usted* (I have a Question for You, a Spanish television programme in which citizens get to interview guest politicians). It would be great to be able to do this at election time, but with both candidates at the same time. ■

Lavinia;

Fundat a Barcelona el 1994, el grup Lavinia és partner tecnològic de la UOC en el postgrau de Periodisme digital.

Lavinia hi aporta la plataforma tecnològica on fan pràctiques els estudiants. També els ofereix places de pràctiques laborals.

www.lavinia.tc

GABRIEL JACKSON “LA HISTÒRIA ENS ENSENYA QUI SOM”

PER KIM AMOR

“LA HISTORIA NOS ENSEÑA QUIÉNES SOMOS” “HISTORY TEACHES US WHO WE ARE”

Historiador i hispanista, nascut a Nova York l'any 1921, Gabriel Jackson està considerat com el gran especialista nord-americà en la II República espanyola i la Guerra Civil. Amb el seu treball, ha honrat la memòria d'aquells que als anys trenta es van oposar i van lluitar contra els militars colpistes del general Francisco Franco. Encara s'emociona quan parla de les Brigades Internacionals. La seva última aportació ha estat el llibre dedicat a la figura de Juan Negrín, l'últim cap de Govern republicà. En agraïment als anys invertits en l'estudi del nostre passat, el govern central li va concedir la nacionalitat espanyola l'any 2005. Des que es va jubilar de professor de la Universitat de Califòrnia, Jackson, un melòman que també ha escrit sobre la figura de Mozart i ha estat solista de flauta travessera, viu bona part de l'any a Barcelona, en un pis modest i farcit de llibres al barri del Putxet.

Historiador e hispanista, nacido en Nueva York en 1921, Gabriel Jackson está considerado como el gran especialista estadounidense en la II República española y la Guerra Civil. Con su trabajo, ha honrado la memoria de aquellos que en los años treinta se opusieron y lucharon contra los militares golpistas del general Francisco Franco. Todavía se emociona cuando habla de las Brigadas Internacionales. Su última aportación ha sido el libro dedicado a la figura de Juan Negrín, el último jefe de Gobierno republicano. En agradecimiento a los años invertidos en el estudio de nuestro pasado, el Gobierno le concedió la nacionalidad española en 2005. Desde que se jubiló como profesor de la Universidad de California, Jackson, un melómano que ha escrito también sobre la figura de Mozart y ha sido solista de flauta travesera, reside gran parte del año en Barcelona, en un modesto piso abarrotado de libros en el barrio del Putxet.

Born in New York in 1921, the historian and Hispanist Gabriel Jackson is considered the foremost American expert on the 2nd Spanish Republic and the Civil War. His work has honoured the memory of the people who, in the 1930s, took a stand and fought against General Francisco Franco's military who had staged a coup against the elected government. Jackson still becomes emotional when he talks about the International Brigades. His latest contribution to the subject is a book dedicated to the last head of the Republican Government, Juan Negrín. In 2005, the Spanish Government awarded Jackson Spanish nationality as a gesture of gratitude for all the years he has spent studying our past. Since he retired as a lecturer at the University of California, Jackson – a music lover, he has also written about Mozart and was once a flute soloist – lives in Barcelona for much of the year, in a modest flat, crammed with books, in the district of El Putxet.

Per què va escollir viure a Barcelona? La primavera del 1977, en plena transició, era a Madrid, a la Universitat Complutense, com a professor visitant, i era evident que a Espanya havien de passar coses. De fet, la meua estada va coincidir amb aquell famós cap de setmana en què es va legalitzar el Partit Comunista. Així és que vaig pensar a quedar-me a viure a Madrid o a Barcelona, dues grans ciutats que oferien concerts, museus, activitats culturals. Al final em vaig decantar per Barcelona, per l'arquitectura i perquè és una bona ciutat per passejar-hi. A més a més, havia conegut Jaume Vicens Vives l'any

¿Por qué escogió vivir en Barcelona? En la primavera de 1977, en plena transición, estaba en Madrid, en la Universidad Complutense, como profesor visitante, y era evidente que en España iban a pasar cosas. De hecho, mi estancia coincidió con ese famoso fin de semana en el que se legalizó el Partido Comunista. Así que pensé en quedarme a vivir en Madrid o en Barcelona, dos grandes ciudades que ofrecían conciertos, museos, actividades culturales. Al final me decanté por Barcelona, por su arquitectura y porque es una buena ciudad para pasear. Además, había conocido a Jaime Vicens Vives cuando

Why did you choose to live in Barcelona? In spring 1977, in the throes of the transition, I was in Madrid as guest lecturer at Complutense University, and it was clear that things were going to happen in Spain. In fact, my stay coincided with that famous weekend when the Communist Party was legalised. So I thought about staying on and living in Madrid or Barcelona, two major cities that offered concerts, museums and cultural activities. In the end I plumped for Barcelona, because of its architecture and because it's a great city to walk round. I'd also met Jaime Vicens Vives when I was a student at

1950, quan vaig estudiar a la Universitat de Toulouse. Em van impressionar moltíssim els seus coneixements, el seu entusiasme, el caràcter variat i tolerant del seu pensament. Sempre, des que era estudiant, m'ha agradat Barcelona.

I per què es va fer historiador? Perquè és la disciplina que em permet estudiar i conèixer de manera més àmplia la conducta humana i les seves possibilitats, que és el que m'interessa.

Vostè es va interessar per la història d'Espanya als anys quaranta, quan va conèixer exiliats republicans a Mèxic... Sí, però abans ja havia seguit el que passava a

fui estudiante en la Universidad de Toulouse en 1950. Me impresionaron muchísimo sus conocimientos, su entusiasmo, el carácter variado y tolerante de su pensamiento. Siempre, desde esa época como estudiante, me ha gustado Barcelona.

¿Y por qué se hizo historiador? Porque es la disciplina que me permite estudiar y conocer de manera más amplia la conducta humana y sus posibilidades, que es lo que me interesa.

Usted se interesó por la historia de España en los años cuarenta, cuando conoció a exiliados republicanos en México... Sí, pero antes ya había seguido lo que ocurría

the University of Toulouse in 1950. I was extremely impressed by his knowledge, his enthusiasm and his diverse and tolerant way of thinking. I have liked Barcelona ever since my student days.

And why did you become a historian? Because it's the discipline that allows me to study and gain the broadest possible overview of human behaviour and its potential, which is what interests me.

You became interested in the history of Spain in the 1940s, when you met Republican exiles in Mexico... Yes, but I had been following what had been going on in Spain

Espanya. Havia madurat políticament, havia adquirit compromisos amb els drets humans. Tot plegat relacionat amb la lluita contra el feixisme.

Què recorda de l'estada a Mèxic? A la pensió hi vivia un exiliat espanyol que havia estat cap de servei en un hospital de Tetuan, i al mateix edifici hi vivia la vídua de Manuel Azaña. Era una dona d'una gran dignitat. A vegades baixava a prendre cafè i a jugar al dòmino amb nosaltres, però no ens parlava mai de política. Vaig conèixer altres exiliats que em van explicar les seves experiències durant la República i la Guerra Civil. A més

en España. Había madurado políticamente, adquirido compromisos con los derechos humanos. Todo ello relacionado con la lucha contra el fascismo.

¿Qué recuerda de su estancia en México? En mi pensión vivía un exiliado español que había sido jefe de servicio de un hospital en Tetuán, y en el mismo edificio residía la viuda de Manuel Azaña. Era una mujer de una gran dignidad. En ocasiones bajaba a tomar café y a jugar al dominó con nosotros, pero no nos hablaba de política. Conocí a otros exiliados que me explicaron sus experiencias durante la República y la Guerra

before then. I had matured politically, and made a commitment to human rights. This was all related to the fight against fascism.

What do you remember about the time you spent in Mexico? A Spanish exile who had worked as head of service at a hospital in Tetuán was at the guest house where I was staying, and Manuel Azaña's widow was living in the same building. She was a woman of great dignity. She would sometimes come down to have a coffee and play dominoes with us, but she didn't talk to us about politics. I met other exiles who told me about their experiences during the Republic and

a més, Mèxic m'agradava molt i això va contribuir al fet que m'interessés encara més per la cultura hispànica.

A què es deu que gran part dels historiadors que han treballat sobre la República i la Guerra Civil siguin estrangers? Bé, els estrangers vam tenir molt més accés als documents. El govern de Franco volia demostrar al món que a Espanya hi havia llibertat. Quan em van concedir una beca Fulbright vaig poder examinar les hemeroteques i llegir-ho tot, llevat dels arxius militars. Va passar el mateix amb Hugh Thomas, Ian Gibson, Raymond Carr o Paul Preston. Per

>>

Civil. Además, me gustaba mucho México y eso contribuyó a que me interesara todavía más por la cultura hispánica.

¿A qué se debe que gran parte de los historiadores que han trabajado sobre la República y la Guerra Civil sean extranjeros? Bueno, los extranjeros tuvimos mucho más acceso a los documentos. El gobierno de Franco quería demostrar al mundo que había libertad en España. Cuando conseguí una beca Fulbright pude examinar las hemerotecas y leerlo todo, aunque no los archivos militares. Lo mismo ocurrió con Hugh Thomas, Ian Gibson, Raymond Carr

>>

the Civil War. Anyway, I really liked Mexico and this led me to become even more interested in Hispanic culture.

Many of the historians who have studied and written about the Republic and Civil War are foreigners. What do you put this down to? Well, we foreigners had much greater access to the documents. Franco's government wanted to show the world that there was freedom in Spain. When I received a Fulbright scholarship I was able to browse the newspaper and periodical libraries and read everything, though not the military archives. The same thing happened to Hugh Thomas,

>>

“Negrín era el polític més intel·ligent dels disponibles en aquella època”

“Negrín era el político más inteligente de los disponibles en esa época”

<<

a nosaltres, com a estrangers, el fet de tenir accés a documents vetats als espanyols representava una gran responsabilitat.

Va conèixer personalment escriptors com Ernest Hemingway o George Orwell, que també van compartir l'interès per Espanya?

No. Quan era a Espanya m'interessava parlar amb espanyols, amb gent anònima. No tenia ganes de passar el temps en tertúlies amb altres americans o anglesos. En tot cas, li diré que no em considero un admirador de Hemingway. *Per qui toquen les campanes* em sembla una novel·la popular de poca importància. Orwell és una altra cosa. El llibre i els

articles que va publicar després de la Segona Guerra Mundial són molt seriosos.

La societat espanyola estava preparada per als canvis tan radicals i ràpids que va portar la República?

Es va intentar anar molt de pressa perquè Espanya venia de segles de mal govern i hi havia la sensació que s'havia de fer i de canviar tot. Tanmateix, això de dir que Espanya aleshores no estava preparada és una manera de suavitzar els crims de Franco. Si es convenç la gent que tot era confusió, que no hi havia republicans preparats, és més fàcil justificar l'alçament militar.

Però, segons vostè, quins van ser els principals errors polítics que es van cometre en la República?

Jo diria que l'anticlericalisme tan públic i tan sarcàstic. També diria que els partits republicans no socialistes, el d'Azaña, el d'Albornoz o el de Martínez Barrio, eren petits partits d'homes de classe mitjana que no tenien cap coneixement de la classe obrera, ni de la depressió dels anys trenta. Azaña, per qui tinc una gran simpatia, era un gran intel·lectual però no tenia la preparació per governar. No tenia els coneixements d'economia ni de com funcionava una societat que tenien Prieto i Negrín.

<<

o Paul Preston. Para nosotros, como extranjeros, tener acceso a documentos vetados a los españoles representaba una gran responsabilidad.

¿Conoció personalmente a escritores como Ernest Hemingway o George Orwell, que compartieron también su interés por España?

No. Cuando estaba en España me interesaba hablar con españoles, con gente anónima. No deseaba pasar el tiempo en tertulias con otros americanos o ingleses. En todo caso, le diré que no me considero un admirador de Hemingway. *For whom the bell tolls* (Por quien doblan las campanas) me pa-

rece una novela popular nada importante. Orwell es otra cosa. Su libro y los artículos que publicó después de la Segunda Guerra Mundial son muy serios.

¿Estaba la sociedad española preparada para los cambios tan radicales y rápidos que trajo la República?

Se intentó ir muy rápido porque España venía de siglos de mal gobierno y había la sensación de que había que hacer y cambiar todo. Sin embargo, eso de decir que España no estaba lista entonces es una manera de suavizar los crímenes de Franco. Si se convence a la gente de que todo era confusión, que no había republi-

canos preparados, es más fácil justificar el alzamiento.

Pero ¿cuáles fueron a su entender los principales errores políticos que se cometieron en la República?

Yo diría que el anticlericalismo tan público y tan sarcástico. Diría también que los partidos republicanos no socialistas, el de Azaña, el de Albornoz o el de Martínez Barrio, eran pequeños partidos de hombres de clase media que no tenían ningún conocimiento de la clase obrera, ni de la depresión de los años treinta. Azaña, por el que tengo una gran simpatía, era un gran intelectual pero carecía de la preparación para gobernar.

<<

Ian Gibson, Raymond Carr and Paul Preston. For us, as foreigners, having access to documents that the Spanish were prohibited from seeing was a great responsibility.

Did you meet writers such as Ernest Hemingway or George Orwell, who also shared your interest in Spain?

No. When I was in Spain I was interested in talking to anonymous people. I didn't want to spend my time at literary gatherings with other Americans or English people. Anyway, I must say that I don't consider myself an admirer of Hemingway. To my mind, *For Whom the Bells Toll* is a popular novel of no great importance.

Orwell is something else entirely. The book and the articles he published after World War II are very serious works.

Was Spanish society ready for the radical changes the Republic brought about?

They tried to get things done quickly because Spain was emerging from centuries of misgovernment and people had the feeling that they had to get everything done and change everything. However, to say that Spain wasn't ready at that time is a way of diminishing Franco's crimes. If you convince people that everything was in a state of confusion, that the Republicans weren't

prepared for the job, it's easier to justify the uprising.

But, in your opinion, what were the main political errors committed under the Republic?

I would say the derisive public displays of anticlericalism. I would also say that the non-socialist parties of the Republic – those led by Azaña, Albornoz and Martínez Barrio – were minor parties run by middle-class men who knew nothing about the working classes, or the great depression of the 1930s. Azaña, who I regard very highly, was a great intellectual but he lacked the experience to govern. He didn't have Prieto or Negrín's

“Negrín was the most intelligent of the politicians around at that time”

I quina creu que va ser la reforma més audaç? La llei del divorci, donar el vot a les dones i crear escoles. Abans que arribés la República, les dones espanyoles estaven completament fora de la vida pública.

Al país es vivia un alt grau de llibertat. Sí, i per influència de marxistes com Joaquim Maurín i Andreu Nin (del POUM), i d'anarquistes intel·lectuals com Frederica Montseny, Josep Peirats i d'altres. De fet, hi havia més lectura, més cultura, més pensament entre els treballadors espanyols que entre els d'altres països. El nivell de coneixements que transmetien les publicacions de les organitzacions

socialistes, comunistes o anarquistes als anys trenta era impressionant. Aquesta mena de coses van ser les que van fer que m'interessés per l'Espanya republicana a Mèxic.

Aquest grau de llibertat existia, per exemple, als Estats Units? Legalment sí, però els treballadors nord-americans no tenien interessos culturals com els d'aquí. Les divisions en faccions a l'Espanya republicana van servir per enriquir el coneixement i la cultura, però van actuar de manera negativa des del punt de vista dels esdeveniments polítics. A la primavera del 1936 els socialistes estaven completament fraccionats: els de Besteiro, els de

Largo Caballero, els de Negrín i els joves de Carrillo, que després van ser comunistes. I això passava en el moment de la victòria electoral del Front Popular. Es va perdre una gran oportunitat.

De totes les figures polítiques de la República, vostè ha escollit Juan Negrín per escriure'n un llibre. Per què? Perquè evidentment va ser un home de gran talla, l'existència del qual pràcticament s'havia silenciat. Negrín era, de fet, el més intel·ligent dels polítics disponibles en aquella època. Tenia experiència a l'administració i en relacions internacionals gràcies als congressos

>>

No tenía los conocimientos de economía ni sobre cómo funcionaba una sociedad que tenían Prieto y Negrín.

¿Y cuál cree que fue la reforma más audaz? La ley del divorcio, dar el voto a las mujeres y crear escuelas. Antes de que llegase la República, las mujeres españolas estaban completamente fuera de la vida pública.

En el país se vivía un alto grado de libertad. Sí, y por influencia de marxistas como Joaquín Maurín y Andreu Nin (del POUM) y anarquistas intelectuales como Federica Montseny, José Peirats y otros. De hecho había más lectura, más cultura, más pensa-

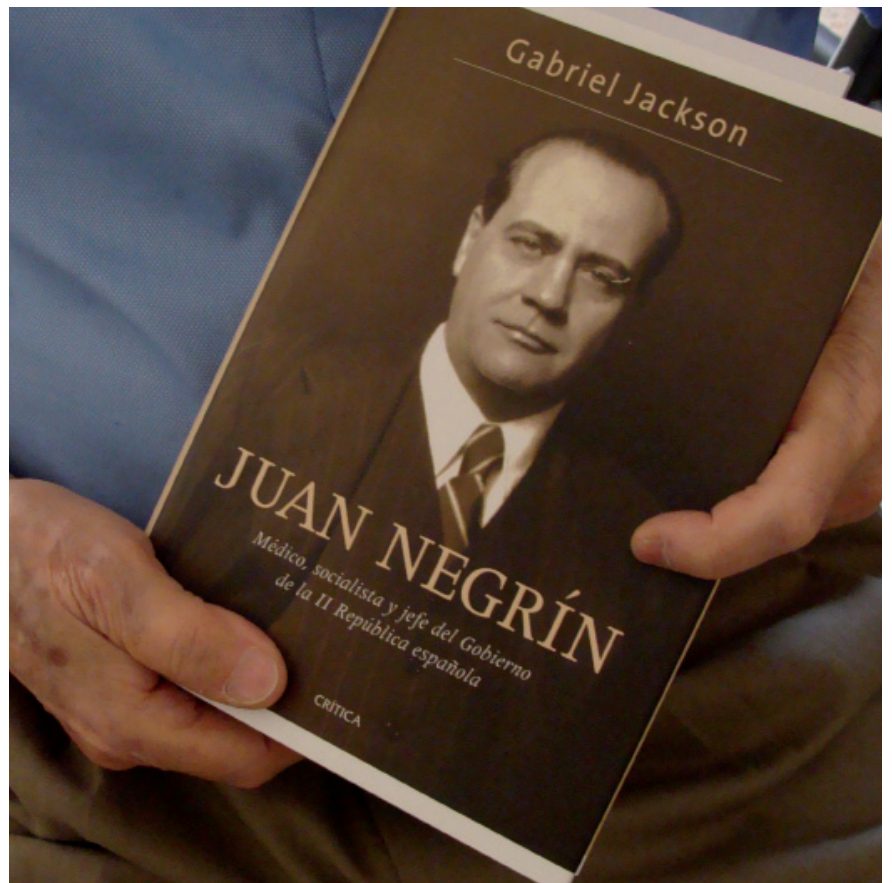
>>

knowledge of economics or the way society worked.

And what do you think was the most audacious reform undertaken? The divorce law, giving the vote to women and building schools. Before the time of the Republic, Spanish women were completely excluded from public life.

There was a high degree of freedom in the country. Yes, because of the influence of Marxists like Joaquín Maurín and Andreu Nin (from the POUM) and intellectual anarchists, such as Federica Montseny, José Peirats and others. In fact, Spanish workers

>>

“Churchill no va voler ajudar mai la guerrilla espanyola; no va confiar mai en la República”

“Churchill nunca quiso ayudar a la guerrilla española; nunca confió en la República”

<<

fiològics als quals assistia cada any com a metge. A més a més, parlava diversos idiomes. Jo ja hauria estudiat i escrit sobre ell fa trenta anys, però el seu fill va impedir que es fessin públics els seus arxius personals. Em vaig haver d'esperar fins al 2003, quan Carmen Negrín, néta del polític i l'única persona de la família que compartia les idees del seu avi, ho va autoritzar.

No creu que l'actitud numantina de defensa de Negrín va provocar que la guerra durés més? És cert que la guerra s'hauria acabat si a final del 1938, després de la batalla de l'Ebre, Negrín hagués compartit la idea

<<

miento entre los trabajadores españoles que en otros países. Era impresionante el nivel de conocimientos que transmitían en los años treinta las publicaciones de las organizaciones socialistas, comunistas o anarquistas. Este tipo de cosas fueron las que hicieron que me interesase por la España republicana en México.

¿Este grado de libertad existía, por ejemplo, en Estados Unidos? Legalmente sí, pero los trabajadores norteamericanos no tenían intereses culturales como aquí. Las divisiones en facciones en la España republicana sirvieron para enriquecer el conocimiento y la cultura, pero actuaron de forma negativa desde el

<<

read more than in other countries and were more culturally aware and given to thinking. The publications by the socialist, communist and anarchist organisations in the 1930s put across an impressive level of knowledge. It was these kinds of things that got me interested in Republican Spain in Mexico.

Did this degree of freedom exist in the United States, for instance? Legally speaking, yes, but the North American workers didn't have cultural interests like they did here. The divisions into factions in Republican Spain served to enrich knowledge and culture, but they had a negative effect as far as political

d'Azaña de pactar amb l'enemic. Però en això Franco va ser sempre molt honest: mai no va donar la més petita idea que estigués disposat a pactar amb ningú. Només acceptava la rendició, la derrota, res més.

Quan es va adonar Negrín que la guerra estava perduda? Als mesos de febrer i març del 1939, quan Franco va rebre el reconeixement de França i d'Anglaterra. Negrín es va cuidar d'evitar qualsevol conflicte amb el coronel Casado, per evitar una guerra civil dins la guerra civil. De fet, Negrín va deixar la rendició a Franco en mans de Casado i se'n va anar a l'exili dient

punto de vista de los acontecimientos políticos. En la primavera de 1936 los socialistas estaban completamente fraccionados: los de Besteiro, los de Largo Caballero, los de Negrín y los jóvenes de Carrillo, que luego pasaron a ser comunistas. Y eso ocurría en el momento de la victoria electoral del Frente Popular. Se perdió una gran oportunidad.

De todas las figuras políticas de la República, usted ha escogido a Juan Negrín para escribir un libro ¿Por qué? Porque evidentemente fue un hombre de gran talla, cuya existencia se había prácticamente silenciado. Negrín era, de hecho, el más inteligente de

events were concerned. By spring 1936 there was an absolute split between the socialists: those supporting Besteiro, those supporting Largo Caballero, those supporting Negrín and Carrillo's young followers, who later became communist. And this was happening at the time of the Popular Front's election victory. It was the waste of a great opportunity. **Of all the political figures of the Republic, you have chosen to write a book about Juan Negrín. Why?** Because he was clearly a man of great stature, whose existence had been all but hushed up. Negrín was, in fact, the most intelligent of the politicians around at

que era l'últim primer ministre legítim de la República.

Després de la derrota, alguns van creure que era possible revertir la situació des de l'exili.

Va ser el cas de Negrín, Azaña o Prieto?

Només de Negrín. Miri, va haver-hi republicans que van pensar que Anglaterra donaria suport a la guerrilla antifranquista, com va fer amb la italiana i amb la resistència francesa. Hi havia guerrilla espanyola a la muntanya i 100.000 exsoldats espanyols al sud de França que van ajudar en l'alliberament de París, però no en el d'Espanya. Churchill no va voler ajudar mai la guerrilla espanyola.

los políticos disponibles en esa época. Tenía experiencia en la administración y en relaciones internacionales gracias a los congresos fisiológicos a los que asistía cada año como médico. Además hablaba varios idiomas. Yo hubiera estudiado y escrito sobre Negrín hace treinta años pero su hijo impidió que se hicieran públicos sus archivos personales. Hubo que esperar hasta el 2003, cuando Carmen Negrín, nieta del político y única persona de la familia que compartía las ideas de su abuelo, lo autorizó.

¿No cree que la actitud numantina de defensa de Negrín provocó que la guerra durase

that time. He had experience in administrative matters and international relations due to the physiological congresses he attended every year as a doctor. He also spoke several languages. I would have studied and written about Negrín 30 years ago but his son prevented his personal archives from being made public. We had to wait until 2003, when the politician's granddaughter Carmen Negrín, who was the only person to share her grandfather's ideas, authorised their release.

Don't you think that Negrin's unwavering defence meant that the war lasted longer? It's

“Churchill never wanted to help the Spanish guerrilla; he never trusted the Republic”

La seva política, acceptada per Roosevelt, va ser de no confiar en els republicans espanyols. Si els hagués ajudat, Espanya hauria sortit de la Segona Guerra Mundial sense feixisme, com França i Itàlia.

Vostè ha dit algun cop que si s'hagués fet cas de Negrín probablement s'hauria evitat la Segona Guerra Mundial... Negrín esperava que els anglesos s'adonessin del que era realment Hitler i volia que acceptessin l'oferta de Seguretat Col·lectiva que la Unió Soviètica els va proposar a ells i als francesos. Negrín va anar diverses vegades a París per recordar als francesos que Hitler sabia que

≥

más tiempo? Es cierto que la guerra hubiera acabado si a finales de 1938, después de la batalla del Ebro, Negrín hubiera compartido la idea de Azaña de pactar con el enemigo. Pero Franco en este aspecto fue siempre muy honesto: nunca dio la más mínima idea de que estuviera dispuesto a pactar con nadie. Sólo aceptaba la rendición, la derrota, nada más.

¿Cuándo se dio cuenta Negrín de que la guerra estaba perdida? En febrero y marzo de 1939, cuando Franco recibió el reconocimiento de Francia e Inglaterra. Negrín evitó cuidadosamente cualquier conflicto con el coronel Casado, para evitar una guerra civil

true that the war would have ended if Negrín had shared Azaña's idea of making a pact with the enemy at the end of 1938, after the Battle of the Ebro. But Franco was always very honest in this regard: he never gave the slightest indication that he was willing to make a pact with anybody. He only accepted surrender and defeat, nothing else.

When did Negrín realise that the war was lost? In February and March 1939, when Franco was recognised by France and England. Negrín carefully avoided any conflict with Colonel Casado, to prevent a civil war within the Civil War. Negrín left the surrend-

dentro de la guerra civil. De hecho Negrín dejó en manos de Casado la rendición a Franco y se fue al exilio diciendo que era el último primer ministro legítimo de la República.

Tras la derrota hubo quienes creían posible revertir la situación desde el exilio ¿Fue el caso de Negrín, Azaña o Prieto? Sólo de Negrín. Mire, hubo republicanos que pensaron que Inglaterra apoyaría a la guerrilla anti-franquista como lo hizo con la italiana y la resistencia francesa. Había guerrilla española en la montaña y 100.000 ex soldados españoles en el sur de Francia que ayudaron a la liberación de París, pero no a la de España.

er to Franco in the hands of Casado and went into exile saying that he was the last legitimate prime minister of the Republic.

After the defeat, some people thought it was possible to reverse the situation from exile. Was this the case with Negrín, Azaña and Prieto? Only Negrín. You see there were Republicans who thought that England would support the anti-Franco guerrilla, as it did with the Italian and French Resistance. There were Spanish guerrilla groups in the mountains and 100,000 former Spanish soldiers in the south of France who helped in the liberation of Paris, but not in the libe-

Churchill nunca quiso ayudar a la guerrilla española. Su política, aceptada por Roosevelt, fue de no confiar en los republicanos españoles. Si los hubiera ayudado, España habría salido de la Segunda Guerra Mundial sin fascismo, como Francia e Italia.

Usted ha dicho en alguna ocasión que si se hubiera hecho caso a Negrín probablemente se hubiera evitado la Segunda Guerra Mundial ... Negrín esperaba que los ingleses se dieran cuenta de lo que era realmente Hitler y deseaba que aceptasen la oferta de Seguridad Colectiva que la Unión Soviética les propuso a ellos y a los francesos. Negrín fue

≥

ration of Spain. Churchill never wanted to help the Spanish guerrilla. His policy, which was accepted by Roosevelt, consisted of not trusting the Spanish Republicans. If he had helped them, Spain would have come out of World War Two free of fascism, like France and Italy.

You have said, on more than one occasion, that if people had taken notice of Negrín, World War Two would probably have been avoided ... Negrín hoped that the English would realise what Hitler was really like and wanted them, and the French, to accept the Soviet Union's offer of a collective securi-

≥

“The sacrifice made by the International Brigades in Spain was a unique commitment”

“El sacrifici dels brigadistes internacionals a Espanya va ser un compromís únic”

<<

Alemanya havia perdut la Primera Guerra Mundial perquè havia hagut de lluitar en dos fronts alhora i que no tornaria a declarar una guerra en aquelles condicions. Crec que si s'hagués seguit la política de Negrín no s'hauria signat l'acord de Munic i s'hauria evitat la guerra mundial. En tot cas, Hitler

<<

varias veces a París para recordar a los franceses que Hitler sabía que Alemania había perdido la Primera Guerra Mundial porque tuvo que luchar en dos frentes al mismo tiempo y que no declararía una guerra otra vez en esas condiciones. Creo que si se hubiera seguido la política de Negrín no se hubiera firmado el Pacto de Munich y se habría evitado la guerra mundial. En todo caso Hitler no lo hubiera tenido tan fácil para destruir Polonia en 1939-1940 y después ocupar sin problemas Holanda, Bélgica y Francia.

En una ocasió definí la espanyola com a última guerra romàntica. Aquí hi havia 50.000

<<

ty arrangement. Negrín visited Paris several times to remind the French that Hitler knew Germany had lost the First World War because it had had to fight on two fronts at the same time, and that he would never declare war again under those conditions. I believe that if people had followed Negrín's policy, the Munich Agreement would never have been signed and the world war would have been avoided. In any case, it wouldn't have been so easy for Hitler to destroy Poland

no ho hauria tingut tan fàcil per destruir Polònia l'any 1939-1940 i després ocupar sense problemes Holanda, Bèlgica i França.

En una ocasió va definir la guerra espanyola com l'última guerra romàntica. Aquí hi havia 50.000 estrangers de les Brigades Internacionals, fins i tot moltes dones, infermeres o

extranjeros de las Brigadas Internacionales, incluso muchas mujeres, enfermeras o conductoras de ambulancias, que lo dejaron todo para defender lejos de sus países unos ideales. Creo que fue algo único. Fue impresionante. Durante las dos grandes guerras hubo mucho patriotismo y mucho sacrificio, pero, desde mi punto de vista, el sacrificio de los brigadistas que de manera voluntaria y consciente lucharon para extender las libertades a las clases bajas en otro país fue un compromiso único.

¿Se ha hecho justicia con los brigadistas aquí en España? La gente normal, sí. Muchos bri-

in 1939 and 1940, and to go on to occupy Holland, Belgium and France without much resistance.

On one occasion, you defined the Spanish Civil War as the last romantic conflict. Fifty thousand foreigners from the International Brigades came here, including many women who worked as nurses or ambulance drivers, giving up everything to defend a set of ideals far from their homelands. I believe this was something unique. It was amazing. During the two great wars there was a great deal of patriotism and sacrifice, but, from my point of view, the sacrifice made by the members

conductores d'ambulàncies, que van deixar-ho tot per defensar uns ideals lluny del seu país. Crec que va ser una cosa única. Va ser impressionant. Durant les dues grans guerres va haver-hi molt patriotisme i molt sacrifici, però, des del meu punt de vista, el sacrifici dels brigadistes que van lluitar de manera voluntària i conscient per estendre les llibertats a les classes baixes en un altre país va ser un compromís únic.

S'ha fet justícia amb els brigadistes aquí a Espanya? La gent normal, sí. Molts brigadistes m'han explicat com en determinades poblacions espanyoles la gent no els ha per-

gadistas me explicaron como en tal o cual población española la gente nunca les permitió pagar ni una cena. Este tipo de generosidad es un rasgo frecuente en los españoles. Yo, que no fui brigadista, he tenido experiencias también de este tipo aquí en España.

¿Llegó a imaginarse que la transición española iba a transcurrir de forma tan suave?

Los que vivieron la guerra y después los largos años de dictadura tuvieron la determinación de que fuera así. Por otro lado, los políticos que entonces tenían 40 años, como Alfonso Guerra, por ejemplo, y gente también de la derecha, mostraron la volun-

of the Brigades, whose conscience led them to volunteer to fight in order to extend the freedoms of the lower classes in another country, was a unique commitment.

Have the members of the Brigades received due recognition here in Spain?

From the average person, yes. Many Brigade members have told me how the people in some Spanish town or other have never let them pay for a meal. This kind of generosity is a common trait of the Spanish. For myself, as someone who wasn't in the Brigades, I have had experiences of this kind here in Spain.

"No es bueno confundir memoria e historia" (La Vanguardia)

www.magazinedigital.com/cultura/entrevistas/reportaje/cnt_id/2938/pageID/1

Gabriel Jackson (El Mundo)

www.elmundo.es/magazine/2005/284/1109967332.html

Obres de G. Jackson al Consorci de Biblioteques de les Universitats Catalanes (CBCUC)

[ccuc.cbuc.cat/search~S23*cat/X?SEARCH=\(jackson%20gabriel\)&SORT=A](http://ccuc.cbuc.cat/search~S23*cat/X?SEARCH=(jackson%20gabriel)&SORT=A)

Primer capítol de la biografia Juan Negrín de Gabriel Jackson

www.elpais.com/elpaismedia/ultimahora/media/200812/18/cultura/20081218elpepucul_3_Pes_PDF.pdf

més pagar mai cap sopar. Aquesta mena de generositat és un tret freqüent en els espanyols. Jo, que no vaig ser brigadista, també he tingut experiències d'aquesta mena.

Es va imaginar mai que la transició espanyola seria tan suau? Els que van viure la guerra i després els llargs anys de dictadura van tenir la determinació que fos així. D'altra banda, els polítics que aleshores tenien 40 anys, com Alfonso Guerra, per exemple, i gent també de la dreta, van mostrar la voluntat de trobar punts en comú. Ells també sabien que el món no hauria tolerat una altra guerra civil. També va ser molt important el paper del rei Joan Carles.

Què tenen en comú els polítics d'ara amb els de la República? Bé, Felipe González és l'únic que jo posaria en la mateixa categoria que Prieto o Negrín. No ser dogmàtic ni estret de mires. Cal dir que ara els ministres de Zapatero tenen més preparació i més coneixements que els republicans d'aleshores. Crec, d'altra banda, que ara l'esquerra democràtica és més modesta que als anys trenta, quan es pensava que ho podia canviar tot.

Què li sembla la llei de memòria històrica aprovada l'any 2007? Importantíssima i molt necessària, després d'un pacte de si-

lenci que crec que ha durat molt. Fixi-s'hi, és la tercera generació. Són els néts dels republicans morts a la guerra, que ja no tenen por del franquisme, els que han obligat a obrir les tombes i han obert el debat. Jo, aquesta gent, l'admiro molt. En anglès hi ha una dita que diu: *The truth shall make you free* (La veritat us farà lliures).

Per què creu que les noves generacions han de conèixer bé el que va ser la República i la Guerra Civil? Perquè no es poden solucionar els problemes d'una manera honesta si no saps què ha passat. La història ens ensenya qui som. ■

"El sacrificio de los brigadistas internacionales en España fue un compromiso único"

tad de hallar puntos en común. Ellos sabían también que el mundo no hubiera tolerado otra guerra civil. También fue muy importante el papel del rey Juan Carlos.

¿Qué tienen en común los políticos de ahora con los de la República? Bueno, Felipe González es el único que yo pondría en la misma categoría que un Prieto o un Negrín. No ser dogmático ni estrecho de miras. Hay que

decir que ahora los ministros de Zapatero tienen más preparación y más conocimientos que los republicanos de entonces. Creo, por otro lado, que la izquierda democrática es ahora más modesta que en los años treinta, cuando pensaba que podía cambiar todo.

¿Qué le parece la ley de Memoria Histórica aprobada en el 2007? Importantísima y muy necesaria, después de un pacto de silencio

que creo que ha durado mucho. Fíjese, es la tercera generación. Son los nietos de los republicanos fallecidos en la guerra, que no tienen miedo ya del franquismo, los que han obligado a abrir las tumbas y han abierto el debate. Yo a esta gente la admiro mucho. Hay un dicho en inglés que dice: *The truth shall make you free* (La verdad os hará libres).

¿Por qué cree que es necesario que las nuevas generaciones conozcan bien lo que fue la República y la Guerra Civil? Porque no se puede solucionar los problemas de una manera honesta si no sabes lo que ha pasado. La historia nos enseña quiénes somos. ■

Did you ever think that the Spanish transition would go so smoothly? The people who lived through the war and the long years of the dictatorship were determined it would happen this way. Furthermore, the politicians who, at the time, were 40 years old, such as Alfonso Guerra, for instance, and people from the right as well, showed a willingness to find points in common. They also knew that the world wouldn't have tolerated another civil war. King Juan Carlos also played a very important role.

What do the politicians of today have in common with those of the Republic? Well, Felipe

González is the only one I would place in the same category as Prieto or Negrín. Not being dogmatic or having a narrow outlook. It must be said that Zapatero's ministers are better prepared and more knowledgeable than the Republicans of the time. Moreover, I think that the democratic left is more modest now than it was in the 1930s, when it thought it could change everything.

What do you think about the Law of Historic Memory which was passed in 2007? Extremely important and very necessary, after a pact of silence which, to my mind, lasted too long. Just think, it's the third generation.

It's the grandchildren of the Republicans who died in the war who are no longer afraid of the Franco regime and who have made it a pressing matter to open the graves and, in so doing, have opened up the debate. And I admire these people a great deal. There's a saying in English that goes: *The truth shall make you free*.

Why do you think it's necessary for the new generations to know all about the Republic and the Civil War? Because you can't solve problems in an honest way if you don't know what's happened. History teaches us who we are. ■

JESSICA COLAÇO 'EVANGELISTA' DE LA TECNOLOGIA MÒBIL A L'ÀFRICA

PER LEO RUFFINI

'EVANGELISTA' DE LA TECNOLOGÍA MÓVIL EN ÁFRICA MOBILE-TECHNOLOGY 'EVANGELIST' IN AFRICA

A Jessica Colaço la mou fer caure tòpics. Demostrar, per exemple, que l'Àfrica “no és sinònim de fam i de guerres” sinó més aviat “un mercat amb un potencial enorme per a aplicacions basades en missatges SMS”, i que Kenya, un lloc que molts associen només amb la jungla i els safaris, s'està convertint en “un centre d'innovació i tecnologia”. La protagonista de la primera de les UOC-Orange Tech Talks –un cicle de conferències en què experts mundials dialoguen sobre l'impacte de les noves tecnologies amb experts del territori espanyol– encarna la negació d'un tòpic: el que diu que als països en vies de desenvolupament les persones amb talent no tenen cap altra sortida que emigrar al nord per buscar camps més adobats per a la recerca.

Nascuda a Kenya fa 27 anys, Colaço es va graduar en Informàtica l'estiu del 2007 a la Universitat de Nairobi i avui, a penes dos anys

≥≥

A Jessica Colaço le mueve derribar tópicos. Demostrar, por ejemplo, que África “no es sinónimo de hambre y guerras” sino, más bien, “un mercado con un potencial enorme para aplicaciones basadas en mensajes SMS”, y que Kenia, un lugar que muchos asocian sólo con jungla y safaris, se está convirtiendo en “un centro de innovación y tecnología”. La protagonista de la primera de las UOC-Orange Tech Talks –un ciclo de conferencias en que expertos mundiales en nuevas tecnologías dialogan sobre su impacto con expertos del territorio español– encarna la negación de un tópico: el de que en los países en vías de desarrollo las personas con talento no tienen otra salida que emigrar al norte en busca de campos mejor abonados para la investigación.

Nacida en Kenia hace 27 años, Colaço se graduó en Informática en el verano de 2007 por la Universidad de Nairobi y hoy, apenas dos años después, ha sido escogida por *Business Daily* como una de

≥≥

Demolishing clichés is something that drives Jessica Colaço. To prove, for instance, that Africa “isn't synonymous with hunger and wars” but is, instead, “a market with a huge potential for SMS-based applications”, and that Kenya, a place many people only associate with the jungle and safaris, is becoming “a centre for innovation and technology”. The key player in the first of the UOC-Orange Tech Talks – a series of lectures in which world's experts in new technologies discuss their impact with experts from around Spain – is the embodiment of the rejection of a cliché: namely, that the only outlet for talented people in developing countries is to emigrate north in search of more fertile fields for research.

Born in Kenya 27 years ago, Colaço graduated in Computer Science from the University of Nairobi in summer 2007 and now, barely two years later, *Business Daily* has named her one of the 40

≥≥

<<

després, el *Business Daily* l'ha escollida com una de les quaranta dones de menys de 40 anys més influents de Kenya i forma part del prestigiós elenc dels TED Fellow, un programa que promou els líders innovadors que estan canviant el món. I tot sense moure's de Nairobi, on lidera l'Strathmore Research and Consultancy Centre (SRCC) de la universitat que porta el mateix nom.

Els tòpics que a aquesta dona jove li interessa més fer caure són segurament els més difícils: els que, malauradament, s'ajusten millor a la realitat d'un entorn que planteja no pas pocs reptes als esperits innovadors. "Al meu país", es lamenta, "la cultura de recerca encara ha de madurar, així que és freqüent que la indústria s'estimi més buscar solucions a l'estranger que associar-se en projectes conjunts amb institucions educatives locals. Canviar això és un dels meus objectius."

<<

las cuarenta mujeres de menos de 40 años más influyentes de Kenia y forma parte del prestigioso elenco de los TED Fellow, un programa que promueve a aquellos líderes innovadores que están cambiando el mundo. Todo ello sin moverse de Nairobi, donde lidera el Strathmore Research and Consultancy Centre (SRCC) de la universidad que lleva el mismo nombre.

Los tópicos que a esta mujer joven más le interesa derribar son seguramente los más difíciles: aquellos que, por desgracia, mejor se ajustan a la realidad de un entorno que plantea no pocos retos a los espíritus innovadores. "En mi país", se lamenta, "la cultura de investigación todavía ha de madurar, así que es frecuente que la industria prefiera buscar soluciones en el extranjero en vez de asociarse en proyectos conjuntos con instituciones educativas locales. Cambiar esto es uno de mis objetivos."

<<

most influential women aged under 40 in Kenya. She is a member of the prestigious TED Fellows community, a programme that helps world-changing innovators around the globe. She has achieved all this without leaving Nairobi, where she heads the Strathmore Research and Consultancy Centre (SRCC) at the university of the same name.

The clichés this young woman is most interested in demolishing are certainly among the most difficult: clichés which, regrettably, reflect all too well the reality of an environment that poses many challenges to innovative minds. "In my country", Colaço laments, "research culture hasn't reached maturity yet, so industry prefers to look for solutions abroad instead of allying itself to joint projects with local educational institutions. One of my aims is to change this situation."

Colaço diu que quan encara era petita va trobar el seu lema personal: "fer del món un lloc millor mitjançant l'ús de la tecnologia". Avui es considera una "evangelista de la tecnologia mòbil". "Intento impulsar els estudiants perquè busquin aplicacions en aquest camp", explica. "I els animo a convertir els problemes en oportunitats, i les oportunitats en solucions innovadores". El seu objectiu a llarg termini? Que la tasca que fa ja no sigui necessària. "Espero que algun dia no calgui motivar els estudiants perquè pensin en idees i solucions, sinó que ho tinguin interioritzat, que surti d'ells mateixos. Quan això passi, generarem una inèrcia que ens farà avançar. Deixarem de ser un país en desenvolupament i serem un país desenvolupat."

Aquesta és només una part de la seva tasca "evangelitzadora". L'altra sembla un repte encara més gran: moure les empreses que treballen a l'Àfrica a tenir... fe. Fe en les tecnologies mòbils i, sobretot,

Cuenta que siendo una niña dio con su lema personal: "hacer del mundo un lugar mejor a través del uso de la tecnología". Hoy se considera una "evangelista de la tecnología móvil". "Trato de impulsar a los estudiantes para que busquen aplicaciones en este campo", explica. "Y los animo a convertir los problemas en oportunidades, y las oportunidades en soluciones innovadoras." ¿Su meta a largo plazo? Que esta labor suya ya no sea necesaria. "Espero que algún día no haya que motivar a los estudiantes para que piensen en ideas y soluciones, sino que lo tengan interiorizado, que salga de ellos mismos. Cuando esto suceda, generaremos una inercia que nos hará avanzar. Dejaremos de ser un país en desarrollo para ser un país desarrollado."

Esta es sólo una parte de su labor "evangelizadora". La otra se antoja un reto aún mayor: mover a las empresas que trabajan en

She says that when she was a child she came up with her own personal watchword: "to make the world a better place through the use of technology". Today she considers herself "a mobile-technology evangelist". "I try to motivate students to look for applications in this field", she explains. "And I encourage them to turn problems into opportunities, and opportunities into innovative solutions." Her long-term goal? That her job will no longer be necessary. "I hope that some day we won't have to motivate students to come up with ideas and solutions and that they will have internalised this notion, that they will do it automatically. When this happens, we will generate an inertia which will take us forwards. We will cease to be a developing country and become a developed country."

This is just one part of her "evangelising" mission. The other presents an even greater challenge: to motivate those companies

en el talent local. “Intento convèncer-les que val més que implemen-
tin les solucions des d’aquí i que incubin els projectes en universi-
tats africanes, perquè així estaran impulsades per gent que coneix la
nostra economia i les nostres necessitats. Tenim talent, només ens
cal d’aprofitar-lo!”

Reconeix que la tasca no és fàcil i que, a vegades, les frustracions
la desanimen. Per exemple, cada cop que una empresa li denega una
oportunitat de negoci de les que proposa des de l’SRCC, cosa que
passa sovint. “Encara han de desenvolupar la fe!”, justifica. “El més
important és no rendir-se mai.”

Jessica és, sobretot, una entusiasta de la programació. De petita, la
curiositat la impulsava a desmuntar –i a tornar a muntar– els aparells
que tenia a mà, una afició que li va valer alguna reprimenda a casa.
Fins que va topiar amb els ordinadors. “Al principi, m’hi vaig acostar

>>

África a que tengan... fe. Fe en las tecnologías móviles y, sobre todo,
fe en el talento local. “Trato de convencerles de que es mejor que
implementen sus soluciones desde aquí y que incuben sus proyectos
en universidades africanas, porque así estarán impulsadas por gente
que conoce nuestra economía y necesidades. ¡Tenemos talento, sólo
necesitamos aprovecharlo!”

Reconoce que la tarea no es fácil y que, a veces, las frustraciones
hacen mella en su ánimo. Por ejemplo, cada vez que una empresa
le deniega una oportunidad de negocio de las que propone desde el
SRCC, algo que ocurre con frecuencia. “¡Aún tienen que desarrollar
su fe!”, justifica. “Lo importante es no rendirse jamás.”

Jessica es, ante todo, una entusiasta de la programación. De niña,
la curiosidad le impulsaba a desmontar –y volver a montar– los aparatos
que tenía a mano, una afición que le valió alguna que otra reprimenda

>>

working in Africa to have... faith. Faith in mobile technologies and,
above all, faith in local talent. “I try to convince them that it is better
for them to implement their solutions from here and to develop
their projects at African universities, because, in this way, they will
be driven by people who know our economy and needs. We’ve got
talent, all we need to do is harness it!”

She acknowledges that this is no easy task and that, at times, frustra-
tions have an impact on her frame of mind. For instance, every time a
company rejects one of the business opportunities she proposes from the
SRCC, something that happens quite often. “They still have to develop
their faith!”, she explains. “The important thing is never to surrender.”

Jessica is, first and foremost, a programming enthusiast. As a child,
her curiosity prompted her to take apart – and reassemble – any piece
of equipment within her reach, a pastime which earned her more

than one ticking-off at home. Until she came across computers.
“At first, I approached them just like other machines: I wanted to
dissect their components and find out how they worked”. Then she
decided that the really interesting thing was what couldn’t be seen:
the code. “Programming forms the basis of how many things work:
from a plane to a railway station... not to mention the Internet. So,
I said to myself: let’s get to the root.”

Later, at university, a course given as part of the MIT EPROM
(Entrepreneurial Programming and Research on Mobiles) program-
me led her to discover what was to become her passion: mobile
phone systems. Before graduating, she had already launched her first
application, called WMS (Wireless Map Service).

At the time, in 2007, there was scant information about Nairobi
on Google Maps, so she spent her summer holidays planning an

>>

Colaço ha estat
escollida com una de
les quaranta dones de
menys de 40 anys més
influentes de Kenya

Colaço ha sido
escogida como una de
las cuarenta mujeres
menores de 40 más
influyentes de Kenia

Colaço has been
named one of the 40
most influential women
under 40 in Kenya

<<

igual que a la resta de màquines: volia separar-ne els components i esbrinar com funcionaven”. Després va decidir que el que era veritablement interessant era allò que no es veia: el codi. “La programació és a la base del funcionament de moltes coses: des d’un avió fins a una estació de tren... per no parlar d’internet. Així que em vaig dir: anem a l’arrel.”

Més tard, a la universitat, un curs impartit en el marc del programa del MIT EPROM (Entrepreneurial Programming and Research on Mobiles) li va fer descobrir el que s’havia de convertir en una passió: la telefonia mòbil. Abans d’obtenir el títol ja havia posat en marxa la seva primera aplicació, anomenada WMS (Wireless Map Service).

La informació que Google Maps ofería sobre Nairobi en aquell moment, l’any 2007, era molt pobra, així que va invertir les vacances d’estiu a projectar una alternativa. “El WMS ofereix informació

per mitjà del telèfon mòbil sobre els principals punts d’interès de Nairobi: hotels, restaurants, comissaries de policia, etc. També calcula rutes per dins la ciutat. Per exemple, per anar de l’aeroport a algun hotel.”

Va presentar el WMS als premis de l’associació IEEE, on va adquirir notorietat i es va guanyar el reconeixement de molts experts. “Quan, just després de llicenciar-me, vaig entrar a la Universitat de Strathmore, molts estudiants ja havien sentit a parlar del WMS. Venien i em preguntaven pel meu projecte, per les eines que havia utilitzat per desenvolupar-lo, per quines possibilitats obrien aquesta mena d’aplicacions a Kenya i al seu desenvolupament social...” Sense proposar-s’ho, la seva tasca evangelitzadora havia començat.

Aquest interès la va impulsar a organitzar el primer Mobile Bootcamp, un seminari de dos dies dedicat a aprendre sobre la

<<

menda en casa. Hasta que topó con los ordenadores. “Al principio, me acerqué igual que al resto de máquinas: quería diseccionar sus componentes y averiguar cómo funcionaban”. Luego decidió que lo verdaderamente interesante estaba en lo que no se veía: el código. “La programación está en la base del funcionamiento de muchas cosas: desde un avión hasta una estación de tren... por no hablar de internet. Así que me dije: vayamos a la raíz.”

Más tarde, en la universidad, un curso impartido en el marco del programa del MIT EPROM (Entrepreneurial Programming and Research on Mobiles) le hizo descubrir lo que iba a convertirse en su pasión: la telefonía móvil. Antes de obtener el título ya había puesto en marcha su primera aplicación, llamada WMS (Wireless Map Service).

La información que ofrecía Google Maps sobre Nairobi era por aquel entonces, 2007, muy pobre, así que invirtió sus vacaciones de verano

<<

alternative. “WMS provides mobile phone users with information about the main places of interest in Nairobi: hotels, restaurants, police stations, etc. It also calculates routes inside the city, for instance, how to get from the airport to a hotel.”

She submitted the WMS to the IEEE association’s awards, and, as a result, her reputation grew and she earned plaudits from many experts. “When I joined Strathmore University, just after graduating, a lot of students had already heard about WMS. They came up to me and asked about my project, about the tools I had used to develop it, about the possibilities this type of application opened up for Kenya and its social advancement...” Unintentionally, she had begun her evangelising work.

This interest led her to organise the first Mobile Bootcamp, a two-day forum to learn about mobile technology and developing

tecnologia mòbil i sobre el desenvolupament d'aplicacions que es va celebrar el novembre del 2008. En la primera jornada, experts de la indústria van explicar les possibilitats de la tecnologia mòbil. Durant la segona, els estudiants van treballar en el desenvolupament d'aplicacions per a diferents plataformes. Com a colofó, un concurs va premiar els millors projectes.

Aquell primer Mobile Bootcamp va ser un èxit, així que no va tardar a organitzar el segon, que es va celebrar el juliol del 2009, va durar un dia més i també va culminar amb un concurs. “Un dels participants ens va sorprendre amb una aplicació magnífica: un servei basat en missatgeria SMS que permet als grangers controlar quants litres de llet han venut i a quin ritme els venen.” L'aplicació es diu Mkulima, una paraula que en suahili vol dir, precisament, “granger”.

en proyectar una alternativa. “WMS ofrece a través del teléfono móvil información sobre los principales puntos de interés de Nairobi: hoteles, restaurantes, comisarias de policía, etc. También calcula rutas dentro de la ciudad. Por ejemplo, para ir del aeropuerto a algún hotel.”

Presentó WMS a los premios de la asociación IEEE, donde ganó notoriedad y se granjeó el reconocimiento de muchos expertos. “Cuando, justo después de licenciarme, me uní a la Universidad de Strathmore, muchos estudiantes ya habían oído hablar de WMS. Venían y me preguntaban sobre mi proyecto, sobre las herramientas que había usado para desarrollarlo, sobre qué posibilidades abría este tipo de aplicaciones a Kenia y su desarrollo social...” Sin proponérselo, su labor evangelizadora había empezado.

Este interés le impulsó a organizar el primer Mobile Bootcamp, un seminario de dos días dedicado a aprender sobre la tecnología móvil

applications, held in November 2008. The first day of the Bootcamp featured experts from the industry talking about the potential of mobile technology. On the second day, students worked on the development of applications for different platforms. The event was rounded off with a competition to reward the best projects.

The first Mobile Bootcamp was such a success that Jessica didn't wait long to organise the second one. It was held in July 2009, lasted for three days and also culminated in a competition. “One of the participants surprised us with a wonderful application: a SMS-based service which allowed farmers to keep a check on how many litres of milk they have sold and the rate they are selling it at”. The application is called Mkulima, the Swahili word for “farmer”.

But will it be successful? Will there be “mkulimas” ready to combine milk with mobile phone systems? “We're going to launch a

Però, tindrà acceptació? Hi haurà “mkulimes” disposats a barrejar la llet amb la telefonia mòbil? “Posarem en marxa un projecte pilot per esbrinar-ho, però jo hi tinc fe. Com a evangelitzadora, em toca predicar l'existència d'aplicacions com aquesta i animar la gent que les faci servir.”

La fe de Jessica Colaço és menys cega del que pugui semblar. La tecnologia mòbil està comportant tota una revolució a l'Àfrica, un continent on ja té més de 370 milions d'abonats. I, el que és més important per als seus propòsits, ja hi ha exemples d'aplicacions de missatgeria SMS que han estat un èxit. Un exemple és l'M-Pesa, un servei molt popular a Kenya.

L'M-Pesa és un sistema de transferència de diners mitjançant telefonia mòbil. Un cop feta la subscripció, qualsevol que disposi d'un mòbil bàsic pot enviar diners als seus familiars o amics. “Tot i així”,

y el desarrollo de aplicaciones que se celebró en noviembre de 2008. En la primera jornada, expertos de la industria explicaron las posibilidades de la tecnología móvil. Durante la segunda, los estudiantes trabajaron en el desarrollo de aplicaciones para diferentes plataformas. Como colofón, un concurso premió los mejores proyectos.

Aquel primer Mobile Bootcamp fue un éxito, así que no tardó en organizar el segundo, en julio de 2009, duró un día más y culminó también con un concurso. “Uno de los participantes nos sorprendió con una aplicación magnífica: un servicio basado en mensajería SMS que permite a los granjeros controlar cuántos litros de leche han vendido y a qué ritmo están haciéndolo”. La aplicación se llama Mkulima, que en swahili significa, precisamente, “granjero”.

Pero ¿tendrá aceptación? ¿Habrá “mkulimas” dispuestos a mezclar leche con telefonía móvil? “Vamos a poner en marcha un proyecto

“El mòbil és un instrument decisiu per al desenvolupament de l'Àfrica”

“El móvil es un instrumento decisivo para el desarrollo de África”

“The mobile phone is a decisive instrument for development in Africa”

<<

piloto para averiguarlo, pero yo tengo fe. Como evangelizadora, mi tarea es predicar la existencia de aplicaciones como esta y animar a la gente a que las use.”

La fe de Jessica Colaço es menos ciega de lo que puede parecer. La tecnología móvil está suponiendo toda una revolución en África, un continente donde ya cuenta con más de 370 millones de abonados. Y, lo que es más importante para sus propósitos, ya existen ejemplos de aplicaciones de mensajería SMS que han sido un éxito. Un ejemplo es M-Pesa, un servicio muy popular en Kenia.

M-Pesa es un sistema de transferencia de dinero mediante telefonía móvil. Una vez suscrito a él, cualquiera que disponga de un móvil básico puede enviar dinero a sus familiares o amigos. “Sin embargo”, se entusiasma Colaço, “la gente lo está usando para muchas otras cosas como, por ejemplo, pagar el taxi o comprar productos. Es

<<

pilot scheme to find out, but I have faith. As an evangelist, it is my job to preach about the existence of applications like this one and to encourage people to use them.”

Jessica Colaço’s faith isn’t as blind as it may seem. Mobile technology is bringing about a widespread revolution in Africa, a continent which already has more than 370 million subscribers. And, more importantly, as far as her proposals are concerned, there are already examples of successful SMS applications. One of these is M-Pesa, which is a very popular service in Kenya.

M-Pesa is a mobile money-transfer system. Once signed up, anybody with a basic mobile phone can send money to their family and friends. “However”, Colaço says enthusiastically, “people are using it for a lot of different things such as, for instance, paying a taxi fare or buying products. It’s like a credit card... but without the plastic”.

<<

s’entusiasma Colaço, “la gent ho fa servir per a moltes altres coses, com per exemple pagar el taxi o comprar productes. És com una targeta de crèdit... però sense plàstic”. I una altra sorpresa: “l’última notícia que tinc de l’M-Pesa és que es vol iniciar un projecte pilot del servei... al Regne Unit!”.

Exemples com el de l’M-Pesa refermen Jessica Colaço en la convicció que la tecnologia mòbil pot incidir en l’entorn. “El mòbil és un instrument decisiu per al desenvolupament de l’Àfrica. Cal tenir en compte que, per a molts africans, el telèfon mòbil és el més semblant a un ordinador amb internet a què podran accedir en tota la vida. Els programadors hem d’observar els hàbits de la gent que tenim al voltant i pensar en aplicacions que els aportin valor afegit.” ■

como una tarjeta de crédito... pero sin plástico”. Y ahí va otra sorpresa: “La última noticia que tengo sobre M-Pesa es que se quiere iniciar un proyecto piloto del servicio... ¡en el Reino Unido!”

Ejemplos como M-Pesa refuerzan a Jessica Colaço en su convicción de que la tecnología móvil puede incidir en su entorno. “El móvil es un instrumento decisivo para el desarrollo de África. Hay que tener en cuenta que, para muchos africanos, el teléfono móvil es lo más parecido a un ordenador con internet a lo que podrán acceder en toda su vida. Los programadores hemos de observar los hábitos de la gente que tenemos alrededor y pensar en aplicaciones que les aporten valor añadido.” ■

And here’s another surprise: “The latest news I have received about M-Pesa is that it wants to launch a pilot scheme for the service... in the UK!”

Examples such as M-Pesa strengthen Jessica Colaço’s conviction that mobile technology can have an impact on its environment. “The mobile phone is a decisive instrument for development in Africa. We must bear in mind that, for many Africans, the mobile phone is the nearest thing to a computer with the Internet that they will have access to during their lives. We programmers must observe the habits of the people around us and think about the applications that will bring them added value.” ■

Harvard: esplendor i crepuscle al campus

Miguel Ángel Violán

Miguel Ángel Violán és formador de comunicadors i conferenciant, investigador sobre comunicació i lideratge, consultor del PDG de la UOC i autor del llibre *Pep Guardiola's Method: Why Good Leaders Get Good Results* (El mètode de Pep Guardiola: per què els líders bons aconsegueixen bons resultats).

Miguel Ángel Violán es formador de comunicadores y conferenciante, investigador sobre comunicación y liderazgo, consultor del PDG de la UOC y autor del libro *Pep Guardiola's Method: Why Good Leaders Get Good Results* (El método de Pep Guardiola: por qué los buenos líderes consiguen buenos resultados).

Miguel Ángel Violán is a media trainer for communicators and lecturer, researcher in communication and leadership; he's also adviser to the General Management Programme at the UOC and author of the book *Pep Guardiola's Method: Why Good Leaders Get Good Results*.

Un dilluns qualsevol. Arribo al Logan International Airport de Boston. Iberia té vol directe des de Madrid des de fa tres anys. A la tornada omple les bodegues de llagosta congelada. Bona i barata.

La terminal és moderna i acollidora. Un bus, un metro i dos transbordaments després emergeixo a l'estació Harvard Square, on principia el campus harvardià al municipi de Cambridge, tradicionalment esquerrà i modernament esqueixat de Boston. Allotja la mítica Universitat de Harvard i –a dues parades de metro en la línia vermella– el no menys mític MIT (Massachusetts Institute

Un lunes cualquiera. Llego al Logan International Airport de Boston. Iberia tiene vuelo directo desde Madrid desde hace tres años. A la vuelta llena sus bodegas de langosta congelada. Rica y barata.

La terminal es moderna y acogedora. Un bus, un metro y dos transbordos después emerjo en la estación Harvard Square, donde principia el campus harvardiano en el municipio de Cambridge, tradicionalmente izquierdista y modernamente desgajado de Boston. Aloja la mítica Universidad de Harvard y –a dos paradas de metro en la línea roja– el no menos mítico MIT

An ordinary Monday. I arrive at Boston's Logan International Airport. Iberia has been operating a direct flight here from Madrid for the past three years. On the return leg, it stocks up the hold with frozen lobster. It is delicious... and inexpensive.

The terminal building is modern and welcoming. A bus and subway ride, and two changes of train later, I come out into the station in Harvard Square: the historic heart of the Harvard campus located in the traditionally left-leaning town of Cambridge, which is a modern offshoot of Boston. This is the home of the legendary

of Technology), el districte mundial amb més concentració de neurones i velocitat de sinapsis.

El meu allotjament, a quinze minuts a peu del campus, a Somerville; brut, deteriorat i car. És el que toca.

L'entorn de Harvard Square està impregnat del maó color *crimson*, sant i senya de la Universitat, fundada el 1636. Lema: *Veritas* (en llatí, "la veritat"). Amb 1.200 professors per a 20.000 alumnes. Les facultats i els museus es troben escampats per la zona, cada centre amb la seva personalitat pròpia, la seva història, el seu orgull acadèmic.

>>

(Massachusetts Institute of Technology), el distrito mundial con mayor concentración de neuronas y velocidad de sinapsis.

Mi alojamiento: a quince minutos a pie del campus, en Somerville; sucio, deteriorado y caro. Es lo que toca.

El entorno de Harvard Square está impregnado del ladrillo color *crimson*, santo y seña de la Universidad, fundada en 1636. Lema: *Veritas* (en latín, "la verdad"). Con 1.200 profesores para 20.000 alumnos. Las facultades y museos yacen desparramados por la zona, cada centro con su personalidad propia, su historia, su orgullo académico.

>>

Harvard University and two subway stops on the red line from the no less legendary MIT (Massachusetts Institute of Technology), the district with the world's greatest concentration of brain cells and the fastest synapses.

My accommodation, in Somerville, 15 minutes' walk from the campus, is dirty, shabby and expensive. Anyway, I'll just have to make do.

The buildings around Harvard Square are a sea of crimson bricks, the colours of the university founded in 1636. Harvard's motto: *Veritas* ('Truth' in Latin). The uni-

>>

Harvard: esplendor y crepúsculo en el campus

Harvard: splendour and twilight on campus

En l'anomenat Harvard Yard, concentració de residències i col·legis majors, turistes deambulants, orgullosos papes i mames i agents de la policia universitària.

Al centre del centre, l'impressionant edifici Widener Library, la biblioteca central de Harvard: compacta com un búnquer i quadrada com la ment d'un escaquista. Un impressionant servei logístic intern proveeix els usuaris de 16 milions de llibres físics. Una sala conté totes les revistes de prestigi del món. Totes? Totes no. Hi falta *Walk In*.

La fusta noble dóna calidesa a les sales i les taules. Es prohibeix el mòbil però

estranyament no el consum de begudes o viandes sobre les taules. Prolifereixen els portàtils. Butaques ergonòmiques permeten migdiadetes entre lectura i lectura. Un escàner amb targeta de prepagament permet "pedefejar d'allò més".

Ningú molesta ningú. Passeu i llegiu.

Un dimarts qualsevol. A l'altre costat del riu Charles, més enllà de la mítica Kennedy School d'Administració Pública, ens endinsem en l'encara més mítica Harvard Business School (HBS). Entre els professors, hi ha eminències mundials sobre la gestió i

>>

En el llamado Harvard Yard, concentración de residencias y colegios mayores, turistas deambulantes, orgullosos papás y mamás y agentes de la policía universitaria.

En el centro del centro, el impresionante edificio Widener Library, la biblioteca central de Harvard: compacta como un búnker y cuadrada como la mente de un ajedrecista. Un impresionante servicio logístico interno provee de 16 millones de libros físicos a los usuarios. Una sala contiene todas las revistas de prestigio del mundo. ¿Todas? Todas no. Falta *Walk In*.

La madera noble da calidez a las salas y las mesas. Se prohíbe el móvil pero extrañamente no el consumo de bebidas o consumo sobre las mesas. Prolifera los portátiles. Butacas ergonómicas permiten siestecillas entre lectura y lectura. Un scanner con tarjeta prepago permite pedefear lo indecible.

Nadie molesta a nadie. Pasen y lean.

Un martes cualquiera. Al otro lado del río Charles, más allá de la mítica Kennedy School de Administración Pública, nos adentramos en la todavía más mítica Harvard Business School (HBS). Entre sus profesores se

>>

iversity has 1,200 lecturers for 20,000 students. The faculties and museums are spread throughout the area, each one with its own distinct personality, history and academic pride.

Harvard Yard, the site of halls of residence, is the place where wandering tourists, proud mothers and fathers congregate, along with university police officers.

The Widener Library stands majestically in the centre. This is the university's central library: as compact as a bunker and as rigorous as the mind of a chess champion. An impressive internal logistics service provides

16 million physical books for all its users. One of the rooms contains all the world's leading magazines. Did I say all? Well, not quite. They don't have *Walk In*!

Fine wood lends a warm atmosphere to the reading rooms and tables. Mobile phones are banned but, curiously enough, not the consumption of drinks or food at the tables. Laptops abound. Ergonomically designed chairs make it possible to take a nap between pages. A scanner with a pre-paid card makes it possible to convert the unspoken word into a pdf document.

Nobody bothers you. Step inside and read.

An ordinary Tuesday. On the other side of the Charles River, beyond the celebrated Kennedy School of Government, we begin to explore the even more celebrated Harvard Business School (HBS). Its faculty members include eminent world figures from the field of management and leadership: subjects that interest me and into which I have made the occasional foray.

The HBS has its own campus. Now over one hundred years old – 101 to be precise – it seems slightly confused: it is proud to have shaped the careers of some of the presidents of the United States... but it has discovered

>>

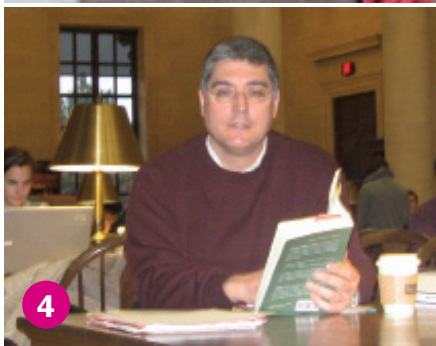
1

2

3

4

5

1, 3. Commencement Day: the graduation day every June that nobody wants to miss. It marks entry into the world's elite

2. Statue of John Harvard, the 17th-century founder of the university, on the outskirts of Boston

4. The author of this article in the Harvard University's Widener Library

5. MIT university buildings: psychedelic architecture

<<

el lideratge, tema que absorbeix l'interès d'aquest articulista i que el porta a fer-hi incursions periòdiques.

L'HBS té el seu campus propi. Ja és centenària (101 anys) però sembla atribolada: orgullosa de forjar presidents dels Estats Units... descobreix que també produeix ovelles negres per a l'economia mundial en forma de directius financers que propicien bombolles perniciosos.

Durant el 2009 l'escola ha fet acte de contrició i propòsit d'esmena: els professors es van reunir per analitzar en què s'havien equivocat. És evident que al mercat no se'l

<<

cuentan eminencias mundiales sobre la gestión y el liderazgo, tema que absorbe el interés de este articulista y que le lleva a realizar incursiones periódicas.

La HBS tiene su propio campus. Ya es centenaria (101 años) pero parece atribulada: orgullosa de forjar presidentes de los Estados Unidos... descubre que también produce garbanzos negros para la economía mundial en forma de directivos financieros que propician burbujas perniciosas.

Durante 2009 la escuela ha hecho acto de contricción y propósito de enmienda: los profesores se reunieron para analizar en qué se ha-

<<

that it has also produced the black sheep of the world economy, in the person of the financial executives who created damaging economic bubbles.

During 2009, the school has engaged in an act of contrition and set out to make amends: the faculty staff met to analyse the areas in which they had made mistakes. It is clear that the market cannot be left to its own devices. Inevitably, it gets carried away. Sooner or later.

The students have gone even further and, on their own initiative, have drawn up a kind of Hippocratic and managerial

pot deixar sol. Ineluctablement s'excedeix. Tard o d'hora.

Els alumnes han anat més lluny i per pròpia iniciativa han dissenyat una espècie de jurament hipocràtic i empresarial: juren no fer maldats quan arribin a les seves poltrones.

L'HBS s'ha obert darrerament a dirigents d'ONG i líders cívics, com a contrapunt al predomini neoliberal en dècades anteriors.

Les aules són polides, la gespa, immillorable. L'autoservei a la cafeteria, d'alta qualitat. Com correspon servir als fills de moltes grans fortunes però també a fills de la classe mitjana amb vocació d'ascens social.

bían equivocado. Es evidente que al mercado no se le puede dejar solo. Ineluctablemente se excede. Tarde o temprano.

Los alumnos han ido más lejos y por propia iniciativa han diseñado una especie de juramento hipocrático y managerial: juran no cometer perrerías cuando lleguen a sus poltronas.

La HBS se ha abierto en los últimos tiempos a dirigentes de ONG y líderes cívicos, como contrapunto al predominio neoliberal en décadas anteriores.

Las aulas son pulcras, el césped inmejorable. El autoservicio en la cafetería, de alta calidad. Como corresponde servir a los hijos

oath: they swear not to get involved in dirty tricks when they reach their seats of authority.

In recent years, the HBS has opened its doors to NGO managers and civic leaders, as a counterpoint to the neo-liberal predominance of previous decades.

The lecture rooms are immaculate, the lawns perfectly manicured. The food in the self-service cafeteria is top quality and worthy of being served to the offspring of some of the world's greatest fortunes, as well as to middle-class scions with a desire for upward mobility.

Un dimecres qualsevol. La Cooperativa de Llibres de la Universitat de Harvard, a Harvard Square, és un paratge idíl·lic per donar una ullada gratis a tota classe de llibres i revistes de gran pes intel·lectual.

El lloc té un aire de cafè parisenc d'estànding. No hi falten visitants estafalariis, catedràtics en vambes i barba de tres dies o personatges inclassificables que aprofiten les deixalles de les taules buides.

Les prestatgeries estan plenes de llibres escrits per eminents professors de la mateixa universitat. Com salvar-se de la crisi és el tema del moment. S'amunteguen els

títols al dictat de les modes acadèmiques. Els estudiants orientals proliferen per tot arreu. La majoria, fèmines. Devoren sense vergonya els llibres i miren de fit a fit els ulls dels seus interlocutors masculins. El món és d'elles.

Un dijous qualsevol. Baixo a l'estació de metro de Kendall, línia vermella. El MIT ocupa tot un districte fins a l'entrada de Boston. Harvard i MIT formen un conglomerat. Però el MIT es diferencia pels seus edificis futuristes, estil pel·lícula *Blade Runner*. Darrere els vidres –com replicants

sense son ni horaris– s'albiren els investigadors amb cervells que no coneixen la treva.

Rara és la cafeteria sense Wi-Fi. Però alguns racons del MIT són espectrals. Fan por. Els ginys d'última generació que exhibeixen alguns edificis semblen ser d'un altre mil·lenni. Un mil·lenni per venir. Descentren el visitant. Allò admirable i allò esfereïdor es fon i impacta.

I allà s'investiga. Constantment s'investiga.

Un divendres qualsevol. El president Obama està present en els prestatges preeminents de les llibreries. Harvard adora el clan Kennedy

>>

de muchas grandes fortunas pero también a vástagos de la clase media con vocación de ascenso social.

Un miércoles cualquiera. La Cooperativa de Libros de la Universidad de Harvard, en Harvard Square, es un idílico paraje para ojear gratis toda clase de libros y revistas de gran enjundia intelectual.

El lugar tiene un aire de café parisino de standing. No faltan visitantes estafalarios, catedráticos en zapatillas deportivas y barba de tres días o personajes inclassificables que aprovechan los desperdicios de las mesas vacías.

Las estanterías están llenas de libros escritos por eminentes profesores de la propia universidad. Cómo salvarse de la crisis es el tema del momento. Se amontonan los títulos al dictado de las modas académicas. Los estudiantes orientales proliferan por doquier. La mayoría, fèminas. Devoran sin recato los libros y miran de hito en hito a los ojos de sus interlocutores masculinos. El mundo es de ellas.

Un jueves cualquiera. Me apeo en la estación de Kendall del metro, línea roja. El MIT ocupa todo un distrito hasta la entrada de

Boston. Harvard y el MIT forman un conglomerado. Pero el MIT se diferencia por sus edificios futuristas, estilo película *Blade Runner*. Tras los cristales –cuales replicantes sin sueño ni horarios– se vislumbran los investigadores con cerebros que no conocen la tregua.

Rara es la cafetería sin WiFi. Pero algunos rincones del MIT son espectrales. Dan miedo. Los artilugios de última generación que exhiben algunos edificios dan muestras de ser de otro milenio. Un milenio por venir. Descentren al visitante. Lo admirable y lo pavoroso se funde e impacta.

>>

An ordinary Wednesday. The Harvard Cooperative Society bookstore, in Harvard Square, is an idyllic spot to leaf through all kinds of intellectually weighty books and magazines.

The bookstore has the atmosphere of a high-class Parisian café. There's no shortage of outlandish visitors, lecturers wearing trainers and sporting a three-day beard, or characters, who are impossible to pigeon-hole, gathering up any remnants from the empty tables.

The shelves are crammed with books written by eminent professors from the university. The hot topic of the moment is how

to get out of the credit crunch. There are piles of titles dictated by academic trends. There are Asian students everywhere. The majority are women. They avidly devour the books and stare long and hard at their male counterparts. The world is theirs.

An ordinary Thursday. I alight at Kendall subway station, on the red line. The MIT covers an entire district which stretches as far as the entrance to Boston. Harvard and the MIT form a conglomerate. However, the MIT stands apart because of its futuristic buildings, in the style of the film *Blade Runner*.

Behind glass panes we glimpse the researchers whose brains never have a moment's respite, like sleepless "replicants" without a set timetable.

Few of the MIT's cafeterias don't have a wi-fi zone. However, some corners of the MIT have a spectral feel. They are scary. The state-of-the-art devices displayed by some buildings look as if they were from another millennium. A millennium yet to come. They disorientate the visitor. The admirable and terrifying merge and make a strong impression.

And here they carry out research. They constantly carry out research.

>>

el Periódico

Empresa associada a la UOC

Una dècada formant periodistes digitals

El postgrau de Periodisme digital arriba a la desena edició enguany | El Periódico ofereix places de pràctiques als estudiants

Consultors del diari participen en l'elaboració de materials i aporten la seva experiència professional

www.elperiodico.cat

 el Periódico

<<

(plora ara la mort de Ted) i per derivació fa seu el credo d'Obama.

La Universitat ha retallat els seus pressupostos arran de la crisi financera. Les infraestructures dels suburbis adjacents tenen alguna cosa de tercermundistes: forats que no s'arreglen, autobusos que amb prou feines passen dues vegades per hora.

Viu contrast entre la brillantor intel·lectual del lloc i la realitat socioeconòmica del país, que afronta una crisi de grans proporcions.

Un dissabte qualsevol. Ferran Adrià recala a la Facultat de Física i exhibeix els secrets de la

<<

Y allí se investiga. Constantemente se investiga.

Un viernes cualquiera. El presidente Obama está presente en los estantes preeminentes de las librerías. Harvard adora al clan Kennedy (llora ahora la muerte de Ted) y por derivación hace suyo el credo de Obama.

La Universidad ha recortado sus presupuestos a raíz de la crisis financiera. Las infraestructuras de los suburbios adyacentes tienen algo de tercermundistas: socavones que no se arreglan, autobuses que apenas pasan dos veces por hora.

<<

An ordinary Friday. President Obama is present on the main shelves of the bookshops. Harvard loves the Kennedy clan (it is now mourning the death of Ted) and, as a consequence, is making Obama's credo its own.

The university has cut back its budget as a result of the financial crisis. The infrastructures in the nearby suburbs have a slightly third-world feel about them: potholes that haven't been repaired, scarcely two buses an hour.

A stark contrast between the intellectual brilliance of the place and the socio-economic reality of the country which is facing a crisis of mammoth proportions.

seva cuina. Harvard s'hi bolca amb aquest zel esnob dels llocs que a més de ser prestigiosos volen semblar-ho. Harvard descobreix així que hi ha vida més enllà de l'hamburguesa. Harvard descobreix la sopa d'all.

Ferran Adrià gairebé és portat a col·libè. Hi ha un punt d'estultícia en tant entusiasme.

Un diumenge qualsevol. Pedro Almodóvar recala a l'Escola d'Art Dramàtic. Organitzen un col·loqui entorn de la seva obra. L'investeixen amb honors en la cerimònia de graduació, colorista i recurrent. La presideix la rectora, la senyora Drew G. Faust. Llueix

Vivo contraste entre la brillantez intelectual del lugar y la realidad socioeconómica del país, afrontando una crisis de grandes proporciones.

Un sábado cualquiera. Ferran Adrià recala por la Facultad de Física y exhibe los secretos de su cocina. Harvard se vuelca en él con ese celo snob de los lugares que además de ser prestigiosos quieren parecerlo. Harvard descubre así que hay vida más allá de la hamburguesa. Harvard descubre la sopa de ajo.

Ferran Adrià es casi sacado a hombros. Hay un punto de estulticia en tanto entusiasmo.

An ordinary Saturday. Ferran Adrià visits the Physics Faculty to give a display of his culinary secrets. Harvard turns out in force to see him with that snobbish zeal of places that, in addition to being prestigious, want to show that they are. Harvard finds out that there is life beyond the hamburger. Harvard reinvents the boiled egg.

Ferran Adrià is almost carried out shoulder high. There is something fatuous about such unbridled enthusiasm.

An ordinary Sunday. Pedro Almodóvar visits the School of Dramatic Arts which

vestit groc. Dosa el seu protagonisme. Els convidats (familiars, amics i capitosos de la Casa Blanca) concentren en uns quants metres quadrats una part substancial de l'ara alcaigut producte interior brut nord-americà.

A Harvard es pon el sol. És l'hora del crepuscle. Ja se sap: són els cicles. Ho són en veritat. ■

Un domingo cualquiera. Pedro Almodóvar recala por la Escuela de Arte Dramático. Organizan un coloquio en torno a su obra. Le invisten con honores en la ceremonia de graduación, colorista y recurrente. Preside la rectora, la señora Drew G. Faust. Luce vestido amarillo. Dosifica su protagonismo. Los invitados (familiares, amigos y mandamases de la Casa Blanca) concentran en unos pocos metros cuadrados una parte sustancial del ahora alicaído producto interior bruto estadounidense.

En Harvard se pone el sol. Es la hora del crepúsculo. Ya se sabe: son los ciclos. Lo son en verdad. ■

has organised a discussion about his body of work. They award him an honorary degree at a colourful and recurring graduation ceremony. The rector, Mrs Drew G. Faust, presides. She is wearing a yellow dress. She tries to keep as discreet a profile as possible. The guests (family members, friends and White House bigwigs) account for a substantial part of the now dwindling United States GDP, in an area covering a few square metres.

The sun is setting over Harvard. It is twilight. As we all know, these are cycles. They really are. ■

CARLOS ALBALADEJO CONVERSA AMB JACK DORSEY

Joan Roca de Viñals

Carlos Albaladejo (esquerra) va tenir l'oportunitat de reunir-se amb Jack Dorsey (dreta) fa poc a Barcelona / Carlos Albaladejo (izquierda) tuvo la oportunidad de charlar con Jack Dorsey (derecha) recientemente en Barcelona / *Carlos Albaladejo (left) had the chance to meet Jack Dorsey (right) during his recent visit to Barcelona /*

“La brevetat inspira creativitat”

Jack Dorsey és, als 30 anys, un dels emprenedors de més èxit de Silicon Valley. Enginyer de programari, el 2006 va llançar juntament amb Biz Stone i Evan Williams una eina, Twitter, que ha redibuixat el mapa dels mitjans socials i ha donat lloc al *microblòguing*. El servei ha experimentat un creixement espectacular, i només als Estats Units, el mes de juny passat va rebre 20,1 milions de visitants únics. **Carlos Albaladejo**, de 29 anys, és especialista en comunicació digital. Des d'abril del 2008 fins al juny del 2009 ha estat a càrrec de la coordinació tècnica de la Càtedra UNESCO d'e-Learning de la UOC, des de la qual ha llançat el blog www.unescochair.blogs.uoc.edu. Actualment forma part de l'Oficina Tècnica de l'eLearn Center. Ambdós joves són uns apassionats de la tecnologia, de les xarxes socials i de les repercussions que tenen en el funcionament de la nostra societat.

Jack Dorsey es, a sus 30 años, uno de los emprendedores con mayor éxito en Silicon Valley. Ingeniero de software, lanzó en 2006 junto a Biz Stone y Evan Williams una herramienta, Twitter, que ha redibujado el mapa de los medios sociales y ha dado lugar al *microblogging*. El servicio ha experimentado un crecimiento espectacular: sólo en Estados Unidos recibió 20,1 millones de visitantes únicos en el mes de junio de 2009. **Carlos Albaladejo**, de 29 años, es especialista en comunicación digital. Desde abril de 2008 hasta junio de 2009 ha estado a cargo de la coordinación técnica de la Cátedra UNESCO de e-Learning de la UOC, desde la que ha lanzado el blog www.unescochair.blogs.uoc.edu. Actualmente forma parte de la Oficina Técnica del eLearn Center. Ambos jóvenes son apasionados de la tecnología, de las redes sociales y de sus repercusiones en el funcionamiento de nuestra sociedad.

Jack Dorsey is, at 30, one of the most successful entrepreneurs in Silicon Valley. A software engineer, in 2006, along with Biz Stone and Evan Williams, he launched Twitter, a tool which has redrawn the map of social media and given rise to microblogging. The service has experienced massive growth: in the United States alone it received 20.1 million hits in June 2009. **Carlos Albaladejo**, 29, is an expert in digital communication. From April 2008 to June 2009 he was in charge of technical co-ordination of the UNESCO Chair in e-Learning at the UOC from which he launched his blog www.unescochair.blogs.uoc.edu. He is currently part of the Technical Office of the eLearn Center. Both are passionate about technology, social networks and how they affect the way our society functions.

“La brevedad inspira creatividad”

“Brevity inspires creativity”

“El coneixement es construeix amb petits detalls”

Entre el ventall d'eines que caracteritzen l'anomenada *web social*, Twitter és alhora la més senzilla i la més humana, i ja ha demostrat ser de gran utilitat a l'hora de vertebrar relacions socials, fins i tot a gran escala. Com va començar? Sempre m'ha fascinat veure com funcionen les ciutats i què hi passa a temps real. Em vaig sentir molt atret per la idea de gestionar aquesta informació. Volia col·locar el funcionament d'una ciutat en un mapa. Em va semblar que la manera més assenyada de començar era apropar-se a les persones que hi són en ruta: missatgers que reparteixen paquets, camioners, ciclistes etc. Si agafes un taxi, els conductors sempre t'expliquen qui són, d'on vénen i quina ha estat l'última persona que han dut al darrere. Si agafes tots els taxis de Barcelona i els demanes que t'expliquin on van i què estan fent, obtens un mapa visual molt complet de tot el que hi està passant. Però en aquest mapa hi trobava a faltar les per-

Entre el abanico de herramientas que caracterizan la llamada *web social*, Twitter es al mismo tiempo la más simple y la más humana, y ya ha demostrado ser de gran utilidad a la hora de vertebrar relaciones sociales, incluso a gran escala. ¿Cómo empezó todo? Siempre me ha fascinado cómo funcionan las ciudades y qué sucede en ellas en tiempo real. Empecé a sentirme muy atraído por la idea de gestionar esa información. Quería colocar el funcionamiento de una ciudad en un mapa. Me pareció que el modo más sensato de empezar era acercarse a las personas que están en ruta por las ciudades, mensajeros que reparten paquetes, camioneros, ciclistas, etc. Si coges un taxi, los conductores siempre te cuentan quiénes son, de dónde vienen y quién fue la última persona que llevaron en el asiento de atrás. Si coges todos los taxis de Barcelona y les pides que te cuenten a dónde van y qué están haciendo, obtienes un mapa

Within the range of tools which make up the so-called social web, Twitter is both the simplest and the most human, and has been extremely helpful in providing structure for social relations, even on a large scale. How did it all come about? I've always been fascinated by how cities function and what happens in them in real-time. I began to feel very drawn to the idea of managing this information. I wanted to put the way a city functioned on a map. I thought the most sensible way to go about this was to find out about the people who are on the move around the city; couriers who deliver parcels, lorry-drivers, cyclists, etc. If you catch a taxi, the driver always tells you who they are, where they've just come from and who was the last person who travelled with them. If you catch all the taxis in Barcelona and ask them to tell you where they're going and what they're doing you will get a virtually complete visual map of what is going on in the city.

“El conocimiento se construye con pequeños detalles”

sones, els ciutadans... els meus amics. I d'aquí va sorgir la idea que em va dur a treballar en un prototipus de Twitter l'any 2000, basat en una Blackberry, i que funcionava a través del correu electrònic. En aquella època, jo era usuari de serveis com LiveJournal o el sistema de missatgeria IM, i el seu missatge d'absència em va inspirar: volia poder actualitzar-lo en qualsevol moment i en temps real. I així va ser com vaig començar a desenvolupar la llavor de Twitter, però el problema era que quasi ningú no feia servir la Blackberry perquè era molt cara. El 2005, quan el servei de SMS es va popularitzar als Estats Units, ens vam adonar que aquest tipus de missatges funcionaven perfectament. Així que vam pensar: i per què no ho fem a l'estil dels SMS? Podria ser fantàstic. I ho va ser.

Des de llavors, Twitter s'ha convertit en una eina imprescindible per a la comunicació social. A la darrera reunió del G20 a Londres, els

visual muy completo de lo que está pasando en la ciudad. Pero en ese mapa echaba de menos a las personas, los propios ciudadanos; a mis amigos. De ahí surgió la idea que me llevó a trabajar en un prototipo de Twitter en el año 2000, basado en una Blackberry y que funcionaba mediante correo electrónico. En aquella época, yo usaba servicios como LiveJournal o el sistema de mensajería IM, cuyo mensaje de ausencia me resultó muy inspirador: quería poder actualizarlo en cualquier momento y en tiempo real. Así comencé a desarrollar el germen de Twitter, pero el problema es que casi nadie usaba Blackberry porque era muy caro. En 2005, cuando el servicio de SMS se popularizó en EEUU, nos dimos cuenta de que ese tipo de mensajes funcionaban perfectamente. Así que pensamos: ¿Por qué no lo hacemos al estilo de los SMS? Podría ser genial. Y así fue.

But this map would miss the people, the actual citizens, my friends. From there I got the idea to work on a prototype of Twitter in the year 2000, based on a Blackberry, which worked via e-mail. At that time, I used services like LiveJournal or the messaging system IM, whose away message proved really inspirational to me: I wanted to be able to update it whenever I wanted to in real-time. That's how I started to develop the root of Twitter, but the problem was that hardly anybody used Blackberry because it was expensive. In 2005, when SMS became popular in the US, we realised that this type of messaging worked perfectly, so we thought, 'Why don't we do it in the style of SMS? It could be brilliant'. And it was.

Since then Twitter has become an indispensable tool for social communication. During the last meeting of the G20 in London, the demonstrators outside kept up to date via the tool that you crea-

“Knowledge is built out of small details”

manifestants a peu de carrer es van mantenir al dia de les novetats a través de l'eina que tu vas crear. I en altres països, com l'Iran o Egipte, Twitter està sent útil per a l'activisme social i polític. Suposo que et refereixes a la història de James Karl Buck, un estudiant de periodisme de la Universitat de Califòrnia, a Berkeley, que va anar a Egipte a cobrir les protestes d'abril del 2008. Tot i que havia teixit una xarxa social considerable, se sentia frustrat perquè mentre que tothom sabia on i quan havia de tenir lloc la pròxima manifestació, ell sempre hi arribava tard. Va descobrir que els manifestants egipcis feien servir Twitter per convocar les protestes i eludir les autoritats i s'hi va donar d'alta i va anar per primer cop a una manifestació. “Cada cop que augmenta el nombre de bigotis al teu voltant, és que està a punt de passar alguna cosa”, va explicar al seu Twitter. I al cap d'uns minuts, molts agents de policia (amb bigoti) el van envoltar i

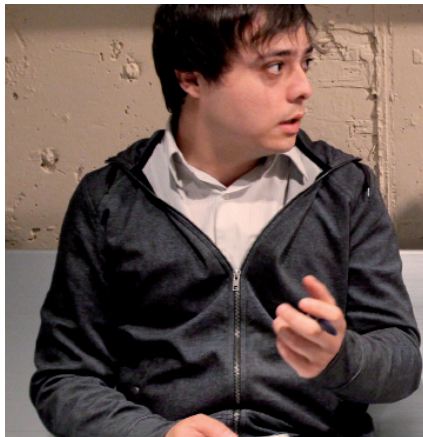
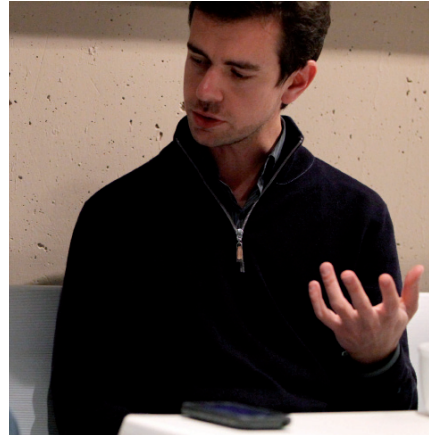
>>

Desde entonces Twitter se ha convertido en una herramienta indispensable para la comunicación social. En la última reunión del G20 en Londres, los manifestantes a pie de calle se mantuvieron al tanto de las novedades a través de la herramienta que tú creaste. En otros países, como en Irán o Egipto, el uso de Twitter está siendo útil para el activismo social y político. Te refieres a la historia de James Karl Buck, un estudiante de periodismo de la Universidad de California, en Berkeley, que fue a Egipto para cubrir las protestas de abril de 2008. A pesar de que había tejido una red social de tamaño considerable, se sentía frustrado al ver que mientras que todo el mundo sabía dónde y cuándo tendría lugar la siguiente manifestación, él siempre llegaba tarde. Tras descubrir que los manifestantes egipcios usaban Twitter para convocar las protestas y eludir a las autoridades, se dio de alta en la red y acudió a su primera protesta. “Cada vez que el número de bigotes

>>

ted. In other countries such as Iran and Egypt, Twitter is proving useful for political and social activism. You're referring to the story of James Karl Buck, a student of journalism at the University of California, Berkeley, who went to Egypt to cover the April 2008 protests. Despite having a sizeable social network, he was frustrated to find that everyone else seemed to know when and where the next demonstration was taking place, whereas he always arrived too late. After finding out that the Egyptian protesters were using Twitter to arrange the protests and to avoid the authorities, he joined the network and turned up at his first protest. “Whenever the number of moustaches around you increases you can guess that something is about to happen,” he tweeted. A few minutes later, several policemen (with moustaches) surrounded and arrested him. Before the police confiscated his telephone, Jack updated his Twitter status

>>

<<

el van detenir. Però abans que els agents li confisquessin el telèfon, va actualitzar el seu Twitter amb una única paraula, que van rebre els seus seguidors a Egipte i als Estats Units: “Arrestat”. Al cap de 24 hores havia aconseguit sortir de presó.

En el cas de Buck només calia una paraula per enviar un missatge urgent. Com es pot concentrar coneixement en només 140 caràcters? Crec que la brevetat inspira creativitat. Per exemple, la teva llibreta està plena de línies, és un gran espai. Molta gent no sabia què escriure-hi, és una mica difícil perquè és massa gran. És més fàcil afrontar-se a una tela petita que a una de gran, d’alguna manera t’obliga a centrar-te més en el moment actual, en el temps real. Sempre hem pensat que el coneixement és una cosa molt ben pensada, informació molt estructurada. Però no és així. Acumulem petits detalls per construir el coneixement. No té per què estar necessària-

<<

aumenta a tu alrededor puedes adivinar que va a pasar algo”, contaba en su Twitter. Al cabo de unos minutos, numerosos agentes de policía (con bigote) le rodearon y le arrestaron. Antes de que los agentes le confiscaran el teléfono, Jack actualizó su Twitter con una sola palabra, que fue recibida por todos sus seguidores en Egipto y Estados Unidos: “Arrestado”. En 24 horas había conseguido salir de la cárcel.

En el caso de Buck bastaba una palabra para lanzar un mensaje urgente, pero ¿cómo puede una persona concentrar conocimiento en sólo 140 caracteres? Creo que la brevedad inspira creatividad. Por ejemplo, tu cuaderno está lleno de líneas, es un gran espacio. Mucha gente no sabrá lo que escribir ahí, es un poco difícil porque el espacio es demasiado grande. Es más fácil aproximarse a un lienzo pequeño que a uno grande, de algún modo te obliga a enfocarte más en el momento actual, en el tiempo real. Siempre hemos pensado en

<<

with a single word ‘Arrested’. Within 24 hours he had managed to get out of prison.

In Buck’s case, one word was enough to send an urgent message, but how can anyone condense knowledge into just 140 characters? I think that brevity inspires creativity. For example, your notebook is full of lines. It’s a large space. Many people wouldn’t know what to write there. It’s a bit difficult because the space is too big. It’s easier to approach a small canvas than a big one. Somehow it forces you to focus more on the present, in real-time. We have always thought of knowledge as something incredibly well-thought out, as highly structured information. But it’s not like that; we amass small details to build knowledge. It doesn’t necessarily need to be condensed into 140 characters, but if we take a certain number of Twitter updates, you can call it knowledge. You could even call it wisdom.

“Twitter permet a organitzacions enormes que ningú no entén posar-se al nivell dels clients”

“Twitter permite a organizaciones enormes que nadie entiende ponerse al nivel de los clientes”

“Twitter allows huge organisations which people can’t understand to get on a level with their customers”

Those 140 characters can serve to build knowledge, but can also raise awareness of ideas, projects, initiatives and above all, brands.

The most interesting thing I’ve seen on this subject is that companies these days offer much more information. They are in direct contact with their customers. They chat with them via Twitter. I think it’s fascinating as it allows huge organisations which people don’t like or understand, such as Telefónica, (a Spanish telecommunications corp), to come down to our level, to the level of its customers. It makes that type of company more accessible, and if they keep it up, more socially responsible as they offer a constant stream of information in the public domain.

But not all businesses act like that. The risk of a tool like Twitter lies in getting lost in the noise: the difference between a conversation between Telefónica and its customers and spam isn’t a very big

>>

<<

ment condensat en 140 caràcters, però si agafes un nombre concret d'actualitzacions de Twitter, les pots interpretar com a coneixement. Fins i tot pots interpretar-les com a saviesa.

Aquests 140 caràcters poden servir per construir coneixement, però també per donar a conèixer idees, projectes, iniciatives i, sobretot, marques comercials. El més interessant que he vist en aquest sentit és que ara les empreses ofereixen molta més informació. Estan connectant directament amb els seus clients, hi parlen a través de Twitter. Crec que és fascinant, perquè permet a organitzacions enormes que no agraden o que ningú no entén, com ara Telefònica, posar-se al nostre nivell, al nivell dels clients. I això fa que aquestes empreses siguin més accessibles, i en la mesura en què segueixin fent-ho, més responsables a escala social, perquè ofereixen informació de manera constant i pública.

<<

el conocimiento como en algo increíblemente bien pensado, como información muy estructurada. Pero no es así, amasamos pequeños detalles para construir el conocimiento. No tiene por qué estar necesariamente condensado en 140 caracteres, pero si tomas un número determinado de actualizaciones de Twitter, puedes interpretarlo como conocimiento. Puedes interpretarlo incluso como sabiduría.

Esos 140 caracteres pueden servir para construir conocimiento, pero también para dar a conocer ideas, proyectos, iniciativas y, sobre todo, marcas comerciales. Lo más interesante que he visto al respecto es que las empresas ofrecen ahora mucha más información. Están conectando directamente con sus clientes, conversan con ellos a través de Twitter. Creo que es fascinante porque permite a organizaciones enormes que no gustan a la gente o que nadie entiende, como Telefónica, ponerse a nuestro nivel, al nivel de sus clientes.

<<

one... It's true but perhaps the most interesting thing about Twitter is that it's totally defined by the recipient. It's me who decides whether to subscribe to an account or not, good or bad. If a user ceases to be useful to me I leave them. The user is the one who really turns the tool on and off. Spam is a pain, because you have a series of unwanted people subscribing to your account, but that doesn't damage the experience. Having said that, we are conscious of the problems spam causes; if we find either a business or an individual who commits abuse or hassles people, we contact them.

Però no totes les empreses actuen així i el risc d'una eina com Twitter rau en el soroll: no hi ha gaire diferència entre una conversa de Telefònica i els seus clients i l'spam... És veritat, però potser el més interessant de Twitter és que està totalment controlat pel receptor. Jo sóc qui decideixo subscriure'm a un compte, sigui dolent o no. I si un usuari ja no m'és útil, el deixo. És l'usuari qui realment encén i apaga l'eina. L'*spam* és molest, perquè tens una sèrie de persones no desitjades subscrites al teu compte, però no va en detriment de l'experiència. Un cop dit això, som conscients de les molèsties que ocasiona l'*spam*, i si trobem no ja una empresa sinó un simple compte que comet abusos o molesta la gent, ens hi posem en contacte.

Michel Bauwens, creador de la P2P Foundation, sosté que traslladar a la nostra societat la filosofia del *peer-to-peer* en què es basen les

Esto hace a este tipo de empresas más accesibles y, en la medida que continúen con esta práctica, más responsables a nivel social, porque ofrecen información de forma constante y de un modo público.

Pero no todas las empresas se comportan así, y el riesgo de una herramienta como Twitter reside en el ruido: la distancia que separa una conversación entre Telefónica y sus clientes y el spam no es muy grande... Es cierto, pero quizás lo más interesante de Twitter es que está totalmente controlado por el receptor. Soy yo quien elijo suscribirme a una cuenta, mala o no. Si un usuario deja de serme útil, lo dejo. Es el usuario quien realmente enciende y apaga la herramienta. El *spam* es molesto, porque tienes a una serie de personas no deseadas suscritas en tu cuenta, pero no va en detrimento de la experiencia. Una vez dicho esto, somos conscientes de las molestias que causa el *spam*: si encontramos no ya una empresa sino una

Michel Bauwens, creator of the P2P Foundation, states that transferring the peer-to-peer philosophy on which the well-known file-sharing sites are based to our society is one of the few ways to assure social equality in conversation. Did you think of those kinds of things when you were developing the tool? No, I only thought about the use that I wanted it to have. To me that's the important thing as you can't anticipate how people will use the technology, which is why I believe it's best to leave it open. I had a particular use in mind. I wanted to be in contact with my friends as much as possible. I wanted to know where they were and what they were doing. People interpret the question we ask them, ("What are you doing?") in many different ways, which is great. I also wanted robots to be able to use the system. For example, in Twitter there's a plant with a water sensor and when it gets dry it asks it's carer to water

“Sabíem que era un concepte amb un gran potencial”

famoses xarxes d'intercanvi d'arxius és una de les poques maneres de garantir la igualtat de la conversa social. Vas plantejar-te aquest tipus de qüestions a l'hora de construir Twitter? No, només vaig pensar en l'ús que volia que tingués. Per a mi, això és el més important, perquè no pots preveure com la gent utilitzarà la tecnologia, així que crec que és bo deixar-la oberta. Jo havia pensat un ús en concret: volia estar en contacte amb els meus amics tant temps com fos possible. Volia saber on eren i què feien. La gent interpreta la pregunta que els fem (Què estàs fent?) de maneres molt diferents, cosa que és genial. També volia que el sistema pogués ser utilitzat per robots. Per exemple, a Twitter hi ha una planta amb un sensor d'aigua, i quan està seca li demana a qui en té cura que la regui. Em fascinen aquest tipus de coses: sensors que converteixen el món en un lloc més accessible.

simple cuenta que comete abusos o molesta a la gente, contactamos con ellos.

Michel Bauwens, creador de la P2P Foundation, assegura que traslladar la filosofia peer-to-peer en la que se basan las famosas redes de intercambio de archivos a nuestra sociedad es una de las pocas maneras de asegurar la igualdad en la conversación social. ¿Pensaste en este tipo de cosas a la hora de construir la herramienta? No, solamente pensé en el uso que quería que tuviera. Para mí, esto es lo importante, porque no puedes anticipar de qué manera la gente usará la tecnología, por lo que creo que es bueno dejarla abierta. Yo tenía pensado un uso en particular. Quería estar en contacto con mis amigos la mayor cantidad de tiempo posible. Quería saber dónde estaban y qué hacían. Las personas interpretan la pregunta que les hacemos (¿Qué estás haciendo?) de maneras muy distintas, lo cual es genial. También quería que el sistema

it. That kind of thing fascinates me, sensors which make the world a more accessible place.

The figures for the use of Twitter are amazing; every month beats the previous one in terms of growth, it's the brand with the biggest presence in social networking. Aren't you worried about the speed that it's all happening at? We realised from the beginning that the concept had great potential. We could tell that something was going to happen. But we didn't know that it would happen so quickly. That's the surprising part: the immediacy with which the service became useful to millions of people. It's a little frightening, but it's also extremely exciting. Nothing seems as fascinating to me as having all these people ready to interact in such an immediate way, worldwide. ■

“Siempre supimos que el concepto tenía un gran potencial”

“We realised from the beginning that the concept had great potential”

Les xifres sobre l'ús de Twitter són espectaculars: cada mes supera l'anterior amb escreix. És la marca amb més presència a les xarxes socials. No et fa por que tot això vagi tan ràpid? Sempre vam saber que era un concepte amb un gran potencial. Intuíem que passaria alguna cosa, però no que seria tan de pressa. Aquesta és la part sorprenent: la immediatesa amb què el servei va començar a ser útil per a milions de persones. Fa una mica de por, però al mateix temps és extremament apassionant. No se m'acut res més fascinant que tenir tota aquesta gent disposada a interaccionar d'una manera tan immediata per tot el món. ■

podiera ser usado por robots. Por ejemplo, en Twitter existe una planta con un sensor de agua, y cuando está seca le pide a su cuidador que la riegue. Este tipo de cosas me fascinan, sensores que convierten el mundo en un lugar más accesible.

Las cifras sobre el uso de Twitter son espectaculares: cada mes supera al anterior con creces, es la marca con mayor presencia en redes sociales. ¿No te da miedo que todo vaya tan rápido? Siempre supimos que el concepto tenía un gran potencial. Podíamos sentir que algo iba a suceder, pero no sabíamos que pasaría de una forma tan rápida. Esa es la parte sorprendente: la inmediatez con la que el servicio empezó a ser útil para millones de personas. Da un poco de miedo, pero al mismo tiempo es extrema mente apasionante. No se me ocurre nada más fascinante que el hecho de tener a toda esa gente dispuesta a interactuar de un modo tan inmediato por todo el mundo. ■

Jack Dorsey on Twitter twitter.com/jack

Monograph about Twitter in The Daily Telegraph
www.telegraph.co.uk/technology/twitter/

Microblogging microblogging.com/

Quantcast: Statistics on Twitter users' profiles
www.quantcast.com/twitter.com#demographics

Tweteerland, Twitter applications
tweeterland.com/twitter-applications/

Nothing to kill or die for

Eric Hauck

Eric Hauck és periodista, director de comunicació de la UOC i director de *Walk In*. Reporter als Balcans i al Pròxim Orient des del 1989, s'ha especialitzat en la comunicació de grans esdeveniments culturals i esportius.

erichauck.blogspot.com
ehauck@uoc.edu

Eric Hauck es periodista, director de comunicación de la UOC y director de *Walk In*. Reportero en los Balcanes y en Oriente Medio desde 1989, se ha especializado en la comunicación de grandes acontecimientos culturales y deportivos.

Eric Hauck is a journalist, Communications Director of the UOC and Editor-in-Chief of *Walk In*. A reporter in the Balkans and the Middle East since 1989, he is a specialist in the communication needs of large cultural and sports events.

Res per què matar o morir

Encara desorientats per l'ona expansiva de les explosions i palpant-nos el cos buscant vidres incrustats a la roba i la pell, sortim de sota la taula de billar que ens parapeta al nostre improvisat refugi i enfilem cap a la Presidència per rebre el comunicat de guerra del dia. Abans de sortir d'aquest antic cafè sarajevià, junt a les vies del tramvia de la Marsala Tita, encara tenim temps d'encarar-nos amb un jove milicià espantat que no acaba d'entendre que a un refugi amb civils no es pot entrar

>>

Nada por lo que matar o morir

Todavía desorientados por la onda expansiva de las explosiones y mientras nos palpamos el cuerpo en busca de cristales incrustados en la ropa y en la piel, salimos de debajo de la mesa de billar que nos parapeta en nuestro improvisado refugio y nos dirigimos hacia la Presidencia para conocer el comunicado de guerra del día. Antes de salir de este antiguo café de Sarajevo, junto a las vías del tranvía de Marsala Tita, todavía tenemos tiempo para encararnos a un joven miliciano asusta-

do que no acaba de entender que a un refugio que alberga a civiles no se puede entrar armado con un kalashnikov porque, si llega el enemigo, puede masacrarnos a todos.

Pocos periodistas extranjeros se han atrevido a permanecer en la capital de Bosnia a la espera del encarnizado asalto final de los asesinos comandados por Karadzic y Mladic. Después de sortear con un coche destartado y cosido a balazos medio kilómetro de calles expuestas a francotiradores, metralla afilada, barreras antitanques y resignadas colas para comprar el pan, llegamos al edificio de la presidencia, donde al pie de la escalera nos

>>

Still disorientated by the shockwave from the explosions, and running our hands over our bodies in search of shards of glass that might have embedded themselves in our clothes and skin, we emerge into our impromptu shelter from below the billiard table which has provided us with cover, and set off for the Presidency building to receive the daily war communiqué. Before we leave this old café in Sarajevo, located by the tramlines in Marsala Tita road, we still manage to come face to face with a scared young militiaman

who doesn't seem to have grasped the fact that you can't just barge into a civilian shelter armed with a Kalashnikov, because if the enemy comes in, they could wipe us all out in one fell swoop.

Few foreign journalists have dared to stay in the Bosnian capital waiting for the final bloody assault by the murderers under Karadzic and Mladic's command. After negotiating a battered, bullet-riddled car, half a mile of streets under sniper fire, jagged shards of shrapnel, anti-tank barriers and people standing resignedly in bread queues, we reach the Presidency building where

>>

<<

armat amb un kalàixnikov, perquè si arriba l'enemic ens pot massacrar a tots.

Pocs periodistes forasters han gosat quedar-se a la capital de Bòsnia esperant l'acarnissat assalt final dels assassins comandats per Karadzic i Mladic. Després de sortejar amb el cotxe atrotinat i cosit a trets mig quilòmetre de carrers exposats a franc-tiradors, metralla afilada, barreres antitanques i resignades cues del pa, arribem a l'edifici de la presidència, on a peu d'escala ens espera Senada Kreso, assessora d'Izetbegovic: "Sisplau, no marxeu de la ciutat, amb el vostre testimoni aconseguireu salvar-nos".

L'assalt es va produir aquella nit. L'incipient exèrcit bosnià va resistir casa per casa. Les dues parabòliques dels periodistes no van deixar d'emetre cròniques i imatges. El món va serrar les dents, avergonyit, indiferent o indignat. Sarajevo no va caure a mans de genocides.

Era maig de 1992, el món descobria la crua realitat de la postguerra freda i encara no podia imaginar que els estrategs de la geopolítica internacional s'estaven inventant nous enemics i noves formes d'amenaça, la guerra global contra el terror, per mantenir una de les indústries més lucratives i destructores:

<<

espera Senada Kreso, asesora de Izetbegovic: "Por favor, no os vayáis de la ciudad, con vuestro testimonio conseguiréis salvarnos".

El asalto se produjo aquella noche. El incipiente ejército bosnio resistió casa por casa. Las dos parabólicas de los periodistas no dejaron de emitir crónicas e imágenes. El mundo apretó los dientes, avergonzado, indiferente o indignado. Sarajevo no cayó en manos de genocidas.

Era mayo de 1992, el mundo descubría la cruda realidad de la posguerra fría y todavía no podía imaginar que los estrategas de la geopolítica internacional se estaban inven-

<<

Izetbegovic's advisor Senada Kreso is waiting for us at the foot of the steps: "Please, don't leave the city, you'll be able to save us with your eye-witness accounts".

The attack took place that night. The fledgling Bosnian army put up resistance, fighting from house to house. The two satellite dishes used by the journalists, broadcast non-stop reports and pictures. The world gritted its teeth, ashamed, indifferent or outraged. Sarajevo didn't fall into the hands of mass murderers.

It was May 1992 and the world was beginning to discover the harsh, post-cold

war reality and could not yet imagine that the world's geopolitical strategists were thinking up new enemies and threats – the global war on terror – in order to shore up the arms industry, which is one of the most lucrative and destructive in the world. Every year it siphons 1.3 trillion dollars, or, put another way, 2.5% of the world's GDP, from the pockets of the developing countries to the warlords. A trade that causes almost 400,000 violent deaths every year, not counting the material destruction and moral and economic impact of millions of

la de l'armament, que mou 1,3 bilions de dòlars, és a dir, el 2,5% del PIB mundial o 200 dòlars per cada un dels habitants del planeta, de les butxaques dels països en desenvolupament a les dels senyors de la guerra. Un negoci que causa gairebé 400.000 morts violentes l'any, sense comptar la destrucció material i la càrrega moral i econòmica de milions de ferits, mutilats, desapareguts, empresonats, torturats i desplaçats.

Cada dia, milers de reporters, la majoria anònims i armats només amb la càmera, el mòbil i l'ordinador, campen pels fronts d'una vintena de conflictes oblidats per

tando nuevos enemigos y nuevas formas de amenaza, la guerra global contra el terror, para mantener una de las industrias más lucrativas y destructoras: la del armamento, que mueve 1,3 billones de dólares, es decir, el 2,5% del PIB mundial o 200 dólares por cada habitante del planeta, de los bolsillos de los países en desarrollo a los de los señores de la guerra. Un negocio que causa casi 400.000 muertes violentas al año, sin contar la destrucción material y la carga moral y económica que suponen los millones de heridos, mutilados, desaparecidos, encarcelados, torturados y desplazados.

wounded, disabled, missing, tortured and displaced people.

Every day, thousands of reporters, most of them anonymous and armed only with a camera, mobile phone and laptop, camp out on the frontiers of some 20 forgotten conflicts to permeate our consciousness with the cries and eye-witness accounts of the victims of this trade. However, their voice is getting fainter. Not even the Internet, bowdlerised by the sound of unreliable accounts, censorship, a surfeit of leisure and unequal access, can provide a platform for the reporters on the front line whom the media reject,

impregnar les nostres consciències dels crits i testimonis de les víctimes d'aquest negoci. Però la seva veu es va apagant. Ni tan sols la xarxa, mutilada pel soroll de testimonis poc fiables, la censura, la sobreoferta d'oci i una accessibilitat desigual, aconseguix fer d'altaveu als reporters de trinxera que els mitjans tradicionals rebutgen, empesos per les corporacions (són testimonis incòmodes), adduint problemes de pressupost o desinterès mediàtic. Això no vol dir que els Cheney i companyia s'oposin a la presència de diaris, ràdios i televisions als conflictes que apadriren, perquè necessiten publicitar els seus

Cada día, miles de reporteros, anónimos en su mayoría y armados únicamente con la cámara, el móvil y el ordenador, campan por los frentes de una veintena de conflictos olvidados para impregnar nuestra conciencia de los gritos y los testimonios de las víctimas de ese negocio. Pero su voz se va apagando. Ni siquiera la red, mutilada por el ruido de testigos poco fiables, la censura, el exceso de oferta en materia de ocio y una accesibilidad desigual, logra erigirse en altavoz de los reporteros de trincheras a los que los medios tradicionales rechazan, empujados por las corporaciones (son testigos incómodos),

spurred on by the major corporations (they bear inconvenient witness), citing budgetary problems or media disinterest. This doesn't mean that the Cheney's and company are opposed to the presence of newspapers and radio and television channels in the conflicts they support. After all, they need to advertise their products in the name of democracy and the defence of freedom. This is why they have reinvented war correspondents as being "embedded" with the troops that are fighting the axis of evil, and have teleported hordes of journalists to the selected battle fronts. Their own media organisations no

productes en nom de la democràcia i la defensa de les llibertats. Per això s'han reinventat els corresponsals de guerra "empotrats" a les forces que lluiten contra l'eix del mal, i han arribat a teletransportar tropes de periodistes als fronts seleccionats de guerra que, a falta de cobertura dels seus propis mitjans i obligats per la seguretat, troben en aquesta via l'única manera d'obtenir el seu minut de glòria bèl·lica al costat dels Dan Rather, Christiane Amanpour o Peter Arnett.

¿Quina esperança els queda als reporters de casta, als Martin Bell, Robert Fisk, el dibuixant Joe Sacco; o la generació de

>>

alegando problemas de presupuesto o desinterés mediático. Eso no quiere decir que los Cheney y compañía se opongan a la presencia de periódicos, radios y televisiones en los conflictos que apadriñan, porque necesitan publicitar sus productos en nombre de la democracia y la defensa de las libertades. Por eso se han reinventado a los correspondientes de guerra "empotrados" en las fuerzas que luchan contra el eje del mal, y han llegado a teletransportar a tropas de periodistas a los frentes de guerra seleccionados que, a falta de cobertura de sus propios medios y obligados por motivos de seguridad, encuentran

longer provide the necessary protection or safety guarantees and this is now the only way they can enjoy their moment of military glory alongside Dan Rather, Christiane Amanpour and Peter Arnett.

What hope is there that the journalistic thoroughbreds – the Martin Bells, the Robert Fisks, cartoonists like Joe Sacco; or the Bosnian generation, Santi Lyon, Maggie O'Keane, Jean Hatzfeld, Enric Martí, Ramón Lobo and Gervasio Sánchez among others – will avoid being silenced by the corporations, or swallowed up by the Internet? Who will protect them so that they can

aquí la única manera de conseguir su minuto de gloria bélica al lado de los Dan Rather, Christiane Amanpour o Peter Arnett.

¿Qué esperanza les queda a los reporteros de casta, a los Martin Bell, Robert Fisk, al dibujante Joe Sacco; o a la generación de Bosnia, Santi Lyon, Maggie O'Keane, Jean Hatzfeld, Enric Martí, Ramón Lobo y Gervasio Sánchez, entre otros, para evitar que las corporaciones los silencien o la red

>>

spend months on the front line with the victims, or years reconnoitring the territory and risking their lives in order to condemn the macabre business of war, as Ryszard Kapuscinski, Michael Herr and Anna Politkovskaya did? This year alone, 33 journalists have died on the war fronts; 60 died in 2008, according to Reporters Without Borders. None of them earned 25 million euros a year, like Fernando Alonso will earn to risk crashing a Ferrari into a concrete barrier. Up to 260 reporters, bloggers and cyber-dissidents have been persecuted, imprisoned, tortured and had their equipment seized. This is the case

>>

<<

Bòsnia, Santi Lyon, Maggie O'Keane, Jean Hatzfeld, Enric Martí, Ramón Lobo i Gervasio Sánchez, entre d'altres, per evitar ser silenciats per les corporacions o engolits per la xarxa? ¿Qui els cobrirà perquè puguin passar mesos als fronts amb les víctimes, anys reconeixent el terreny o jugant-se la vida per denunciar el macabre negoci dels conflictes com havien fet Ryszard Kapuscinski, Michael Herr o Anna Politkovskaya? Només aquest any, 33 periodistes han mort als fronts de guerra; 60 el 2008, segons Reporters sense Fronteres. Cap d'ells cobrava 25 milions d'euros l'any

<<

los devore? ¿Quién los cubrirá para que puedan pasar meses en el frente con las víctimas, años reconociendo el terreno o jugándose la vida para denunciar el macabro negocio de los conflictos tal y como habían hecho Ryszard Kapuscinski, Michael Herr o Anna Politkovskaya? Sólo este año, 33 periodistas han muerto en los frentes de guerra; 60 en 2008, según Reporteros sin Fronteras. Ninguno de ellos cobraba 25 millones de euros al año, como recibirá Fernando Alonso por el peligro de empotrarse contra un muro de hormigón con un Ferrari. Muchos más, hasta 260 reporteros, blogueros y ciberdisi-

<<

of the Sudanese Al-Jazeera journalist Sami Al-Haj, who was released without charge from the hell of Guantanamo after being held in a cage for six years.

In the last 20 years, since the fall of the Berlin Wall and the establishment of the new order of the war against global terror, nine Spanish journalists have lost their lives carrying out their duties in battle zones: Juantxu Rodríguez (in Panama), Jordi Pujol i Puente (Bosnia and Herzegovina), Luis Valtueña (Rwanda), Miguel Gil (Sierra Leone), Julio Fuentes (Afghanistan), Julio Anguita Parrado and José Couso (Iraq),

com els que rebrà Fernando Alonso pel perill d'estimar-se contra un mur de formigó amb un Ferrari. Molts més, fins a 260 reporters, bloguistes i ciberdissidents, han estat perseguits, embargats, empresonats i torturats, com el periodista sudanès d'Al-Jazeera Sami Al-Haj, alliberat sense càrrecs de l'infern de Guantánamo després de sis anys de detenció en una gàbia.

En els darrers vint anys, des de la caiguda del Mur de Berlín i l'establiment del nou ordre de la guerra contra el terror global, han perdut la vida exercint el seu ofici en zones de conflicte nou periodistes espanyols:

dentés, han sido perseguidos, embargados, encarcelados y torturados, como el periodista sudanés de Al Yazira Sami Al-Haj, que tras seis años de detención en una jaula ha sido puesto en libertad sin cargos del infierno de Guantánamo.

En los últimos veinte años, desde la caída del Muro de Berlín y la aparición del nuevo orden de la guerra contra el terror global, nueve periodistas españoles han perdido la vida ejerciendo su oficio en zonas de conflicto: Juantxu Rodríguez (en Panamá), Jordi Pujol i Puente (Bosnia y Herzegovina), Luis Valtueña (Ruanda), Miguel Gil (Sierra

Ricardo Ortega (Haiti) and Christian Poveda (El Salvador). Those of us who worked alongside them in the trenches and shelters, were luckier or didn't have the courage to continue observing injustices and broadcasting them into the void, still share John Lennon's dream and would have liked nothing more than to put away our pencils and hang up our cameras, happy in the knowledge that there is nothing to kill or die for in this world. ■

Juantxu Rodríguez (a Panamá), Jordi Pujol i Puente (Bòsnia i Hercegovina), Luis Valtueña (Ruanda), Miguel Gil (Sierra Leone), Julio Fuentes (Afganistan), Julio Anguita Parrado i José Couso (Iraq), Ricardo Ortega (Haití) i Christian Poveda (El Salvador). Els que els vam acompanyar a les trinxeres i refugis, vam tenir més fortuna o no vam tenir el valor de seguir observant injustícies i transmetent-les al buit, seguim compartint el somni de John Lennon i ens hauria agradat poder penjar el llapis i la càmera, feliços perquè ja no existeix al món cap motiu per què matar o deixar-s'hi la pell. ■

Leone), Julio Fuentes (Afganistán), Julio Anguita Parrado y José Couso (Iraq), Ricardo Ortega (Haití) y Christian Poveda (El Salvador). Quienes los acompañamos en las trincheras y refugios, tuvimos más fortuna o no tuvimos el valor de seguir observando injusticias y transmitiéndolas al vacío, seguimos compartiendo el sueño de John Lennon, y nos habría gustado poder colgar el lápiz y la cámara, felices porque ya no existen en el mundo motivos por los que matar o dejarse la piel. ■

Reporters Sans Frontières (RSF)

www.rsf.org

Federación Internacional de Periodistas

www.ifj.org

The essential site for journalists

www.journalism.co.uk

Nanoblogging. Los usos de las nuevas plataformas de comunicación en la red

Marc Cortés
Editorial UOC. TIC Zero

Després dels blogs han nascut els nanoblogs, espais de comunicació a la xarxa on es poden condensar els missatges en 140 caràcters. El nanoblogging ha generat oportunitats de comunicació tant en el terreny personal com en el professional. En l'àmbit individual, permet traslladar a la xarxa relacions entre amics, coneguts o familiars. En l'àmbit professional, les petites i mitjanes empreses poden utilitzar-lo com a espai de difusió de la seva activitat, i les mitjanes i grans, habilitar-lo com a eina per establir vies de diàleg segmentades. Aquest llibre vol ser una guia per entendre què és i com funciona el nanoblogging. ■

Tras los blogs han nacido los nanoblogs, espacios de comunicación en la red donde condensar los mensajes en 140 caracteres. El nanoblogging ha generado oportunidades de comunicación tanto en lo personal como en lo profesional. A nivel individual, permite trasladar a la red relaciones entre amigos, conocidos o familiares. A nivel profesional, las pequeñas y medianas empresas pueden utilizarlo como espacio de difusión de su actividad, y las medianas y grandes, habilitarlo como herramienta para establecer vías de diálogo segmentadas. Este libro quiere ser una guía para entender qué es y cómo funciona el nanoblogging. ■

In the wake of blogs, nanoblogs have emerged as venues of online communication where messages are condensed into 140 characters. Nanoblogging has generated opportunities for both personal and professional communication. Individually, they allow relationships with friends, acquaintances and family members to be shifted to the web. Professionally, small and medium-sized companies can use them to spread the word about their activities, while medium to large companies can set up nanoblogs as a tool to develop segmented channels of dialogue. This book aims to be a guide to help readers understand what nanoblogging is and how it works. ■

Integració de mercats

Ramon Ribera Fumaz
(coordinador)
Editorial UOC

La integració de mercats és un dels trets més visibles dels processos de globalització i de reestructuració econòmica i política que han tingut lloc en les darreres dècades. Molts dels productes que consumim ja no es produeixen i dirigeixen cap a un mercat local, sinó que es fan pensant en un mercat internacional. Els processos d'integració són complexos i involucren diferents actors –empreses, treballadors, consumidors i estats– i diferents dimensions, no tan sols les estrictament econòmiques sinó que també històriques, institucionals, tecnològiques, culturals i polítiques. La combinació de tot això configura una integració de mercats desigual i diferents guanyadors i perdedors. ■

La integración de mercados es uno de los rasgos más visibles de los procesos de globalización y de reestructuración económica y política de las últimas décadas. Muchos de los productos que consumimos ya no se producen y dirigen hacia un mercado local, sino que se fabrican pensando en un mercado internacional. Los procesos de integración son complejos, y en ellos intervienen diferentes actores –empresas, trabajadores, consumidores y estados– y diferentes dimensiones, además de las estrictamente económicas: históricas, institucionales, tecnológicas, culturales y políticas. La suma de todo ello conforma una integración de mercados desigual y propicia que haya distintos ganadores y perdedores. ■

Market integration is one of the most visible features of the processes of globalisation and economic and political restructuring underway in the past few decades. Many of the products we consume are no longer produced and targeted at a local market; rather they are made with an international market in mind. Integration processes are complex and involve a range of actors – companies, workers, consumers and states – and dimensions, not just strictly economic but also historical, institutional, technological, cultural and political. All of this together shapes unequal market integration with different winners and losers. ■

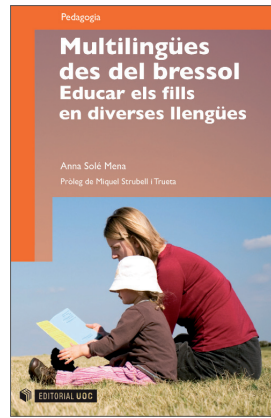

**Relaciones públicas.
Conceptos, práctica
y crítica**
Jacquie L'Etang
Editorial UOC. UOC Press

Fins ara no existia un llibre sobre les relacions públiques que oferís perspectives diferents i més àmplies que el mer enfocament organitzatiu, com si les relacions públiques no poguessin existir més enllà de la direcció i la gestió de les organitzacions. Les relacions públiques són alguna cosa més que un conjunt de tècniques al servei del màrqueting, i constitueixen una disciplina prou sòlida per servir no tan sols a empreses, corporacions o estats, sinó també a estructures socials més àmplies. Jacquie L'Etang cobreix aquest buit i ens ofereix amb aquest llibre el primer manual de relacions públiques basat en el pensament crític. ■

Hasta ahora no existía un libro sobre las relaciones públicas que ofreciera diferentes y más amplias perspectivas que el mero enfoque organizativo, como si las relaciones públicas no pudiesen existir más allá de la dirección y la gestión de las organizaciones. Las relaciones públicas son algo más que un conjunto de técnicas al servicio del marketing, y constituyen una disciplina suficientemente sólida para servir no sólo a empresas, corporaciones o Estados, sino también a estructuras sociales más amplias. Jacquie L'Etang cubre este vacío y nos ofrece con este libro el primer manual de relaciones públicas basado en el pensamiento crítico. ■

Until now there was no book on public relations that offered different and broader perspectives than the merely organisational approach, as if public relations could not extend beyond the leadership and management of organisations. Public relations is much more than a set of techniques used in marketing; it is a sufficiently solid discipline to serve not only companies, corporations and states but also broader social structures. Jacquie L'Etang fills this void and offers the first public relations handbook based on critical thinking. ■

**Multilingües des del
bressol. Educar els fills
en diverses llengües**
Anna Solé Mena
Editorial UOC

El multilingüisme és un fet en la vida quotidiana de moltes famílies. La mobilitat humana característica dels nostres temps fa que cada vegada hi hagi més parelles lingüísticament mixtes que, a més, viuen en contextos en què la vida i les relacions socials més corrents tenen lloc en una altra llengua o en més d'una. Malauradament, aquestes parelles no solen trobar les orientacions que necessiten per a l'educació lingüística dels seus fills. Anna Solé, mare d'infants educats en el multilingüisme, ajuda a resoldre aquest tipus de dubtes. En aquest llibre ens ofereix una síntesi dels criteris i recomanacions de les recerques sobre l'educació multilingüe, així com estudis de casos que ens mostren els resultats obtinguts per unes famílies determinades. ■

El multilingüismo es un hecho en la vida cotidiana de muchas familias. La movilidad humana característica de nuestra época provoca que cada vez sea mayor el número de parejas lingüísticamente mixtas que, además, viven en contextos en los que la vida y las relaciones sociales más corrientes se producen en otra lengua o en más de una. Por desgracia, estas parejas no suelen encontrar las orientaciones necesarias para la educación lingüística de sus hijos. Anna Solé, madre de niños educados en el multilingüismo, ayuda a resolver este tipo de dudas. En este libro nos ofrece una síntesis de los criterios y recomendaciones de las investigaciones sobre educación multilingüe, así como una serie de estudios de casos en los que vemos los resultados obtenidos por unas familias concretas. ■

In many families, multilingualism is a fixture of everyday life. Today's human mobility means that there is an increasing number of linguistically mixed couples who also live in a milieu in which their life and most common social interactions take place in another language or in more than one language. Unfortunately, these couples tend to be unable to find the guidelines they need for their children's linguistic education. Anna Solé, a mother of children raised multilingually, helps to resolve these questions. In this book, she offers a summary of the criteria and recommendations from studies on multilingual upbringing, as well as a series of case studies that show us the results in certain families. ■

L'estudi sociocultural d'internet, les tecnologies digitals i els nous mitjans són el centre d'atenció de Medi@cciones. Un col·lectiu interdisciplinari de professors i investigadors de la UOC relacionats amb l'antropologia, la sociologia, la comunicació i la cultura, entre d'altres, fan a través d'aquest blog un enfocament heterogeni de les seves diferents trajectòries, amb l'etnografia com a metodologia comuna i una mateixa recerca teòrica sobre la imbricació de les tecnologies digitals en la vida quotidiana. ■

Ricard Espelt és regidor de Noves Tecnologies i Promoció Econòmica i Comunicació de l'Ajuntament de Copons, un petit municipi de la comarca catalana de l'Anoia. És també l'impulsor del projecte Copons 2.0, una iniciativa que proposa una nova manera d'entendre i fer política, ja que acostava la ciutadania a l'Administració del municipi per mitjà de les xarxes socials. Espelt, que va participar en l'últim congrés IDP (Internet Dret i Política) organitzat per la UOC, sosté que "la xarxa crea un nou espai polític i reinventa la democràcia". Des del seu blog, reflexiona sobre la política 2.0 des d'una perspectiva local i de democràcia horitzontal. ■

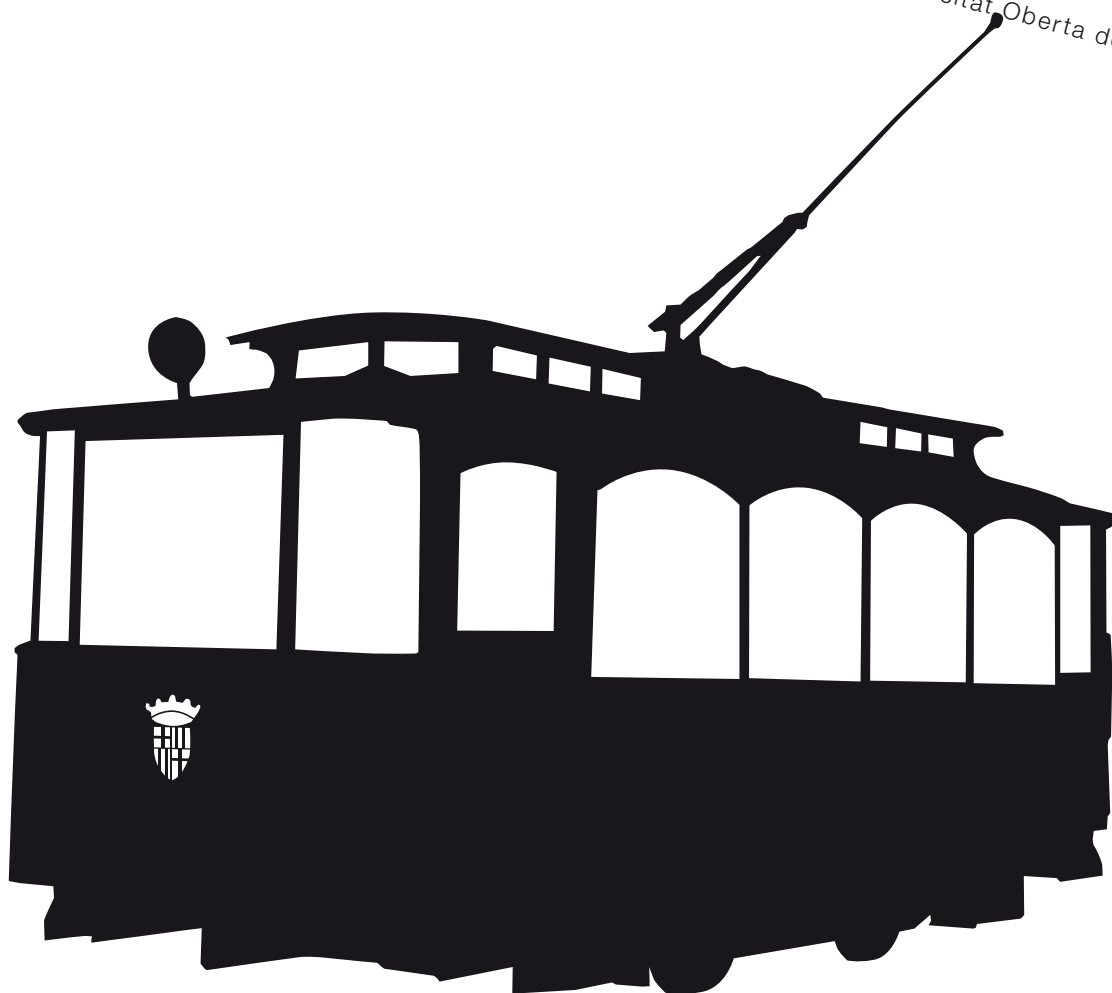
El estudio sociocultural de internet, las tecnologías digitales y los nuevos medios son el centro de atención de Medi@cciones. Un colectivo interdisciplinar de profesores e investigadores de la UOC relacionados con la antropología, la sociología, la comunicación y la cultura, entre otros ámbitos, plantea a través de este blog un enfoque heterogéneo de sus diferentes trayectorias con la etnografía como metodología común y una misma investigación teórica sobre la imbricación de las tecnologías digitales en su vida cotidiana. ■

Ricard Espelt es concejal de Nuevas Tecnologías y Promoción Económica y Comunicación del Ayuntamiento de Copons, un pequeño municipio de la comarca catalana del Anoia. También es el impulsor del proyecto Copons 2.0, una iniciativa que propone una nueva manera de entender y hacer política, por cuanto acerca a la ciudadanía a la Administración municipal por medio de las redes sociales. Espelt, que participó en el último congreso IDP (Internet Derecho y Política), organizado por la UOC, sostiene que "la red crea un nuevo espacio político y reinventa la democracia". Desde su blog reflexiona sobre la política 2.0 a partir de una perspectiva local y de democracia horizontal. ■

The socio-cultural study of the Internet, digital technologies and the new media is the focal point of Medi@cciones. Through this blog, an interdisciplinary group of UOC professors and researchers linked to the fields of anthropology, sociology, communication and culture use a heterogeneous approach from their different fields, with ethnography as their shared methodology and the same theoretical inquiry into digital technologies' encroachment in everyday life. ■

Ricard Espelt is the Councillor for New Technologies and Economic and Communication Promotion of the Municipality of Copons, a small village in the Catalan county of L'Anoia. He is also the driving force behind the Copons 2.0 project, an initiative that advances a new way of understanding and conducting politics by bringing the citizenry closer to the town administration through social networks. Espelt, who took part in the last Internet, Law and Politics conference sponsored by the UOC, maintains that "the web creates a new political space and reinvents democracy". In his blog, he reflects on politics 2.0 from a local perspective revolving around horizontal democracy. ■

Transports d'Oci-TMB col·labora a través del Tramvia Blau en els actes institucionals de la Universitat Oberta de Catalunya

MÓN UOC

II La UOC fa 15 anys /
La UOC cumple 15
años / The UOC is now
in its 15th year /

VI WEB /

VIII NEWS /

XIV Entrevista / Interview /
SAÛL GORDILLO

XVIII OFERTA FORMATIVA /
Degrees offered /

XXI ALUMNI /

XXII COMUNITAT /
JOSEP RIVERA

XXIV UOC EN XIFRES /
En cifras /
In numbers /

OBJECTIU: INTERNACIONALITZACIÓ

15 ANYS. PART IV

PER JOSE MEDINA

Coincidint amb el quinzè aniversari, la UOC ha posat en marxa el nou Campus Global per disposar progressivament d'una oferta multilingüe que la converteixi en una marca global. En el marc de la seva estratègia d'internacionalització, la Universitat ha estrenat la nova versió del portal en anglès, la finestra visible a internet d'aquest nou projecte.

OBJETIVO: INTERNACIONALIZACIÓN

Coincidiendo con su quinceavo aniversario, la UOC ha puesto en marcha el nuevo Campus Global para disponer progresivamente de una oferta multilingüe que la convierta en una marca global. En el marco de su estrategia de internacionalización, la Universidad ha estrenado la nueva versión del portal en inglés, la ventana visible en internet de este nuevo proyecto.

La voluntad de ser una universidad global, no obstante, ha estado presente a lo largo de estos quince años. Después de una alianza con el

La voluntad de ser una universitat global, però, ha estat present al llarg d'aquests quinze anys. Després d'una aliança amb el Grup Planeta, la UOC va estendre la seva presència a la resta de la península Ibèrica, però també a l'altra banda de l'Atlàntic amb la posada en marxa de l'oferta formativa en castellà. Era l'any 2000 i es tractava de fer arribar la formació virtual a l'Amèrica Llatina en un moment emergent de les tecnologies de la informació i la comunicació. En total, aquell curs una quinzena de persones residents al continent es van matricular en titulacions homologades. El 2005, just un any després d'inaugurar oficina a Mèxic DF, la UOC ja tenia gairebé 300 estudiants de postgrau al país. L'equipament servia com a espai de trobada i gestió però també per fomentar la relació amb les institucions locals.

Durant aquests anys, la UOC també ha passat a formar part de xarxes internacionals i ha establert acords amb diferents col·lectius d'institucions vinculades a l'educació a distància i la innovació, entre d'altres. A tra-

Grupo Planeta, la UOC extendió su presencia al resto de la Península Ibérica, pero también al otro lado del Atlántico con la puesta en marcha de la oferta formativa en español. Era el año 2000 y se trataba de hacer llegar la formación virtual a América Latina en un momento emergente de las tecnologías de la información y la comunicación. En total, aquel curso una quincena de personas residentes en el continente se matricularon en titulaciones homologadas. En 2005, justo un año después de inaugurar oficina en México DF, la UOC ya tenía casi 300 estudiantes de posgrado en el país. El equipamiento servía como espacio de encuentro y gestión, pero también para fomentar la relación con las instituciones locales.

Durante estos años, la UOC también ha pasado a formar parte de redes internacionales y ha establecido acuerdos con diferentes colectivos de instituciones vinculadas a la educación a distancia y la innovación, entre otras. A través de la Cátedra UNESCO de e-Learning, por ejemplo, la Universi-

TARGET: INTERNATIONALISATION

Dovetailing with its 15th anniversary, the UOC has launched the new Campus Global in order to provide an increasing offering of multilingual courses, turning the university into a global brand. As part of its internationalisation strategy, the University released the new version of the portal in English, the visible window onto this new project on the Internet.

However, the mission of being a global university has been ever-present over these 15 years. After an alliance with the Grup Planeta publishing house, the UOC extended its presence around the rest of the Iberian Peninsula, as well as on the other side of the Atlantic with the launch of educational programmes in Spanish. That was back in 2000, and the goal was to bring virtual education to Latin America at a time when information and communication technologies were just emerging. All told, around 15 people living in Latin America registered in approved programmes that academic year. In 2005, only a year after the office in Mexico City was opened, the UOC already had almost 300 post-graduate students in the country. The facility served as a meeting point and organisational hub, yet it also helped to foster relations with local institutions.

Over these years, the UOC has also joined international networks and reached agreements with a variety of collective institutions linked

vés de la Càtedra UNESCO d'e-Learning, per exemple, la Universitat va constituir amb trenta universitats llatinoamericanes la Xarxa d'Innovació Universitària (RIU), l'objectiu de la qual és fomentar l'intercanvi d'idees i la creació compartida de recursos i programes educatius.

A escala europea, la UOC és membre des del 2008 de l'Associació Europea d'Universitats (EUA), formada per 800 institucions. També col·labora amb diferents universitats europees, com és el cas de la Universitat d'Andorra, l'Open University (OU) del Regne Unit o la de Bradford. El mateix passa als Estats Units, on col·labora amb institucions com el New Media Consortium (NMC) o universitats com la de Califòrnia, la de Boston o l'Institut Tecnològic de Massachusetts (MIT). La presència a Europa també s'ha consolidat amb l'obertura de centres territorials a Brussel·les (curs 1996-1997) i a Perpinyà (curs 2003-2004), i amb el Punt de Suport de l'Alguer, a l'illa de Sardenya (curs 1999-2000).

>>

dad constituyó junto con treinta universidades latinoamericanas la Red de Innovación Universitaria (RIU), cuyo objetivo es fomentar el intercambio de ideas y la creación compartida de recursos y programas educativos.

A escala europea, la UOC es miembro desde el año 2008 de la Asociación Europea de Universidades (EUA), formada por 800 instituciones. También colabora con varias universidades europeas, como por ejemplo la Universidad de Andorra, la Open University (OU) del Reino Unido o la de Bradford. Lo mismo sucede en Estados Unidos, donde colabora con instituciones como el New Media Consortium (NMC) o universidades como la de California, la de Boston o el Instituto Tecnológico de Massachusetts (MIT). La presencia en Europa también se ha consolidado con la apertura de centros territoriales en Bruselas (curso 1996-1997) y en Perpiñán (curso 2003-2004), y con el Punto de apoyo del Alguer, en la isla de Cerdeña (curso 1999-2000).

>>

to interests such as distance learning and innovation. Through the UNESCO Chair in E-Learning, for example, the university set up the University Innovation Network (the so-called RIU) in conjunction with 30 Latin American universities. The goal of this network is to foster the exchange of ideas and the shared creation of educational resources and programmes.

In Europe, since 2008, the UOC has been a member of the European University Association (EUA), which has 800 member institutions. It also partners with a variety of European universities, including the University of Andorra, the Open University (OU) in the United Kingdom and the University of Bradford. It has similar ties in the United States with the University of California, Boston University and the Massachusetts Institute of Technology (MIT). The UOC's presence in Europe has also been consolidated by the opening of regional centres in Brussels (academic year 1996-1997)

>>

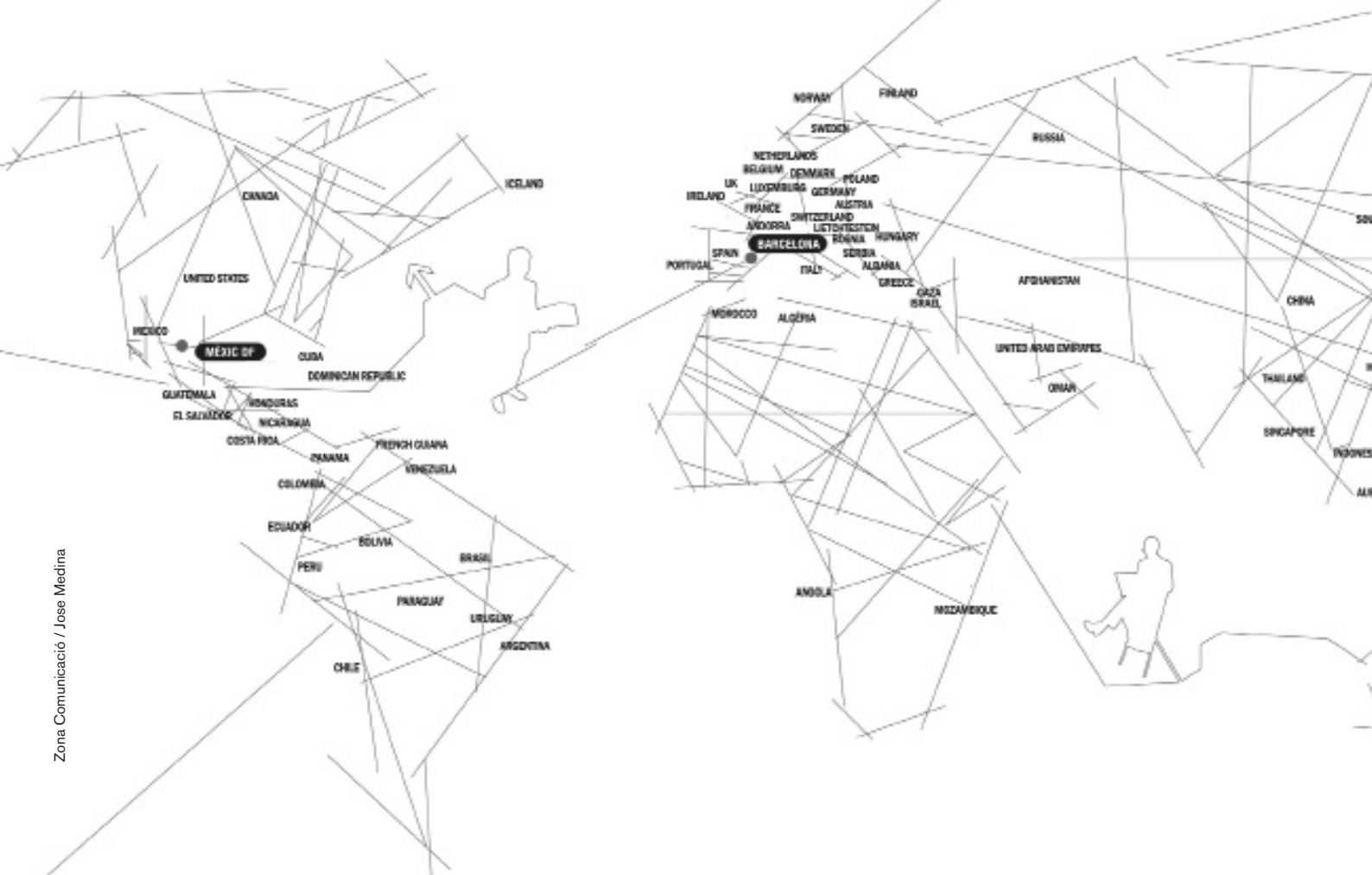
La UOC establirà aliances per universalitzar l'ensenyament de qualitat

La UOC establecerà alianzas para universalizar la enseñanza de calidad

The UOC will forge alliances to universalise high-quality education

Estudiants de la UOC al món

Estudiantes de la UOC en el mundo
UOC students around the world

<<

A l'Àfrica, la UOC ha arribat a un acord amb la Universitat Virtual Africana (AVU), una institució intergovernamental amb seu a Nairobi que impulsa els estudis a distància al continent. Aquesta col·laboració té com a objectiu crear un campus virtual especialitzat en cooperació, desenvolupament i resolució de conflictes, similar al Campus per la Pau de la UOC.

Amb la perspectiva dels seus 15 anys, és el moment ara per a la UOC d'apostar per la seva estratègia d'internacionalització en col·laboració amb les institucions dels països on la UOC és i serà present. La universitat comença amb diferents ofertes formatives que donen cabuda a la demanda d'estudiants d'altres països. Amb el nou projecte Global Campus, s'ha posat en marxa l'oferta en anglès o en francès. Aquest és el cas, per exemple, dels Estudis Àrabs i Islàmics, que dirigeix el filòsof i professor algerià Mustapha Cherif; els de Global Executive Education, sobre com

<<

En África, la UOC ha llegado a un acuerdo con la Universidad Virtual Africana (AVU), una institución intergubernamental con sede en Nairobi que impulsa los estudios a distancia en el continente. Esta colaboración tiene como objetivo crear un campus virtual especializado en cooperación, desarrollo y resolución de conflictos, similar al Campus por la Paz de la UOC.

Con la perspectiva de sus 15 años, ha llegado el momento para la UOC de apostar por su estrategia de internacionalización en colaboración con las instituciones de los países donde la Universidad está y estará presente. La Universidad comienza con diferentes ofertas formativas que dan cabida a la demanda de estudiantes de otros países. Con el nuevo proyecto Global Campus, se ha puesto en marcha la oferta en inglés o en francés. Este es el caso, por ejemplo, de los Estudios Árabes e Islámicos, que dirige el filósofo y profesor argelino Mustapha Cherif; los de Global

<<

and Perpignan (academic year 2003-2004), and with its support point in Alghero on the island of Sardinia (academic year 1999-2000).

In Africa, the UOC has reached an agreement with the African Virtual University (AVU), an intergovernmental institution headquartered in Nairobi that promotes distance learning on the continent. The goal of this partnership is to create a virtual campus specialising in cooperation, development and conflict resolution similar to the UOC's own Campus for Peace.

With the perspective of 15 years, now is the time for the UOC to focus on its internationalisation strategy in conjunction with institutions in the countries where it is and plans to be present. The University is beginning with a range of educational programmes that fit the demands of students from other countries. With the new Global Campus project, courses have been launched in English and French. Examples include the programme

fer negocis a diferents països, o els de conflictopologia, programari lliure o polítiques alimentàries, entre d'altres.

Segons la rectora de la UOC, Imma Tubella, l'estratègia d'internacionalització de la UOC se centrarà a "establir aliances de cooperació i col·laboració amb altres universitats, institucions públiques, empreses i entitats cíviqes de l'Estat espanyol, d'Europa i del món per universalitzar l'ensenyament de qualitat". En aquest sentit, Tubella assegura que la UOC anirà allà on pugui "establir aliances estratègiques amb socis de qualitat i que es concretin en acords beneficiosos per a tots plegats", com ara els que s'han establert amb institucions del Marroc o les activitats de cooperació per al desenvolupament que duu a terme el Campus per la Pau. ■

Executive Education, sobre cómo hacer negocios en diferentes países, o los de conflictología, software libre o políticas alimentarias, entre otros.

Según la rectora de la UOC, Imma Tubella, la estrategia de internacionalización de la UOC se centrará en "establecer alianzas de cooperación y colaboración con otras universidades, instituciones públicas, empresas y entidades cívicas del Estado español, de Europa y del mundo para universalizar la enseñanza de calidad". En este sentido, Tubella asegura que la UOC irá allí donde pueda "establecer alianzas estratégicas con socios de calidad y que se concreten en acuerdos beneficiosos para todos", como los que se han establecido con instituciones de Marruecos o las actividades de cooperación para el desarrollo que lleva a cabo el Campus por la Paz. ■

on Arab and Islamic Studies, led by Algerian philosopher and professor Mustapha Cherif; the Global Executive Education programme, which teaches how to do business in different countries; and the courses on conflictology, free software and food policy, just to mention a few.

According to the UOC president, Imma Tubella, the university's internationalisation strategy will focus on "forging cooperation and partnership alliances with other universities, public institutions, companies and civic organisations in Spain, Europe and the world in order to universalise high quality education". With this goal in mind, Tubella states that the UOC will venture wherever it can "reach strategic alliances with quality partners that lead to agreements that benefit everyone involved", such as the ones reached with institutions in Morocco and the development cooperation activities conducted by the Campus for Peace. ■

WEB/ 15.uoc.edu

Cronologia en línia. Aplicació que mostra en una línia del temps els quinze anys d'història de la UOC. Permet navegar-hi, canviar el marc temporal o ampliar les informacions. Incorpora textos, fotografies i vídeos, i s'hi poden incloure comentaris.

Agenda. Un recull de les principals activitats que la UOC ha programat durant el quinzè aniversari. Els usuaris de Google Calendar se les poden afegir al calendari.

Mediateca: Personatges. Vídeos dels professors, investigadors i experts d'àmbits molt diversos que han participat a les conferències, xerrades i seminaris organitzats per la UOC durant aquests quinze anys.

Mediateca: La UOC, com t'ha canviat la vida? Els graduats de la UOC expliquen en una vintena de vídeos què els ha aportat el seu pas per la Universitat.

Cronología en línea. Aplicación que muestra en una línea temporal los quince años de historia de la UOC. Permite navegar por ella, cambiar el marco temporal o ampliar las informaciones. Incorpora textos, fotografías y videos, y permite añadir comentarios.

Agenda. Algunas de las principales actividades programadas por la UOC durante el 15º aniversario. Los usuarios de Google Calendar pueden incorporarlas a su calendario.

Mediateca: Personajes. Videos de profesores, investigadores y expertos de ámbitos muy diversos que han participado en las conferencias, charlas y seminarios organizados por la UOC durante estos quince años.

Mediateca: ¿Cómo te ha cambiado la vida la UOC? Los graduados de la UOC explican en una veintena de videos qué les ha aportado su paso por la Universidad.

Online chronology. An application using a timeline to trace the 15-year history of the UOC. You can navigate the timeline, change the time frame or expand the information. The application includes texts, photographs and videos, and users can add their own comments.

Agenda. A compilation of the main events scheduled by the UOC to mark its 15th anniversary. They can be uploaded directly to Google Calendar.

Media library. People. Videos by lecturers, researchers and experts from a wide variety of spheres who have taken part in the lectures, talks and workshops organised by the UOC during the last 15 years.

Media library. How has the UOC changed your life? UOC graduates talk about their experiences at the university in a series of 20 videos.

Fons d'articles. Els articles en profunditat publicats al llarg d'aquests quinze anys continuen sent vigents i àmpliament consultats. Periòdicament els anirem destacant.

Arxiu fotogràfic. Quinze anys donen per a moltes imatges. En publiquem una selecció, i obrim la porta perquè la comunitat UOC comparteixi les seves fotografies a través de Flickr.

El meu racó UOC. Estudiar a la UOC és una experiència singular i alhora, compartida. Hi ha milers d'espais d'estudi diferents, tants com estudiants s'hi connecten. Volem conèixer-los, i ho fem mitjançant el concurs fotogràfic *El meu racó UOC*.

Inauguració del curs acadèmic 2009-2010. La rectora de la UOC dona el tret de sortida als actes de celebració del quinzè aniversari.

Fondo de artículos. Los artículos en profundidad publicados a lo largo de estos quince años siguen siendo vigentes y ampliamente consultados. Periódicamente, los iremos destacando.

Archivo fotográfico. Quince años dan para muchas imágenes. Publicamos una selección, pero dejamos una puerta abierta para que la comunidad UOC comparta sus fotografías a través de Flickr.

Mi rincón UOC. Estudiar en la UOC es una experiencia singular y, al mismo tiempo, compartida. Hay miles de espacios de estudio diferentes, tantos como estudiantes que se conectan a ellos. Queremos conocerlos, y lo hacemos por medio del concurso fotográfico *Mi rincón UOC*.

Inauguración del curso académico 2009-2010. La rectora de la UOC da el pistoletazo de salida a los actos de celebración del 15º aniversario.

Article archive. The in-depth articles that have been published over the past 15 years remain relevant today and are still widely consulted. We will highlight specific ones from time to time.

Photography archive You can take a lot of photos in 15 years. We publish a selection of them and invite the UOC community to share their own photos on Flickr.

My corner of the UOC. Studying at the UOC is a unique shared experience. There are thousands of on-line study areas and as many students logging on to them. We want to meet them, and this is why we are holding the photographic competition *My UOC corner*.

Inauguration of the academic year 2009-2010. The UOC president launched the 15th-anniversary celebrations.

Universitat Oberta de Catalunya

[CAT](#) | [ESP](#) | [ENL](#)

15 ANYS D'UNIVERSITAT SÀXKA

CRONOLOGIA EN LÍNIA

15

Auge d'Estudis de la Universitat Oberta de Catalunya

Després de 15 anys d'evolució, l'UOC ha assolit un èxit: el nombre d'estudiants universitaris ha augmentat un 50% respecte a l'any 2000. A més, el nombre d'estudiants universitaris ha augmentat un 50% respecte a l'any 2000. A més, el nombre d'estudiants universitaris ha augmentat un 50% respecte a l'any 2000.

AGENDA

15

Octubre
Clases a l'UOC

Serà habitual de veure la UOC als carrers de Barcelona.

21

Octubre
Clases a l'UOC

Tribuna sobre l'ètica i la responsabilitat social de les empreses.

20

Novembre
Clases a l'UOC

2008 Ranking Conference of Presidents (2008)

PONS D'ARTICLES

L'UOC i el món

L'UOC i el món

L'UOC i el món

L'UOC i el món

L'UOC i el món

L'UOC i el món

MEDIATECA

Paraula viva

Paraula viva

Noves Formes, gratuita de la UOC

Noves Formes, gratuita de la UOC

ARXIU FOTOGRÀFIC

15 ANYS en línia

15 ANYS en línia

EL MOURÀCÓ UOC

On estàs? En què estàs?

On estàs? En què estàs?

Secura Fotografic

Secura Fotografic

INAUGURACIÓ DEL CURS ACADÈMIC 2008-2009

Inauguració del curs acadèmic 2008-2009

Inauguració del curs acadèmic 2008-2009

Fotografia a l'UOC

UOC

UOC

UOC

© 2008 UOC. Tots els drets reservats.

Flickr

Home The Top Blog

Search

UOC - Universitat Oberta de Catalunya

15 ANYS 1994 - 2009

Universitat Oberta de Catalunya
15 ANYS 1994 - 2009

1 - 20

20 - 40

Flickr

Home The Top Blog

Search

UOC - Universitat Oberta de Catalunya

15 ANYS 1994 - 2009

1 - 20

20 - 40

INAUGURACIÓ DEL CURS UNIVERSITARI CATALÀ

INAUGURACIÓN DEL CURSO UNIVERSITARIO CATALÁN
INAUGURATION OF THE CATALAN ACADEMIC YEAR

La UOC va acollir l'acte d'inauguració del curs acadèmic 2009-2010 del sistema universitari català el 18 de setembre, al qual van assistir tots els rectors de les universitats catalanes. A l'acte, que va encapçalat el president de la Generalitat, José Montilla, hi van intervenir la rectora, Imma Tubella; el conseller d'Innovació, Universitat i Empresa, Josep Huguet, i el president del Consell de la Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya, Josep Vilarasau. El

secretari general i vicerector de Tecnologia de la UOC, Llorenç Valverde, va obrir la cerimònia i la cantant Maria del Mar Bonet va interpretar diverses peces musicals.

José Montilla es va referir a la UOC com "un referent dins el nostre mapa universitari". El president català va assegurar que, malgrat la crisi, el govern català mantindrà "els objectius de despesa en recerca i desenvolupament que marca el Pacte Nacional per a la Recerca i la Innovació". "També

hem incrementat el personal docent investigador, destinarem 9 milions a beques per a la mobilitat a països europeus i invertirem 535 milions d'euros d'aquí a l'any 2015 en la millora d'edificis i equips universitaris", va concloure el president de la Generalitat.

Josep Huguet va fer referència als 323 graus i 440 màsters que les universitats catalanes ja han adaptat a l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior. Per al conseller, "l'EEES és una oportu-

nitat per al talent, l'excel·lència, la mobilitat i la internacionalització".

Per la seva banda, Imma Tubella va reclamar la transformació de la universitat, perquè "hi ha una divisió cada cop més gran entre el model d'aprenentatge ofert per les universitats i la manera natural com els nostres joves digitals aprenen". Per a la rectora, les universitats han perdut el monopoli: "Ja és hora que acceptem que la web ha esdevingut la infraestructura dominant d'accés al coneixement".

La UOC acollí el acto de inauguración del curso académico 2009-2010 del sistema universitario catalán el 18 de septiembre, al que asistieron todos los rectores de las universidades catalanas. En el acto, encabezado por el presidente de la Generalitat, José Montilla, intervinieron la rectora, Imma Tubella, el consejero de Innovación, Universidades y Empresa, Josep Huguet, y el presidente del Consejo de la Fundación para la Universitat Oberta de Catalunya,

Josep Vilarasau. El secretario general y vicerector de Tecnología de la UOC, Llorenç Valverde, abrió la ceremonia y la cantante Maria del Mar Bonet interpretó varias piezas musicales.

José Montilla se refirió a la UOC como "un referente dentro de nuestro mapa universitario" y aseguró que a pesar de la crisis el gobierno catalán mantendrá "los objetivos del gasto en investigación y desarrollo que marca el Pacto Nacional para la Investigación y

la Innovación". "También hemos incrementado el personal docente investigador, destinaremos nueve millones a becas para la movilidad a países europeos e invertiremos 535 millones de euros entre ahora y el año 2015 en la mejora de edificios y equipamientos universitarios", concluyó.

Josep Huguet hizo referencia a los 323 grados y 440 másters que las universidades catalanas ya han adaptado al Espacio Europeo de Enseñanza Superior y subrayó

que el EEES es una oportunidad para el talento.

Por su parte, Imma Tubella reclamó la transformación de la universidad, ya que su modelo de aprendizaje está alejado de "la manera natural que tienen de aprender nuestros jóvenes digitales". Para la rectora, las universidades han perdido el monopolio: "Ya es hora de que aceptemos que la web se ha convertido en la infraestructura dominante de acceso al conocimiento".

The UOC hosted the Catalan university system's inauguration of the academic year 2009-2010 on 18th September. The event was attended by all the rectors from Catalan universities and chaired by the president of the Catalan government, José Montilla. Those taking part included the university president, Imma Tubella, the minister for Innovation, Universities and Business, Josep Huguet, and the chair of the Council of the Open University of Catalonia Foundation,

Josep Vilarasau. The university's general secretary and vice-rector for technology, Llorenç Valverde, opened the ceremony, and there was a musical interlude by the singer Maria del Mar Bonet.

José Montilla referred to the UOC as "a key reference on our university map" and gave assurances that, in spite of the financial crisis, the Catalan government would maintain its "objectives for spending on research and development as stipulated in the National

Pact for Research and Innovation". "We have also increased the number of research staff, and will set aside 9 million euros for grants allowing students to travel to other European countries and will invest 535 million euros in improving university buildings and facilities, from now until 2015", he concluded.

Josep Huguet referred to the 323 BAs and 440 MAs that Catalan universities have already adapted to the criteria of the European Higher Education Area

and pointed out that "the EHEA provides an opportunity for talent".

Imma Tubella called for the transformation of the university, because "there is an ever-widening gap between the model of learning offered by universities and the natural way our young, digital-savvy youngsters learn". The president considered that universities had lost their monopoly: "It's time we accepted that the Internet has become the prevailing infrastructure for access to knowledge".

www.uoc.edu/inaugural09/
www.youtube.com/watch?v=3ZMDFfMCHqA

El filòsof i director dels Estudis Àrabs i Islàmics de la UOC, l'algerià Mustapha Cherif, va pronunciar la lliçó inaugural «*Les enjeux de la connaissance: pont ou dérives?*», en què va fer una crida a reforçar el paper de la universitat en la seva missió d'ensenyar un saber crític, obert, independent i lliure.

Durant l'acte, el president de la Generalitat va lliurar també les distincions Jaume Vicenç Vives a la Qualitat Docent Universitària.

El filósofo y director de los Estudios Árabes e Islámicos de la UOC, el argelino Mustapha Cherif, pronunció la lección inaugural «*Les enjeux de la connaissance: pont ou dérives?*», en la que hizo un llamamiento a reforzar el papel de la universidad en su misión de enseñar un saber crítico, abierto, independiente y libre.

Durante el acto, el presidente de la Generalitat entregó también las distinciones Jaume Vicenç Vives a la Calidad Docente Universitaria.

The philosopher and director of the UOC's Arabic and Islamic Studies Department, Mustapha Cherif, gave the inaugural lecture «*Les enjeux de la connaissance: pont ou dérives?*», which called for the strengthening of the role of universities in their mission to teach people to be critical, open, independent and free.

During the ceremony, the Catalan president delivered the Jaume Vicenç Vives Award for University Teaching Quality.

Imatges de l'acte d'inauguració del curs acadèmic català 2009-2010 / Imágenes del acto de inauguración del curso académico catalán 2009-2010 / Images of the Catalan academic year 2009-2010 inauguration event /

Sopar de commemoració del 15è aniversari

Cena de commemoración del 15º aniversario
15th-anniversary dinner

En motiu dels quinze anys de la seva creació, la UOC va celebrar el 15 d'octubre passat un sopar amb representants de les entitats i membres que han format part del Patronat i del Consell de la Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya (FUOC). El sopar va coincidir amb la data de constitució de la FUOC, el 6 d'octubre de 1994. Entre

els assistents, cal destacar la presència del rector fundador de la UOC, Gabriel Ferraté; el president del Consell de la FUOC, Josep Vilarasau, i el comissionat per a Universitats i Recerca del govern català, Joan Majó. Tots tres, juntament amb la rectora Imma Tubella, van adreçar unes paraules a la cinquantena de convidats a la celebració.

El rector fundador de la UOC, Gabriel Ferraté / The founding president of the UOC, Gabriel Ferraté /

Con motivo de los quince años de su creación, la UOC celebró el pasado 15 de octubre una cena con representantes de las entidades y miembros que han formado parte del Patronato y del Consejo de la Fundación para la Universitat Oberta de Catalunya (FUOC). La cena coincidió con la fecha de constitución de la FUOC, el 6 de octubre de 1994. Entre

los asistentes hay que destacar la presencia del rector fundador de la UOC, Gabriel Ferraté, el presidente del Consejo de la FUOC, Josep Vilarasau, y el comisionado para Universidades e Investigación del gobierno catalán, Joan Majó. Los tres, junto con la rectora Imma Tubella, dirigieron unas palabras a la cincuentena de invitados a la celebración.

D'esquerra a dreta, Imma Tubella, Josep Vilarasau, president del Consell de la FUOC, i Gabriel Ferraté / De izquierda a derecha, Imma Tubella, Josep Vilarasau, presidente del Consejo de la FUOC, y Gabriel Ferraté / From left to right, Imma Tubella, Josep Vilarasau, president of the FUOC Council, and Gabriel Ferraté /

To celebrate its 15th anniversary, the UOC hosted a dinner on 15th October, which was attended by representatives of the organisations and members of the Board and Council of the Open University of Catalonia Foundation. The dinner was held near the date when the FUOC was founded, the 6th of October 1994. Attending

the dinner were the founding president of the UOC, Gabriel Ferraté, the chair of the FUOC Council, Josep Vilarasau, and the commissioner for Universities and Research in the Catalan government, Joan Majó. All three, along with the current UOC president, Imma Tubella, addressed the 50 guests at the celebration.

Juanjo Roviroso

Entre els convidats, hi havia rectors d'altres universitats catalanes, com el de la Politècnica de Catalunya, Antoni Giró, i el de la Pompeu Fabra, Josep Joan Moreso / Entre los invitados había rectores de otras universidades catalanas, como el de la Politècnica de Catalunya, Antoni Giró, y el de la Pompeu Fabra, Josep Joan Moreso / Among the guests were rectors from other Catalan universities, such as Antoni Giró, from the Catalonia Polytechnic, and Josep Joan Moreso, from the Pompeu Fabra University. /

La UOC assumeix la presidència de l'ACUP

La UOC asume la presidencia de la ACUP
The UOC takes over the presidency of ACUP

Imma Tubella és la nova presidenta de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP) durant aquest curs acadèmic 2009-2010. La rectora de la UOC va prendre el relleu de la presidència rotatòria de

l'associació el 22 de setembre passat durant una reunió ordinària a la Universitat Autònoma de Barcelona, en substitució del rector de la Universitat Pompeu Fabra, Josep Joan Moreso.

Imma Tubella es la nueva presidenta de la Asociación Catalana de Universidades Públicas (ACUP) durante este curso académico 2009-2010. La rectora de la UOC tomó el relevo de la presidencia rotatoria de la asocia-

ción el pasado 22 de septiembre durante una reunión ordinaria en la Universidad Autónoma de Barcelona, en substitución del rector de la Universidad Pompeu Fabra, Josep Joan Moreso.

Imma Tubella is the new president of the Catalan Association of Public Universities (ACUP) during the 2009-2010 academic year. The UOC president took over the rotating presidency of the

association from the rector of the Pompeu Fabra University, Josep Joan Moreso, at an ordinary meeting held at the Autonomous University of Barcelona on 22nd September.

L'edifici Media-TIC acollirà els centres de recerca de la UOC

El edificio Media-TIC acogerá los centros de investigación de la UOC
The Media-TIC building will house the UOC research centres

La Fundació Universitat Oberta de Catalunya ha subscrit un compromís de lloguer amb el Consorci de la Zona Franca de Barcelona (CZFB) –entitat promotora de l'edifici Media-TIC– perquè l'Internet Interdisciplinary Institute (IN3) i l'eLearn Center s'instal·lin a l'edifici Media-TIC, al districte

22@ de Barcelona. Aquesta singular edificació, situada a la cruïlla dels carrers Sancho d'Àvila i Roc Boronat, té una superfície de 16.000 m² i s'ha concebut com el centre d'activitats de les tecnologies de la informació i la comunicació del 22@.

La Fundación Universitat Oberta de Catalunya ha suscrito un compromiso de alquiler con el Consorcio de la Zona Franca de Barcelona (CZFB) –entidad promotora del edificio Media-TIC– para que el Internet Interdisciplinary Institute (IN3) y el eLearn Center se instalen en el

edificio Media-TIC, en el distrito 22@ de Barcelona. Esta singular edificación, situada en el cruce de las calles Sancho d'Àvila y Roc Boronat, tiene una superficie de 16.000 m² y se ha concebido como el centro de actividades de las tecnologías de la información y la comunicación del 22@.

The Open University of Catalonia Foundation has signed a lease agreement with the Barcelona Free Trade Area Consortium (CZFB) – the developers of the Media-TIC building – allowing the Internet Interdisciplinary Institute (IN3) and the eLearn Center to move to Media-TIC in Barcelona's

science and technology district 22@. This unique building, located at the junction of Carrer Sancho d'Àvila and Carrer Roc Boronat, covers a surface area of 16,000 m² and has been designed to provide a hub for information and communications technologies.

L'Hospital Comarcal del Baix Llobregat serà centre universitari adscrit a la UOC

El Hospital Comarcal del Baix Llobregat serà centro universitario adscrito a la UOC

The Baix Llobregat County Hospital will be a teaching centre attached to the UOC

La UOC tindrà l'Hospital Comarcal del Baix Llobregat com a centre hospitalari adscrit per desenvolupar tasques de recerca i docència en l'àmbit de les ciències de la salut. El nou centre hospitalari, que es construeix a Sant Joan Despí i que té previst obrir les portes el gener del 2010, mantindrà una col·laboració permanent amb la Universitat en termes de formació, qualitat assistencial, recerca i desenvolupament professional.

El conveni, signat el 21 de setembre entre el Consorci Sanitari Integral (CSI), promotor i gestor de l'Hospital, i la UOC, permetrà el treball conjunt científic i tecnològic entre les dues institucions. Fruit d'aquest acord, els centres del CSI promouran la màxima utilització dels seus recursos sanitaris, humans i materials per als diversos ensenyaments clínics i tècnics i la metodologia i les tècniques de recerca sanitària.

La UOC contará con el Hospital Comarcal del Baix Llobregat como centro hospitalario adscrito para desarrollar tareas de investigación y docencia en el ámbito de las ciencias de la salud. El nuevo centro hospitalario, que se construye en Sant Joan Despí y que tiene previsto abrir sus puertas en enero de 2010, mantendrá una colaboración permanente con la Universidad en términos de formación, calidad asistencial, investigación y desarrollo profesional.

El convenio, firmado el 21 de septiembre entre el Consorcio Sanitario Integral (CSI), promotor y gestor del Hospital, y la UOC, permitirá el trabajo conjunto científico y tecnológico entre ambas instituciones. Fruto de este acuerdo, los centros del CSI promoverán la máxima utilización de sus recursos sanitarios, humanos y materiales para las distintas enseñanzas clínicas y técnicas y la metodología y las técnicas de investigación sanitaria.

The Baix Llobregat County Hospital will be attached to the UOC as a teaching hospital and centre for research in the field of healthcare science. The new hospital complex, which is being built in Sant Joan Despí, is expected to open in 2010. The hospital will work closely with the University, on a permanent basis, in areas including training, healthcare quality, research and professional development.

The agreement was signed on 21st September between the

Integrated Health Consortium (CSI), the hospital developer and manager, and the UOC. It will enable members of both institutions to work together on their scientific and technological projects. As a result of this agreement, the CSI's centres will work to ensure the maximum use of its healthcare, human and material resources in the different clinical and technical teaching sessions and the methodology and techniques used in healthcare research.

Homenatge pòstum a Mavi Dolz

Homenaje póstumo a Mavi Dolz
Posthumous tribute to Mavi Dolz

La rectora de la UOC, Imma Tubella, juntament amb Vicent Partal, Neus Fornells, Miquel Ramos i Nihil Olivera, van retre homenatge a la memòria de Mavi Dolz, vicerectora de la Universitat entre els anys 2006 i 2007. Dolz, professora i activista cultural, va morir el passat 1 de maig als 47 anys. L'acte va tenir lloc el 16 de setembre al Centre de Suport del Barcelonès.

La rectora de la UOC, Imma Tubella, junto con Vicent Partal, Neus Fornells, Miquel Ramos y Nihil Olivera, rindieron homenaje a la memoria de Mavi Dolz, vicerrectora de la Universidad entre los años 2006 y 2007. Dolz, profesora y activista cultural, murió el pasado 1 de mayo a los 47 años. El acto tuvo lugar el 16 de septiembre en el Centro de Apoyo del Barcelonés.

The UOC President, Imma Tubella, together with Vicent Partal, Neus Fornells, Miquel Ramos and Nihil Olivera, paid tribute to the memory of Mavi Dolz, vice-rector of the university between 2006 and 2007. Dolz, who was a lecturer and cultural activist, died on 1st May aged 47. The event took place on 16th September at the Barcelonès Support Centre auditorium.

ENTREVISTA/

SAÛL GORDILLO

“LA UOC VA SER EL NOSTRE REFERENT”

PER ANNA MURGADAS I VALLDOSERA

L'Agència Catalana de Notícies (ACN) celebra el desè aniversari i el seu director, Saül Gordillo, assegura que l'efemèride coincideix amb un moment dolç. En deu anys, l'ACN s'ha fet un lloc entre les agències centenàries i ara recull els fruits de l'aposta per la informació de proximitat i, sobretot, per l'ús de les noves tecnologies i la virtualitat. De cara al futur el repte és la internacionalització, una expansió que busca acords amb agències d'arreu per poder explicar Catalunya al món.

“LA UOC FUE NUESTRO REFERENTE”

La Agencia Catalana de Noticias (ACN) celebra el décimo aniversario y su director, Saül Gordillo, asegura que la efeméride coincide con un momento dulce. En diez años, la ACN se ha hecho un lugar entre las agencias centenarias y ahora recoge los frutos de la apuesta por la información de proximidad y, sobre todo, por el uso de las nuevas tecnologías y la virtualidad. De cara al futuro el reto es la internacionalización, una expansión que busca acuerdos con agencias de todas partes para poder explicar Cataluña al mundo.

“THE UOC WAS OUR BENCHMARK”

The Catalan News Agency (Agència Catalana de Notícies, or ACN) is celebrating its tenth anniversary, and its director, Saül Gordillo, claims that this landmark is coming at a great time. In ten years, the ACN has carved out a niche for itself among the hundreds of agencies. It is now reaping the benefits of its focus on local information and especially on its use of new technologies and virtuality. Its next challenge is internationalisation, through agreements with agencies abroad to bring information about Catalonia to the world.

Quan fa deu anys es va crear l'ACN, cap mitjà de comunicació es plantejava un model de redacció virtual més enllà de les correspon-salies. Què va inspirar aquesta aposta? L'ACN es va concebre com un projecte innovador en el context d'agències de notícies europees i va ser de les primeres que van néixer a internet. No era una agència tradicional que es reconvertia a l'era digital, sinó que naixia a partir de la xarxa. Per a nosaltres la UOC va ser un referent. Vam crear una redacció virtual quan la UOC ja havia creat una aula virtual. Tecnològicament són projectes paral·lels.

Com funciona aquesta redacció virtual? L'aposta pel teletreball i la descentralització va fer que l'ACN es dotés d'una eina on tothom, indistintament d'on fos i de les funcions que fes en l'organització, podia relacionar-se i abocar-hi continguts, que ja inicialment tenien format d'àudio, text i fotografia. Fa deu anys això tenia el seu mèrit!

Cuando hace diez años se creó la ACN, ningún medio de comunicación se planteaba un modelo de redacción virtual más allá de las corresponsalías. ¿Qué inspiró esta apuesta? La ACN se concibió como un proyecto innovador en el contexto de agencias de noticias europeas y fue de las primeras que nacieron en internet. No era una agencia tradicional que se convertía en la era digital, sino que nacía a partir de la red. Para nosotros la UOC fue un referente. Creamos una redacción virtual cuando la UOC ya había creado un aula virtual. Tecnológicamente son proyectos paralelos.

¿Cómo funciona esta redacción virtual? La apuesta por el teletrabajo y la descentralización hizo que la ACN se dotase de una herramienta donde todo el mundo, indistintamente de donde estuviera y de las funciones que desempeñara en la organización, podía relacionarse y volcar contenidos, que ya inicialmente tenían formato de audio,

When the ACN was created ten years ago, no member of the media had implemented a virtual newsroom model beyond correspondents. What inspired this choice? The ACN was envisioned as an innovative project within European news agencies, and it was one of the first to be founded solely online. It was not a traditional agency reconverted for the digital age, rather it was born on the web. The UOC was one of our benchmarks. We created a virtual newsroom when the UOC had already created a virtual classroom. Technologically speaking, they are parallel projects.

How does this virtual newsroom work? The decision to focus on teleworking and decentralisation moved the ACN to provide itself with a tool which everyone, regardless of who they were and what their role was within the organisation, could use to interact and post contents, which initially included audio, text and photography. Ten years ago

David Campos

Posteriorment, quan la tecnologia ho va permetre, vam afegir-hi el vídeo. És una redacció interactiva amb la mateixa filosofia que les aules de la UOC, que permeten accedir a continguts que en altres condicions estarien en una aula física.

Hi ha qui creu que quan un periodista ha d'escoltar mentre fa fotos o enregistra un vídeo el nivell de la informació se'n ressenteix... La filosofia de l'ACN és que tots els periodistes han de saber treballar

en tots els formats però això no vol dir que ho facin sempre. Quan l'Agència cobreix grans esdeveniments, hi destina diversos periodistes i un fa un vídeo, l'altre fa les fotos, l'altre fa el text... Són intercanviables, però no es concentra tota la feina en un de sol si la informació no ho permet. Val a dir que en els mitjans de proximitat la polivalència hi ha estat tota la vida i mai ens n'hem escandalitzat. Nosaltres vam ser innovadors perquè ja vam néixer polivalents

>>

texto y fotografía. ¡Hace diez años esto tenía mérito! Posteriormente, cuando la tecnología lo permitió, añadimos el vídeo. Es una redacción interactiva con la misma filosofía que las aulas de la UOC, que permiten acceder a contenidos que en otras condiciones estarían en una aula física.

Hay quien cree que cuando un periodista tiene que escuchar mientras saca fotos o graba un vídeo el nivel de la información se resiente... La filosofía de la ACN es que todos los periodistas deben saber trabajar en todos los formatos, pero esto no significa que lo hagan siempre. Cuando la Agencia cubre grandes acontecimientos, destina a varios periodistas y uno graba un vídeo, otro saca las fotos, otro redacta el texto... Son intercambiables, pero no se concentra todo el trabajo en uno solo si la información no lo permite. Hay que decir que en los medios de proximidad la polivalencia ha estado presente

toda la vida y nunca nos hemos escandalizado. Nosotros fuimos innovadores porque nacimos polivalentes y los avances tecnológicos y periodísticos confirman que acertamos la tendencia.

¿Las nuevas herramientas 2.0 han incrementado el papel de las nuevas tecnologías en la ACN? Tenemos un formato y una manera de entender el trabajo que nos obliga a estar muy al día. Hace tiempo que tenemos un canal en YouTube, donde ya hay un millar de vídeos colgados, y hace poco nos hemos incorporado a Facebook. Quedarnos quietos con una web que diga quiénes somos y nada más no nos ayuda demasiado y notamos que estar en esos entornos genera un gran retorno de información, especialmente de ciudadanos que nos hacen llegar materiales.

¿Os planteáis incorporar el llamado periodismo ciudadano? Lo estamos pensando, pero nosotros a eso no lo queremos llamar periodis-

>>

that was something worth talking about! Later, when technology allowed it, we added video. It is an interactive newsroom with the same philosophy as the UOC's classrooms, in that it allows access to contents that would otherwise be in a physical classroom.

Some people think that when a journalist has to listen while taking photos or recording a video, the quality of the information is compromised... The ACN's philosophy is that all journalists have to be able to work in all formats, but this doesn't mean that they always do. When the agency covers major events, it sends several journalists so one does the video, another the pictures, another the text. They are interchangeable, but all the work is not shoved onto one person if the news item doesn't allow it. It is worth mentioning that multi-tasking has always been a fact in the local media and we've never been outraged by it. We were innovative because we have always

>>

<<

i els avenços tecnològics i periodístics confirmen que vam encertar la tendència.

Les noves eines 2.0 han incrementat el paper de les noves tecnologies a l'ACN? Tenim un format i una manera d'entendre la feina que ens obliga a estar molt al dia. Fa temps que tenim un canal a YouTube, on ja hi ha penjats un miler de vídeos, i fa poc que ens hem incorporat al Facebook. Quedar-nos quietes amb una web que digui qui som i res més no ens ajuda gaire i notem que estar en aquests entorns genera molt retorn d'informació, especialment de ciutadans que ens fan arribar materials.

Us plantegeu incorporar l'anomenat *periodisme ciutadà*? Hi estem pensant, però nosaltres d'això no n'hi volem dir *periodisme ciutadà*. El periodisme no el fan els ciutadans, el fan els periodistes i és una feina més necessària que mai en un context de sobreinformació. Amb

<<

mo ciudadano. El periodismo no lo hacen los ciudadanos, lo hacen los periodistas y es una labor más necesaria que nunca en un contexto de sobreinformación. Con todas las herramientas disponibles, los ciudadanos se han convertido en superusuarios que tienen mucha facilidad para hacernos llegar informaciones, pero después hay que analizarlas y elaborarlas. No podemos reproducirlas sin contrastar. Tampoco tenemos prisa para ponernos la medalla de ser los primeros en dar según qué pasos.

Tal vez hace falta dejar reposar el suflé que ha supuesto la irrupción de las herramientas 2.0... Sí, sí. Ya ha pasado con los blogs, que siguen siendo muy útiles. Hace tres años quien no tenía blog era un paria de la sociedad, y ahora todos los que se apuntaron a la moda por esnobismo lo han dejado correr y los que continúan han ido haciendo aportaciones interesantes. No hace falta tener prisa

<<

multi-tasked, and advances in both technology and journalism show that we were on trend.

Have the new 2.0 tools boosted the role of the new technologies in the ACN? We have a format and a way of approaching the news that forces us to be up-to-the-minute. We've had a channel on YouTube for some time now which has thousands of videos posted. And we just recently joined Facebook. Being complacent with a website that just says who we are and nothing else wouldn't do us any good, and we have noticed that being on these sites generates a lot of return information, especially from citizens who send us materials.

Are you thinking of adding what is known as 'citizen journalism'? We're thinking about it, but we don't want to call it citizen journalism. Journalism is not made by citizens; it's made by journalists and it is a job that is more necessary than ever in a world of information

totes les eines disponibles, els ciutadans s'han convertit en superusuaris que tenen molta facilitat per fer-nos arribar informacions però després s'han d'analitzar i elaborar. No podem reproduir-les sense contrastar. Tampoc no tenim pressa per posar-nos la medalla de ser els primers a fer segons quins passos.

Potser cal deixar reposar el suflé que ha suposat la irrupció de les eines 2.0... Sí, sí. Ja ha passat amb els blogs, que segueixen sent molt útils. Fa tres anys que qui no tenia blog era un paria de la societat i ara tots aquells que es van apuntar a la moda per esnobisme ho han deixat córrer i els que continuen han anat fent aportacions interessants. No cal tenir pressa per apuntar-se a tot, una certa distància és interessant. Ha d'afluixar la moda, tot i que crec que el que quedarà estarà bé. Les eines de la web 2.0 han vingut per quedar-se.

“L'ACN no es va reconvertir, va néixer a partir de la xarxa”

“The ACN did not reconvert; it was born on the web”

por apuntarse a todo; cierta distancia es interesante. Ha de aflojar la moda, si bien creo que lo que quede estará bien. Las herramientas de la web 2.0 han venido para quedarse.

Las herramientas y el cambio de hábitos que generan están afectando al modelo de negocio de los medios de comunicación. ¿Cómo vive todo esto la ACN? Estamos en un punto muerto en el que los

overload. With all the tools available, citizens have become super-users who can easily send us information, but this information then has to be analysed and drafted. We cannot reproduce it without checking it. Nor are we in a rush to win the medal of being the first to do certain things.

Maybe you have to let the storm of 2.0 tools calm down a bit... Right. The same thing already happened with blogs, which are still extremely useful. Three years ago whoever didn't have a blog was a pariah in society. Now those who joined the bandwagon to be trendsetters have gradually petered out, while those who remain are still making interesting contributions. There is no hurry to join the latest trend; it's better to keep a bit of a distance. The fad has to die down, even though I think that what remains will be fine. The 2.0 web tools are here to stay.

“La ACN no se reconvirtió, nació a partir de la red”

Les eines i el canvi d'hàbits que generen estan afectant el model de negoci dels mitjans de comunicació. Com ho viu tot plegat l'ACN?

Estem en un moment d'impàs en què els mitjans finalistes, que són els nostres abonats, ho tenen complicat. La nostra política de preus –molt assequible en relació amb altres agències– i una estructura lleugera ens permeten resistir. Hi ha molts mitjans digitals amb necessitat de continguts que actualitzen els webs amb notícies d'agència. A més, la internet catalana té molt mitjà de proximitat, que és l'àmbit on nosaltres tenim millor informació en comparació amb els nostres competidors. Això ens posiciona molt bé, tot i que també hem de pedalar fort per ser presents a tots els mitjans nacionals. En aquest sentit, el desè aniversari ens coincideix amb un moment dolç.

I de cara als propers anys, quin és el repte que us fixeu? Si fa deu anys l'aposta va ser la informació de proximitat com a alternativa

medios finalistas, que son nuestros abonados, lo tienen complicado. Nuestra política de precios –muy asequible en relación con otras agencias– y una estructura ligera nos permiten resistir. Muchos medios digitales con necesidad de contenidos actualizan las webs con noticias de agencia. Además, el internet catalán tiene mucho medio de proximidad, que es el ámbito donde nosotros tenemos mejor información en comparación con nuestros competidores. Esto nos posiciona muy bien, aunque también tenemos que pedalear fuerte para estar presentes en todos los medios de comunicación nacionales. En este sentido, el décimo aniversario nos coincide con un momento dulce.

Y de cara a los próximos años, ¿cuál es el reto que os fijáis? Si hace diez años la apuesta fue la información de proximidad como alternativa al centralismo barcelonés, ahora que ya hemos puesto los

The tools and the changing habits they prompt are affecting the media business model. What is the ACN's experience with this?

We are at an impasse in which the end media, our subscribers, are not having an easy time. Our pricing policy – which is very affordable compared to other agencies – and lightweight structure enable us to hold on. There are many digital media that need content and that update their websites with agency news. Plus, the Catalan Internet has lots of local media, which is where we have the best information compared to our competitors. That puts us in a really solid position, even though we also have to scramble to be present in all the national media. In this sense, our tenth anniversary is coming at a great time for us.

So what's your challenge for the upcoming years? Whereas ten years ago the focus was on local information as an alternative to Barcelona's central role in Catalonia, now that we've laid the groundwork here

al centralisme barceloní, ara, un cop hem posat els fonaments en el territori, volem obrir-nos al món. Aquí internet ens dona una gran oportunitat. El projecte d'internacionalització és una línia lenta però que estic segur que donarà fruits. La idea és fer alguns continguts en anglès que puguin ser exposats i que recullin el més destacat de Catalunya i allò que interessa als mitjans de la resta del món. És el repte per als propers anys: que l'ACN sigui una bona eina per explicar Catalunya als mitjans de fora.

I heu fet algun pas en aquest sentit? Fa dos anys vam signar un conveni amb l'agència de notícies ANSA, l'agència més forta d'Itàlia, i vam entrar a formar part d'una associació d'agències de la Mediterrània i del Golf que es diu ANSAMÉD. Som l'única agència de l'Estat espanyol que és en aquesta associació. Això ho hem fet per la Mediterrània i ara ho volem anar estenent. ■

fundamentos en el territorio, queremos abrirnos al mundo. Aquí internet nos ofrece una gran oportunidad. El proyecto de internacionalización es una línea lenta, pero estoy seguro de que dará sus frutos. La idea es hacer algunos contenidos en inglés que puedan exponerse y que recojan lo más destacado de Cataluña y lo que interesa a los medios del resto del mundo. Es el reto para los próximos años: que la ACN sea una buena herramienta para explicar Cataluña a los medios de fuera.

¿Y habéis dado algún paso en este sentido? Hace dos años firmamos un convenio con la agencia de noticias ANSA, la más fuerte de Italia, y entramos a formar parte de una asociación de agencias del Mediterráneo y del Golfo llamada ANSAMÉD. Somos la única agencia de España que está en esta asociación. Esto lo hemos hecho por el Mediterráneo y ahora queremos ir extendiéndolo. ■

at home we want to open up to the world. Here the Internet gives us an amazing opportunity. The internationalisation project is slow going, but I'm sure we will reap its rewards. The idea is to produce contents in English that can be posted and that cover the most noteworthy events in Catalonia and whatever interests the media in the rest of the world. That's our challenge for the next few years: for the ACN to become a solid tool for informing the foreign media about Catalonia.

Have you taken any steps to reach this goal? Two years ago we signed an agreement with the ANSA news agency, the leading agency in Italy, and we joined an association of Mediterranean and Gulf agencies called ANSAMÉD. We are the only Spanish agency in this association. So we've done this for the Mediterranean, and now we want to keep expanding further afield. ■

OFERTA FORMATIVA/

Graus (estudis adaptats a l'EEES)

- Dret
- Psicologia
- Humanitats
- Llengua i Literatura Catalanes
- Educació Social
- Comunicació
- Informació i Documentació
- Turisme
- Administració i Direcció d'Empreses
- Multimèdia
- Tecnologies de Telecomunicació
- Enginyeria Informàtica
- Màrqueting i Investigació de Mercats

Graus pendents de verificació

- Relacions Laborals i Ocupació

Titulacions homologades

(diplomatures, llicenciatures i enginyeries)

- Ciències Empresarials
- Turisme
- Enginyeria d'Informàtica
- Enginyeria Tècnica d'Informàtica de Gestió
- Enginyeria Tècnica d'Informàtica de Sistemes
- Eng. Tècn. de Telecomunicació, especialitat de Telemàtica
- Graduat en Multimèdia (títol propi)
- Dret
- Filologia Catalana
- Humanitats
- Psicologia
- Administració i Direcció d'Empreses (2n cicle)
- Ciències del Treball (2n cicle)
- Comunicació Audiovisual (2n cicle)
- Documentació (2n cicle)
- Investigació i Tècniques de Mercat (2n cicle)
- Psicopedagogia (2n cicle)
- Publicitat i Relacions Públiques (2n cicle)
- Estudis de l'Àsia Oriental (2n cicle)
- Estudis de Ciències Polítiques i de l'Administració (2n cicle)

Doctorat

- Doctorat sobre la Societat de la Informació i el Coneixement

Institut Internacional de Postgrau (IIP)

L'IIP aplega l'oferta formativa de postgrau i formació contínua de la UOC, basada en els mateixos principis de qualitat, orientada al món professional i amb una visió internacional.

El curs 2009-2010, la UOC imparteix els màsters següents adaptats a l'EEES:

Màsters universitaris

- Prevenció de Riscos Laborals
- Educació i TIC (e-learning)

- Societat de la Informació i del Coneixement
- Anàlisi Política
- Formació de Professorat
- Programari Lliure

Màsters universitaris pendents de verificació

- Gestió Cultural

La UOC imparteix més de **200 postgraus i màsters**, que es distribueixen en els àmbits de coneixement següents:

- Global Executive Education
- Economia i empresa
- Informàtica, multimèdia i telecomunicació
- Comunicació i informació
- Dret i ciències polítiques
- Llengua, lingüística i traducció
- Art, cultura i societat
- Psicologia i ciències de l'educació
- Cooperació humanitària, pau i sostenibilitat
- Ciències de la salut
- Gestió de la ciutat i urbanisme
- Turisme
- Estudis nacionals i identitaris
- Estudis islàmics i àrabs
- Sistemes alimentaris, cultura i societat

@teneu universitari: Dóna la possibilitat de matricular-se i cursar assignatures independents sense cap tipus de requisits previs. Es pot escollir entre més de 400 assignatures que s'ofereixen als diferents estudis a les mateixes aules que la resta d'estudiants i amb els mateixos recursos didàctics. La iniciativa parteix del concepte de *l'estudiant oient* de les universitats presencials.

Universitat Oberta d'Estiu i Cursos d'Hivern: Ofereixen propostes organitzades en diferents àmbits de coneixement que abracen des de l'economia fins a la informàtica, la nutrició o la societat de la informació.

Programa de viatges: Formació específica i especialitzada sobre destinacions, països i cultures del món i sobre el mateix fet de viatjar.

Seminaris: Més orientats al món professional, s'ofereixen per millorar aptituds i competències relacionades amb el terreny laboral.

Cursos de Català Obert: Diferents nivells que preparen l'estudiant per superar les proves interuniversitàries per obtenir els certificats oficials de coneixements de llengua catalana homologats per la Generalitat de Catalunya.

EducacióOnline

- Curs d'accés a la universitat per a > 25 anys
- Cursos de formació superior per a professionals

www.educacionline.com

OFERTA FORMATIVA

Grados (Estudios adaptados al EEES)

- Derecho
- Psicología
- Humanidades
- Lengua y Literatura Catalanas
- Educación Social
- Comunicación
- Información y Documentación
- Turismo
- Administración y Dirección de Empresas
- Multimedia
- Tecnologías de Telecomunicación
- Ingeniería Informática
- Marketing e Investigación de Mercados

Grados pendientes de verificación

- Relaciones laborales y ocupación

Titulaciones homologadas

(diplomaturas, licenciaturas e ingenierías)

- Ciencias Empresariales
- Turismo
- Ingeniería de Informática
- Ingeniería Técnica de Informática de Gestión
- Ingeniería Técnica de Informática de Sistemas
- Ing. Téc. de Telecomunicaciones, especialidad en Telemática
- Graduado en Multimedia (título propio)
- Derecho
- Filología Catalana
- Humanidades
- Psicología
- Administración y Dirección de Empresas (2º ciclo)
- Ciencias del Trabajo (2º ciclo)
- Comunicación Audiovisual (2º ciclo)
- Documentación (2º ciclo)
- Investigación y Técnicas de Mercado (2º ciclo)
- Psicopedagogía (2º ciclo)
- Publicidad y Relaciones Públicas (2º ciclo)
- Estudios del Asia Oriental (2º ciclo)
- Estudios de Ciencias Políticas y de la Administración (2º ciclo)

Doctorado

- Doctorado sobre la Sociedad de la Información y el Conocimiento

Instituto Internacional de Posgrado (IIP)

El IIP reúne la oferta formativa de posgrado y formación continua de la UOC, basada en los mismos principios de calidad, orientada al mundo profesional y con una visión internacional.

Durante el curso 2009-2010, la UOC imparte los siguientes másters adaptados al EEES:

Másters universitarios

- Prevención de Riesgos Laborales
- Educación y TIC (e-Learning)

- Sociedad de la Información y el Conocimiento
- Análisis Político
- Formación de Profesorado
- Software libre

Másters universitarios pendientes de verificación

- Gestión Cultural

La UOC imparte más de **200 posgrados y másters**, que se distribuyen en los siguientes ámbitos de conocimiento:

- Global Executive Education
- Economía y empresa
- Informática, multimedia y telecomunicación
- Comunicación e información
- Derecho y ciencias políticas
- Lengua, Lingüística y Traducción
- Arte, Cultura y sociedad
- Psicología y ciencias de la Educación
- Cooperación humanitaria, paz y sostenibilidad
- Ciencias de la salud
- Gestión de la ciudad y urbanismo
- Turismo
- Estudios nacionales e identitarios
- Estudios islámicos y árabes
- Sistemas alimentarios, cultura y sociedad

@teneo universitario: Da la posibilidad de matricularse y cursar asignaturas independientes sin ningún tipo de requisitos previos. Se puede elegir entre más de 400 asignaturas que se imparten en los diferentes estudios y cursarlas en las mismas aulas y con los mismos recursos didácticos que el resto de estudiantes. La iniciativa se inspira en el concepto del estudiante oyente de las universidades presenciales.

Universitat Oberta de Verano y Cursos de Invierno: Ofrecen propuestas organizadas en diferentes áreas de conocimiento, que abarcan desde la economía hasta la informática, la nutrición o la sociedad de la información.

Programa de viajes: Formación específica y especializada sobre destinos, países y culturas del mundo, y sobre el hecho mismo de viajar.

Seminarios: Más orientados al mundo profesional, se ofrecen para mejorar aptitudes y competencias relacionadas con el terreno laboral.

Cursos de Catalán Abierto: Diferentes niveles que preparan al estudiante para superar las pruebas interuniversitarias para la obtención de los certificados oficiales de conocimiento de lengua catalana homologados por la Generalitat de Catalunya.

Educación Online

- Curso de acceso a la universidad para > 25 años
- Cursos de Formación Superior para profesionales.

www.educacionline.com

DEGREES OFFERED/

Bachelor's (degrees adapted to the EHEA)

- Law
- Psychology
- Humanities
- Catalan Language and Literature
- Social Education
- Communication
- Information and Documentation
- Tourism
- Business Administration and Management
- Multimedia
- Telecommunications Technologies
- Computer Engineering
- Marketing and Market Research

Degrees pending verification

- Labour Studies and Employment

Approved degrees

(diplomas, Bachelor's and engineering degrees)

- Business Sciences
- Tourism
- Computer Engineering
- Technical Engineering in Computer Management
- Technical Engineering in Computer Systems
- Technical Engineering in Telecommunications, speciality in Telematics
- Multimedia Studies (in-house degree)
- Law
- Catalan Language and Literature
- Humanities
- Psychology
- Business Administration and Management (2nd cycle)
- Labour Sciences (2nd cycle)
- Audiovisual Communication (2nd cycle)
- Documentation (2nd cycle)
- Market Research and Techniques (2nd cycle)
- Educational Psychology (2nd cycle)
- Advertising and Public Relations (2nd cycle)
- East Asian Studies (2nd cycle)
- Political Science and Public Administration (2nd cycle)

Doctorates

- PhD on the Information and Knowledge Society

International Graduate Institute (IIP)

The IIP organises all the UOC's post-graduate and lifelong learning classes, which are based on quality, are oriented towards the working world and have an international vision.

In the academic year 2009-2010, the UOC is offering the following Master's adapted to the EHEA:

University Master's

- Workplace Risk Prevention
- Education and ICT (E-learning)

- Knowledge and Information Society
- Political Analysis
- Teacher Training
- Free and Open Source Software Technology

University Master's pending verification

- Cultural Management

The UOC offers **more than 200 post-graduate courses and Master's**, which are divided into the following areas of knowledge:

- Global Executive Education
- Economics and Business
- IT, Multimedia and Telecommunications
- Communication and Information
- Law and Political Science
- Language, Linguistics and Translation
- Art, Culture and Society
- Psychology and Education Sciences
- Humanitarian Cooperation, Peace and Sustainability
- Health Sciences
- City Management and Urban Planning
- Tourism
- National and Identity Studies
- Arab and Islamic Studies
- Food Systems, Culture and Society

@teneu universitari: This gives students the option of registering for and taking independent courses without any type of prerequisite. This system allows students to choose from among more than 400 courses that are being offered in the different degree programmes in the same classes as the other students and using the same teaching materials. The initiative is based on the idea of the student who audits university classes.

Virtual Summer School and Winter Courses: Courses organised in different fields that span everything from economics to IT, nutrition and the information society.

Travel Programme: Specific, specialised training on destinations, countries and cultures of the world and on the act of travelling.

Seminars: To improve skills and competences related to the workplace.

Open Catalan Courses: Different levels to prepare students to pass the inter-university tests needed to earn the official Catalan certificates approved by the Catalan government.

EducaciOnline

- University entrance courses for > 25 years.
- Higher training courses for professionals.

www.educacionline.com

ALUMNI/

alumni.uoc.edu El nou espai de comunicació per als graduats

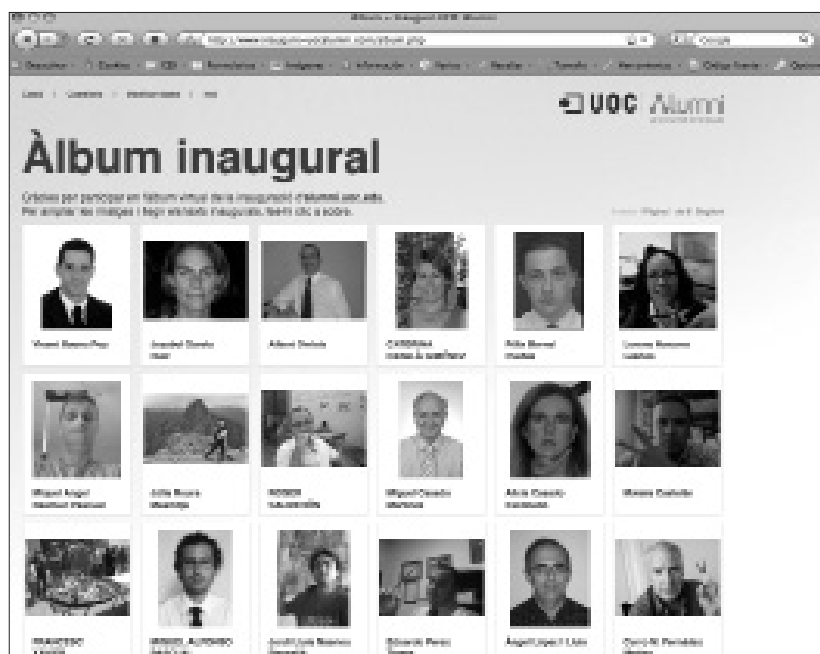
El nuevo espacio de comunicación para los graduados

New communication platform for graduates

La comunitat Alumni ja té un nou espai per impulsar la comunicació entre els graduats i la UOC. alumni.uoc.edu es va inaugurar a la xarxa el mes d'octubre amb una campanya innovadora i divertida: un àlbum virtual en què els graduats van penjar fotos seves amb unes tisores a la mà. El nou web recull tots els serveis i informació rellevant per als alumni i s'estructura en quatre grans grups: Formació permanent, Xarxa, Carrera professional i Col·labora amb la UOC. De moment, les llengües d'ús són el català i el castellà, però ben aviat també funcionarà en anglès.

La comunidad Alumni cuenta con un nuevo espacio para impulsar la comunicación entre los graduados y la UOC. alumni.uoc.edu se inauguró en la red en el mes de octubre con una innovadora y divertida campaña: un álbum virtual donde los graduados colgaron fotos suyas con unas tijeras en la mano. El nuevo web recoge todos los servicios y la información relevante para los alumni y se estructura en cuatro grandes grupos: Formación permanente, Red, Carrera profesional y Colabora con la UOC. De momento, las lenguas de uso son el catalán y el castellano, pero pronto también funcionará en inglés.

The Alumni community has a new platform for fostering communication between graduates and the UOC. alumni.uoc.edu was launched on the web in October with an innovative and fun campaign: a virtual album where students could post photos of themselves holding a pair of scissors. The new website brings together all the services and information of use to students and is structured into four core groups: Ongoing Training, the Web, Professional Career and Get Involved with the UOC. At the present time, the working languages are Catalan and Spanish, but the site will soon be up and running in English.

COMUNITAT/

JOSEP RIVERA

“Quan comences a escriure, ja no pots parar!”

PER ANNA TORRES

Josep Rivera treballa a l'Àrea de Tecnologia Educativa de la UOC. És informàtic de formació, però la seva passió són els viatges i l'esport, combinació que va culminar amb una aventura en bicicleta per Islàndia l'estiu passat. Els curiosos que vulgueu saber com li va anar aquest recorregut podreu esbrinar-ho llegint *Un anillo de hielo y fuego. Un viaje en bicicleta por Islandia*, que ha publicat l'Editorial UOC dins de la col·lecció Niberta.

Però... els informàtics escriuen llibres? La veritat és que en conec pocs casos. Normalment la gent que escriu és de lletres, perquè dominen la tècnica, però el que és important de debò és tenir coses per explicar.

Un anillo de hielo y fuego és el primer que escrius? Sí, i va ser tota una sorpresa. M'ho van proposar els responsables de l'editorial i tot ha anat millor del que m'esperava. La veritat és que estic molt content. En tot cas, espero que no sigui l'últim llibre que escriu. De fet, diuen que quan comences a escriure ja no pots parar!

Per què Islàndia? Islàndia és una país molt especial, salvatge i alhora molt civilitzat. No hi n'ha cap d'igual.

Algun record que vulguis compartir amb els lectors? Vaig passar tot un dia pedant sota la pluja i amb vent de cara, compartint etapa amb dos anglesos. A sobre, no vèiem res perquè hi havia molta boira. A cada moment pensàvem que hauríem de donar mitja volta però metre a metre vam anar avançant fins que finalment els núvols es van retirar, va sortir el sol i vam descobrir que tot l'horitzó l'ocupava una glacera gegant. Una mica més i ens posem a plorar.

“¡Cuando empiezas a escribir, no puedes parar!”

Josep Rivera trabaja en el Área de Tecnología Educativa de la UOC. Es informático de formación, pero su pasión son los viajes y el deporte, combinación que culminó en una aventura en bicicleta por Islandia el verano pasado. Los curiosos que deseéis saber cómo le fue este recorrido podréis averiguarlo leyendo *Un anillo de hielo y fuego. Un viaje en bicicleta por Islandia*, que ha publicado la Editorial UOC dentro de la colección Niberta.

Pero... ¿los informáticos escriben libros? La verdad es que conozco pocos casos. Normalmente la gente que escribe es de letras, porque dominan la técnica, pero lo realmente importante es tener cosas que contar.

¿Un anillo de hielo y fuego es lo primero que escribes? Sí, y fue una sorpresa. Me lo propusieron los responsables de la editorial y todo ha salido mejor de lo que esperaba. La verdad es que estoy muy contento. En

todo caso, espero que no sea el último libro que escriba. ¡En realidad, dicen que cuando empiezas a escribir, no puedes parar!

¿Por qué Islandia? Islandia es un país muy especial, salvaje y a la vez muy civilizado. No hay otro igual.

¿Algún recuerdo que desees compartir con los lectores? Pasé un día entero pedaleando bajo la lluvia y con el viento de cara, compartiendo etapa con dos ingleses. Y encima no

“Once you begin to write, you can't stop!”

Josep Rivera works in the Area of Learning Technologies. He is a computer scientist by training, but his passions are travelling and sports, a combination that culminated in a bicycle adventure through Iceland last summer. Curious readers who would like to know how his tour went can find out by reading *Un anillo de hielo y fuego. Un viaje en bicicleta por Islandia* (A Ring of Ice and Fire. A Bicycle Journey around Iceland), released by the UOC Press as part of its Niberta collection.

So computer geeks write books? Actually I don't know many of us who do. People who write are usually in the humanities because they have a mastery of the technique, but what really matters is having something to say.

Is *Un anillo de hielo y fuego* the first thing you've written? Yes, and it was a real surprise. The heads of the publishing house encouraged me, and things went better than I expected. So actually I'm really happy. Still,

I hope it's not the last book I write. In fact, they say that once you begin to write, you can't stop!

Why Iceland? Iceland is a very special country; it's both wild and civilised. There is no other country like it.

Do you have any memory you'd like to share with readers? I had spent an entire day biking in the rain with the wind in my face, sharing the ride with two Englishmen. Plus, we couldn't see anything because it was real-

David Campos

Quines altres imatges duràs gravades a la memòria? Els camps de lava infinits i les traveses de quilòmetres i quilòmetres.

Sempre descobreixes món de manera tan ecològica i esportista? No sempre. De vegades també m'agrada fer de *motxillero* o no fer res.

A quins racons pots arribar amb una bicicleta? Pràcticament a tot arreu. Vaig conèixer un noi que va anar de Londres a Katmandú i un cop allà va continuar fins a Shangai. A mi m'agradaria donar la volta a la Mediterrània. **Quan viatges, practiques el turisme just?** És important mirar bé el que fas. Molt sovint, sense adonar-te'n, pots estar perjudicant la

població autòctona del lloc que visites. Cal informar-se bé abans de marxar i tenir cura un cop estàs en el país.

En quin projecte treballes a l'Àrea de Tecnologia Educativa? Treballem amb temes relacionats amb els continguts: cercadors, eines per a ajudar a estudiar, *e-readers*, vídeo, exer-

cicis multimèdia... Són molts temes. Tots tenen l'objectiu que estudiants i professors treguin més fruit de la seva feina.

El pròxim llibre serà un e-book? De moment espero que hi hagi un pròxim llibre. El format no importa, sinó el que expliques i com ho expliques. ■

veíamos nada porque había mucha niebla. A cada momento pensábamos que tendríamos que dar media vuelta pero metro a metro fuimos avanzando hasta que finalmente las nubes se retiraron, salió el sol y descubrimos que todo el horizonte lo ocupaba un glaciar gigante. Nos faltó poco para echarnos a llorar.

¿Qué otras imágenes llevarás grabadas en la memoria? Los campos de lava infinits y las travesías de kilómetros y kilómetros.

¿Siempre descubres mundo de una manera tan ecológica y deportista? No siempre. A veces también me gusta ir de *mochilero* o no hacer nada.

¿A qué rincones puedes llegar en bicicleta? Prácticamente a cualquier parte. Conocí a un chico que fue de Londres a Katmandú y una vez allí siguió hasta Shangai. A mí me gustaría dar la vuelta al Mediterráneo.

Cuando viajas, ¿practicas el turismo justo? Es importante mirar bien lo que haces. A menudo, sin darte cuenta, puedes estar perjudicando a la población autóctona del lugar que visitas. Hace falta informarse bien antes de partir y andar con cuidado cuando se está en el país.

¿En qué proyecto trabajas en el Área de Tecnología Educativa? Trabajamos con temas relacionados con los contenidos: buscadores,

herramientas de ayuda al estudio, *e-readers*, vídeo, ejercicios multimedia... Son muchos temas, y todos ellos tienen como objetivo que estudiantes y profesores saquen más provecho de su trabajo.

¿El próximo libro será un e-book? De momento espero que haya un próximo libro. No importa el formato, sino qué explicas y cómo lo explicas. ■

ly foggy. We kept thinking that we should turn back, but we nevertheless kept inching forward metre by metre until finally the clouds lifted, the sun came out and we discovered that the entire horizon was covered by a huge glacier. It was all we could do not to cry.

What other images are engraved in your mind? The endless lava fields and the rides for kilometres and kilometres.

Do you always explore the world in such an environmentally friendly, athletic way? Not always. Sometimes I also like to backpack or do nothing at all.

Where can a person go on a bicycle? Just about everywhere. I met a guy who had gone from London to Kathmandu and once there continued on to Shanghai. I'd love to take a bike tour of the Mediterranean.

When you travel, do you practise fair tourism? It's important to look carefully at what you do. Very often, without realising it, you might be harming the local people of the place you're visiting. You have to gather information before you leave and take care once you're in the country.

What's your project in the Area of Learning Technologies? We work on content-related

issues: search engines, tools to help people study, e-readers, videos, multimedia exercises... There are lots of areas, but they all share the goal of making sure that students and professors do get the most from their work.

Will your next book be an e-book? For now I hope there will be a next book. The format doesn't matter; what matters is what you have to say and how you say it. ■

Titulacions homologades / Titulaciones homologadas / **Approved degrees /**

	Estudiants / Estudiantes / Students /
Ciències Empresarials	6.985
2n cicle de Psicopedagogia	1.620
Llicenciatura de Dret	2.996
Llicenciatura de Humanitats	1.491
ET d'Informàtica de Sistemes	2.380
ET d'Informàtica de Gestió	1.932
Administració i Direcció de Empreses	1.553
Filologia Catalana	468
2n cicle de Documentació	606
Llicenciatura de Psicologia	2.458
2n cicle de Ciències del Treball	1.234
2n cicle d'Enginyeria Informàtica	786
2n cicle de Ciències Polítiques i de l'Administració	410
2n cicle de Comunicació Audiovisual	574
2n cicle d'Investigació i Tècniques de Mercat	836
Turisme	1.012
2n cicle d'Estudis de l'Àsia Oriental	576
2n cicle de Publicitat i Relacions Públiques	871
E.T. de Telecomunicació, especialitat Telemàtica	864
Adaptades a l'EEES	
Dret	1.390
Psicologia	2.454
Humanitats	825
Educació Social	604
Informació i Documentació	116
Comunicació	465
Llengua i Literatura Catalanes	96
Turisme	108
Administració i Direcció d'Empreses	834
Marketing i Investigació de Mercats	76
TOTAL	43.588

Títol / Título / **Degree /**

Màsters universitaris	Estudiants
Màster de Societat de la Informació i el Coneixement	343
Màster de Programari Lliure	436
Màster d'Educació i TIC (e-learning)	594
Màster de Prevenció de Riscos Laborals	346
TOTAL	1.719

El professorat de la UOC / El profesorado de la UOC / **Lecturers at the UOC /**

Curs	Professorat propi	Docents col·laboradors
01/02	94	1.113
02/03	126	1.438
03/04	129	1.747
04/05	135	1.967
05/06	139	1.969
06/07	153	1.952
07/08	187	2.043

TOTAL ESTUDIANTS

45.307

CENTRES DE SUPORT/ SEDES/OFFICES/

Barcelona

Centre de Suport del Barcelonès
Rambla de Catalunya, 6, 1a planta
cbarcelones@uoc.edu

T. 93 481 72 72

Dilluns a divendres de 10 a 19 h

Madrid

Sede en Madrid
Plaza de las Cortes, 4
uocmadrid@uoc.edu

T. 91 524 70 00

Lunes a viernes de 10 a 14 h y de 15 a 19 h

Sevilla

Sede en Sevilla
C/ Virgen de Luján, 12
uocsevilla@uoc.edu

T. 954 99 16 25

Lunes a viernes de 10 a 14 h y de 15 a 19 h

València

Centre de Suport de València
Carrer de la Pau, 3
uocvalencia@uoc.edu

T. 96 348 66 48

Lunes a viernes de 10 a 14 h y de 15 a 19 h

México, D.F. (México)

Sede en México
Paseo de la Reforma, 265, Piso 1 - Col.
Cauahutémoc
infomx@uoc.edu

T. + 01 800 9027273

Lunes a viernes de 9 a 19 h

Horari dels centres de suport de Catalunya

De dilluns a divendres de 15 a 19 h

Dimarts i dijous de 10 a 13 h

L'Hospitalet de Llobregat

Centre de Suport de l'Hospitalet

Av. Amèrica, 69
chospitalet@uoc.edu

T. 93 260 00 09

Salt

Centre de Suport del Gironès
Factoria Cultural Coma Cros
Carrer Sant Antoni, 1

cgirones@uoc.edu

T. 972 40 50 67

Lleida

Centre de Suport del Segrià
Carrer Canyeret, s/n, 2a planta
csegria@uoc.edu

T. 973 72 70 77

Reus

Centre de Suport del Baix Camp
Carrer de l'Escorxadó, s/n
cbaixcamp@uoc.edu

T. 977 33 80 08

Tortosa

Centre de Suport de les Terres de l'Ebre
Carrer Alfara de Carles, 18
cterres_ebre@uoc.edu

T. 977 58 80 66

Manresa

Centre de Suport del Bages
Biblioteca del Campus Universitari de
Manresa (BCUM)

Avinguda de les Bases de Manresa, 7-11

cbages@uoc.edu

T. 93 877 50 75

Granollers

Centre de Suport del Vallès Oriental
Centre Tecnològic i Universitari (CTUG)
Carrer Mare de Déu de Montserrat, 36

cvallesor@uoc.edu

T. 93 860 31 71

Sabadell

Centre de Suport del Vallès Occidental-
Sabadell. Biblioteca Vapor Badia
Carrer de les Tres Creus, 127-129

cvallesocc@uoc.edu

T. 93 720 70 55

Terrassa

Centre de Suport del Vallès Occidental-
Terrassa. Centre Cultural Caixa Terrassa
Rambla d'Egara, 340, 3r pis

cvallester@uoc.edu

T. 93 733 92 00

Sant Feliu de Llobregat

Centre de Suport del Baix Llobregat
Torre del Roser

Carrer Joan XXIII, 14

cbllibregat@uoc.edu

T. 93 632 74 74

Vic

Centre de Suport d'Osona
Fundació Mil·lenari

Plaça Mil·lenari, 2

cosona@uoc.edu

T. 93 886 65 10

Vilafranca del Penedès

Centre de Suport de l'Alt Penedès
Centre de TIC Vilafranca Virtual

Plaça de la Verema, 1

capenedes@uoc.edu

T. 93 818 06 54

Vilanova i la Geltrú

Centre de Suport del Garraf

Edifici Neàpolis

Rambla Exposició, 61-69

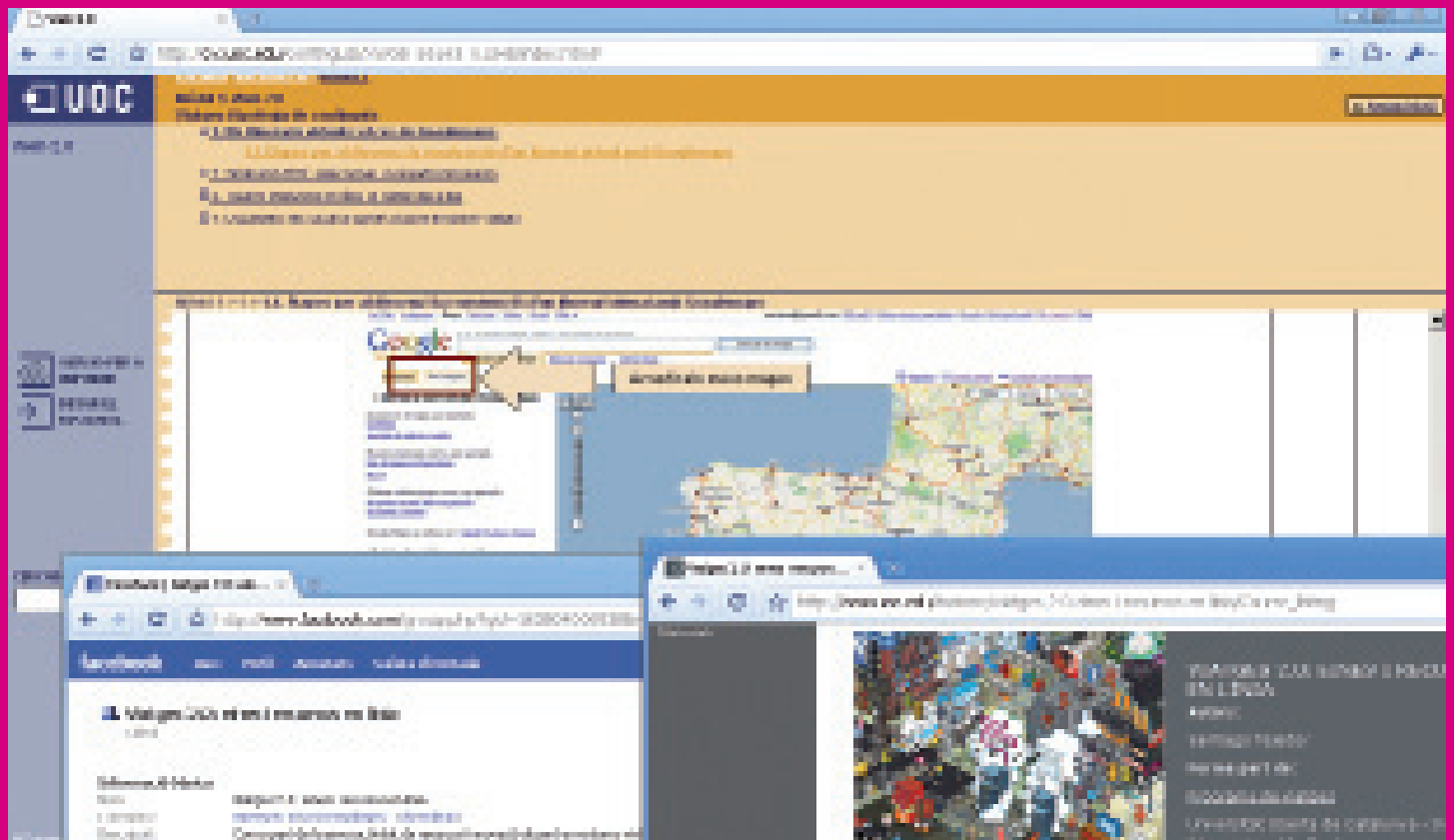
cgarraf@uoc.edu

T. 93 814 55 99

www.uoc.edu

902 141 141 / +34 932 532 300

Curs virtual a Facebook / Curso virtual en Facebook / Virtual Facebook course /

Les xarxes socials poden tenir un paper important en l'ensenyament. Aquest és el punt de partida del curs pilot que la UOC ha posat en marxa aquesta tardor a través d'un grup creat a Facebook. Amb Viatges 2.0 s'ha pogut provar un model d'aprenentatge en un entorn virtual obert a internet i avaluar les possibilitats d'utilitzar una xarxa social com a espai de formació. El curs ha durat cinc setmanes i tots els materials didàctics s'han distribuït sota una llicència Creative Commons. La iniciativa s'emmarca en els projectes d'innovació que impulsa l'eLearn Center.

Las redes sociales pueden desempeñar un importante papel en la enseñanza. Este es el punto de partida del curso piloto que la UOC ha puesto en marcha este otoño a través de un grupo creado en Facebook. Con Viajes 2.0 se ha podido probar un modelo de aprendizaje en un entorno virtual abierto en internet y evaluar las posibilidades de utilizar una red social como espacio de formación. El curso ha durado cinco semanas y todos los materiales didácticos se han distribuido bajo una licencia Creative Commons. La iniciativa se enmarca dentro de los proyectos de innovación impulsados por el eLearn Center.

Social networks can play an important role in teaching. This is the starting point for the pilot course launched by the UOC this autumn through a group set up on Facebook. Journeys 2.0 has made it possible to try out a learning model in an open virtual environment on the Internet and to assess the possibilities of using a social network as a space for training. The course lasted for five weeks and all the educational material was distributed under a Creative Commons licence. The initiative is part of the innovation projects promoted by the eLearn Center.